

KARAVANA

GABRIEL FERRY

**POKLAD
VE ZLATÉM
ÚDOLÍ**

49150323
57

UVNITŘ: další pokračování románu A. Laurieho Vládce hlubin • tři napínavé mikrodetektivky • reportáž o činných sopkách

GABRIEL FERRY **POKLAD VE ZLATÉM ÚDOLÍ**

1. DRAMA JEDNÉ TMAVÉ NOCI

Na skalnatém pobřeží Biskajského zálivu stál starý zámek španělských hrabat Mediánů. Pod zámkem, po svazích skalin až k samému moři, táhla se řada chudých rybářských chýší. V prosinci roku 1808 se však vesnička téměř zcela vyliidnila. Skoro všichni ji opustili ze strachu před francouzskými vojsky, která se na svém vítězném pochodu blížila k hornatému pobřeží zálivu. Zůstala tam jenom malá posádka španělského vojska, která měla střežit přímoří a bránit pronikání pašeráků do vnitrozemí.

I zámek osiřel. Don Juan de Mediána, nejstarší syn zemřelého hraběte, svěřil hradbám zámku a skromnému služebnictvu život své ženy Luisy a jediného synka. Sám odešel do hlavního města, aby se připojil ke španělskému vojsku v boji proti Napoleonovi Bonapartovi. V bitvě u Burgosu padl.

Smutek těžký a kalný jako zimní mraky nad zálivem pronikal všemi komnatami starého zámku.

V jednom ze sychravých a temných zimních večerů kráčel po skalnaté stezce směrem k pobřeží jeden z mužů skromné španělské

posádky. Šel na stráž, na útes nad zátokou, kde měl držet hlídku až do rána. Nebylo to místo právě bezpečné. Už několikrát právě tady pod rouškou noci přistáli pašeráci a došlo tu ke krvavým půtkám.

Husté černé mraky chvilkami odkrývaly a zase zahalovaly tichou tvář nového měsíce. Malá svítlna v rukou vojáka stěží osvětlovala úzkou stezku. Mladý voják, jemuž nemohlo být ještě ani pětadvacet let, šel zvolna, s opatrností, která působila dojem ospalosti. Nikdo mu také jinak neřekl než Spáč, Spáč José. Usnul a zdravě spal, kdykoli jen to bylo v těchto časech možné, třeba v pravé poledne. Byl vysoký, hubený, nikoli však slabý. Naopak: svalnaté ruce svědčily o tom, že by byl nebezpečným protivníkem komukoli, s nímž by se musel střetnout. A z jeho jiskrných černých očí pod hustým obočím mohl by bystřejší pozorovatel lehce vyčíst, že i jeho netečná ospalost je jen zdánlivá, že je to jen vnější zdání a maska, pod níž bystře hrají všechny smysly.

Spáč José krácel nocí se zvýšenou pozorností. Cosi mu našeptávalo, že kapitán nevybral a neposílá na dnešní stráž právě jeho pouhou náhodou. Nebyl sice s to rozpoznat možný důvod, nicméně ten zvláštní pocit v něm vyvolával rostoucí podezření a nutkal ho k mimořádné ostražitosti.

Když došel až na určené místo, postavil svítlnu tak, aby mdle osvětlovala úvoz vedoucí k vesničce. Sám však poodešel zpátky do tmy, tak aby ještě viděl na zátoku i na úvoz, ale sám aby zůstal skryt v temnotě. Potom se zahalil do svého pláště a ulehl. Na spánek však neměl ani pomyšlení. Asi za půl hodiny poté lehce zaharašil písek na cestě. O chvilku později se ve spoře osvětleném úvozu objevil obrys černé postavy. Zastavila se a rozhlížela.

„José!“ ozvalo se tiché volání. José rozpoznal hlas svého kapitána. Má se ozvat? Nemá? Znovu v něm zesílilo to zvláštní, nevysvětlitelné podezření, že se dnes chystá cosi podivného – a on že v tom má hrát úlohu spáče. Mlčel tedy, jako by opravdu spal.

„José, spíš?“

Neodpověděl. Kapitán se upřeně díval k místu, kde José ležel. Zdálo se, že rozpoznává Josého ležící postavu a že ho proti všemu očekávání uklidňuje zjištění, že José opravdu spí. Chvilku ještě čekal, bez hnutí. Potom se potichu vydal dál. Opatrně sestupoval

dolů ke břehu. José ho přivřenými víčky bedlivě sledoval. Snažil se dohlédnout co nejdále i po mořské hladině, pokud mu to umožňovalo mdlé měsíční světlo, chvilkami slabě pronikající hustými mraky. Neviděl nic, ale pak najednou zaslechl jakýsi šumot, pak i tiché plesnutí vesel o vodu. Šumot i záběry vesel byly stále zřetelnější. O něco později bylo možno rozpoznat stín loďky, která se rychle blížila ke břehu.

Když loďka přistála, vystoupili z ní tři muži. Rozhlíželi se – a tu jim ze stínu skály vyšel vstříc kapitán. Krátce spolu hovořili, pak kapitán pohybem ruky vyzval dva z nich, aby šli za ním. Třetí se vrátil do loďky. José bystře sledoval ty dva, co vešli s kapitánem do úvozu. Podle oděvu to nebyli pašeráci. Oba byli ozbrojeni dlouhými katalánskými noži, šli opatrně a nejistě se rozhlíželi do tmy. Najednou strnuli. Pod Josém se udrolil drobný kamínek a šinul se po stahu do úvozu. Oba muži se okamžitě chopili nožů, ale kapitán je šeptem uklidňoval: „To nic, nemějte obavy, ten spí tak, že ho neprobudí ani rachot hromu...“ Vydali se tedy dál, až zmizeli v černé noci.

Ani José nezůstal na svém místě.

Po čtyřech, tiše jako kočka, plazil se k pobřeží a nespouštěl oči z muže, který zůstal v loďce, povytažené na břeh. Byl sehnut ke dnu lodice a cosi tam smotával. Šumot vln dovolil Josému, aby se nepozorovaně dostal až k přídi člunu. Tam se naráz vztyčil a namířil pušku proti neznámému.

„Hnete-li se, střelím!“

Cizinec se prudce otočil a zůstal stát bez hnutí. Jeho tvář prozrazovala úlek, spíše však překvapení než strach.

„Kdo jste?“ zeptal se neznámý s nádechem hrdosti, která ustupuje síle, nehodlá se však vzdávat.

„Říkají mi Spáč José, ale jak se můžete přesvědčit, nějak se mi dnes spát ani nechce. A nezdá se mi, že by vám to působilo potěšení.“; „To bych prosil,“ řekl tiše ten cizí muž.

„Může mi být celkem jedno, co vy tři tu pohledáváte. Pašerák, jak vidím, nejste.“

„To bych prosil,“ řekl neznámý podruhé, hlasem o stupeň nevrlejší.

„Francouz zřejmě taky ne.“

„To bych prosil,“ řekl cizinec do třetice — a už s patrnou podrážděností. Dalo se z ní vyčíst, že je pod jeho‘ důstojnost dát se zpovídat obyčejným vojákem a že jen hlaveň pušky na něho mířící mu brání mluvit a jednat jinak.

„Podívejte se, pane, může mi být jedno, co jste si dojednali s kapitánem ...“

„Kapitán nás tedy zradil?“

„S kapitánem já ve vaší věci nemám nic společného, a jak říkám, nemusí mě zajímat, co zajímá vás čtyři. Ale jak já kapitána znám, zadarmo vám nepomáhá. Kolik od vás dostal?“

José kladl otázky nazdařbůh. Neměl tušení, oč těm čtyřem jde. Měl jen pocit, že se tu pod rouškou noci odehrává cosi, co by nesneslo tvář dne. Utvrdil ho v tom pohled na provazový žebřík, který ležel stočen u nohou neznámého muže. A hnětlo ho pomýšlení, že s ním, s Josém, kapitán počítal a počítá jako s ospalým hlupáčkem, jehož lze snadno přelstít. A právě tenhle pocit vzdoru ho přiměl k hovoru, který vedl.

„Kolik od vás dostal?“ opakoval svou otázku.

„Čtyřicet uncí zlata,“ odpověděl neznámý s netrpělivou nevrlostí.

„Pak já se spokojím s osmdesáti uncemi,“ řekl José, „chcete-li, abych mlčel a šel dál po svých a neptal se vás, k čemu je například ten provazový žebřík u vašich nohou.“

Cizinec se zarazil. Nepochybně pokládal Josého požadavek za holou nestoudnost. Na druhé straně mu však bylo jasné, že mu nezbyvá, než vzít tuto nestoudnost na vědomí, má-li se ho zbavit a uvolnit si cestu k tomu, co hodlal této noci uskutečnit. Stáhl s prstu drahocenný prsten a dal ho Josému. „Zlato už nemám, vezmi si tenhle prsten, lotře, ale ručíš mi svou hlavou za to, že jsi tu dnes v noci nikoho neviděl, nic neslyšel a nic že nevíš!“

José s uspokojením vážil v ruce těžký prsten.

„Můžete se, pane, spolehnout. Od této chvíle jsem pro celou dnešní –noc hluchý, němý a slepý. Teď mohu klidně spát až do rána.“

Na zámku v tu pozdní dobu svítilo jedno jediné velké okno. Byla to ložnice se starožitným nábytkem, velký pokoj, osvětlený visutou lampou. Velké, až k podlaze sahající, okno vedlo na balkón, který byl asi deset metrů nad zemí.

V rohu ložnice seděla nad kolébkou svého tříletého synka mladá vdova, hraběnka Luisa. Její mladá, sličná tvář byla pobledlá, poznamenaná hlubokým smutkem, jež čas stále ještě nemohl utišit. Dlouho do noci sedávala nad kolébkou a ve tváři malého Fabiana hledala a nacházela rysy tváře nešťastného dona Juana.

Ani dnes nemohla usnout. Co chvíli se vítr opřel o skla velkého okna, vytrvale a vtíravě sténala meluzína, tu hlasitěji, tu zas jenom zněním lehčím dechu, leč tíživým jako zhmotnělý žal. Náhle se prudkým trhnutím otevřelo okno balkónu, ložnicí zavál silný vítr a s jeho poryvem rázně do pokoje vešel muž zahalený v černý plášť, tvář zcela skrytou pod černým kloboukem. Hraběnka zděšením ustrnula jako socha.

„Neopovažte se volat o pomoc,“ zavelel přísně neznámý, „je-li vám milý život tohoto dítěte!“

V těch slovech bylo tolik příkré nenávisti, že se hraběnce hrdlo sevřelo jako pod stiskem silné ruky. Jen stěží byla s to zeptat se:

„Kdo jste? Co tu chcete?“

Muž sňal s hlavy černý klobouk a zcela odkryl svou tvář. „Přišel jsem, abych se stal hrabětem z Mediány.“

Jen na chvíli hraběncina tvář ožila. Vzápětí však zbledla a zděsila se ještě víc. Poznala v neznámém Antonia, bratra svého muže. Před několika lety se měla stát jeho nevěstou, ale rozhodla se pro staršího z bratrů, načež Antonio ze zámku odešel a nebylo o něm nejmenší zprávy. Někteří tvrdili, že i on padl v boji proti Francouzům, ale důkazů ani přímých svědků nebylo. V hraběnce se v první chvíli objevil zákmit radosti, že žije, že nepadl. Vzápětí ovšem pochopila, oč teď Antoniovi zřejmě jde. Zalila ji hrůza. Chtěla se vrhnout ke kolébce, ale Antonio ji třemi prudkými kroky předešel.

„Proboha,“ zasténala hraběnka. „Dejte milost mému dítěti, ničím vám přece neublížilo!“

„Neublížilo?“ ptal se Antonio. „Teď je ovšem on,“ ukázal ke kolébce, „hrabětem z Mediány, jemu náleží jméno i majetek mého bratra, jehož žena byla přece mou nevěstou!“

Hraběnka si zakryla tvář rukama. „Musíte však uznat,“ rozplakala se, „že on sám na tom všem nemá nejmenší vinu, že on sám vám nic zlého neudělal.“

„A kdo říká, že já chci udělat něco zlého jemu?“ řekl Antonio poněkud mírněji. „Napřed mě vyslechněte – a pak mě sudťe! Pro něho přece nebude žádnou újmou, když se zřekne majetku i titulu, z nichž dosud nemohl nic mít, a když bude žít, nevěda nic o tom, co mu v budoucnu mohlo náležet, protože mu o tom nikdo nebude moci nic povědět.“

„Vy ho chcete navždycky ode mne odloučit? Prosím vás, ve jménu božím vás prosím, nečiňte to ... Nejste přece tak zlý, aby vás potom do smrti netížilo svědomí o vině na takovém násilí a bolesti.“

Don Antonio hleděl vzhůru, mimo hraběnkou. Mluvil s neúprosným chladem. „Domnívá se paní hraběnka, že jsem se odvážil k tomuto kroku jenom proto, abych se snad teď dal pohnout prosbami? Mé rozhodnutí je nezvratné. Toto dítě je dnes naposledy pod střechou hradu mých předků. A nechcete-li, abych musel použít této dýky, připravte sebe i synka na cestu. A pospěšte si, moji lidé neradi čekají.“

Hraběnka pochopila, že není pomoci. Přistoupila tedy ke kolébce a probudila synka. Podíval se na ni, usmál se a přitiskl se k ní. Třesoucíma rukama ho začala oblékat. Marně všechno prodlužovala, nikde nikdo, nikde nic, co by mohlo dát sebemenší naději na záchranu. Když synka už zcela oblečeného naposledy políbila, beze slova a beze smyslů klesla na koberec.

Nedbaje na vzlykot malého Fabiana, který nemohl pochopit, co se to kolem něho děje, otevřel don Antonio okno a zapískl. Netrvalo dlouho a nad zábradlí balkónu se vysunula lidská postava. Do pokoje spěšně vešel jeden z dvou mužů, které pozoroval José na své noční hlídce,

„Vezmi tu ženu,“ chladně přikázal don Antonio, „a snesl ji dolů. Já polezu s chlapcem za tebou.“

Zhasli lampu, poslední světlý bod nad krajem v této noci.

Zvolna a potichu, v hluboké tmě, nikým nepozorováni, slezli pak oba muži po provazovém žebříku dolů, nejprve na nádvoří, potom s třetím mužem, který hlídal pod oknem a smotával provazový žebřík, stejným způsobem i přes zámeckou hradbu. Skalní stezkou a úvozem se dostali zpátky k pobřeží.

„Proved'te nyní, co jsem vám přikázal,“ zavelel don Antonio – a vložil spícího Fabiana do rukou druhého muže. Oba, jeden s hraběnkou a druhý s Fabianem, zmizeli směrem ke člunu. Zanedlouho se vrátili, němě kývli hlavou – a všichni tři se pustili směrem do vnitrozemí.

Byla to náhoda, že ještě téže noci, k ránu, když už mdle svítalo, plula podél pobřeží francouzská válečná korveta. Muž, který držel stráž na přídi, upozoroval na vlnách člun nikým neřízený člun, v němž rozpoznal lidskou postavu a z něhož zaslechl i dětský pláč.

Okamžitě to hlásil poručíkovi.

„Spust', Rozane, člun a zjisti, oč jde!“

Muž, který držel stráž a jehož jméno jsme právě zjistili, ihned příkaz splnil. Zanedlouho se vrátil, v náručí maje malého chlapce, zcela vysíleného a tiše štkajícího. „V člunu byla mrtvá žena, pane, zabitá dýkou. A u ní tenhle chlapec.“

„Co si s ním počneme?“ ptal se poručík, nevěda si rady, ale se zřejmým soucitem.

„Když dovolíte, pane,“ řekl Rozan, „nechám si ho u sebe. Až někde přistaneme u španělských břehů, pokusím se pátrat po jeho příbuzných. Co víc můžeme udělat?“

„Dobrá,“ souhlasil poručík. „Jdi, ošetři ho a ulož ho na lůžko. A buď mu zatím dobrým otcem.“

Uplynula dvě léta. Za celou tu dobu korveta u španělských břehů nepřistála. Námořník Rozan, původem francouzský Kanad'an, nemohl při nejlepším vůli splnit, co slíbil. O to více přilnul k malému chlapci a zamiloval si ho jako vlastního syna. I chlapec přilnul k němu jako k otci, a pokud jen to bylo možné, byli jeden s druhým stále pospolu.

Byla to ovšem léta bojů.

Jednoho dne byla korveta na širém oceánu přepadena mnohem silnější lodí anglickou. Nebylo těžké odhadnout výsledek střetnutí.

Uprostřed nejzuřivějšího boje, v nejzběsilejším hluku střelby, vyběhl na palubu i malý Fabian a přitiskl se k Rozanovi jako vyplašený a bezradný ptáček. V hlubokém dojetí strhl Rozan chlapce k sobě, přilehl k němu a vlastním tělem ho chránil před střelami.

„Chlapče můj zlatý,“ hladil mu hlavu. „Tady zůstat nemůžeš, musíš dolů, do podpalubí, ale napřed mě dobře poslouchej a vryj si do hlavy, co ti teď povím ... Já z tohoto boje živ asi nevyvážnu. Mám tě rád jako vlastního syna, život bych za tebe dal, ale nejsi můj synek ... Já tě jenom našel u břehů Španělska, v člunu na moři, u ženy, která asi byla tvou matkou a kterou kdosi zabil... Chtěl bych, aby sis to dobře zapamatoval a abys...

Nedomluvil.

Náhodná střela ho zasáhla do levého spánku. Hlava mu klesla na palubu – a Fabian, plačící a vyděšený, běžel zpátky do podpalubí.

Rozan nezemřel. Rána do spánku, byť krvavá a omráčivá, poranila jen povrch hlavy. Když se probral z mdloby, ležel v podpalubí anglické lodi, a co se stalo s Fabianem, toho už se nedopátral.

Zbývá ještě říci, co se mezitím odehrálo na španělském pobřeží, u skalisek, nad nimiž stál zámek hrabat Mediánů.

Asi týden po nevysvětlitelném zmizení hraběnky Luisy a jejího synka našli rybáři její mrtvé tělo v člunu, který vlny vyplavily na břeh. Po malém Fabiánovi nezůstala však nikde ani stopa. Správce zámku ovinul na znamení smutku zámeckou korouhev černým sukнем a vlastní rukou zhotovil a postavil kříž na tom místě, kde rybáři našli člun s mrtvou hraběnkou.

Dohadů o příčinách její smrti bylo mnoho, ale pravdu nikdo nevypátral. A tak se poznenáhlu na tragickou událost zapomínalo, zejména když se za nějaký čas objevil don Antonio, také už pokládáný za mrtvého, a když se ujal vlády věcí ve staroslavném sídle svých předků.

2. MEZI LOVCI ZLATA

Ještě v třicátých letech minulého století byla rozsáhlá pásma severního Mexika jen velmi málo prozkoumána. Příroda nešetřila

dary této části americké pevniny. Pod hřebeny hor se podél řek táhla pásma širokých prérií, které mohly dávat úrodu dvakrát do roka, ale jen zřídkakde se jich zatím dotkl pluh. Na mnoha místech, v rozebraných údolích skalnatých hor, u jezer a říček mohlo se najít zlato přímo na povrchu země. Nebylo však snadné dostat se k těm pokladům.

Cesty sem vedly přes pruh pouští do běla rozpalovaných žárem slunce, územím, v němž každou kapku vody vstřebal písek a popukaná skaliska, krajem bez stop života, v němž snad jen supi provázeli člověka, čekající, až klesne žízní a vysílením a stane se jejich kořistí. A pronikl-li kdo tudy, musel počítat s tím, že tyto končiny jsou domovem bojovných kmenů Indiánů, kteří se ještě nesmířili s bělochy sem pronikajícími. Odedávna přece tyto kraje patřily jen lidem rudé tváře.

I pouštěla se v tyto širé pustiny jen občas skupina lovců zlata, či spíš sdružené skupiny, sdružené k tomu, aby se vzájemně chránily. Mnozí zaplatili touhu po zlatě svými životy, ale ti, co se vrátili, vyprávěli o pohádkovém bohatství, jež tam lze získat. A to podněcovalo k novým výpravám.

Jedna taková výprava se připravovala v roce 1830 v městečku Arispe. V její čelo se postavil don Estevan de Aricheza, cizinec, který připlul před několika málo lety do Mexika ze Španělska. Don Estevan měl pověst bohatého muže. Byl štedrý, až marnotratný. Obecně se soudilo, že má někde na západ od Arispe bohaté ložisko zlata, protože se dost často vypravil z města pryč a začas se zase vracíval s novým bohatstvím. Nikdo to nemohl potvrdit ani vyvrátit. Vědělo se bezpečně jenom to, že je boháčem a že se vždycky snadno najde mnoho dobrodruhů ochotných spojit se s ním k novým výpravám.

Jednoho dne dostal don Estevan list, doručený zvláštním poslem. Jeden z jeho dřívějších společníků mu psal, aby se za tři dny dostavil na určené místo, několik mil na západ od Arispe.

Hned druhý den se don Estevan vydal na cestu, provázen dostatečným počtem jezdců. Na určeném místě našli v určenou dobu muže, který hned na první pohled nevzbuzoval nijakou důvěru. Leč

don Estevan byl nepochybně zvyklý jednat i s muži pochybného vzhledu.

Ten muž se jmenoval Kuchilo.

Měl na sobě kožený kabátec, vysoké jezdecké boty, v chatrném už stavu. Vězel v nich dlouhý nůž, k jehož rukojeti se snadno dalo dosáhnout rukou. Na hlavě měl široký plstěný klobouk, zdobený skleněnými benátskými perlami. Ležel v trávě, po boku karabinu. Za ním se volně popásal jeho lehký a rychlý kůň.

Kuchilo i don Estevan se zřejmě dobře znali.

Bez dlouhých řečí si podali ruku a za chvíli oba vešli do stanu, který jim rychle postavili muži z doprovodu. Dlouho tam spolu beze svědků hovořili, aniž je kdo směl rušit. Kuchilo bez rozpaků sděloval, o čem nechtěl psát v dopise. Našel prý v jistém údolí neslýchané bohaté ložisko zlata a je ochoten sdělit přesnou polohu toho údolí, dá-li mu don Estevan napřed 500 piastrů a desátý díl z celé kořisti, až ji získají. Desátý díl prý mu bohatě stačí k tomu, aby si do smrti mohl žít podle libosti. Podotkl přitom, že údolí před časem vypátral s přítelem, který se jmenoval Marcos Arellanos. Když se tam teď spolu vypravili, přepadli je Indiáni a jejich střela Arellanose zabila. Kuchilo tedy zůstal samojediný, kdo o ložisku ví. Ví ovšem stejně dobře jako don Estevan, že pro samotného člověka je zhola nemožné proniknout do onoho údolí. Proto mu nabízí podmínky pro společnou výpravu.

Don Estevan poslouchal velmi pozorně.

Měl dost důvodů k tomu, aby Kuchilovy zprávy bral na vědomí s velkou opatrností a aby mu slepě nedůvěřoval. Znal ho příliš dobře, nicméně představa tak velkého bohatství lákala příliš mocně. Napřed mu Kuchilo musel odpřisáhnout, že jeho zprávy o Zlatém údolí jsou pravdivé. Potom musel podrobně vylíčit cestu, její obtíže a polohu údolí. Teprve potom si podáním ruky stvrdili sjednané podmínky. A protože cesta k údolí vedla přes Tubak, kam don Estevan tak jako tak směřoval, dal povel, aby se všichni připravili k /další cestě za nejranějšího úsvitu.

Čekala je dvoudenní cesta napříč bezvodým krajem, krajem písku a skal, krajem bez života, krajem supů.

Ještě za tmy vstali, důkladně se najedli, napojili koně a naplnili vodou měchy. A ještě před svítáním vyrazili, aby se dostali co nejdále, dřív, než se slunce naplno rozežhne. Teprve druhého dne k večeru se mohli dostat k nejbližšímu napajedlu, k říčce s úrodným pruhem země. Jeli první den, jeli druhý den, vysušování palčivým žárem. Když se druhý den schylovalo k večeru, zahlédli na obzoru pruh stromů lemujících říčku, cíl jejich dnešní cesty. Když jim zbývaly už jen dvě tři míle, zastavil se náhle kůň dona Estevana. Zaržál, zastříhal ušima.

Don Estevan zdvihl ruku a dal ostatním znamení, aby se sjeli k němu a jen opatrně pak jeli dál, pátrající po tom, co mohlo koně znepokojit. Vjížděli do křovisek s ostnatými aloemi. Hned za prvním křoviskem našli zdechlého koně, nedotčeného ještě supy. V písku od koně dál byly znatelné lidské stopy.

Kuchilo okamžitě seskočil s koně a pečlivě prohlížel celé okolí.

Zjistil, že na boku koně jsou prázdné měchy, že kůň zřejmě zahynul jen žízni a vysílením, protože neměl žádné stopy zranění. A že člověk, který tudy s koněm jel, byl patrně žízni také zcela zesláblý, protože stopy, které vedly dál, svědčily o vratké, klopýtavé chůzi.

Rozjeli se tedy dál – a vskutku. Za necelou míli našli muže, nehnutě ležícího v písku. Tvář mu přikrýval slaměný klobouk. Ležel jako mrtvý, ale ještě dýchal, ještě žil. Don Estevan přikázal Kuchilovi, aby se pokusil přivést neznámého k vědomí a aby pak s ním přijel za nimi, oni že zatím pojedou dál až k napajedlu, protože i jejich koně a oni sami nedočkavě toužili po doušku čerstvé vody.

Kuchilo, ač nerad, uposlechl příkazu.

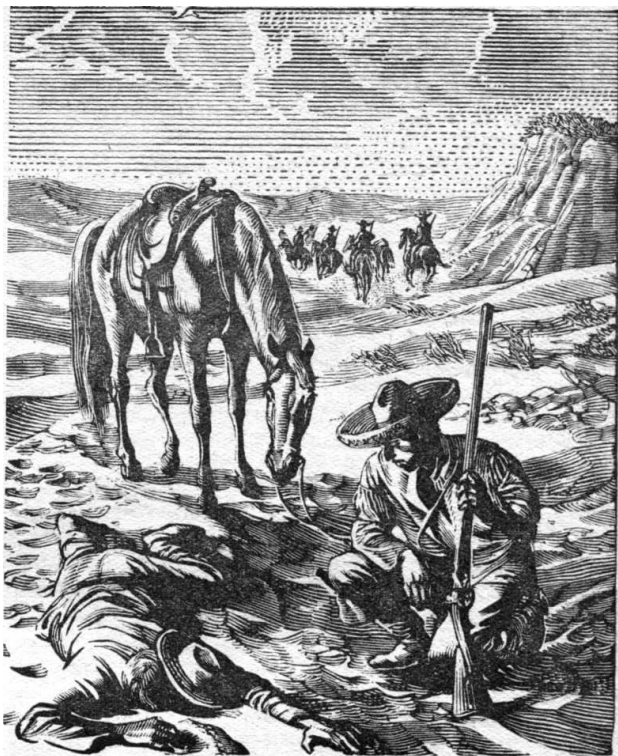
Když se pak nad neznámým znovu skláněl a prohlížel i jeho mladou tvář, užasl. Poznal v něm Tiburcia, nevlastního syna Marcose Arellanose, toho Arellanose, s nímž našel Zlaté údolí. Užasl a vylekal se. Marcos Arellanos totiž nezahynul rukou Indiánů. Zabil ho on sám, Kuchilo, aby zůstal jediný, kdo ví a kdo bude moci využít všeho bohatství.

A co teď s Tiburciem? Co když se Arellanos svěřil. i jemu? Co když i on něco ví?

Kuchilo se nemýlil.

Nebyl sám,
kdo znal polohu
Zlatého údolí i
cestu k němu.

Tiburcio
nebyl
Arellanosovým
vlastním synem.
Arellanos se svou
ženou se ho kdysi
ujali jako sirotka,
když mu bylo asi
pět let. Sami
bezdětní, měli ho
rádi jako svého.
Oni mu také dali
jméno Tiburcio.
Když k nim před
časem přijel
Kuchilo a sdělil
jim zprávu o tom,

^k že Arellanose zabili Komančové, nešťastná žena se žalem zhroutila
a po několika dnech zemřela. Před smrtí však Tiburciovi prozradila,
co jí muž před tím svěřil: popis údolí, do něhož se s Kuchilem
vypravili. Svěřila se mu i s tím, že nevěří tomu, co jim sdělil
Kuchilo. Měla za to, že on sám ho zabil, aby se zbavil společníka, a
zapřísahala Tiburcia, aby se dopátral pravdy a pomstil je oba.

Když Tiburcio znovu zcela osiřel, vydal se bez meškání a cestu.
Kam? Domníval se, jak víme, právem, že byl-li to Kuchilo, kdo zabil
jeho pěstouna, bude se jistě snažit dostat se do Zlatého údolí a
zmocnit se pokladu, pro nějž vraždil. Vydal se tedy na cestu, aniž
důkladně napojil koně – a výsledek známe. To všechno Kuchilo
ovšem nevěděl, jen tušil možné nebezpečí. i pouhé tušení mu však
stačilo k tomu, aby se rozhodl, že se raději hned zbaví možného
protivníka. Vytáhl dýku, ale pak se zarazil. Co když se mýlí? Co
když mladík neví o ničem? Je mladý, silný, obratný, mohl by mu na

druhé straně být dobrý k uskutečnění záměrů, jež v sobě skrýval co nejhlouběji.

Pokoušel se přivést Tiburcia k plnému vědomí, a když se mu to podařilo, opatrně se ho začal vyptávat, bystře zkoumaje všechno, co může a nemůže vědět. Tiburcio se po několika doušcích vody zcela vzpamatoval. Dříve však, než se mohl rozpříst pohovor, který měl Kuchilovi potvrdit nebo vyvrátit podezření, ozvalo se nedaleko táhlé, výhrůžné zařvání. Vzápětí znova druhé a pak ještě třetí.

Kuchilo vyskočil. „Puma – a jaguár. Možná párek jaguárů... Rvou se asi o vašeho koně, milý Tiburcio. Mohli by se začít zajímat i o nás. Nemeškejme, máme svrchovaný čas vzdálit se. odtud. Sedněte si za mne na koně a držte se mne!“

Bylo načase. Řvaní se ozvalo znovu – a už blízko nich.

Kuchilo pobídl koně a rychle odklusali. Cestou vysvětlil, že spěchá k družině dona Estevana, s níž stráví noc u blízkého napajedla. Druhého dne že se chtějí dostat k haciendě del Venado a z ní potom do Tubaku. Hacienda del Venado byla nejbližším cílem i pro Tiburcia. Chtěl jejímu majiteli, s nímž se jeho pěstoun znal a jemuž kdysi prokázali dobré služby, nabídnout své služby jako pasák koní. Když mu oba pěstouni zemřeli, neměl jinak z čeho žít.

Kuchilo mu tedy nabídl, aby se s ním připojil k výpravě dona Estevana. Tiburcio okamžitě usoudil, že ta výprava možná směřuje k cíli, který znal, aniž ovšem komukoli byl ochoten dát to najevo. I přijal bez rozmýšlení Kuchilovu nabídku, jsa přesvědčen, že při cestě s nimi může nejlíp zjistit pravdu o smrti svého pěstouna.

Když dojeli k řece, našli už všechny účastníky výpravy u ohně mezi stromy. Připravovala se večeře. Kuchilo představil Tiburcia donu Estevanovi a pak ho zavedl mezi ostatní k ohni. Vrátil se pak do stanu dona Estevana a vyjevil mu své podezření, že mladík možná něco ví i o Zlatém údolí, a nejlíp tedy že bude, když ho vezmou s sebou, tak že jim bude nejméně nebezpečný.

Don Estevan souhlasil. Ostrým pohledem pak sledoval Tiburcia, který už se zcela zotavil a zabral se do hovoru s muži kolem ohně.

V té chvíli se zcela blízko ozvalo napřed táhlé zamručení a pak tlumený řev obou jaguárů. Koně, dosud se volně popásající, s dupotem se sbíhali k ohni. I muži u ohně vyskočili a přidávali na

ohniště silnější větve, aby plamen lépe ozářil okolí a bral šelmám chuť přiblížit se.

Don Estevan vzal do ruky karabinu, postavil se ke vchodu u stanu a dal povel i ostatním, aby se chopili zbraní a připravili se na možný útok jaguárů. Jejich řev se ozval znovu, ještě blíže, ale už z jiného místa. Plížili se trávou kolem nich, hledající asi příležitost. Až se ze tmy ozval lidský hlas:

„Hej, vy tam u ohně, přestaňte přikládat!“

Z křovin se vynořila mohutná postava s těžkou puškou. Neznámý muž neobyčejně vysokého vzrůstu zamířil rovnou k ohni.

„Aby vás čert vzal s tím ohněm! Už dvě hodiny nám plašíte nejkrásnější dva jaguáry, které jsme kdy v těchto končinách viděli. Doufám, že jste muži – a ne baby, a že ten oheň na mou prosbu uhasíte.“

„Uhasit oheň? A proč?“ divili se muži a tázavě se obrátili ke stanu dona Estevana.

„Kdopak jste?“ ptal se don Estevan příchozího.

„Lovec, jak vidíte.“

„Lovec čeho?“

„Lovím se svým přítelem, kterého za chvíli uvidíte, vydry, bobry, ale i pumy, jaguáry, medvědy, jak se kde s kým setkáme. O dvě míle zpátky jsme dnes zastihli vzrostlou pumu a dva jaguáry, jak se perou o vašeho koně. Pumu jsme skolili...“

„Kůň byl můj,“ ozval se Tiburcio.

„Váš, nešťastníku?“ obrátil se k němu lovec srdečně. „Pak mě těší, že jste naživu. Měl jsem za to, že už je mrtev i ten, komu kůň patřil. A teď nám učínte ještě i to potěšení, že zhasíte oheň, abychom se mohli dostat na kobylku těm dvěma jaguárům, v jejichž stopách jdeme až sem. Jdou za vodou – a vy jim překážíte. Zhaste oheň – a my vás jich zbavíme.“

Přímá a srdečná lovcova řeč zapůsobila. Don Estevan sklonil svou karabinu a přikázal svým lidem, aby vyhověli lovcovu přání. „A kde máte svého přítele?“ ptal se.

Lovec přiložil ruce k ústům a zavyl jako šakal. Hned potom se z vysoké trávy vynořil i jeho přítel. I on byl statný, urostlý, s jiskrnými

očima, ale když se postavili vedle sebe, vypadal po boku svého druha spíš jako jeho syn, neboť byl o hlavu menší.

Když se kdesi stranou znovu ozvalo plíživé zamručení jaguárů, oba lovci dali rukou znamení, aby všichni zůstali na svých místech, a sami se rychle vzdálili směrem k vodě. Nastalo naprosté ticho. Jenom podle praskotu v travinách se dalo rozpoznávat, že se obě šelmy plíží k řece, v ta místa, kam odešli i lovci. Ti tam zaklekli, s puškami v rukou, a čekali, němě, bez hlesu, bez hnutí, jako sochy.

Netrvalo dlouho a rozpoznali před sebou stíny se svítícíma očima. Stíny příkrčené, chystající se ke skoku.

Ve chvíli, kdy se jeden z jaguárů vymrštil do výšky, houkla první rána a jaguár, zasažený ve vzduchu, dopadl ztěžka na zem, drásaje ji ostrými drápy. Druhý se rozběhl k tomu místu s tichým řevem, při čemž koně, shluklí kolem přidušeného ohně, poplašeně podupávali a ržáli strachem.

Houkla druhá rána a po ní vzteklý řev raněné, ale neskolené šelmy. Následoval prudký praskot a hluk zápasu, s lidským klením. Po chvílce však všechno utichlo. Třesoucí se koně hleděli do tmy se stejným napětím jako jejich pánové.

Potom se ze tmy znovu vynořily dvě lidské postavy.

„Tak,“ volal první z lovců, ten obrovitý, „a teď si zase můžete s ohněm dělat, co za dobré uznáte ... A máte možnost přesvědčit se, chcete-li, co svedou dobré kentucké pušky a ostrý nůž v rukou, které se nechvějí.“

Druhý z lovců odešel pak k vodě. Omýval si ránu, kterou utržil v boji s jaguárem. Pak i on přišel k ohni a usmíval se. „Říkám odjakživa, že ani nejostřejší drápy nedokážou to, co jedna ostrá čepel.“ A zeptal se: „Není nablízku nějaká hacienda, kde by se daly prodat tři krásné kožíšky? Ten z pumy je běžný, ale krásnější než ty dva jaguáři jsem opravdu ještě nikdy neviděl.“

„Hacienda tu je,“ řekl don Estevan, „pár hodin cesty odtud. Hacienda del Venado. I my k ní míříme a ráno tam vyrazíme, až si tu odpočineme. Nepochybují o tom, že vám rádi zaplatí po pěti piastrech za každou kůži a ještě deset piastřů navíc jako odměnu za skolení jaguárů. Zůstaňte s námi přes noc tady a ráno můžeme vyrazit společně.“

„Co tomu říkáš, kamaráde?“ zeptal se velký lovec svého druha. „Půjdem tak daleko?“

„Proč ne?“ odpověděl menší. „Pěťadvacet piastrů za to stojí, ale do rána bych nečekal. Chvilku s vámi posedíme a odpočineme si – a potáhneme dál.“

„Dobrá,“ řekl první. Oba přisedli k ohni a s chutí se pustili do jídla a s chutí je zapíjeli čerstvou vodou.

Tiburciovi se oba lovci naráz zalíbili. Přisedl k nim a se zájmem poslouchal, co o sobě vyprávěli. Z jejich slov se dalo vyčíst, že si oba nade všechno zamilovali volný život lovců. I když rozličných postav i povah, lnuli k sobě jako bratr k bratrovi. I když v jednom z nich, v tom velkém, s modrýma očima, kolovala krev klidná a rozvázná a ve druhém, v tom menším, s černýma očima, krev prudší, vznětlivější, v obou zřejmě tlouklo srdce poctivé, upřímné, ochotné podat ruku dobrým stejně zpříma jako se zpříma postavit proti zlým.

Don Estevan jim oběma nabídl, aby se připojili k jeho družině, ale oba, aniž by se domlouvali, svorně zavrtěli hlavami a jen se pousmáli: „Pochopte, pane, že nám jsou proti srsti jakékoli závazky.. Oheň dohořívá. Lidé postupně usínali. Velký lovec se občas se zvláštním zájmem zadíval do Tiburciovy tváře, jako by v něm ten pohled probouzel jakousi láskyplnost, dávno už časem zasutou. Menší zase chvílemi sledoval tvář dona Estevana a zdálo se, že v něm tato tvář probouzí pocity zcela jiného druhu. A Tiburcio občas zapátral ve tváři Kuchilově, jako by z ní chtěl vyčíst, co se vyčíst nedalo, ale co přece, zdálo se mu, pod tou tváří je, skrýváno mžikavým pohybem víček. Così Tiburcia lákalo, aby se připojil k oběma lovcům a nechal Kuchila Kuchilem, ale sílící podezření, že on je schopen toho, z čeho ho podezřívá, nutkalo potlačit v sobě to první lákání. Je přinejmenším potřebí, říkal si, přesvědčit se, kam výprava směřuje a pak ... Uvažoval, až usnul. Probudil se chladem až za svítání. Jezdci už se chystali k další cestě. Oba lovci už tu nebyli. Pustili se k haciendě již v noci.

3. NOC U HACIENDY DEL VENADO

Po několika hodinách dorazila skupina dona Estevana k haciendě.

Kolem kamenného dvorce, jehož zdi byly kromě všeho jiného i ochranou proti Indiánům, kteří sem někdy přijížděli za lovem, rozkládala se úrodná pole a sady. Dělníci, pracující na těchto polích pro pána dvorce dona Augustina Penu, tvořili zároveň i posádku malé pevnosti, kdykoli hrozilo nebezpečí.

Don Augustin Peria byl největším bohatcem v kraji. Kromě rozsáhlých polí a zahrad měl i zlatonosné doly nedaleko haciendy. Měl jedinou dceru, Rosaritu, děvče milé a půvabné, dorostlé už v nevěstu, o niž by se kdekdo rád ucházel, pro půvab, pro něhu i pro bohatství, které jí jednou jako jediné dceři mělo patřit.

Brána haciendy byla otevřena. Don Estevan už napřed vyslal posla, aby dona Augustina požádal o přechodné pohostinství. A ten ho teď očekával, vlídně ho přivítal, upřímně stiskl ruku i Tiburciovi, jehož znal a jehož měl rád. Ve velké síni jim představil dona Diaze, který tu čekal na dona Estevana, aby se připojil k jeho výpravě. Byla to posila velice cenná, protože don Diaz byl daleko široko znám jako zkušený a odvážný muž, jehož jméno bylo postrachem Indiánů.

K večeru už měli všichni přichystány pokoje, v nichž měli spát.

Nejlepší z pokojů dostal don Estevan, ale ten se k spánku ještě nechystal. Když dům ztichl, vyšel ven, do parku. A nešel sám. Tiše hovořil s Kuchilem – a hovořili o Tiburciovi. Kuchilo znovu naléhavě vysvětloval své obavy a nejistoty, zda je pro ně lepší aby ho s sebou vzali na cestu do Zlatého údolí, či zda by bylo lepší, aby se ho zbavili jako nevídaného spolupodílníka. Zamlčel ovšem, co ho tížilo nejvíc: strach, aby se Tiburcio nedozvěděl o jeho, Kuchilově, zločinu na Marcosi Arellanosovi.

Ve stejné době si vyšel do parku i Tiburcio.

I v něm probíhal zápas, který mu nedával usnout. Má se poddat stále silnějšímu podezření, že Kuchilo je vinen smrtí jeho pěstouna, a sledovat ho dál, dokud se mu nepoštěstí zjistit pravdu – nebo má spíš, jak původně chtěl, nabídnout své služby donu Augustinovi a zůstat na jeho dvorci? A má si přiznat, že je tu ještě jiná síla, která ho

přitahuje k haciendě, a tou silou že je, třebaže by ji nikomu nepřiznal, něha a půvab Rosarity?

V přízemí haciendy jasně svítilo jedno z nevelkých oken – a bylo pootevřeno. Ozýval se odtamtud jemný zpěv. Tiburcio šel blíž, skryt mezi keři a stromy, a rozpoznal za oknem dívčí postavu, hrající na citeru a zpívající hlasem něžným jako hlas divokých hrdliček. Byla to Rosarita.

Díval se okouzleně – a nepostřehl, že zcela blízko u něho stojí za kmenem jednoho z vysokých stromů dva muži, kteří ztichli, když se dostal do jejich blízkosti.

Právě v té chvíli Rosarita vstala, šla k oknu a doširoka je rozevřela.

Tiburcio chvatně ustoupil několik kroků zpět, aby ho nezpозorovala. A vtom ho kdosi zprudka napadl. Ucítil palčivost v boku. Měla to být smrtelná rána dýkou, ale nůž se svezl po jeho tuhém kabátci. Tiburcio poklesl, ale stačil se ještě bleskurychle obrátit a v pádu zachytit ruku s dýkou, dříve než mohla znovu dopadnout. Dlouhou chvíli zápasil, až se mu podařilo vykroutit dýku z rukou protivníka a přitisknout ho koleno k zemi. V mdlém svitu záře z okna rozpoznal tvář Kuchilovu, Tu však ze stínu vyskočila druhá postava, v níž poznal dona Estevana. Tiburcio vyskočil a

nečekal na nový útok. Vběhl mezi stromy, proběhl parkem, přelezl zeď a spěchal, nevěda kam.

To, čemu právě unikl, bylo jako osvit blesku.

Okamžitě pochopil, co jediné mohlo vést Kuchila i dona Estevana k pokusu zabít ho: snaha zbavit se jediného člověka, který kromě nich věděl o Zlatém údolí a mohl křížit jejich plány. A bleskem se změnilo v jistotu i jeho podezření na Kuchila: byl-li schopen pokusu zabít jeho, Tiburcia, byl schopen ze stejného důvodu zabít i Marcose Arellanose. Rázem pochopil, že jeho místo teď už není ani ve výpravě dona Estevana, ani na haciendě dona Augustina. Je povinen vést zápas a pomstít smrt svého pěstouna. Ale s kým? A jak? Což se může proti nim postavit sám?

Šel dále tmou, nevěda si rady, jen s hlubokým vzrušením. I rána v boku dost silně bolela.

A tu ve tmě před sebou zahlédl mezi stromy lesa, který se tu táhl, světlo ohně. Zamířil k němu. Kde je oheň, budou i lidé – as nimi snad bude moci strávit zbytek této pohnuté noci.

To světlo se mu stalo dobrou hvězdou.

U ohně seděli ti dva, s nimiž se setkal včera večer: dva lovci vyder, bobrů a jaguárů. Ten obrovitý s modrýma očima, i ten menší s očima jiskřivýma jako žhnoucí uhlíky.

Je načase představit oba blíž, protože nás od této chvíle budou věrně provázet celým příběhem.

První z nich, ten obrovitý, měl na sobě lovecký kabátec z tuhé látky, na hlavě čepici z liščí kožešiny. Pod kabátcem bavlněnou, modře pruhovanou košili, vedle sebe na zemi jakýsi svrchník, zhotovený z vlněné příkrývky. Na nohou měl kožené kamaše a okované střevíce. Na rameni mu visel buvolí roh se střelným prachem a na druhém brašna s kulemi. Jeho zbraněmi byla dlouhá puška a nůž v pestře zbarveném pasu. Vlasy už měl značně prošedivělé, po levém spánku se mu táhla široká jizva, dokazující, že ta osmahlá tvář byla kdysi ožehnuta blízkostí smrti. Vypadal na padesát let.

Druhý, jemůž mohlo být asi pětáctýřicet let, byl zřejmě stejně smělý jako jeho velký přítel. Černé oči a pleť osmahlá do většího

temna než tvář obrova jasně prokazovaly jeho jižnější původ. Oblečen byl podobně jako první, ale jaksi pestřeji.

Oba leželi u ohně v měkkém mechu a čekali, až se dopeče kýta, nabodnutá na rožeň. Šťáva z ní se sykotem kapala do ohně.

Zde je na místě prozradit čtenáři, že menší a mladší z nich nebyl nikdo jiný než nám už známý José, Spáč José, s nímž jsme se už setkali na začátku příběhu, když jsme vyprávěli o podivných událostech oné prosincové noci v Biskajském zálivu. Když se našla mrtvá hraběnka, v Josém se krutě ozvalo svědomí. Snažil se dopátrat se pravdy o událostech té noci, na nichž bohužel měl nepřímou účast. Obžaloval nakonec svého kapitána a před soudem ho obvinil ze spoluúčasti na vraždě. Kapitán však odpřisahl svou nevinu, soud uvěřil jemu, a ne prostému vojákovi. Josého odsoudili pro křivé nařčení k vyhnanství na jednom ze španělských ostrovů. Po mnoha marných pokusech se mu posléze podařilo uprchnout a dostat se do Mexika, kde se šťastnou náhodou setkal s kanadským lovcem, s nímž se spojil nejvroucnějším přátelstvím a s nímž až do této chvíle nerozlučně žil.

Když se teď znenadání u jejich ohně objevil Tiburcio, přivítal ho Kanadán jako starého dobrého přítele. Nevěděl proč, ale od včerejška si mladíka oblíbil. „Budťe nám vítán,“ upřímně ho zval k ohni.

Zato José vyskočil a prohlížel si ho s překvapením.

„Zabloudil jste a ztratil jste se jezdcům, s kterými jsme vás včera viděli? A nevíte snad o tom, že nedaleko odtud je hacienda dona Augustina, kde byste jistě našel lepší přístřeší než vám můžeme poskytnout my?“

„Dobře znám pohostinství dona Augustina,“ řekl Tiburcio hlasem, v němž se ještě chvělo vzrušení, „ale nemohu v dobrém mluvit o hostech, které dnes don Augustin má.“

„Cože?“ vzrušil se i José. „I vy? Měl jsem za to, že to jsou vaši přátelé.“

Tiburcio beze slova odhrnul kabát a ukázal místo, kde ho měla zasáhnout Kuchilova dýka, nehlubokou, krvácející ránu.

„U d'asa,“ zaklel José, „měl jste štěstí, nebýt kabátu, rána už jste se nedočkal.“

I Kanaďan vstal a prohlédl ránu. „To nic,“ řekl, „to je jen povrch.“ Vyčistil ránu, vytáhl ze své brašny náplast a přiložil ji ke zraněnému boku. „To se vám zhojí v několika dnech.“

Pak ho vyzval, aby si k nim přisedl a pojedl s nimi. Tiburcio rád přijal nabídku. „Děkuji vám oběma, a dovolíte-li, chtěl bych vyslovit prosbu. Už včera jsem vás chtěl požádat, abych se směl připojit k vám a žít s vámi. Nevím proč, byli jste mi milí od první chvíle. Rád bych tu prosbu vyslovil teď, když jsem si včera netroufl. Nemusíte mi – odpovídat hned, do rána je času dost.“

Únava z boje; který musel podstoupit, a vzrušení, které prožil, způsobily, že Tiburcio brzy usnul.

Kanaďan i José seděli ještě dlouho — a dlouho mlčeli.

Kanaďan se znovu a znovu, chvílemi se zvláštním pohnutím, díval do Tiburciovy tváře, jako by v ní nacházel cosi, co dávno ztratil a co se teď k němu vrací. Pak řekl Josému: „Neklame-li mě jeho tvář, a já se v tvářích nemýlívám, myslím, že nebudeme litovat, přijmeme-li mladíka mezi sebe. Kolikpak mu může být?“

„Nejvýš pětadvacet,“ hádal José.

„Asi tak,“ souhlasil obr a tiše dodal, spíše sám pro sebe. „Právě tolik by dnes bylo i jemu ...“

„O kom to mluvíš?“ ptal se José, ale obr jenom mávl rukou. „Musel bych dlouho vyprávět – a co bývalo, už není... Přiznám se ti, že se mi někdy trochu stýská po někom, koho bych mohl mít rád jako syna. A tenhle mladík by jím, zdá se mi, mohl být.“

José vstal a chystal se odejít do tmy.

„Kam se chystáš?“ divil se Kanaďan.

„Jdu mu chytit koně. O jednoho víc nebo míň, to je donu Augustinovi jedno. Ani nepozná, že mu jeden kůň ve stádech chybí. A máme-li žít nadále ve třech, potřebujeme i třetího koně. Nebo snad ten mladík bude za námi klusat pěšky?“

Obr jen pokýval hlavou a usmál se. „Jsi prozíravý, José, jako vždycky!“

Poté José zmizel ve tmě a vrátil se asi za hodinu. Přivedl koně. Přivázal ho ke stromu, kde už byli i jejich dva koně, pak si znovu sedl k ohni, zabalil se do svrchníku a usnul, hoden svého jména, než by obr napočítal do pěti.

Kanaďan však bděl dál. Dál se občas díval do Tiburciovy tváře a marně odháněl vzpomínky, jež do něho vnikaly.

Nastal čas prozradit, že i kanadského lovce už známe. Nebyl to nikdo jiný než námořník Rozan, který se ujal malého Fabiana, když ho našel v člunu u španělského pobřeží. Zbývá stručně vylíčit, co se s ním stalo, když byl raněn v námořní bitvě. Unikl smrti, unikl později i ze zajetí Angličanů, dostal se podobně jako José do Mexika, kde se mu zalíbilo a kde zůstal žít životem volného lovce, nikomu ničím nevázaného. Tady se sdružil s Josém, aniž oba věděli, co je z minulosti spojuje, protože Josému se nikdy nechtělo vyprávět o oné noci, kterou by byl z paměti nejraději vymazal.

A tak, zatímco José i Tiburcio spali, Rozan bděl a vzpomínal na chlapce, kterého se kdysi ujal a kterého ztratil v bitvě na moři. Vzpomínal se smutnou melancholií, zda on zůstal naživu a kdeže asi žije, tak stár či tak mlád, jako ten mladík, co se k nim dnes přidružil.

Blížilo se jitro. Mlha se srážela v chladnou rosu, všude naprosté ticho. A tu náhle prudce zafrkal jeden z jejich koní. Rozan vstal a šel zvolna kupředu, bystře se rozhlížeje a bystře naslouchaje, cože mohlo koně znepokojit. Nic se však už neozvalo, a tak se Rozan zase vrátil na své místo.

„Stalo se něco?“ ptal se Tiburcio, který se právě probudil.

„Nic, nic,“ uklidňoval ho Rozan, „to jen kuň něco zvěřil, ale už je zase klid. A vy už jste se vyspal, mladíku? Poslyšte, mohl byste mi prozradit, co se vám vlastně v haciendě přihodilo?“

Přisedl k němu a Tiburcio mu upřímně všechno vypověděl.

„A jak se vlastně jmenujete? To jste nám zatím neřekl.“

„Tiburcio Arellanos... Snad to jméno znáte. Mého otce Marcose Arellanose znali jako gambusina po celém tomhle kraji. Možná že už jste se spolu také někdy setkali.“

„To jméno mi neříká nic,“ řekl Rozan s nádechem smutku. „Ale vaše tvář se mi zdá povědomá, jako bychom se my dva spolu někdy už viděli.“

„Nevím“ řekl upřímně Tiburcio, „nepamatuji se, ale chtěl bych se vám svěřit ještě s čímsi, co vás možná zaujme.“ A vyprávěl o Zlatém údolí, jehož polohu zná a jehož bohatství nabízí i jim dvěma, jsou-li ochotni vydat se s ním společně na to místo.

Rozan na to odpověděl zcela jednoznačně: „Váš návrh by jistě zaujal kohokoliv, kdo má někde svůj domov a chtěl by se do něho vrátit a žít tam s bohatstvím, jež získá. Ale já ani José takový domov nemáme. Naším domovem jsou tyhle lesy, hory, prémie – a k čemu by nám bylo takové bohatství? Ani já, ani José po ničem takovém netoužíme.“

„Chápu vás,“ řekl Tiburcio a zřetelně posmutněl. „Ani já neprahnu po bohatství, ani já už nemám domov. Mě ke Zlatému údolí vede nyní jen to, že stejnou cestou se bude ubírat i člověk, který mě včera přepadl a který mi zřejmě zabil i otce. A tedy povinnost vyrovnat si s ním účty.“

„Věřím vám,“ řekl Rozan. „Vaše tvář je upřímná a poctivá ... A mám pocit, že se i bez zlata můžeme společně vypravit na stejnou cestu. Nemýlím-li se, má i José příčinu k tomu, aby nevrátil na jednoho z těch, kdo dnes jsou hosty dona Augustina. Kdo je jejich vůdcem?“

„Don Estevan,“ odpověděl Tiburcio.

José, zdánlivě spící, neklidně sebou zavrtěl. „Tak on si dnes říká don Estevan?“ Posadil se, promnul si oči, dostal chuť zúčastnit se pohovoru. „Já ho ovšem znám pod jiným jménem – a on je dokonce příčinou toho, že dnes žiju tady, a ne ve Španělsku Máte-li vy nevyrovnané účty s mužem jménem Kuchilo, mám já totéž s donem Estevanem. Někdy vám povím proč. Dnes vás to nemusí zajímat. A ty tedy, Rozane, nemáš chuť na poklady Zlatého údolí? Taková věc zasluhuje uvážlivějšího rozhodnutí. Až se docela rozední, ještě si o tom pohovoříme.“ A otočil se, že si ještě pospí.

„Inu,“ řekl Rozan, „jestliže José nenamítá nic proti společné cestě do Zlatého údolí, ani já nemám nic proti tomu. Lovit můžeme tam stejně jako tady. Nabízím vám, mladíku, své přátelství.“

Podal Tiburciovi pravici, a ten ji stiskl s takovou radostí, že Rozan uznale dodal: „Ani bych neřekl, že takový mladík a po takové noci může ještě mít v ruce takovou sílu jako vy teď.“

Tiburcio vřele děkoval. „Nevím, draží přátelé, co mě vedlo v noci rovnou k vám, jako bych byl tušil, kde jste a kdo jste. Nemám už na světě nikoho, s kým bych se mohl dělit o radosti i žaly. A k

vám, zdá se mi, mě teď poutá přátelství, jako bychom se spolu znali a spolu žili už dlouhá léta.“

Rozan byl zřetelně dojat.

„Smím vám,“ ptal se jemně, „položít ještě několik otázek?“

„Ptejte se na cokoli, nemám nic, co bych chtěl tajit.“

„Vy jste tedy na světě docela sám?“

„Ano. Kuchilo mi zabil pěstouna, kterého jsem měl rád jako otce ...“

„Říkáte pěstouna? Myslel jsem, že to byl váš otec.“

„Byl mi otcem, ale nejsem jeho syn. Ujali se mne jako sirotka, jehož otce a matku nikdo neznal. Bylo prý mi asi pět let, když mě přijali za vlastního.“

Rozan se znovu, ještě s větším vzrušením zadíval do jeho tváře.

„A kde jste se tedy narodil? Odkud pocházíte?“

Tiburcio smutně pokrčil rameny. „Nevím kde a nevím kdy, nevím nic. Proč vás to zajímá?“

Rozan vstal a pokoušel se potlačit v sobě vzrušení stále větší. Zadíval se do mlhy, v níž už začínalo lehce svítat, jako by v ní, v té mlze, chtěl vyčíst cosi, co se marně snažil rozpoznat. Chvilí stál bez pohybu, pak se znovu obrátil k Tiburciovi. „A z dětství, z dřívějšího dětství si nevzpomínáte na nic?“

Tiburcio byl v rozpacích. „Vzpomínám si na leccos, ale nešťastný jsem z toho, že nevím, nerozpoznávám, co může být skutečnost a co jen sen. Zdává se mi například, že se probíhám v nádvoří jakéhosi zámku, že si hraju v komnatách se vzácným nábytkem a že tam se mnou je žena křehká jako víla, snad moje matka, snad jen sen. Zdává se mi o tom, a já v tom snu pláču. Probudím se a zaháním ten sen jako šálení. Je to trýzeň, věřte mi, chtít rozlišit pravdu a sen, když není nikoho, kdo by mi mohl cokoli potvrdit nebo vyvrátit.“

Tiburcio si zhluboka vzdychl a odmlčel se. I Rozan seděl beze slova. A José? Asi spal.

Potom Rozan položil svou velkou ruku na Tiburciovo rámě, jako by se omlouval a jako by ho otcovsky uklidňoval, ale s jakousi nesmělou naléhavostí vyptával se dál. „A na nic jiného už si nevzpomínáte?“

„Ach ano,“ souhlasil Tiburcio. „Ale je to něco zcela jiného. Už ne zámek, ale moře, hučící moře a na něm loď, asi válečná, loď plná mužů a žádná žena ... A to je, co mě mate. První sen, sen bez mužů. A druhý sen, sen bez žen ... Loď plná mužů a jeden z nich velký, dobrý, předobrá...“ Tiburcio se zadíval na Rozana. „S tváří podobnou vám,“ dodal.

Rozan se zachvěl jako v horečce. Ještě pevněji tiskl Tiburciovi rameno. „Proboha, pokračujte, prosím vás ... Naléhavě vás prosím.“

„Dobrá, vypovím vám, co se mi zdává ... Pluji na té lodi a dojde k bitvě. Vzduch se chvěje střelbou, vybíhám na palubu, je tam vřava k ohlušení. A ten velký člověk je mi otcem. Tisknu se k němu, pláču a vzlykám, ale on mi říká: Chlapče můj zlatý, tady zůstat nemůžeš ... Mám tě rád jako syna, ale nejsi můj syn ...“

Tiburciovi v té chvíli zvlhly oči tajemnými silami.

Ale i Rozan si přikryl tvář rukou a ztěžka tajil dojetí. „Pokračujte,“ šeptal, „pokračujte, prosím vás ...“

„Nechtějte to na mně,“ vzpíral se Tiburcio. „Probouzím se z těch snů nešťastný a uplakaný – a dospělému se nesluší plakat. Mám v nich matku, mám v nich otce, ale rukou se jich dotknout nemohu... Nechtějte slyšet víc.“

„Povím vám tedy,“ řekl Rozan, skláněje se nad Tiburciem, „jak to je dál. Ten velký muž vám říká: Mám tě rád jako vlastního syna, život bych za tebe dal, ale nejsi můj synek. Já tě jenom našel v člunu na moři, u břehů Španělska ... u ženy, která asi byla tvou matkou a kterou kdosi zabil.“

Tiburcio vyskočil, pln úžasu. „Ano, tak to je... Ale jak vy to, proboha, můžete vědět?“ Ted' on se rukama opřel o, obrova ramena a vpíjel se pohledem do jeho tváře. Rozan se vzpřímil a z jeho modrých očí, po jeho mužné, osmahlé tváři stékaly slzy, kterým už se nebránil. „Pane na nebi!“ mluvil tiše. „To já byl s tebou na té lodi, já jsem ten muž, k němuž ses jako ptáček tiskl... Já tě měl rád jako syna – a ted' tě znovu nacházím, chlapče můj zlatý. To já tě našel v člunu na moři. u mrtvé ženy u pobřeží v Biskajském zálivu v jedné tmavé noci... Co ovšem bylo předtím, to už nám nikdo nikdy nepoví.“

Rozpřáhl ruce a objal Tiburcia. Tiskl ho k sobě s hlubokým dojetím. A tu vyskočil José, zdánlivě dosud spící. Vyskočil, oči se mu zaleskly a dodal: „A co bylo předtím, to vám povím já! Vím, čím jste syn, vím, jak se jmenujete, vím, kdy a kde jste se narodil a vím, kdo všechno další způsobil...“

Proud jeho slov zastavila střelná rána.

Koule prolétla kolem jejich hlav a zaryla se do kmene starého stromu, pod nímž tábořili.

„K zemi, přátelé,“ zavelel José, protože Rozan i Tiburcio stáli dosud jako ohromení s rukama napřaženýma si vstříc. Strhl je tedy oba k zemi a přikazoval: „Ty, Rozane, pusť se v tu stranu, odkud rána vyšla, a vy,“ šeptl k Tiburcioví, „pusťte se se mnou vlevo ... Myslím, že vím, kdo vystřelil, ale teď není čas na slova, začal boj!“

José měl za to, že ránu vypálil don Estevan, ale mylil se. Byl to Kuchilo. Jakmile vystřelil, jist si, že se cíle neminul, prchal zpět do lesa směrem k místu, kde nechal stát svého koně. Běžel s rostoucím strachem. Právem předpokládal, že oba zkušené lovci se pokusí dostihnout ho. Minul místo, kde měl koně – a málem se mu to stalo osudným. Musel se vracet – a to už mu strach roztrásl ruce i nohy. Nebýt toho, že se Rozan chvíli zdržel, nejsa s to ihned překonat vzrušení, nebyl by Kuchilo unikl. Takhle se mu však podařilo dostat se ke koni, vyšvihnout se do sedla a zběsile se rozjet, dříve než tam dorazil Rozan. Při horečném spěchu sesula se mu s ramene karabina. Ta jediná po něm zůstala.

Rozan se dral houštím, nedbaje na nebezpečí, jež se v něm mohlo skrývat, a vystoupil na mýtinu ve chvíli, kdy už Kuchilo mizel mezi stromy ve značné vzdálenosti. Rozan strhl karabinu, zamířil a vystřelil. Rána na velkou vzdálenost nemohla být přesná. Zasáhla jen lehce Kuchilovo rameno. Druhou ránu už Rozan vypálit nemohl. Jezdec zmizel v lesní houštině. Když doběhl k místu, kde Kuchilo naskočil na koně, našel v trávě jeho pušku. I zdvihl ji, dal na rameno a vracel se zpátky. „K něčemu to přece jenom bylo dobré ... Tiburcio aspoň dostane pořádnou zbraň, jeho nůž by mu k životu v tomto kraji rozhodně nestačil.“

Co chvíli se Rozan cestou zpátky zastavoval a obezřetně naslouchal, zda se někde neozve něco podezřelého. Bylo však už

naprosté ticho, ale za chvíli zaslechl velice vzdálený, tichý dusot. Lovcovovo zkušené ucho rozpoznalo dusot mnoha koňských kopyt. Poslouchal soustředěně a s napětím, ale dusot se zvolna vzdaloval směrem na západ od haciendy, která ležela pod vycházejícím sluncem. Byla to nepochybně Estevanova skupina jezdců, k níž se Kuchilo připojil. Opouštěli haciendu a ujížděli k Tubaku, který byl jejich cílem.

„Lotři!“ šeptal si Rozan. „Přijde čas, že se ještě setkáme!“

V tom okamžiku se ozval výstřel. Rozan poznal zvuk Josého karabiny, hned nato se ozvala podruhé.

Jat obavami, rozběhl se tím směrem, odkud rány zaslechl.

Zatímco se Rozan pustil za tím, kdo po nich v ranním šeru vypálil úkladnou ránu, José s Fabianem – teď už budeme Tiburcia nazývat jeho starým, pravým jménem – se pustili krajem lesa v husté trávě vlevo. Asi po půl míli se zastavili.

„Zůstaneme tady,“ přikazoval José. „Nemýlím-li se, ten, kdo na nás vystřelil, nebude se už vracet do haciendy, ale pustí se po té stezce, kterou odtud vidíme, směrem k Tubaku. Je to stezka vedoucí k mostu přes vodopád, jen pár mil odtud. Střežme tedy tu stezku. Sedněte si zády ke mně – kryjte mi záda, kdyby se snad někdo chtěl k nám blížít z druhé strany. Tak to děláváme s Rozanem, učinně to i my dva, třebaže vy máte jen nůž a pozorné oči. I to nám musí stačit.“

Usedli a ostražitě střežili každý svůj prostor.

Zakrátko zaslechli Rozanův výstřel. José ve střehu čekal, ozve-li se co dál. Když bylo ticho, uklidnil se. „Střelil Rozan a střelil jen jednou. Počkáme tedy, až se vrátí – a já vám zatím mohu říci, kdo jste a kde jste se narodil.“

„Povídejte, prosím vás,“ naléhavě žádal Fabian. „Ano, ale jen tiše – a nepřestávejte sledovat okolí. Váš i můj nepřítel je schopen všeho.“

„O kom to mluvíte?“

„O vrahu vaší matky, o člověku, který vám uloupil jméno i majetek.“

„A kdo to je?“ naléhal Fabian.

„Okamžik,“ sykl José a zdvihl karabinu, protože měl dojem, jako by se na stezce cosi podezřelého pohnulo. Ale byl to jen paprsek

slunce, které se zvolna zdvihalo do výšky a zajiskřilo v orosených listech stromů. José se uklidnil a položil si karabinu opět do klína.

„Je to člověk, který si dnes říká don Estevan a který není nikým jiným než donem Antoniem, hrabětem z Mediány.“

José pak vyprávěl celý příběh, který už známe. Nezamlčel ani to, co ho nejvíc trápilo, svůj nepřímý podíl na událostech oné noci.

Jen dopověděl, ozval se dusot koní a po stezce, kterou měli na dostřel, tryskem uháněla skupina jezdců. José vyskočil a vypálil dvě rány, ale nezasáhl nikoho. Jezdci se přehnali a zmizeli za ohbím skály.

„U sta d'asů,“ zaklel José, „sám d'ábel toho chlapa chrání. Byl to on – a unikl nám!“

Čekal pak, stejně rozechvělý jako Fabian, až se vrátí Rozan.

Nečekali dlouho. Rozan k nim doběhl, pln obav. Když je oba spatřil, spadl mu kámen ze srdce. Přisedl k nim a vypověděl, s čím on se v lese setkal, nešťastný z toho, že mu Kuchilo unikl, přesto však s tváří plnou radosti, že se Fabiánovi nic nestalo a že jsou, po dlouhých letech, zase spolu.

„José mi řekl, kdo jsem a odkud jsem, ale jak jsme se my dva tenkrát spolu setkali?“ ptal se ho Fabian.

A tak mu i Rozan všechno vypověděl a pak José Rozanovi.

Chvíli, jen chvíli všichni tři seděli v údivu nad podivuhodnými náhodami, jimiž se vzájemně proplétají lidské osudy. První se vzchopil José.

„Přátelé, máme teď společný cíl: dostihnout dona Estevana, jak si dnes říká, a s ním i Kuchila. Podivuhodně se i ti dva spolu sešli. Našli se, jak vrána vránu. A my je dostihneme, kdybych měl duši za to dát. Všichni teď máme koně i pušky, nečekejme tedy a pusťme se po jejich stopách!“

Vrátili se k ohništi, jež už dodoutnávalo.

Přichystali koně, vyšvihli se na ně a pustili se pak po téže stezce, po níž předtím tryskem ujížděla Estevanova skupina. Měli za to, že ti ujíždějí k Tubaku, jak nejrychleji mohou. Jistě oprávněně předpokládají, že oni se pusť po jejich stopách. A byli proto nemálo překvapeni, když je po míli cesty spatřili v dáli před sebou, jak se s čímsi lopotí u mostu přes vodopád.

První je spatřil Rozan a zarazil se.

Po něm se ve třmenech vztyčil José a okamžitě sňal s ramene karabinu.

Fabian, jehož mladá krev byla ještě nerozvázně prudká, vyrazil však okamžitě vpřed, aby je dostihl. Marně za ním Rozan volal. Nezbylo, než aby se pustili za ním.

Estevanovi jezdci je brzy zpozorovali. O to rychleji se snažili skončit své dílo: ničili dřevěný most, shazovali těžké trámy do propasti pod vodopádem. Shodili poslední, když byl Fabian snad jen sto metrů od nich. Jen stěží zastavil svého koně, který se vzepjal na zadních nohou na okraji skály nad propastí.

„Palte po něm!“ vzkřikl don Estevan na své jezdce.

„Běda každému, kdo jen sáhne po karabině!“ křičel Rozan. „A ty, Fabiane, zpátky! Zpátky k nám!“

„Fabian?“ užasl don Estevan a v mžiku pochopil, co to bylo, co ho včera nutkalo pátrat v jeho tváři s nejasným podezřením.

„A vás, done Antonio,“ volal José, marně se snaže uklidnit svého koně, „vás si беру na mušku já, aby se vám nezachtělo mířit na syna, jemuž jste zabil matku!“

Ani jezdci, ani don Estevan, zbledlý a chvějící se jako list, neměli odvahu k výstřelům: Tryskem se rozjeli pryč. Rozan vyrazil k Fabiánovi, aby ho chránil, ale ten – s krví prudce vzrušenou – vytáhl nůž a bodl koně, aby ho přiměl ke skoku přes propast. Kůň se vzepjal, vyrazil vpřed a skočil. Přeskočil sice na druhou stranu, ale tam se mu zadní nohy svezly po tvrdé skále. S úzkostným zaržáním se i s jezdcem zřítíl do hloubky s vodopádem.

Estevanovi jezdci i don Estevan mizeli po cestě k Tubaku.

Rozan i José ztuhli úděsem.

Rozan pak seskočil s koně, tvář mu přitiskl do hřívky a rozplakal se jako malé dítě.

4. STŘETNUTÍ V POUŠTI

Do nedohledných dálek se táhly prerie v prostorách mezi Mexikem a Texasem. Tu a tam mírné návrší, tu a tam pásy stromů

podél řek a říček. Za jasných dnů se na západě a na jihozápadě modraly pásy divokých hor.

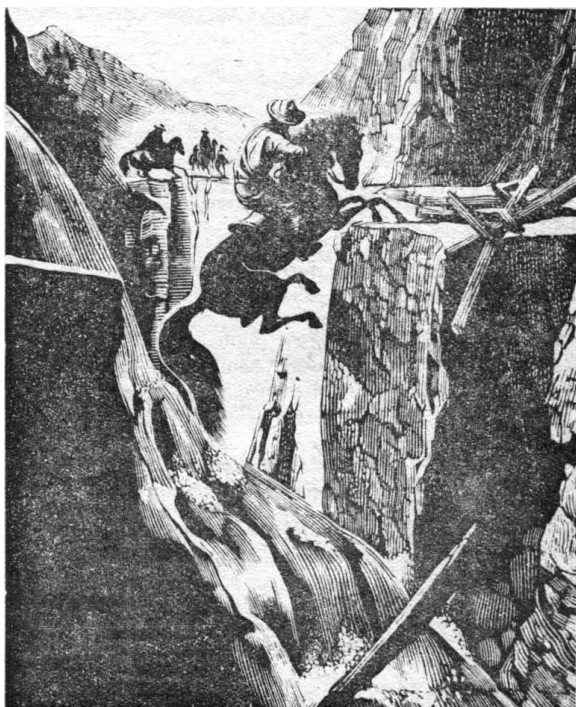
Toho dne se pod jasným nebem vysoko ve vzduchu zvolna vznášel orel. Zdánlivě netečně plachtil v tu i onu stranu. Ale bystrým okem sledoval na třech různých místech tři různé skupiny lidí, vzájemně o sobě nevědoucích.

Na mírném návrší, z něhož bylo možno přehlédnout prérijní okolí do všech stran, dokončovalo asi šedesát jezdců úpravu tábora, v němž chtěli přenocovat. Kromě šedesáti jezdců a stejného počtu koní dojelo sem právě asi dvacet těžkých povozů, tažených mezkami. Byla to výprava, kterou řídil a vedl don Estevan. Budeme mu tak říkat, když to jméno teď nosil a když mu tak říkali i ostatní, třebaže už známe jeho skutečné jméno.

Jezdci odsedlali koně, vypráhli mezkami, těžké vozy spřáhli řetězy a vytvořili z nich kruh kolem tábora. Sedla a ostatní věci složili do prostoru pod vozy, takže tu zanedlouho vznikla hradba, za níž se mohli cítit bezpeční, kdyby snad tábor byl napaden Indiány, kteří tu v prérích dost často lovívali.

Když bylo všechno hotovo a uprostřed tábora se rozhořel oheň, kolem něhož se všichni sesedli, don Estevan vešel do svého stanu, nad nímž vlál modrý praporec se šesti zlatými hvězdami a s heslem „Já budu bdít!“

Asi hodinu cesty odtud směrem na východ se podél řeky jménem Rio Gila táhl hustý pás stromů. Mezi

stromy tábořila druhá skupina lidí. Nebyly tu vozy, nebyli tu soumaři a žádné hradby. Byla tu však skupina mnohem početnější: nejméně sto koní a jezdců. Někteří z nich byli takřka nazí, těla pomalována divnou směsicí barev, ve vlasech orlí pera. Nebylo nesnadné rozpoznat v nich Indiány, Komanče na válečné stezce.

Deset z nich, zřejmě nejzkušenějších a nejváženějších, sedělo kolem doutnajícího ohně. Pokuřovali z dlouhé dýmky. Seděli s nohama zkříženýma, zbraně uloženy vedle sebe. Zbraně na první pohled chudé: kožený štít, lemovaný peřím, luk se šípy, kopí, nůž, tomahavk.

Už dlouho pozorovali kouř vystupující na obzoru z tábora bělochů.

Očekávali návrat zvěda, který měl vypátrat, či je to tábor a kolik je v něm lidí. Orel, kroužící nad prérií, mohl v té chvíli vidět osamělého jezdce asi v polovině vzdálenosti mezi oběma tábory. Nebyl to však indiánský zvěd, byl to Kuchilo. Vyjel z tábora; také na průzkum okolí. A dostal se až na dohled tábora Komančů. Když ho zpozorovali, ze sta hrdel zazněl bojový pokřik. Nejméně dvacet indiánských jezdců bleskurychle vyskočilo na své koně a hnali se za prchajícím Kuchilem jako vlci za jelenem.

Orel nad prérií se mohutnými rozmachy křídel vznesl výš a pak volně plachtil směrem k horám na západě.

Za několika zákruty řeky mohl pod sebou zahlédnout třetí skupinu lidí, početně nejchudší. Tábořili na malém ostrůvku v Rio Gile, lemované po obou stranách proudu hustým stromovím. V temném soumraku se nad řekou vinul pás jemné mlhy, která nedovolovala rozpoznat, zda jsou na ostrůvku dva, tři nebo čtyři lidé, ale víc jich rozhodně nebylo.

Rio Gila tu tekla zvolna k západu. V podhůří divokých hor se dělila ve dvě ramena. Třetí stranu trojúhelníku tvořil rozeklaný hornatý pás a v něm, kolmo ke skalnaté soutěsce s řekou, leželo Zlaté údolí.

Kuchilo nevyjel jenom na průzkum okolí. Jako člověk, který se vyznal v těchto končinách, tušil už několik dní blízkost Indiánů. A právem měl za to, že by je mohl najít tábořící u řeky pod klenbou stromů, jejichž obrysy se na obzoru jasně rýsovaly.

Vyjel tedy tím směrem a měl plán úměrný svému charakteru. Jestliže tam bude, jak se domníval, skupina Komančů, mohlo jich být podle jeho zkušeností kolem stovky. Spatří-li ho, pustí se za ním, ale rychlý kůň, na němž jel, nedá se jimi dostihnout na té nepřilíš dlouhé cestě zpátky k táboru bílých. Jakmile ovšem Indiáni zjistí, že jim nablízku táboří skupina bělochů, jistě je dříve nebo později napadnou. I když jich bude stovka, proti dobře vyzbrojené skupině bělochů nemohou mít naději na úspěch. Nebylo však pochyb o tom, že v boji by padla i řada lidí z Estevanovy výpravy – a to bylo, co měl Kuchilo na mysli. Bylo-li jich zatím šedesát, i podíl ze zlata, jež výprava měla najít ve Zlatém údolí, měl by každý menší. A zůstane-li jich naživu méně, zvětší se i podíl na kořisti – a navíc měl Kuchilo ještě i další, tajnější záměry.

Ujížděl tedy zpět k táboru, spokojen s tím, co zjistil a co uvedl do pohybu. Jeho pronásledovatelé se zastavili, jakmile vjel do tábora. Kruhem v bezpečné vzdálenosti tábor objeli a potom se vraceli zpět.

V táboře Komančů nastal vzruch.

Kromě zpráv, jež přinesli jezdci ženoucí se za Kuchilem, přinesl jiný zvěd ještě jinou zprávu: vypátral na ostrůvku v řece tři bělochy, kteří s velkým táborem bílých neměli patrně nic společného.

Ti tři byli: Rozan, José a – Fabian.

Fabiánův pád do hloubky s vodopádem nebyl totiž smrtelný. Padl do vody a jako zázrakem se zachránil tím, že se v divokém proudu zachytil konce trámu ze strženého mostu, který uvázl v peřeji mezi balvany. A tam odtud ho Rozan s Josém vyprostili.

Fabian nebyl hned schopen další cesty. Zůstal sice živ, ale s bolestivými pohmožděninami. I zůstali všichni tři několik dnů na místě, a teprve když se zcela zotavil, vypravili se za donem Estevanem do Tubaku. Tam zjistili, že celá jeho výprava už odtud odjela za neznámým cílem k západu. Pustili se tedy za nimi. Pěšky. Koně prodali. Nepotřebovali je, když zjistili, že výprava putuje s těžkými vozy, a tudíž celkem zvolna.

Nebylo nesnadné sledovat jejich stopy.

Asi po deseti dnech je měli na dohled a sledovali je, aniž se k nim přiblížili. Tři se nemohli postavit proti šedesátce dobře

vyzbrojených mužů. I rozhodli se, že se sami pustí přímo ke Zlatému údolí a tam že vyčkají, až tam dorazí i Estevanova výprava.

Komančové se radili dlouho do noci.. Jeden z náčelníků, jemuž pro dlouhé a jako noc černé vlasy dali kdysi jméno Černý orel, navrhoval:

„Mužové, kteří táboří za hradbou svých vozů, nemají nic společného s těmi třemi, co se krčí na ostrůvku v řece jako bázlivý pták v hnízdě. Nemají však křídla a neodlétnou tedy. Nemají křídla a nemají vozy a nemají tolik věcí jako ti, co se skrývají za hradbou vozů. Černý orel se domnívá, že by se možná rádi spojili s Komanči, aby se pak s nimi rozdělili o kořist, až tábor dobudou. A Černý orel by velice rád viděl, jak bledé tváře bijí jiné bledé tváře.“

Nápad se zdál lákavý, ale ostatním, kteří toužili co nejrychleji vyrazit k táboru bílých, nechtělo se čekat, až se k nim možná připojí i tři bílí na ostrůvku v řece. I rozhodli se nakonec, že větší část Komančů, skoro sto mužů, vyrazí ihned k táboru a menší skupina, asi dvacet bojovníků, vedených Černým orlem, zamíří k ostrůvku a pokusí se jednat s třemi bělochy. Bude-li jednání úspěšné, spojí se obě skupiny později. A když ne, ať Černý orel vybojuje skalpy těch tří.

Hned potom vyrazila hlavní skupina Komančů k velkému táboru bílých.

V Estevanově táboře byl zatím klid. Jedni připravovali u ohňů večeři, jiní obstarávali koně a mezky. Před vozovou hradbou stály stráže. Celkem klidně hleděly do tmy kolem tábora, do tmy o to hustší, oč jasněji hořely plameny ohňů za jejich zády.

První, co probudilo jejich pozornost, byl vzdálený ječivý pokřik.

Později se ve tmě ozval dusot koně tryskem se blížícího k táboru.

Byl to Kuchilo. Bleskurychle projel mezerou mezi vozy a volal na poplach: „Chopte se zbraní! Mám v patách Komanče!“

Ve chvílce byl celý tábor na nohou.

Stráže se stáhly za hradbu vozů a rychle uzavíraly mezeru, skrze kterou bylo zatím možno vjíždět i vyjíždět. Všichni se chopili karabin a každý spěchal na místo, které už dříve určil don Estevan.

Don Estevan a don Diaz pozorně poslouchali, co jim Kuchilo přerývaně vyprávěl. Sotvaže Kuchilo dopověděl, co zjistil při průzkumu v prérii, hlásil jeden ze strážných, že asi dvacet Komančů objíždí kruhem tábor. Don Diaz dal příkaz, aby zapálili několik otepí slámy, jež zůstaly před hradbou. Sláma vzplála a prosvětlnila tmou a v narudlé záři se míhali jezdci s orlími pery ve vlasech. Objevovali se a zase mizeli. S karabinami v ruce očekávali všichni útok, ale nedočkali se. Jezdci za chvíli zmizeli, všechno ztichlo, ani šum trávy se neozval v bezvětrné noci.

„Nemylte se,“ varoval don Diaz, „to je klid před bouří. Ručím vám za to, že nás napadnou ještě před rozedněním. A s větší silou. Tohle, jak já Indiány znám, byla jen hlídka, jen část síly, s kterou se budeme muset střetnout.“

Nemýlil se.

Celou noc se prerie zahalená tmou zdála liduprázdnou. Stráže, úporně se snažící rozpoznat cokoli, co by je mohlo včas varovat před útokem, nezaznamenaly okem ani sluchem zhola nic – a přece se najednou, už skoro k ránu, prerie rozječela válečným pokřikem a na tábor se snesly šípy. Dva muži klesli k zemi s prostřelenou hrudí. Ostatní okamžitě vyběhli k hradbám a zahájili palbu. Ta na chvíli zahнала útočníky zpátky. Mezitím stačili určení muži přihodit na oheň další otepi slámy a suché dřevo, jež rychle vzplálo a osvětlilo okolí tábora.

V rudém svitu postřehli pak na sto indiánských jezdců ženoucích se znovu k hradbám. Polonazí, pestře pomalovaní Komančové s kopími a luky, s divokým pokřikem se hnali kupředu, nedbajíce výstřelů. Mnozí z nich padali, zasaženi střelbou, ale většina z nich dojela až k vozům, seskočila s koní a s tomahavky v ruce se drali dovnitř tábora. Pohled na ně musel v nezkušených budit hrůzu.

Nastal boj muže proti muži.

Je nutno přiznat, že nejsrdnatěji si kromě dona Diaze vedl i sám don Estevan. Ať už to byla jeho přirozená řvavost a bojovnost či ať ho do tvrdého boje hnalo už pouhé pomýšlení na to, že by jim Komančové mohli zhatit naději na získání bohatství těsně před

vstupem do Zlatého údolí, bojoval urputně, ani o krok neustupoval a mečem rozrážel útočící Komanče.

I ostatní bojovali s velkou urputností, byť ne s tou obratností, kterou osvědčovali don Estevan i Diaz, ze všech nejzkušenější v bojích proti Indiánům. Nebylo zbylí. Bojovali o holé životy. Karabiny už nebyly k ničemu, museli bojovat s meči, sekýrami, noži. Vrhali se tam, kde se rojilo nejvíce Komančů.

Jediný Kuchilo se těm místům vyhýbal.

V jedné chvíli se zapotácel a klesl k zemi jako podřatý. Chvíli ležel bez hnutí, pak, drže se za prsa, plazil se k vozové hradbě. Nikým nepozorován, prolezl pod vozy. Vně tábora nebyl už ani jediný z Komančů. Všichni, pokud už předtím nebyli zasaženi palbou, pronikli dovnitř. Kuchilo se zdvihl a rychle, jako by nebyl vůbec raněn, rozepjal řetězy mezi dvěma vozy – a zapískl. Jednou a pak ještě znova. Na druhé písknutí přiběhl k mezeře jeho kůň. Kuchilo ho vzal za uzdu a protáhl ho mezerou ven. Pak nasedl a odcválal do tmy, nikým nepozorován. Odcválal směrem ke Zlatému údolí.

Mezitím už boj ochaboval. Komančům docházely síly.

Většina z nich padla, ale země pila i krev přemnohá bílých. Bylo však už nepochybné, že se bílí ubránili a že Komančům, schopným ještě pohybu, zbývá jediné: pokusit se uniknout z tábora.

Ustupovali k hradbám, bijíce se dál.

Když zahlédli mezeru, kterou předtím unikl Kuchilo, jeden po druhém se prosmýkli ven, naskočili na koně, zmateně běžící kolem tábora, a odcválali do tmy, už zticha, bez pokřiku. Uvnitř tábora boj utichl.

„Vyhráli jsme, přátelé,“ řekl don Diaz, obhlížeje tábor, „a mohu vás ujistit, že se hned tak znova k útoku na nás neodváží. Bojovali jste statečně a Indiáni roznesou po prérii zprávu o tom, že není radno se pouštět do boje s bílými. Můžete mi uvěřit, znám je dobře. A dříve než budou s to spojit se a zaútočit na nás snad s větší silou, my už tu nebudeme. Cíl naší cesty je nedaleko. Spočtíme své mrtvé a pomodleme se za jejich duše.“ Sňal klobouk a sklonil hlavu.

Don Estevan obcházel tábořem a počítal padlé i raněné. Napočítal víc než dvacet mrtvých a stejný počet živých muselo si

ošetřovat utržené rány. Byla to trpká žeň, ale něco zcela jiného zachmuřilo tvář dona Estevana víc než zřetelně.

„Pojďte se mnou na chvíli do stanu,“ vyzval dona Diaze.

A tam se mu svěřil s tím, co ho naplnilo vážným podezřením: nikde v táboře nenašel Kuchila, ani mezi padlými, ani mezi raněnými, ani mezi živými.

„Řeknu vám, co se mi zdá jistým ... Když se včera večer Kuchilo chystal na hlídku do prémie, nedůvěřoval jsem mu a poslal jsem za ním jednoho ze svých lidí, Gayferose, aby ho potají sledoval. Gayferos se nevrátil. Zato Kuchilo přivedl k našemu táboru Indiány. Jsem přesvědčen, že to není náhoda. A není také náhoda, že při boji zmizel. Sázím se s vámi, oč chcete, že je na cestě do Zlatého údolí a že se chce sám zmocnit zlata, pro něž jsme se vypravili. Má za to, celkem oprávněně, že teď, když jsme Komanče rozprášili a sami utrpěli tak vážné ztráty, bude se moci těmito končinami klidně a bez úhony dostat zpět se zlatem dříve, než my budeme s to s celým táborem dorazit tam, kam on už vyjel. Navrhuji vám toto řešení: tábor se zbylou po sádkou ponecháme na tomto místě. Nehrozí jim, jak jste sám říkal, bezprostřední nebezpečí. Ke Zlatému údolí je den jízdy na koni. Vyrážíme hned ráno, jen vy a já a ještě dva muži, na něž se mohou spolehnout. Je to Oroche a Baraja, lidé mně nejvěrnější. Ve čtyřech můžeme být do večera ve Zlatém údolí a překazit Kuchilovi jeho záměry. Co o tom soudíte vy?“

Don Estevan přesně rozpoznal Kuchilův plán.

Don Diaz neměl námitek. Bez výhrad souhlasil.

Ráno, hned za úsvitu, vyrazila tedy čtveřice jezdců směrem ke Zlatému údolí, k pásu hor, modravě se před nimi rýsujících v ranním oparu jako pohádkový hrad.

5. TŘI PROTI DVACETI

Svívalo. Hustá mlha nad řekou neprodyšně kryla malý ostrůvek uprostřed proudu Rio Gily. Jakmile se však slunce neslyšně vyhoupllo nad rovinu prémie, mlha začínala řídnout, srážela se v rosu a v lehkých kotoučích se odvíjela mezi kmeny stromů podél řeky.

Rozan, José i Fabian už se probudili, ale ještě leželi a sledovali, jak se jasní a modrá nebe nad nimi.

Ostrůvek, na němž odpočívali, vytvořil se časem z několika kmenů, které nesl proud a které tu kořeny uvázly v mělčím toku. K nim se postupně připlavilo a vzájemně do sebe zakleslo několik dalších stromů, jež tu vytvořily jakýsi vor uvízlý ve dnu řeky. Časem se tu zachytily i trávy, jež postupně vyplnily mezery mezi kořeny, vítr sem navál jemný prach a písek, z nichž se vytvořila souvislá vrstva povrchu, na němž vyklíčila a rostla a povrch dále zhutňovala nová generace travin a rostlin. Po krajích se rozrostly vodní rostliny a křoviny, jež s rákosím lemovaly celý ostrůvek tak, že pokud tu kdo ležel, nebylo ho z břehů řeky vidět.

Po březích řeky, jak už jsme řekli, táhl se pruh vysokých a hustých stromů, ale na jedné straně, přímo proti ostrůvku, byla dost široká průrva, kterou si tu asi vyšlapala stáda koní a buvolů, chodících sem pít. Tou průrvou se otevíral pohled na dalekou prérii.

Rozan vstal první. Sedl si na kraj ostrůvku a omýval se.

Pak se zadíval do dálky. Jeho pozornost upoutal obláček prachu, který se přibližoval. „Podívej se, José ... Stádo mustangů. Uhánějí sem, aby se napili. Vzbud' Fabiana, ať se na ně podívá. Neznám krásnější pohled, než když se prérii ženou tahle volná, nezkrocená zvířata, s očima jiskřícíma, s hřívou volně vlající...“

„Prosím tě,“ divil se José, „myslíš, že on něco takového ještě nikdy neviděl? On, který asi zná mexickou prerii stejně dobře jako my?“

Oba lovci se pozorně zadívali do dálky. A tu náhle zpozorovali, že se koně v prudkém běhu zastavili, jako by se něčeho lekli. José zneklidněl a vstal, aby lip viděl...U d'asa! Rychle se schovejme a mějme se na pozoru, loví tu Indiáni!“

Probudili Fabiana, skryli se za křoviska a pozorovali, co se bude dít dál. Ke stádu koní se blížilo asi dvacet indiánských jezdců. Ujížděli na koních bez sedel, s tělem kupředu nahnutým, aby koním umožnili co nejhbítější pohyb, nad hlavou točili lasy; rozvinuli své řady, aby obkroužili stádo jen na chvilku nehybně stojící, vzápětí však tryskem uhánějící na druhou stranu.

José si povšiml, jak Rozanovu tvář pokryly vrásky obav. Uvědomil si, že něco takového bylo u něho možno dříve spatřit jen zřídkakdy a že tu dnešní sít' vrásek vyvolává jedno jediné: obava o

Fabiana, který s nimi dříve nebyval a o jehož bezpečí se nyní Rozan bál. Vzápětí se však i Rozan uklidnil. Na ostrůvku, za hustým rákosím s neprůhlednými křovisky mohli zůstat nepozorováni, i kdyby Indiáni dorazili až k řece. Všichni tři s napětím sledovali, v kterou stranu se hnané stádo obrátí a kam se za ním poženou i Indiáni, pojednou se však Indiáni zastavili a hnali se zpátky. Obrátili svou pozornost k čemuś zcela jinému: v jejich zádech se na prérii objevila postava osamoceného jezdce. I na dálku se dalo rozeznat, že jde o bělocha. Ujížděl, máje v patách dva Komanče, a snažil se dostat k řece právě onou širokou průrvou, která jim umožňovala rozhled po prérii.

„U všech d'asů!“ šeptal José. „Ten nešťastník jim nemůže uniknout. Nebude tu dřív než oni.“

Prátelé!“ vzrušil se Fabian. „Musíme mu pomoci!“

„Ale jak?“ zeptal se Rozan s tváří silně zneklidněnou. „Jsme tři – a jich je asi dvacet. Postavit se proti nim za této situace znamená totéž jako nabídnout jim své skalpy a životy skoro zadarmo.“

„Jsme tu přece v bezpečí,“ šeptal Fabian, „a můžeme je zadržet střelbou.“

„V bezpečí?“ usmál se natrpkle Rozan. „Tohle rákosí tahle křoviska pokládáš za bezpečnou hradbu? Myslíš si snad, že jejich šípy a koule skrze rákosí neproniknou? To za první. A za druhé: při prvních našich výstřelech se mohou objevit další Komančové. Jejich tlupy bývají tak stočlenné. A jak jim pak uniknout? Necht' mi bůh odpustí, ale my pro toho nešťastníka nemůžeme udělat vůbec nic.“

Fabian zmlkl. Rozanovy důvody byly víc než přesvědčivé. Tlumil v sobě prudké nutkání vyskočit a postavit se třeba sám proti Komančům. Bylo zcela jasné, že by tím ničemu nepomohl.

Neznámý běloch ujížděl zatím, jak nejrychleji mohl. Byl už snad necelých dvacet metrů od břehu, rozpoznávali už jeho tvář, zbledlou napětím a strachem, když ho s koně strhlo laso jednoho z Komančů. Nešťastník zůstal ležet v písku a vzduch se rozechvěl jásotem Komančů. „Bohudík, zůstal snad naživu,“ zašeptal Fabian.

„Tím hůře pro něho,“ sykl José, „to, co ho čeká, bude horší než rychlá smrt. Ale pozor, ani sebou nepohněte, ti lotři zřejmě našli naše stopy!“

Skutečně. Zatímco Komančové obstoupili zajatce a radili se, jak s ním naložit, nejstarší z nich, s nejbohatším chocholem orlích per ve vlasech, poodešel stranou, jako by měl na práci něco důležitějšího. Pečlivě prohlížel písek a potom ještě pátral přímo na břehu řeky. Krok za krokem prohlížel břeh, pak se zastavil, dívaje se chvílemi k ostrůvku, chvílemi ke Komančům, kteří usedli kolem zajatého bělocha a čekali, až se k nim vrátí.

Byl to Černý orel a bezpečně zjistil stopy tří mužů v místech, kde vstoupili do řeky, aby se přebrodivili k ostrůvku.

Vrátil se ke svým, cosi jim krátce řekl, pak se vrátil ke břehu, vztyčil ruku a volal k ostrůvku:

„Nechť bledé tváře dobře naslouchají! Mluví k nim Černý orel. On i ostatní, jimž velí, nabízejí bledým tvářím přátelství!“

Rozan se ohlédl po Josém a ptal se tiše: „Co máme odpovědět?“

„Nic,“ prohlásil zarputile José, „ani slovo, jako bychom tu vůbec nebyli.“

Černý orel chvíli čekal. Pak pokračoval: „Orel ve výšce stopu nenechává. Ani po rybě v řece nezůstane nejmenší znamení, kudy plula. Ale bledé tváře, jdoucí prérií, nejsou ani ptákem, ani rybou. Jejich stopy lehce najde i indiánské dítě.“

„Nejsme ani husa, abychom se prozradili kejháním,“ dodal k tomu José, aniž ho ovšem Černý orel mohl zaslechnout.

„Bledé tváře jsou jen tři,“ mluvil dál Černý orel. „Komančů je dvakrát deset. Černý orel ví, že karabiny v rukou bílých mužů vydají za víc než šípy rudých tvářů. Černý orel nabízí třem bledým tvářím přátelství. Spojí-li se s Komanči, přemohou tábor bílých mužů skrývajících se za hradbou vozů hodinu jízdy odtud. Rudým tvářím budou patřit skalpy, bledým tvářím bohatství tábora. Co odpovědí bledé tváře Černému orlu?“

„Černý orel?“ rozlítl se tiše José. „Černý pes! Slyšíte ho? U všech d'asů, zač nás má?“

„Černý orel čeká na odpověď, ale slyší jen šum vod,“ pokračoval Komanč. „Domnívají se tři bledé tváře, že ticho může přikrýt jejich stopy a že Černý orel je hloupý jako veverka, kterou by snad tichem mohli ošálit? Černý orel nabídl přátelství, ale neprosí o

ně. Nepřejí-li si bledé tváře přátelství, pak ať počítají s tím, že si Komančové přijdou pro jejich skalpy!“

Chvilí ještě čekal na odpověď ale marně. Vrátil se tedy ke svým lidem. Rozkázal, aby zajatci sňali pouta a vrátili mu jeho karabinu. Když se tak stalo, přišel s ním na břeh, ukázal rukou k ostrůvku a zeptal se ho:

„Dovede bělochova karabina vehnat kuli do místa, které určím?“

Zajatec přikývl, nevěda, čeho se tím má dosáhnout.

Černý orel ukázal na křovisko, za nímž se skrýval Rozan.

Zajatec – byl to Gayferos, vyslaný včera za Kuchilem a odríznutý potom od tábora Komanči, kteří stíhali Kuchila – zdvihl karabinu, ale ruce se mu po přestálém vyčerpání ještě chvěly.

„Chudák,“ řekl José, „ten netrefí ani do ostrůvku. Nemají-li Komančové nic vhodnějšího k tomu, aby nám otevřeli ústa, pak budu klidně mlčet třeba celý měsíc.“

Gayferos zamířil a vystřelil, ale kule sjela do vody těsně před ostrůvkem. Černý orel se na něho podíval s pohrdáním. Pak si vzal jeho karabinu a znova volal k ostrůvku:

„Ruka Černého orla se nechvěje jako tráva ve větru. Ale dříve, než vystřelí, Černý orel ještě jednou počká, chtějí-li mu bledé tváře odpovědět.“

„Rozane,“ šeptal José, „což abychom se do nich pustili a ukázali jim, že nám se ruce taky nechvějí? Je jich dvacet, ale já bych se jich nelekl.“

„Ne,“ odmítal Rozan, „nehýbej se a mlč. On si není zcela jist, zda jsme už přece jenom neodešli. Jinak by nás znovu nevyzýval.“

„Jak myslíš, ale já bych ...“

„Mlč, čekej, uvidíme!“

Černý orel už nečekal. S velkou pozorností mířil a pak vystřelil. Kulka proletěla křovím nad jejich hlavami. Ani se nepohnuli. Indián se dlouho pozorně díval, ale pak se otočil a volal ke svým: „Bledé tváře už z ostrůvku odešli, ale nemohou být daleko. Komančům neuniknou!“

„Ono,“ šeptl José. „Vida ho, lišáka! Přetvařuje se a myslí si, že nás oklame. Teď nám ovšem načas dají pokoj a vyřídí si to s tím nešťastníkem.“

Nemýlil se.

Komančové odváděli bílého zajatce do vzdálenosti asi dvou výstřelů od řeky. Tam ho nechali samotného stát a sami se vzdálili ještě asi o sto metrů dál a postavili se do řady čelem k řece.

Rozan zmlkl. Bylo patrné, že se rozhoduje k čemusi vážnému.

„Poslyš, Fabiane,“ řekl potom a položil mu pravici na rameno. „S tebou už mohu mluvit jako muž s mužem. Spoléhám na to, že tě nevyleká to, co ti chci povědět.“

„Na to se, otče, můžete spolehnout,“ odpověděl Fabian, dívaje se mu s láskou do očí. „Máte-li na mysli cokoli, co by mohlo pomoci tomu nešťastníkovi, můžete si být jist, že mi nebude líto života. Nemůžeme přece přihlížet k tomu, jak ho před našima očima zabijí.“

Rozan ho rukou vřele stiskl. „Nebude to snadné. I kdyby každý z nás zastřelil šest rudých, pořád ještě budou stejně silní jako my.“

„Něco podobného už jsme přece zažili,“ řekl klidně José, jehož jiskřící oči prozrazovaly, že ani on nemá z boje strach.

„Jestliže nám ovšem zůstane v rukou jenom nůž, protože nebudeme mít čas znovu nabíjet karabiny, a kdybychom jim snad měli padnout do rukou živí, je vám jasné, co nás čeká?“

„Vím to stejně dobře jako vy, otče,“ řekl Fabian. „I mně je stokrát milejší padnout v boji než být mučen u kůlu.“

„Pak tedy učinme všechno pro záchranu toho ubožáka!“ rozhodl Rozan. A José dodal: „Ano – a hned!“

„Hned ne,“ namítl Rozan. „Vyčkejme! Nemýlím-li se, dají mu ještě možnost zachránit se, třebaže nevěřím, že by byl s to využít jí. Dávejte pozor! Na dané znamení bude se moci rozběhnout k řece. Těch dvacet Komančů, svěžích a lačných jeho skalpu, poběží ovšem za ním a uštvou ho jako chrti. Kdyby se mu podařilo doběhnout až k řece, můžeme střelbou zadržet jeho pronásledovatele a on by se pak mohl přebrodit až k nám. V každém případě si připravte karabiny a buďme ve střehu!“

Rozanův předpoklad se ukázal správný.

Černý orel vydal z hrdla zvuk podobný skřeku orla a Gayferos vyrazil. Zároveň s ním i dvacet jeho pronásledovatelů. Byl to nerovný závod. Gayferos ochromený úzkostí a sám, každý z Komančů nesený touhou být u něho první a dobýt jeho skalpu.

Gayferos prchal jako štvaný jelen, ale viditelně už umdlával, zatímco Komančové ho mocnými skoky doháněli. První z nich ho dostihoval už zcela blízko břehu řeky. Rozan chtěl vystřelit, ale Komanč i Gayferos se právě v té chvíli skáceli do prachu a výstřel mohl zasáhnout právě tak Komanče jako Gayferose. Než se zvířený prach rozptýlil, stál už Komanč nad Gayferosem a v ruce držel jeho skalp.

V té chvíli zahučel výstřel Rozanovy karabiny. Komanč klesl k zemi. Hned poté vystřelil i José a Fabian a další dva Komančové klesli do písku. Ostatní se bleskurychle skryli stranou mezi stromy. Gayferos povstal, jako by chtěl dál prchat, ale krev tekoucí mu přes čelo zalila mu tvář, klopýtl a padl.

Slabým hlasem volal o pomoc.

Rozan, chvěje se hněvem, vyskočil a přikázal Josému a Fabiánovi: „Jestliže zatím ztratil jenom skalp, pak ho, dá-li bůh, zachráníme. Vy mě kryjte palbou, já jdu pro něho.“

Bez rozmýšlení vešel do proudu řeky a brodil se ke břehu, karabinu držel nad vodou a byl připraven vystřelit, kdyby se kterýkoli z Komančů pokoušel bránit mu v jeho úmyslu.

„Střílejte až po mně,“ přikazoval José Fabiánovi. „Mám jistější ruku a znám svou karabinu lip než vy zatím tu svou. A má kentucká nese taky dál než vaše.“ Bystře sledoval všechno, co se mohlo dít na protějším břehu. Rozan se zatím přebrodil až k pobřežní mělčině. Vyběhl na břeh a sklonil se nad Gayferosem. Tu se z křovisek vynořil jeden z Komančů a chystal se vystřelit po Rozanovi šípem. V téže chvíli zazněl výstřel Josého a Komanč se skácel jako podřatý.

„Ted' je řada na vás, Fabiane,“ pokynul José a položil se naznak, aby znovu nabil karabinu. Fabian byl ve střehu, ale Josého přesná rána vzala Komančům chuť vystavit se ráně nové. Zůstávali ve skrytu mezi stromy. A ta chvíle stačila Rozanovi k tomu, aby uchopil Gayferose a položil si ho na záda. Gayferos měl ještě tolik sil, že se ho chytl kolem krku, Rozanovi tedy zůstaly volné ruce.

Pozpátku sestoupil do řeky a couval k ostrůvku, s karabinou stále připravenou k výstřelu. Pro Komanče to bylo příliš překvapivé. Nestačili zasáhnout včas. Ted' sice za Rozanem vyslali několik šípů, nepřesně však mířených. A než se stačili doradit o něčem jiném,

Rozan už vystoupil na ostrůvek a zalehl za křoviska, když předtím položil Gayferose opatrně do trávy.

„Přišli jsme trochu pozdě,“ řekl mu, „nemohli jsme zabránit tomu, aby dostali váš skalp. Ale žít se dá i bez vlasů – a žít budete, o to nemusíte mít strach.“ José zatím rozmačkal několik bylin, přiložil je ke krvácející lebce Gayferosově a ovázal mu hlavu šátkem. „Zatím ležte,“ dodával Rozan, „a my se postaráme o to, aby Komančům zašla chuť ještě i na naše skalpy. Čtyřem z nich už nekrátí život ani Manitou a se zbylými šestnácti si ještě nějak poradíme.“

Střežili potom protější břeh, ale tam už bylo ticho, jako by všechny Komanče odvál vítr.

„Nedejme se tím mýlit,“ varoval Rozan. „Znám je dost dobře, abych vám mohl říci, co se dál bude dít. Napřed se důkladně poradí, jak se nás zmocnit. Jít zpřímá proti našim karabinám se asi neodváží. O to usilovněji budou vymýšlet nějakou lest.“

Po Komančích jako by se země slehla. Po nikom z nich nebylo ani vidu ani slechu. Rozan se obrátil ke Gayferosovi, který se mezitím znatelně uklidnil. „Řekněte nám, příteli, jak jste se dostal do těchto končin. Nejste náhodou z výpravy dona Estevana?“

Gayferos překvapeně přikývl.

„Vy ho znáte?“

„Už dlouho a víc než dobře,“ kývl José. „Ale jak je možné, že jste se vy sám tak neopatrně vzdálil z jeho tábora?“

Raněný Gayferos vyprávěl, že plnil rozkaz, aby sledoval Kuchila, a že mu pak Komančové ženoucí se za Kuchilem znemožnili návrat do tábora. Nezbylo mu než zůstat v prérii, a když se ráno chtěl oklikou vrátit k táboru, padl do rukou těchto Komančů.

„Kuchilo, zase Kuchilo,“ šeptal Fabian.

„Kolik mužů,“ ptal se dál Rozan, „je v Estevanově táboře?“ ,

„Ještě včera nás bylo asi šedesát, ale myslím že v boji, k němuž v noci došlo, mnozí z nich se rána nedočkali,“ odpověděl smutně Gayferos.

Rozan už se dál nevyptával. „Ztratil jste dost krve,“ řekl, „musíte si teď odpočinout. Dostanete možná i horečku, ale jinak můžete být klidný, za pár dnů budete v pořádku. Nejlepší teď bude, když usnete – a ostatní ponechte na starosti nám.“

Gayferos, bledý a vyčerpaný po tom všem, čím prošel, skutečně za chvíli usnul.

„A my,“ pokračoval Rozan, „musíme si teď promyslet, co dělat dál. Především si musíme vytvořit něco, co by nás před šípy i před střelami chránilo líp než pouhé rákosí. Nevšimli jste si, kolik asi karabin měli Komančové?“

„Troufám si tvrdit, že ne víc než pět,“ tvrdil José.

„Pak se jich tolik bát nemusíme. Budou-li dost moudří, a my jejich bystrost nesmíme podceňovat, pak se zřejmě přebrodí i na druhou stranu řeky, aby nás měli sevřené z obou stran. Musíme se tedy krýt na obou stranách.“

Nelenili. Na horním konci ostrůvku bylo naplaveno několik silnějších kmenů. I uvolnili je a sroubili z nich na bocích ostrůvku jakýsi val, nepřiliš sice vysoký, ale přece jenom chránící všechny čtyři, ležící ve skrytu za ním.

„Tohle,“ dodal Rozan spokojeně, „nás bude chránit stejně spolehlivě jako kamenné hradby. Ohrozit by nás mohly jenom kule nebo šípy, kterými by po nás mohli střílet z vrcholků stromů na březích. Postaráme se tedy o to, aby nikdo z nich tak vysoko nevyšlehl.“

„Všimli jste si,“ upozorňoval je zamyšleně José, „jak se celý ostrůvek chvěl, když jsme vyprošťovali kmeny?“

„Ovšem,“ souhlasil Rozan, „vím, co máš na mysli. I já jsem o tom uvažoval. A možná, že se nám to hodí, až přijde vhodná chvíle. Teď se však připravme na to, že se pokusí dostat nás ještě do setmění. Mám silný pocit, že poznáme, co si na nás vymysleli, ještě dřív, než zajde slunce.“

Kolkolem bylo naprosté ticho. O to pozorněji střežili lovci levý i pravý břeh. Fabian uklidňoval Gayferose, který občas v neklidném spánku přerývaně sténal. Prožíval asi ve snu znova a znova hrůzu z rána. Jinak se všude rozhostil takový klid, že přímo lákal ke spánku.

„Pozor, José,“ zašeptal však náhle Rozan. „Zdá se mi, že se nějak podivně chvěje listí na onom keři!“ Ukázal mezi vysoké stromy. „Podívej se tam i ty, Fabiane, máš ostřejší zrak než my.“

Fabian se díval směrem, v který ukazoval Rozan. , „Máte pravdu, otče, zdá se mi dokonce, že tam ten keř předtím vůbec nebyl. Ani ten, na který ukazujete, ani ten druhý, trochu vpravo.“

Rozan uznale pokýval hlavou. „Bude z tebe dobrý lovec, Fabiane. Máš postřeh, jakého je třeba. Nuže, José, my už víme, co to znamená. Vezmi si na mušku keř vpravo, ten vlevo střežím já. Střílej až po mně!“

Dlouho pečlivě mířili.

Pak Rozan vystřelil, vzápětí hned i José.

Keře se skácely a odkryly těla dvou Komančů, kteří se tam skrývali, držíce v rukou větve, aby se jimi maskovali.

„Ti už nikdy nevstanou,“ řekl Rozan, „a bůh ať nám odpustí, že musíme činit, co činíme, hájíce své vlastní životy.“

Sotva domluvil, ozval se výstřel z druhé strany. Kule se zasekla do travin těsně vedle nich. Ten, kdo na ně vystřelil, měl docela slušnou mušku. Rozan i José ihned přeběhli a skryli se za kmeny na druhé straně, kde byl i Fabian a Gayferos.

„Stalo se, co jsem čekal,“ zvolal Rozan. „Přebrodili se a budou nás teď mít ve dvojím ohni. Kdo střílel, střílel se stromu. Pozor tedy, dobře se kryjte, a já už si ptáčka najdu.“ Skulinou mezi kmeny bedlivě obhlížel strom za stromem. Hledal v korunách, ale ať se díval, jak díval, nic nemohl najít.

„Uděláme to trochu jinak,“ rozhodl se. Sňal čepici, zvolna ji rukou vysouval nad kmen a opřel ji pak větévkou tak, že mírně přečnívala. Neustával v pečlivém sledování každého hnutí v korunách stromů. A za chvíli postřehl, jak se z hustého listí v koruně nejvyššího stromu pomalu vysouvá hlaveň karabiny, znovu pečlivě mířící. Čekal bez hnutí, s karabinou zaměřenou v to místo. Znovu se ozval výstřel, tentokrát kupodivu přesný. Srazil čepici s kmene dolů.

Na břehu se rozlehl radostný jek, v němž skoro zanikl výstřel Rozanův. Hned potom se z koruny stromu kácelo dolů tělo dalšího z Komančů. Radostný jek se rázem změnil ve výkřiky hněvu. V téže chvíli vypálil i José.

„A je už jich proti nám jen dvanáct,“ dodal, lehl si na záda a stejně jako Rozan znovu nabíjeli své pušky.

Řev rozlícených Komančů probudil i Gayferose. Zasténal a zbledl. Měl pocit, že Indiáni jsou už znovu u něho a znovu se po něm sápu.

„Nemějte obavy,“ uklidňoval ho Rozan. „Ten křik může polekat jenom nováčka v těchto končinách. Zkušeného nezmatou. Musíme se připravit jenom na to, že se pokusí dostat se nám na kobytku jinak. A ještě do setmění, protože teď už je bude proti nám hnát nikoli rozvaha, ale hněv.“

I tentokrát měl Rozan pravdu. Křik sice utichl, ale netrvalo dlouho a na ostrůvek se z obou stran začal snášet déšť šípů a ran, provázených bojovým pokřikem.

„Jen klid,“ přikazoval Rozan. „Za hradbou z kmenů jsme v bezpečí, pokud někdo z nich znovu nevyleze na strom. Neodpovídejte střelbou, šetřme si náboje pro ty, kdo se pokusí lézt vzhůru!“

„A já,“ navrhl José, „mám ještě jiný nápad. Učiňme postupně totéž, co před chvílí Rozan. Vysunujme postupně své čepice a nechme je, dokud je neseštelí. Možná že uvěří v zásahy. A budou-li mít za to, že nás postupně zasáhli, mohli by dostat odvalu a pokusit se přebrodit řeku a zmocnit se nás na ostrůvku. Mohli bychom je tak dostat volně na mušku a vyřídít si s nimi účty, ještě dříve než se setmí. Za tmy už by nám mohli být nebezpečnější.“

„Zkusme to,“ schválil Rozan Josého návrh. „Kdyby se to podařilo, bylo by to to nejlepší, co bychom si mohli v naší situaci přát. Vylákáme-li je k tomu, rozhodně ztratí chuť zkusit totéž znova v noci.“

I učinili to.

Napřed projel jeden ze šípů čepicí Josého.

O něco později srazila kule čepici Fabiánovu.

Pokaždé se z břehu ozval divoký výkřik radosti.

Pak nastalo ticho.

„Ať se děje, co se děje,“ šeptal Rozan, „ležme jako mrtví, nehýbejme se! Ty, José, lež a sleduj levý břeh, já si vezmu na starost břeh pravý!“

Potom už se nikdo na ostrůvku ani nepohnul.

„Pozor,“ zašeptal Rozan, „jeden z nich leze na strom a zdá se mi, že je to sám Černý orel.“

Bylo to tak. Opatrně, kryje se, pokud to bylo možné, za kmen, vylézal Černý orel, kam až nejvýš mohl. Skryt za kmenem, vysouval potom pomalu svou karabinu. Nepochybně musel vidět jen ležící těla lovců, těla bez pohybu. Nevzdal se však krajní opatrnosti. Dlouho mířil – a pak vystřelil. Kule se zasekla do kmene u Josého tváře. Tříska, která odlétla, zranila Josého na čele. Objevila se krev, Rozan se polekal, ale José, aniž brvou hul, jen zašeptal: „Klid, kamarádi, to mě odřela jen tříska!“

Černý orel si zavýskl radostí. Nabyl přesvědčení, že ti na ostrůvku už jim opravdu nemohou být nebezpeční, ať už jsou mrtví nebo jen ranění. Slézal rychle se stromu dolů, už nedbal na opatrnost. Ukazoval potom směrem k ostrůvku a cosi vykládal. Potom opět nastalo ticho.

„Ted’ jen,“ šeptal Rozan, „aby udělali to, co chceme. A zdá se mi, že už se k tomu chystají!“

Nejprve se z křovin vynořil jeden z Komančů. Šel zvolna k samému břehu a pak ještě několik kroků vodou po mělčině. Tam se zastavil. Potom vyšel druhý a učinil totéž. Zůstal o krok dva zpět. Chvilí tak stáli bez hnutí. Uvěřili však potom, že všechno je tak, jak Černý orel řekl. Postupně se objevil a do vody vešel další a další, až jich bylo deset.

„Deset,“ počítal Rozan a trochu se zachmuřil. „Nejméně po dvou jich ještě zůstalo na jednom i na druhém břehu. Bud’ jsme tedy špatně počítali, anebo jich přibýlo. Jestliže ovšem po boji s lidmi dona Estevana zůstalo naživu jen tak málo Komančů, kolik jich sem přibýlo, není naše situace tak zcela špatná... Pozor ted’, nestřílejme, dokud se nedají do pohybu směrem k nám a dokud nebudou v hlubších místech. Ty, Fabiane, vezmi si na starost prvního, já prostředního a José posledního z nich, aby mezi nimi nastal větší zmatek... A stříelte až na můj povel!“

Indiáni se zvolna dávali do pohybu, postupující v řadě, stále ještě s napětím pozorující ostrůvek. Když byl první z nich už jen asi deset metrů od ostrůvku, Rozan zavelel a ozvaly se tři rány takřka zároveň. Tři z Komančů klesli do vody – a ta unášela jejich těla dolů

po proudu. Ostatní na chvíli strnuli a ohlédlí se po Černém orlu, čekající na jeho příkazy. I Černý orel strnul. Pochopil, že se dali bělochy obelstít. A pochopil zároveň, že proti jejich karabinám nemohou mít úspěch. Così vykřikl – a ponořil se pod hladinu. Totéž pak učinili i ostatní. José i Rozan rychle znovu nabili a čekali, až se Komančové vynoří. T Fabian byl už v pohotovosti, jakmile se Komančové vynořovali, pálili po nich. José pátral po Černém orlu. Vystřelil, když se vynořil až blízko břehu, překvapen tím, jak daleko Černý orel pod vodou uplaval. Než mohl pořádně zamířit, Černý orel už vyskočil a mocnými skoky vybíhal z řeky. Josého střela o zasáhla do pravého ramene. Zřejmě velice bolestivě, neboť – aniž vykřikl – chytil se levou rukou za zraněné místo. S pravicí, zřejmě bezvládnou, zmizel však mezi stromy a spolu s ním i zbylí Komančové.

Slunce už zapadlo a nad řekou se snášel soumrak. Rozan, José, Fabian i Gayferos leželi na svém ostrůvku a počítali, kolik jim ještě mohlo zbýt protivníků.

„Počítám-li s tím, že nejméně dva zůstali na každém břehu, aby nám bránili v ústupu, a počítám-li s pěti zbylými z těch, kdo šli proti nám řekou,“ uvažoval Rozan, „je jich ještě kolem deseti, i se zraněným Černým orlem. Stačí k tomu, aby nám zabránili dostat se na kterýkoli z břehů... Teď v noci už nezaútočí, dostali za vyučenou, ale bdít budou o to pozorněji, na to se můžete spolehnout.“

„Pak nám zbývá jediná možnost, cesta dolů po řece,“ nadhodil José. „Plavat přece umíme.“

„A co Gayferos?“ namítl Fabian.

José zmlkl. A Rozan pokračoval: „Kdyby i on byl schopen plavby, neunikli bychom. Indiáni mají bystré smysly, i ve tmě by nás rozpoznali a sledovali by nás. Bez této hradby bychom byli snadným terčem. Jedinou naší nadějí,“ odmlčel se a pak pokračoval, „jedinou naší nadějí by mohla být mlha, co nejhustší mlha – a náš ostrov.“

„Náš ostrov?“ podivil se Fabian. „Jak to myslíte, otče?“

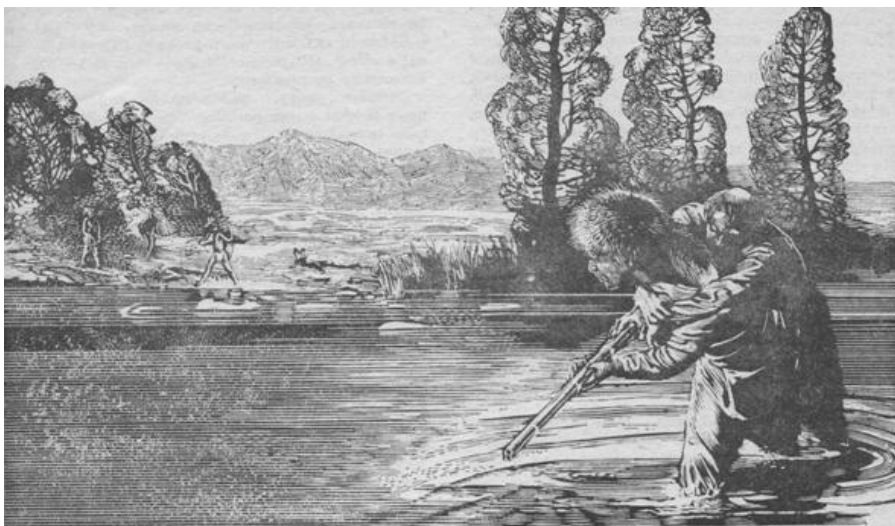
„Zatím nemyslím nic, nerad bych, abychom se konejšili planou nadějí, ale bude-li mlha tak hustá, aby nás skryla před očima Komančů, pak snad... Po tak jasném dnu, jako byl dnešní, bývá mlha hustší než mléko. Vyčkejme tedy – a uvidíme. Nejoudřejší, co teď můžeme udělat, je pojist a posilnit se.“

Vyndal ze svého vaku a všem rozdal po kusu sušeného masa. I Gayferos se s chutí zakousl.

Soumrak nad řekou rychle houstl, ochladilo se, na nebi postupně přibývalo hvězd. Zároveň s rostoucím chladem se však nad řekou i nad přilehlou prérií začala tvořit mlha, napřed slabá, průsvitná jako lehké závoje, vůčihledně však houstnoucí a shlukující se nad vodou.

Rozan to pozoroval s napětím. Jeho oči však jihly zvláštní, jímavou melancholií. Přilehl co nejbliže k Fabiánovi. S láskou sledoval jeho mladou tvář, plnou bystré odhodlanosti.

„Je to zvláštní,“ mluvil k němu tiše, „za jakých krutých okolností jsme se my dva už podruhé spolu spojili. Jako bych tě vždycky znovu vracel do života, ale zároveň jako by se mnou k tobě přicházely i nejtvrďší zkoušky života ... Chtěl jsem tě už tenkrát vyvést z krutostí života, věrně při tobě stát a zahrnout tě láskou, umožnit ti, abys žil líp než já, nikoli v ustavičném boji s nejrůznějším protivenstvím, ale v klidu, ve štěstí... Dnes snad i v bohatství, které by ti mohlo poskytnout Zlaté údolí. A zatím – vždycky znovu se se mnou dostaneš do zápasů o holý život. O můj život nejde, jsem už starý člověk a nikdo po mně tesknit nebude..“

„Otče,“ přerušil ho Fabian s něhou, která Rozana odzbrojovala, „a na mne nemyslíte? Jste jediný na světě, koho mám a k němuž lnu. Bez vás by se mně už ani nechtělo žít.“

Rozan nebyl s to odpovědět. Mlčel, v hlubokém pohnutí, potom si zhluboka vzdychl a dodal: „Dá-li bůh, a jednou už by ti měl dát alespoň špetku své milosti, dostaneme se i z téhle svízele a pak snad ... Zatím nám všechno přeje. Podívej se, mlha houstne a s ní rostou i naše naděje.“

„Ohó,“ ukázal José pravicí napřed na jeden a pak na druhý břeh, „podívejte se na ně! Chtějí si na nás posvítit?“

Takřka zároveň vyšlehl plamen na obou březích. Komančové se nepochybně obávali, že jim houstnoucí mlha přikryje pohled na řeku a že by je bílí lovci, mlhou krytí, mohli překvapivě napadnout. I rozdělali ohně, aby osvětlovaly alespoň okraje vod, zhoustne-li mlha natolik, že ztratí ostrůvek z očí.

Ohně se rychle rozhořely. Jejich praskot se v tichu nad vodou rozléhal skoro strašidelně. Rozan to přivítal s potěšením. „Nic lepšího pro nás nemohli udělat ... Očím pomohli, ale sluch si ochromili. Jen ještě chvíli a pokusíme se proměnit naději ve skutečnost!“

Jak mlha rychle houstla, matněly obrysy plamenů. Jen červenavá záře prosvítala bílou stěnou mlhy a šum i praskot hořících větví mohl krýt to, co teď Rozan hodlal provést.

„José si všiml stejně dobře jako já, jak se celý ostrůvek chvěl, když jsme uvolňovali kmeny a stavěli si z nich hradbu. Mám za to,“ šeptal Rozan, „že ho u dna drží jen několik málo kořenů uvízlých v písku. Pokusím se, já sám, protože jsem z vás největší a snáze se dostanu ke dnu, uvolnit kořeny – a pak bychom mohli i s ostrůvkem plout po proudu, aniž Komančové co zpozorují. Dej bůh, aby se to podařilo. Pak si nás mohou střežit až do bílého rána, ale my už bychom mohli být daleko!“

José, Fabian i Gayferos ožili jasnou nadějí.

Josého Rozanův návrh nepřekvapil, počítal s ním. Oči mu však jiskřily potěšením nad tím, jak jim do rukou hraje okolnosti: hustá mlha i praskot ohňů, který může zastříť drobná špláchnutí vody.

Rozan si svlékl kabát a pomalu se ponořoval až po krk do vody. Pak se zhluboka nadýchl a zmizel pod hladinou, aniž se voda v nejmenším začerila. Všichni čekali s napětím. Po chvíli, se stejnou opatrností, se Rozan opět vynořil. „Tady pod námi,“ hlásil, „není nic... Ostrůvek je asi zakotven jenom vpředu. Ponořím se tam – a vy buďte připraveni, kdyby snad se po uvolnění začal rozpadat. Ani to není vyloučeno!“ Odplazil se až na špici ostrůvku – a tam znovu zmizel pod vodou. Po chvíli se celý ostrůvek znatelně zachvěl, chvění neustávalo. Pak ucítili lehké trhnutí a brzy po něm se nad vodou vynořila Rozanova tvář, zrudlá námahou a napětím. Ještě se rukama opřel o okraj ostrůvku – a uvedl ho do pohybu.

Podařilo se!

Ostrůvek, celý, se vším všudy plynul neslyšně s vodou po proudu. Kdyby nebylo nezbytné zachovat naprostý klid, byli by se radostí rozkřičeli. Takhle, s největším vzrušením, mohli jenom sledovat, jak se Rozan vydýchává z námahy, jak se pak znovu plíží k nim a jak se zvolna, ale nezadržitelně vzdaluje a mizí červenavá zář ohňů. V naprosté tmě, v neprůhledné houštině mlhy, odplouval ostrůvek se šťastnou čtveřicí dál a dál od místa, kde bděli Komančové.

„Svatá panno,“ usmíval se a šeptal José, plný potěšení, „za tohle ti budu do smrti vděčný. Tobě a Rozanovi ... Nemylte se, přátelé,“ dodával k Fabiánovi a Gayferosovi, „k tomu, co se zdánlivě tak lehce podařilo, bylo potřebí síly, kterou nemá nikdo z nás. Jenom Rozan. Jen se podívejte, jak ztěžka se ještě pořád vydýchává z námahy, kterou musel podstoupit!“

Rozan skutečně ležel, značně vysílený, ale i jemu radost rychle vracela dech i sílu. Tiskl jenom prst na ústa, aby mlčeli, protože i šepot by je mohl prozradit. I sledovali potom beze slova, s němou radostí, kudy a kam je proud zaneše.

Uplynula hodina nadějí i obav.

Ostrůvek znatelně zrychloval svou pout'. Blížili se asi k místu, kde se řeka rozdvojovala a kde dostávala větší spád.

„Dávejte dobrý pozor,“ vybízel Rozan, „abychom to místo neminuli. Připravte se, abychom mohli včas vystoupit. Mám za to, že uděláme dobře, když potom necháme ostrůvek plout jedním

ramenem a sami když Se budeme brodit co největší kus cesty druhým ramenem, abychom nezanechali stopy. Je totiž jisté, že ráno, jakmile se mlhy rozpustí a Komančové zjistí, co se stalo, pustí se urychleně po proudu dolů, aby nás vypátrali. Budou hledat především ostrůvek a jeho zbytky, zatímco my už budeme jinde a budeme mít náskok několika hodin. To nám jistě postačí k tomu, abychom došli do hor a tam si našli bezpečnější místo.“

Snažili se tedy co nejpozorněji ve tmě a mlze rozpoznávat podle šumotu, kde se asi řeka dělí. Vzdor tomu byli by asi těžko mohli rozpoznat cokoli, kdyby ostrůvek sám, asi po hodině další cesty, nenarazil na břeh právě v místech, kde se proud rozdvjoval.

I vystoupili a vzali všechny své věci, společně ostrůvek odstrčili, aby dál plul sám jedním ramenem, a sami pak šli druhým ramenem, co možná nejdál od břehu, aby nezanechali viditelné stopy.

Šli dvě tři hodiny – a začínalo svítat.

Rozan se přiblížil ke břehu a zjistil, že už jsou někde blízko hor, protože břeh byl kamenitý a plný balvanů. I dal pokyn, aby vystoupili z vody a putovali dál po suché zemi. Však už také Gayferos byl u konce sil. Hory už musely být zcela blízko. Slyšeli hrkavý zvuk horských potoků, stékajících se skal kdesi blízko před nimi.

I usedli a odpočívali, všichni čtyři, šťastní, že jsou v bezpečí.

Mlha prosvítala sluncem, které se mezitím vysunulo nad neviditelný obzor – a jak se zvečera rychle rodila, tak se teď ve svitu slunce začínala rozpadat. A když se rozptýlila natolik, že bylo vidět po okolí, zjistili, že jsou jenom několik set metrů od skalnatých srázů, od soutěsky, kterou si během tisíciletí vyhlodal proud řeky, aby se prodral pohořím.

Fabian, Rozan i José stáli vzrušeně vedle sebe.

V ranním slunci rychle zapomínali na smrtelné nebezpečí, z něhož tak šťastně vyvázli. Fabian se rozhlížel kolem dokola a pak prohlásil zcela bezpečně:

„Jsme u bran Zlatého údolí!“

Krajina, která se před nimi vylupovala z mlh, měla zcela novou tvář. Ani písečná poušť, ani travnatá prerie. Do výšky před nimi čněly skalnaté obrysy Mlžných hor a v nich křivolaké kaňony,

vyhloubené vodami sycenými z věčných sněhů na hřebenech hor. Po skaliskách rostly duby i jiné stromy, jejichž zeleň a stín přímo lákaly k odpočinku.

Zřídka kdy se zatím do těchto končin dostala noha bělocha.

Kuchilo a Marcos Arellanos byli jedni z prvních. Zde také objevili Zlaté údolí, k němuž nyní směřovali takřka současně jednak Rozan, José i Fabian a s nimi Gayferos, jednak samotný Kuchilo, jednak ve stopách za ním i čtveřice, již tvořili don Estevan, don Diaz, Oroche a Baraja.

Zde se tedy měli setkat v nevyhnutelném střetnutí.

Mlžné hory, lehce obestřené rozpadávajícími se přadénky mlh, stály tu němé, tiché, zářící zvláštním kouzlem, se všemi svými tajemstvími.

6. POKLAD VE ZLATÉM ÚDOLÍ

Třem lovcům, kteří se sem přebrodili jedním z dvou ramen Rio Gily, jako by toto čisté slunné ráno dodávalo sil. Jenom Gayferos byl zcela vysílen námahou i bolestí. Rád souhlasil s tím, že zůstane ležet v trávě, cloněné neprůhlednou houštinou, aby se vyspal a odpočinul si, jsa tu skryt a v bezpečí, zatímco Rozan, José a Fabian prozkoumají okolí.

A tak se všichni tři vypravili do nitra hor.

O něco dříve, z jiné strany, příklusal téhož rána i Kuchilo, když strávil zbytek minulého dne a pak noc na samém kraji Mlžných hor, čekaje obezřetně, zda se za ním nevypraví nikdo z tábora, jestliže si snad povšimli, že zmizel. Nikoho však nezahlédl a nepostřehl. I vyjel tedy brzy zrána dál, ubezpečen o tom, že je tu zcela sám.

Don Estevan, don Diaz, Oroche i Baraja za ním nijak nespěchali. Byli si jisti tím, že jim nemůže uniknout. Jeli opatrně v jeho stopách, jež se jim ztratily, když dorazili k začátkům skal a kaňonů. Utábořili se tam a teprve ráno vyjeli zvolna dál, pátrajíce po nějaké stopě. Zkušený don Diaz ji brzy objevil v místech, kde Kuchilo přenocoval. Tu pak sledovali a blížili se opatrně k Zlatému údolí, jehož přesný popis don Estevan od Kuchila znal.

Byl už teplý, čistý den, když se Rozan a jeho přátelé dostali na sám okraj Zlatého údolí.

Pod svahem hor, rozříznutým tu hlubokou průrvou, trčela do výše zvláštní osamělá skála, jako předsunutá hlídka. Za ní, cloněn jejím temenem, padal z výšky do propasti zpěněný vodopád. Na plochem vrcholku skály zapustilo kořeny několik jedlí. Mezi nimi bylo vidět skupinu balvanů, navršených patrně lidskou rukou. Vedle nich se bělala kostra koně. I při pohledu zdola daly se rozpoznat zbytky kovových ozdob a polorozpadlé sedlo. Mezi balvany trčela kopí a na nich skalpy se zbytky dlouhých indiánských vlasů. I nezkušený mohl uhodnout, že je to mohyla, hrob některého z významných indiánských náčelníků, vládnoucích dříve had těmito končinami.

Vysoko ve vzduchu kroužilo několik supů, jakoby odpradávná střežících toto místo, jakoby varujících kohokoli, kdo by se chtěl přiblížit a zneuctít hrob.

Za skálou se klikatilo úzké údolí, jež Fabian bezpečně rozpoznal – Zlaté údolí. Pěnil se v něm proud vody, vtékající do velkého jezera, téměř celého pokrytého vodním rostlinstvem.

Byl to půvabný kout země, ale pustý, liduprázdný a jaksi hrozivý znamením mohly a skalpů na předsunuté skále.

Trojice přátel stála o obhlížela to všechno beze slova, skoro s bázní, vyvěrající z pocitu, že tu kdesi leží poklady, pro něž lidé vraždí. Rozan to vyslovil první:

„Kdybych byl pověřivý, věřil bych, že tahle skála, střežící vchod do Zlatého údolí, může být sídlem zlého ducha. A že je s to omamovat vůní a barvou zlata, které se tu může najít, a vyvolávat nejkrutější zločiny.“

„Tomu,“ dodal José, „já věřím i bez pověřivosti. Koneckonců – co nás sem přivedlo? Cesta po stopách zločinu, který se udál jen pro toto údolí, ať už tady nebo někde jinde.“

„Nevím,“ řekl Fabian, „stalo-li se to tady nebo jinde, a nemohu si dokonce být zcela jist, a přece bych skoro odpřisáhl, že právě tady a nikde jinde provedl Kuchilo to, z čeho ho podezírám a co má splatit. Jako by mě sem vedla neviditelná ruka, stejná jako ta, která mě přivedla neomylně k vašemu ohni u haciendy del Venado. Co mě

sem zavedlo? Touha po zlatě? Jsem tu, ale pranic netoužím najít třeba i jen část z toho, za čím se sem ženou don Estevan i Kuchilo. Cítím jen zvláštní tíhu a lítost ...“

Náhly výkřik přerušil jeho tichou řeč. Výkřik se ozval z výšky, odkudsi od mohyly na temeni skály.

Byl to podivný výkřik, cosi jako hlasitý povzdech, úlek, ale možná i výhrůžka a varování. V první chvíli si nikdo nebyl jist, zda se mu to jenom nezdá, ale vzájemným pohledem se přesvědčili, že to slyšeli všichni tři. Svorně se zadívali k vrcholu skály, ale tam nebylo vidět nic než bělavou kostru a pohyb vlasů na skalpech, větrem rozdouvaných. A vysoko nad skálou kroužící supy. Ti jediní snad mohli vědět víc.

„Byl to lidský hlas?“ ptal se Rozan. „Nebo jen skřek supa?“

„Ať to bylo cokoli,“ řekl José, „zaznělo to z výšky, od skály. A nám nezbyvá než být krajně opatrní. Musíme se střežit živých, mrtví nám neublíží.“

„Byl-li to lidský hlas a živý člověk, pak můžeme po něm najít stopy... Pojd'me dál, přátelé,“ velel Rozan. „Ty, José, sleduj skály, ty, Fabiane, hlídej okolí a já budu hledat stopy na zemi.“

Postupovali dál až k úpatí skály.

Tam Rozan poklekl a hlásil: „Tu to máme... Stopa bělocha, šel sám a vsadil bych se, že tudy šel jen krátce před námi. Stopy jsou zcela čerstvé.“

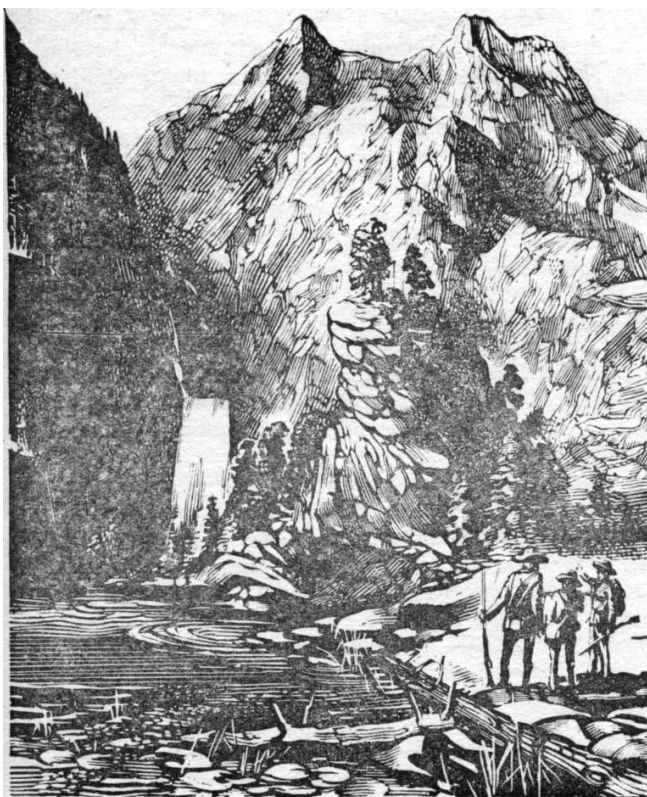
Fabian se hned chtěl vypravit vzhůru na skálu, ale Rozan ho zadržel. „Jen opatrně a neukvapovat se! Sledujme tu stopu společně!“ Šel vpředu a José s připravenou karabinou šel poslední, dáváje pozor na cokoli, co by jim mohlo hrozit z výšky i ze stran.

„Tady už končí písek a dál vede jen skalnatá stezka. Dál už stopy nevedou, ale ať to byl kdokoli, šel po téhle stezce vzhůru. Ty, José, půjdeš se mnou. Fabian ať tu zůstane na stráži.“

Rozan s Josém stoupali zvolna vzhůru po stezce.

Fabian stál, rozhlížel se kolem dokola a čekal.

Slabý větřík pohnul větvičkami keřů, rostoucích poněkud stranou od stezky. Cosi se tam, za keři, zalesklo. Fabian šel a opatrně keře rozhrnul. Nebylo tam nic než hromádka oblázků. Jak se však do nich opřelo slunce, zaleskly se zlatě – a Fabian ustrnul.

Před jeho
očima tu na
zemi ležela
hromada zlata, o
jaké se mohlo
jenom zdát i
nejzkušenějším
gambusinům,
hledáčům zlata.

Hromádka
bohatství, jež se
jen těžko dalo
vyjádřit penězi.

Zlato má
strašnou moc:
slabší duši může
zcela uhranout,
ochromit hůř než
uštknutí
chřestýše. I
Fabiana na
chvíli obestřela

závrať. Naštěstí netrvala dlouho. Zavolal rychle na oba lovce a ti se hned vrátili. „Stalo se něco?“

Fabian mlčky rozhrnul křoví a pokynem je vyzval, aby se podívali.

„Bože na nebesích!“ zašeptal José v největším úžasu a klesl na kolena, přebíraje v rukou zlaté oblázky v největším vytržení. Ani on nemohl značnou chvíli oči odtrhnout od pokladu, který tu měl u nohou. Rozan jen mlčky stál, dívaje se chvílemi na Josého a chvílemi na Fabiana, jako by zkoumal, co se děje v jejich myslích. Jeho jediného pohled na neslýchané bohatství nevyvedl z rovnováhy. Spíš se jím mihl lítostivý pocit: vědomí, že ho tenhle nález může připravit o Fabiana i o Josého. Bude-li jim zlato patřit, a upřímně jim je přál, těžko asi budou ochotni zůstat s ním ve volné prérii, kde bohatství není k ničemu. Zatouží asi po životě někde mezi lidmi, kde jim toto

zlato může zabezpečit život nesrovnatelně příjemnější, než je život toulavého lovce.

Když se José vzpamatoval z ohromení, vstal, s jiskřícíma očima se uklonil před Fabianem a řekl: „Pane hrabě z Mediány, od této chvíle jste nejbohatší člověk v této zemi. Tohle všechno patří vám!“

„Bůh uchovej,“ okamžitě odmítl Fabian. „Patří nám všem stejným dílem a všem nám může zabezpečit život, o jakém se nám zatím ani nesnilo. Co říkáte vy, otče? Netěší vás, že se stáváte boháčem?“

Rozan zavrtěl odmítavě hlavou. „Těší mě jen ta skutečnost, že to všechno je u tvých nohou ... Ale nezapomínejme, že tu nejsme sami a že možná ...“

Nedomluvil.

Třeskla rána, rána odkudsi z výšky. Kule prolétla křovím a srazila několik větvíček.

Všichni tři se bleskurychle přitiskli ke skále. Rozan se snažil dohlédnout vzhůru k vrcholku skály, ale ten byl právě v té chvíli zakryt obláčkem mlhy. Právě ta mlha zabránila asi střelci přesněji zamířit.

„Rychle vzhůru,“ vyzýval José, „dokud nás cloní mlha!“

Vyrazil vzhůru po stezce a Rozan za ním, snaže se svým tělem krýt Fabiana, deroucího se za ním. José byl rychlejší než oni. Nedbaje nebezpečí, že na temeni skály se může skrývat více nepřátel, ať už bílých nebo rudých, spěchal vzhůru a volal pak dolů i on skryt mlhou, aby si pospíšili, že už je nahoře a nikdo že tam není.

Doběhli za ním a v první chvílce byli ochotni věřit, že snad kuli po nich vypálil ten mrtvý v mohyle. Po živém nenašli nejmenší stopu. Mlha jim bránila v rozhledu, ale na skále nebyla živá duše. Rozan kroutil nechápavě hlavou, José se snažil očima proniknout obláčkem mlhy, Fabian stál užasle. Nikdo z nich nemohl záhadu rozluštit. Všem třem bylo podivně. Drápkem se v nich uchycoval pověřivý úlek. Trval krátce, dokud vítr neodvál chuchvalec mlh. Ale ani pak nezmizel beze zbytku.

Otevřel se jim rozhled po krajině. Na klikatou soutěsku pod nimi i na rovinu v dálce. A všude ticho, nikde nejmenší známka života. Na rovině v dálce však objevili čtveřici jezdců. Pro vzdálenost nemohli

rozeznat, zda jsou to Indiáni, nebo běloši. Směřovali však sem, ke Zlatému údolí.

„Z těch čtyř,“ přerušil ticho Rozan, „nemohl samozřejmě po nás vystřelit nikdo, ale nám teď nezbyvá než ulehnout a pozorovat je, aniž oni budou moci zahlédnout nás.“

Mlčky si tedy lehli a sledovali blížící se čtveřici.

A mezitím v hloubce pod nimi, na druhé straně, se schovával kdosi do křovin na břehu jezera. Velice opatrně nadzdvihával větve keřů a uléhal tam, aby vyčkal, co se bude dít dál.

Byl to Kuchilo.

To byl jeho výkřik překvapení, který zaslechli na skále, to byl on, kdo po nich vystřelil a hned potom slezl na druhé straně skály dolů, aby se skryl, dříve než se rozplyne mlha na vrcholku skály. Štěstí mu zatím přálo. Nikdo ze tří lovců ho nezahlédl.

Rozan s největším soustředěním sledoval blížící se jezdce. Brzy rozpoznal podle oblečení, že jsou to běloši.

„Jsou to čtyři bílí, asi z tábora dona Estevana.“

„Pak je ovšem možné, že sem za nimi přijede celá jejich výprava a my tu zůstaneme na téhle skále uvěznění jako ryba v síti,“ varoval José.

„Pochybuji,“ namítl Rozan. „Jednak není vidět, že by za nimi jel ještě někdo jiný, a pak, lepší stanoviště jsme si nemohli vybrat. Odtud můžeme vzdorovat třeba celému táboru a máme odtud přesný přehled o všem, co pod námi může dít. Ti čtyři tu asi setrvat nehodlají, dříve nebo později zase odjedou.“

Čtveřice už dojela takřka na dostřel – a zastavila se. Našli stopy Kuchilovy. Don Diaz seskočil s koně a blízka je prohlížel. Don Estevan stěží krotil netrpělivost: „Jsme přece čtyři a ten lotr se neodváží nás napadnout, pojďme dál!“

Don Diaz nesouhlasil: „Jen se rozhlédněte kolem! Kolik bezpečných úkrytů si tu může najít! Myslíte si, že snad bude váhat a šetřit nás, přijdeme-li mu na dostřel?“ Don Estevan musel mu dát za pravdu. Navíc varoval i Oroche: „Na té skále před námi,“ ukazoval k temeni, na němž se skrývali naši tři lovci, „je mohyla. Může být stará sto let, ale mohla být postavena třeba i jen před málo lety. V každém případě je to místo, které znají a kam se dostávají Indiáni. A kdo nám

může zaručit, že se tu s nimi nesetkáme zrovna dnes? Půjdu napřed a vy mě zezadu kryjte!“

Oroche, když s ním don Diaz souhlasil, slezl s koně, vzal ho za uzdu a krácel pomalu kupředu. O několik kroků zpět šel za ním Baraja. Oba postupovali s velkou opatrností. Don Diaz s donem Estevanem zůstali zatím na místě. Rozan si oba mohl dopodrobna prohlédnout. „Aha!“ zašeptal. „Jednoho z nich už poznávám ... Don Estevan!“

José se okamžitě přisunul k Rozanovi a blýsklo mu v očích. I on ho ihned poznal: „Je to on! Don Antonio de Mediána... Konečně mi ho tedy osud přivádí do rukou!“

I Fabian se vzrušil. „Don Antonio?“ šeptal. „Nemýlíte se? Pak ho k nám vede sám prst boží!“

Rozan je naléhavě nutil k opatrnosti. „Kryjte se, ať nás nespatří. Zatím jsou mimo dosah našich karabin, ale nemějte obav, přijdou blíž. A jestliže jste na tuto chvíli museli čekat dvacet let, pak mějte ještě chvilku trpělivost – a dočkáte se.“

„Nikdo jiný kromě těch čtyř v dohledu není?“ ptal se José.

„Nikde nikoho jiného nevidím,“ rozhlížel se Rozan, „ledaže by to tmavé, co pluje po řece, nebyl starý kmen, ale člun... Ale ať je to co je to, tam odtud nám nebezpečí nehrozí.“

„A jak vypadá ten, kdo je s donem Antoniem?“

„Je dost vysoké, štíhlé postavy, má hnědého koně a klobouk se zlatým třepením ...“

„Pak je to don Diaz,“ řekl Fabian. „A ti další dva?“

„Ti už jsou skoro pod námi, v obyčejných šatech, obyčejní koně, ohó,“ zašeptal vzrušeně Rozan, „teď rozhrnují křoví a jsou u zlata ... Moc bych se mýlil, kdyby teď k sobě nezavolali Estevana i Diaze.“

Oroche skutečně ihned rozpoznal, že ta hromádka za křovinami je ryzí zlato. Napřed strnul v úžasu. A první, co mu blesklo hlavou, bylo ostré pokušení nikomu nic nepovědět a nechat si nález pro sebe. Uvědomil si však, že Baraja je jen několik kroků za ním a že jistě uviděl totéž co on. I Baraja ustrnul, ale potom oba zapomněli na jakoukoli opatrnost, začali ztřeštěně poskakovat a volat, aby k nim hned přijel i Diaz a Estevan.

Stalo se tak. A zanedlouho stáli všichni čtyři přímo pod skálou, vystaveni kulím tří lovců, lehce zranitelný nevidoucí nic než zlato, omámeni nečekaným zjevením neuvěřitelného bohatství.

„Teď je čas,“ zavelel Rozan a vztyčil se. „Holahou, vy tam!“ vzkřikl s namířenou karabinou. Všichni čtyři se naráz podívali vzhůru a spatřili obrovitou Rozanovu postavu.

„Kdo jste a co chcete?“ ptal se užaslý don Estevan.

„To vám hned povím, ale napřed vám chci připomenout starou pravdu, nový kus země náleží tomu, kdo ho první objevil. My jsme tu byli už před vámi, naše tedy je, nač se právě díváte. Obraťte se a jeďte zpátky, ale jeden z vás tu zůstane, protože se bude muset zodpovídat podle dalšího zákona této země: oko za oko, krev za krev!“

„Nějaký lesní podivín,“ zašeptal don Diaz, „pomatený samotou.“

„Nemylte se,“ varoval je tiše Baraja. „Už ho přece známe, je to jeden z těch dvou, co ulovili jaguáry a strávili s námi noc na cestě do haciendy del Venado.“

„A to se máme vzdát bez jediné rány?“ sykl Oroche, zuřící nad ztrátou pokladu.

„Zatím nám nic jiného nezbyvá,“ řekl don Diaz. „Má nás na mušce.“

„Počkejme,“ navrhl koutkem úst don Estevan. „Napřed ho ještě vyzkoušíme!“ A zavolal pak nahoru k Rozanovi. „A komu z nás, přáteli, připomínáte zákony zdejší pustiny?“

„Vám!“ ozval se Fabian a vztyčil se vedle Rozana.

Don Estevan ho okamžitě poznal a pobledl. „Jakže? Vy jste tu taky?“

„A ještě jsem tu i já,“ zvolal José a také se postavil zpříma. „Já, který na tuhle chvíli čekal celých dvacet let, done Antonio!“

„A kdopak jste vy?“ ptal se don Estevan, žasnoucí, že ho i tady někdo nazývá starým jménem. Vzápětí poznal, že je to tentýž člověk, který ho tak oslovil už při střetnutí nad strženým mostem u vodopádu na cestě do Tubaku. „Kdopak jste vy?“ vykřikl znovu, ale odvaha a posměšek, které se ještě před chvílí v jeho hlase ozývaly, viditelně zeslábly.

„Osvěžím vám paměť,“ volal José a hlas mu ztvrdl vzpomínkami na dávnou neblahou noc. „Vzpomeňte si na jednu tmavou noc před dvaceti lety, na noc v Biskajském zálivu, v níž jste dal svůj prsten neznámému strážci pobřeží, aby mlčel a kryl váš zločin! A na soud, který toho strážce poslal do vyhnanství, když se v něm hnulo svědomí a když vás obžaloval z vraždy na bezbranné ženě!“ Don Antonio ztratil sílu k odpovědi.

Zbledlý hleděl němě vzhůru.

Trvalo několik vteřin, než se v něm znovu probudila hrdá vzpurnost. „Nuže – střelte na mne, prchat nebudu!“

„Kdybychom chtěli úkladně střílet, mohli jsme to už udělat,“ odpověděl mu Rozan, „Chceme vyslechnout všechno, co můžete uvést ke své obhajobě. Zůstanete tu a ostatní tři necht’ odejdou podle prvního zákona.“

„Zač nás máte?“ vzkřikl don Diaz. „Že jste tu byli první a vaše že je, co jste tu našli, to uznávám. Odejdemo, ale don Estevan půjde s námi. Nenechám ho tu samotného proti třem vašim karabinám!“

„Vy tři odejdete,“ stál na svém Rozan, „protože vaše věc není věcí tohoto muže. Máte pět minut na rozmyšlenou a na dohodu. Spravedlnost musí postihnout jen viníka – vy sami se vraťte tam, odkud jste přišli!“

„Tvá velkomyslnost, Rozane,“ varoval ho José, „může nás stát životy. Tihle luňáci se sem vrátí i s celou výpravou, ti se od zlata odehnat nedají. A jak se proti nim pak ubráníme?“

„Dal jsem své slovo,“ trval na svém Rozan. „Nechci životy lidí, kteří za nic nemohou.“

„Jak myslíš,“ pokrčil rameny José. „Jen abychom na to nedoplatili!“

„Chci mít svědomí čisté.“

„Já s vámi, otče, ze srdce souhlasím,“ přidal se k němu Fabian.

„Vraťte se do tábora,“ přikázal don Estevan svým společníkům. „Můj osud je v rukou těch tří – a vy mě můžete jen pomstít, podlehnou-li jim.“

„To neudělám,“ trval na svém don Diaz. „Nemám ve zvyku opouštět své přátele.“ Přiblížil se na svém koni ke koni Estevanovu tak těsně, že se kolena obou mužů dotýkala. „Sed’te pevně v sedle a

nechte mě jednat!“ Poté se v sedle hrdě vztyčil a sledoval ty tři nahoře.

Don Estevan však odmítl. „Přikazuji vám, abyste se vrátili do tábora a oznámili všem, že vaším vůdcem teď bude don Diaz.“

Orochovi a Barajovi to bylo celkem vhod. Neměli nijak chuť nastavovat svou kůži karabinám tří lovců. Baraja naskočil na koně a zavolal vzhůru: „Jsme povinni poslouchat příkazy, nechte nás tedy v pokoji odejít!“

„Počkat!“ zavolal José, nečekaje, co řekne Rozan. „Zbraně tu necháte!“

Baraja pokrčil rameny. „Když to musí být...“ Chopil se karabiny, jako by ji chtěl odhodit, ale bleskově ji namířil vzhůru a vypálil. Hned potom pobodl koně a vyrazil vpřed, kryt skalní stěnou. Orocho ho okamžitě následoval. Dříve než po nich mohli vystřelit, oba zmizeli.

„Vidíš,“ řekl José vyčítavě Rozanovi. „Tvá vina, když příliš důvěřuješ.“

V téže chvíli don Diaz s neuvěřitelnou hbitostí přeskočil na Estevanova vraníka. Sedě za sedlem, pevně v pase chytil dona Estevana a pobodl koně, aby také odcválali. Rozan se však podruhé nenechal překvapit. Vypálil. Jednou – a hned ještě znovu. Zasáhl koně, ten se skácel a bokem přitiskl oba jezdce k zemi. To už se José i Fabian tryskem hnali stezkou dolů. Dříve než se kdokoli z těch dvou mohl vyprostit, stáli u nich a oba spoutali.

Pak za nimi se skály sestoupil i Rozan a vysvětlil donu Diazovi, proč a z čeho se Josému a Fabiánovi musí zodpovídat don Estevan. Hrdý Mexičan nemohl než uznat jejich právo soudit. S bolestí se díval na dona Estevana. Pak sklopil hlavu a mlčel. Když se trochu vzpamatoval, zeptal se: „Jsem vaším zajatcem. Uznávám, že asi máte právo soudit dona Estevana, jestliže se ukáže jako pravda to, z čeho ho obviňujete. Doufám, že budete spravedlivě vážit důkazy. A co chcete ode mne?“

„Od vás nic, done Diaz,“ odpověděl mu Fabian. „Jste svobodný, ale s jednou podmínkou.“

„A ta podmínka?“

„Neříkejte nikomu nic tom, co jste našel tady, ve Zlatém údolí.“

„To vám klidně mohu slíbit, i kdyby tu bylo víc zlata než kdekoli jinde na světě. Já po zlatu neprahnou.“

„Znám vás a věřím vám,“ řekl Fabian a uvolnil mu pouta. „Můžete jít, kam se vám zlíbí.“

Don Diaz se chvíli rozmýšlel. „Dovolíte-li, ještě nepůjdu. Chtěl bych vyslechnout vaši obžalobu i to, jak se k ní vysloví don Estevan. Dávám vám své slovo, že do ničeho nebudu zasahovat, ale chápejte, že don Estevan byl zatím mým přítelem a že bych nemohl srovnat se svým svědomím, kdybych ho tu nechal samotného a nemohl si být jist, že vaše obvinění jsou pravdivá.“

„I v tom vám zcela rozumím,“ prohlásil Fabian. „A mám úctu k vašemu rozhodnutí.“

„Dobrá,“ souhlasil Rozan a všem pokynul, aby usedli.

Don Estevan zůstal hrdě stát. „Mám právo stát s kloboukem na hlavě i před španělským králem a toho práva se nevzdám ani před vašimi karabinami. Mám také právo odpovídat, jenom když to sám uznám za vhodné. Ani tohoto práva se nemíním vzdát.“

„Prosím,“ souhlasil Fabian, vstal a postavil se zpříma proti němu. Zraky obou Mediánů se zkřížily jako dva napřažené meče. Don Diaz na ně na oba hleděl s upřímnými otazníky. Rozan a José sřežili každý pohyb dona Estevana a byli připraveni dosvědčit, co od nich Fabian i don Estevan budou chtít.

„Doufám,“ prohlásil Fabian, „že mi neodmítnete odpověď na otázky, které se týkají mne právě tak jako vás.“

„Prosím,“ souhlasil don Estevan se stejnou hrdostí jako předtím Fabian. „Odpovím vám, třebaže mohu říci, že už jste mi dvakrát zkřížil cestu, aniž mám nejmenší důkaz o tom, že k tomu máte právo.“

„Vy mě tedy neznáte, ani moje jméno, ani můj stav. Neznáte mě, neznal jste mou matku, nejsem pro vás ničím?“ Ve Fabiánovi, přes všechnu snahu ovládnout se, sílil hněv.

Tu povstal José, jehož oči také žhnuly hněvivě. I on se však snažil mluvit klidně a věcně. „Představím vám, done Estevane, jak vám říkají tady, anebo spíš done Antonio z Mediány, jak vás znám ze Španělska, tohoto mladého muže. Je to Fabian z Mediány, váš synovec.“

Donem Estevanem projelo trhnutí, jež okamžitě utlumil. Pohleděl na Fabiana, pak na Josého a s ledovým klidem dodal: „Tvrdit můžete cokoli, ale jak mi to chcete dokázat?“

„Napřed,“ prohlásil José, „bude snad dobře, když se představím i já sám. Nevím, k čemu se rozhodne Fabian z Mediány, ale já kdysi přísahal, že vám neodpustím.“

„I vrahem,“ ohrnul rty don Estevan, „může se stát kdokoli.“

„Ano,“ odsekl José, „člověk prostého původu právě tak jako člověk urozený.“ A pokračoval po chvilce, když zkrotl svou prudkou krev, se zdánlivou nevzrušenou věcností: „V jedné prosincové noci v roce 1808 stál na stráži na pobřeží Biskajského zálivu karabiník královských pohraničníků. Ve člunu připluli k pobřeží tři muži, kteří se předtím potají dohovořili s kapitánem; pohraničníků. Přistáli na místě předem dohodnutém. Jedním z nich jste byl vy, done Antonio. Karabiníkovi, který vás ve člunu zastihl, jste dal svůj prsten, aby mlčel, a nebránil vám v zamýšleném zločinu. Téže noci unesli ti tři muži ze zámku mladou hraběnku a jejího syna Fabiana. Hraběnku zavraždili, synka u ní ponechali naživu v malém člunu. Domnívali se patrně, že ho moře samo pohltí a že se nemusí poskvřnit druhou vraždou. Brzy potom jste ohlásil nárok na zámek a na všechn majetek a také jste obojí získal. Když si potom onen karabiník uvědomil, čemu nevědomky pomáhal, a když se rozhodl obžalovat vás ze zločinu, uplatil jste soudce a karabiníka jste poslali na pět let na galeje na pustý ostrov... Ten karabiník jsem já – a znovu vás žaluji ze zločinu vraždy. Věřím, že soudcové tentokrát budou neuplatní a že je vaše urozenost ničím neoklame. Já kdysi přísahal, že vám neodpustím křivdu, kterou jste způsobil mně. Možná že galeje, na něž jste mě poslali, byly spravedlivou odplatou za mou nevědomou spoluvinu a že bych vám tedy vinu za sebe samotného mohl odpustit. Ale kdo vám odpustí vraždu hraběnky a to, co jste způsobil tomuto mladému muži?“ Don Estevan se kousal do rtů, ale ještě se nevzdal, „Tím jste mi ovšem, nijak neprokázal, že tento mladý muž je z rodu Mediánů, že je tím děckem, které, jak tvrdíte, kdosi položil do chatrného člunu a poslal na širé moře.“

„O tom ovšem mohu svědčit já,“ řekl rozvážně Rozan, sňal čepici a obnažil své široké, poctivé čelo. „V téže noci a téhož roku

jsem byl plavcem na francouzské lodi, která plula podél pobřeží Biskajského zálivu. Měl jsem stráž, zaslechl jsem dětský pláč a postřehl posléze člun, z něhož se pláč ozýval. Když jsem člun dostihl, našel jsem v něm zavražděnou mladou ženu a po jejím boku malého chlapce. Ujal jsem se toho chlapce. Byl to tento mladý muž. To je, co mohu dosvědčit já. Kdo se dopustil zločinu, o tom svědčit nemohu. Ale kdo je on,“ ukázal na Fabiana, „o tom nemusí být pochyb.“

Nastalo ticho.

mlčel Fabian, jen se úporně snažil vyčíst pravdu z očí dona Estevana.

mlčel don Diaz, mlčel José i Rozan.

„Slyšel jste obžalobu,“ řekl posléze Fabian. „Můžete nám říci cokoli, co by z vás sňalo vinu?“

V donu Estevanovi zápasila hrdost se strachem. mlčel také.

„Prosím vás,“ řekl naléhavě Fabian, „prosím vás jménem své matky a našeho společného rodu, abyste uvedl cokoli, co vás může ospravedlnit. Byl bych šťasten, kdybych vám pak mohl uvěřit.“

S upřímnou úzkostí čekal, co don Estevan odpoví.

Tu se zdvihl don Diaz.

„Dovolte mi,“ žádal, „abych směl vyslovit ještě jednu otázku. Já tohoto mladého muže poznal jako Tiburcia, syna gambusina Marcose Arellanose. Můžete mi vysvětlit, jak se mohl syn hraběte z Mediány stát synem Marcose Arellanose?“

„Marcos Arellanos nebyl mým otcem, byl mi pěstounem. Ujal se mne, když jsem se dostal do Mexika, a byl mi takřka otcem, nikdy mu za to nezapomenu být vděčným,“ řekl tiše Fabian – a Rozan vysvětlil, jak se spolu znovu setkali a jak se bezpečně poznali.

„Děkuji,“ šeptl don Diaz a opět usedl.

Pak se zadíval na dona Estevana a stejně jako prve Fabian i on se naléhavě ptal: „Prosím vás, done Estevane, abyste uvedl všechno, co můžete k obhajobě uvést.“

Hrdost donu Estevanovi nedovolila, aby zapíral.

„Nechci se poskvřnit lží. Lež je sestra zbabělosti. Připouštím, že všechno bylo tak, jak tito dva vylíčili,“ ukázal na Rozana a na Josého. „Podrobuji se jejich vůli.“ Sklonil hlavu a stál bez hnutí,

vědom si, že není v jeho silách uniknout osudu, s nímž se tu nečekaně setkal. Stál bledý, lehce se chvěl, ale snažil se, seč byl, nedat najevo strach, který mu sevřel tělo i smysly.

Rozan, José i Fabian stáli stejně němě. Hlavou se jim, kmitaly všechny tragické chvíle, jimiž se jejich životy vzájemně proluly, vážili tíhu strastí i radostí, jejichž hluboké stopy se za uplynulých dvacet let vryly do jejich srdcí i mysli a jež všechny byly zárodečně spjaty s krutým činem, kterého se dopustil člověk, stojící tu beze zbraně před nimi a nepopírající svou vinu. Vinu tak těžkou, že bylo zcela jasné, jaký trest si zaslouží. Stokrát stál Rozan i José v boji o holý život – a ruce se jim nechvěly. Ale v této chvíli byli stejně bezradní jako Fabian. Vrahy ani katy být nedovedli. A být jimi nechtěli. Všechno v nich se najednou proti tomu vzpíralo.

„Done Antonio,“ řekl posléze Rozan, nejstarší z nich, „řekněte, prosím vás, řekněte sám, co může smýt vaše viny?“

„Smrt,“ řekl tiše don Antonio.

Fabian si zakryl tvář rukou. „Bože můj,“ zasténal.

V té chvíli vyskočil na skalní výstupek, na němž všichni stáli, Kuchilo. Skryt v křovinách připlížil se na doslech a byl neviděným svědkem všeho, co se tu řeklo. Báł se jediného: že teď vyjde najevo i to, co učinili s donem Estevanem v noci na haciendě del Venado, a snad i to, že to byl on, kdo zabil Marcose Arellanose, aby zůstal sám, kdo ví o Zlatém údolí. Nabył přesvědčení, že chvíle

je vhodná k tomu, aby riskoval a zachránil, co se dá. Jasně rozpoznal, že nikdo z těch tří nemá sílu provést to, co sám sobě určil don Estevan. Provede-li to on, Kuchilo, zavděl se jim – a navíc se zbaví nebezpečného svědka svých vlastních zločinů. Nikdo jiný, byl si jist, nemůže mu jeho činy prokázat. A nebyl to snad on, Kuchilo, kdo Fabiana, tehdy ještě Tiburcia, vlastně zachránil před smrtí, když ho našli vysíleného v píscích pouště? I to se mu může přičíst k dobrému.

Vyskočil na skalní výstupek, a dříve než mu v tom kdo mohl zabránit, rozmáchl se a bodl dona Estevana dýkou. Mířil k srdci a ruka se mu nezachvěla. Don Estevan se sesul k zemi a pod jeho tělem rostla kaluž krve.

Don Diaz vyskočil jako uštknut hadem: „Co jste to udělal?“

Kuchilo sňal klobouk s hlavy a řekl se zdánlivou pokorou: „Vyslechl jsem všechno, co se tu řeklo. Já tomu člověku věrně sloužil – a byl to vrah. Nezasloužil si nic jiného, sám sebe přece odsoudil k smrti.“

„Ale kdo vám dal právo rozsudek vykonat?“ rozhořčil se Fabian.

Rozan a José namířili na Kuchila své karabiny.

„Počkejte,“ prosil don Diaz. Viditelně se v něm rozrůstal prudký hněv. „A dovolte, abych i já podal svědectví, když už se tu vážila vina jednoho z lidí, k nimž jsem patřil. Tenhle,“ ukázal na Kuchila, „tenhle člověk má nejmenší právo soudit kohokoli, když sám má svědomí zatížené zločinem.“

Kuchilo sáhl po své dýce, ale José ho prudce okřikl: „Nechte ruce při těle – a pusťte tu dýku!“ Kuchilovi dýka vypadla z ruky, jako by mu ji kdosi vyrazil. Posedl ho strach. Situace se proti jeho očekávání naráz změnila.

„Říkal jste,“ obrátil se don Diaz k Fabiánovi, „že jste měl svého pěstouna Marcose Arellanose rád jako otce. Pokud vím, byl to právě tenhle lotr, kdo ho někde tady v těchto místech připravil o život. Tak mi to aspoň svěřil don Estevan.“

„To je lež!“ vzkřikl Kuchilo.

„A co vás tedy vedlo k tomu, že jste mě napadl dýkou v zahradě u haciendy del Venado a že jste pak po mně k ránu téže noci

vystřelil, když se vám nepovedlo zabít mě v noci?“ ptal se ostře Fabian.

„Já že po vás vystřelil?“ bránil se Kuchilo.

„Vy jste to byl,“ potvrdil don Diaz, „abyste nás zbavil, jak jste později říkal a namlouval nám, člověka, který chtěl zkřížit vaše plány.“

„Nevěřte mu,“ vyjel na něho Kuchilo. „Lže, protože se bojí, aby nevyšlo najevo, že oni dva, on a don Estevan, mi přikázali, abych vás zabil!“

„Pse!“ zbledl don Diaz a pokročil blíž ke Kuchilovi.

„Počkejte,“ zarazil ho Rozan. „A byl to on, kdo po nás vystřelil ještě i dnes, a nikdo mu nic nepřikazoval. Chtěl se zřejmě sám zmocnit zlata, které tu je, a podvést i vás.“

„Myslím, že i to mohu potvrdit,“ dodal ostře don Diaz. „Přivedl k našemu táboru Komanče a v boji, který nastal, z tábora unikl, aby se sám dostal do Zlatého údolí ještě před námi. My jsme včera a dnes šli po jeho stopách až sem.“

„Nu,“ vyzval Kuchila José, „jak nám to všechno vysvětlíte? A jak se chcete ospravedlnit?“

Kuchilo se ustrašeně rozhlédl po všech čtyřech. Ztratil zcela hlavu. Nenapadlo ho nic, čím by se mohl z obvinění vykrotit. Kousal se do rtů, zoufale přemýšlely jak by mohl uniknout, a couval k okraji skalní plošinky, aniž si uvědomil, že za ním je hluboká průrva s ostrými hroty skalisek v hlubokém dnu.

„Don Antonio,“ pokračoval José, „sám řekl, co může smýt jeho vinu. Jaký trest navrhnete sám sobě vy?“

„Milost,“ zasténal Kuchilo, když znovu přelétl po tvářích všech čtyř a vyčetl z nich, k čemu ho odsuzují. „Milost! Dejte mi milost! Máte přece srdce šlechetná a nechcete se poskvřnit...“

José prudce vykročil a Kuchilo znovu couvl, ale vkročil do prázdna, sklouzl po hraně skaliska a s výkřikem zmizel v průrvě. José došel až na kraj a podíval se do hrozivé hloubky. Pak si otřel čelo i tváře rukou a vrátil se k ostatním.

„Sám na sobě provedl rozsudek.“

„Po zásluze,“ dodal don Diaz.

Chvilí ještě všichni stáli beze slova, s obnaženými hlavami.

Pak se don Diaz zeptal: „Mně tedy dáváte svobodu?“

„Máte naprostou volnost,“ přikývl Fabian.

„Musím jít zpátky do tábora. Víím, co jsem vám slíbil, nemusíte mít obavy, své slovo nezruším. Po všem, čeho jsem tu byl svědkem, chtěl bych vás ujistit, že nejsem vaším nepřítelem a nikdy jím nebudu. Setkáme-li se ještě někdy, rád vám stisknu ruku.“

Šel ke svému koni, vzal svou pušku, vyšvihl se ,do sedla, zdvihl ruku na pozdrav a odcválal po stezce zpět k táboru.

Předpokládal, že cestou dohoní Baraju s Orochem, ale v tom se mýlil. Baraju totiž, když s Orochem ujížděli zpět po skalní stezce, zcela pomátla myšlenka na poklady Zlatého údolí. Mohl se domnívat, že don Estevan s donem Diazem nevyváznou živí z rukou tří lovců – a že tedy se zprávou o zlatě se do tábora vrátí jen on s Orochem. Kdyby zůstal sám, bez Oroche, mohl by se s pomocí těch, kdo zbyli v táboře, pokusit o to, aby zaskočili tři lovce a sami se zlata zmocnili. Jemu pak by příslušel největší díl z kořisti. Aniž se v něm svědomí sebeméně zachvělo, na jednom z míst, jimiž se vraceli, na úzké stezce nad hlubokým kaňonem, vyrazil zprudka kupředu a srazil Oroche i s koněm do hlubiny. Sám se pak tryskem rozjel k táboru. Při zastávce, asi o hodinu cesty dál, když napájel koně a sám na chvilku odpočíval, dojel ho i don Diaz.

Společně pak pokračovali v cestě, aniž mohli tušit, co se zatím dělo v táboře.

7. ČERNÝ OREL SE MSTÍ

Zatímco v hluboké tmě a mlze plovoucí ostrůvek odnášel Rozana, Josého, Fabiana a Gayferose z dosahu indiánských zbraní, stranou od jednoho z ohňů, které měly střežit pohyb bledých tváří, seděl Černý orel s Bystrou liškou, s jedním z těch Komančů, kteří se zachránili po přepadu tábora dona Estevana.

Znovu a znovu, s novými podrobnostmi, líčil Bystrá liška dopodrobna krutou žeň, kterou běloši Komančům způsobili. Černý orel byl jediný z náčelníků, jenž zůstal naživu, a Bystrá liška se pokoušel přimět ho svým vyprávěním k tomu, aby upustil od pokusu

dostat ty čtyři bledé tváře na ostrůvku a táhl znovu na tábor pomstít porážku. Černý orel odmítal.

„Bystrá liška může vidět, co Černému orlu způsobila karabina jedné z bledých tváří,“ ukázal na prostřelené rameno, „a Černý orel na to zapomene teprve tenkrát, až mu u pasu bude viset skalp té bledé tváře. Manitou by mu neodpustil, kdyby odešel a zapomněl splatit ránu ranou. Jen kojot uteče, když se po něm střílí.“

„Bystrá liška chápe Černého orla, ale nechť Černý orel uváží, kde je teď více potřebí jeho síly i jeho bystrosti. Jedna ze čtyř bledých tváří na ostrůvku poranila rameno Černého orla, ale kolik Komančů našlo smrt při boji v táboře? Má jejich smrt zůstat nepomstěna a má se desetkrát více bledých tváří, než jich je uprostřed Rio Gily, smát tomu, jak smutnou cestu do věčných lovišť připravili bojovníkům Komančů? Černý orel je náčelníkem a musí sám rozhodnout o tom, co udělat. Možná že slova Bystré lišky jsou slabá jako pára, dotýkají se kůže, ale neproniknou k srdci. Snad by se Černý orel sám měl přesvědčit, kolik karabin, kolik skalpů a kolik oni čeká v táboře bledých tváří, aby se mohli dostat do rukou Komančů.“

Černý orel zdvihl ruku. „Nechť se Bystrá liška déle nenamáhá. Černý orel posoudí, co udělat, ale ne dříve, než do rukou dostane čtyři skalpy těch, co se teď třesou strachy na ostrůvku v Rio Gile. A to se stane hned, až slunce rozptýlí mlhu nad vodami.“ Bystrá liška tedy zmlkl.

I Černý orel mlčel. Rána v rameni ho pálila jako oheň, třebaže to ani v nejmenším nedával najevo. Jen občas přivřel oči a pod přivřenými víčky se v něm o to mohutněji rozrůstala bolestí živená touha po nejrychlejší pomstě. Mlčky se dočkali rána.

Před úsvitem obešel Černý orel stráže a dal příkazy pro boj, který měl vzplanout hned, jakmile zřídne mlha.

A když mlha začínala blednout ranním úsvitem, nedočkavě upíral pohled na to místo v řece, kde se měl objevit ostrůvek.

Chuchvalce mlh se zvolninka začínaly rozpadat.

„Uf!“ vydechl překvapením jeden z těch, co střežili řeku po celou noc. V úžasu ukázal rukou před sebe. Všichni, co se zatím kryli mezi křovisky, vyskočili a v nechápavém úžasu hleděli na řeku. I

Černý orel ustrnul a marně se rozhlížel po celém proudu, nahoru i dolu.

Ostrůvek zmizel.

Nikde po něm nebylo ani stopy.

Výkřiky na druhém břehu prozrazovaly, že skoro ve stejné chvíli to zpozorovali i ti, co střežili druhý břeh.

Proud řeky tiše šuměl, hladina rovná jako sklo, ostrůvek se přes noc rozplynul.

První se vzpamatoval Bystrá liška. „Ruka zlého ducha se vztáhla nad vody... Pomohla bledým tvářím uniknout pomstě Černého orla... Sám Manitou tím dává Černému orlu znamení, aby obrátil svůj hněv v jinou stranu, k táboru bělochů!“

Černý orel nebyl schopen slova. Stál nehybný jako socha. Je možné, aby měl pravdu Bystrá liška? Je možné, že mu sám Manitou dává němý příkaz? Když ovládl vztek, kterým se šířal celou noc a který teď mohl vylít jenom do prázdna, rozkázal, aby se dva bojovníci na obou březích ihned pustili podél toku a snažili se najít stopy uprchlíků. Do poledne se měli vrátit.

„Najdou-li stopy, pak se Černý orel pustí za nimi a dostihne je, i kdyby jim zlý duch křídla propůjčil. Vráti-li se beze stopy, pak Černý orel uvěří slovům Bystré lišky.“

Celé dopoledne pátraly hlídky po jakékoli stopě. Marně.

Když se vrátili, Černý orel se rozhodl, že tedy uposlechne Bystrou lišku a splní, co si přeje Manitou. Sesedli se a radili, co dále podniknout.

V táboře bělochů zatím postupně vzrůstal neklid. Uplynul den, uplynula noc a slunce už zase stoupalo vzhůru.

Proti všeobecnému očekávání, že se don Estevan s průvodci vrátí do večera minulého dne, nikdo se nikde neobjevoval.

Slunce už se znovu obracelo k západu, když se na sklonku odpoledne v prerii objevil hlouček jezdců. Nastal vzruch, který se rychle změnil ve zděšení: „Chopte se zbraní, jsou to Indiáni!“

Stalo se, co po prvním boji nikdo nečekal.

Nastal zmatek.

Kdo se ujme velení? Kdo dá příkazy? Každý zatím spěchal na to místo, které zaujímal před prvním bojem, ale na všech tvářích se

zračila úzkost, nejistota, bezradnost. Určité uklidnění nastalo, když se ukázalo, že v hloučku je jenom šest Komančů, když se celý hlouček zastavil a když se z něho po chvíli oddělil jeden jediný Komanč, který se k táboru blížil s kouskem bílé látky na špici vztyčeného kopí. Zřejmě nešlo o přepad, ale o jednání.

Jezdec se zastavil asi na polovině cesty mezi zbylou pěticí a tábořem. Kopím dával znamení.

Jediný člověk v táboře se trochu vyznal v řeči a ve způsobech jednání s Indiány. Byl to mužik drobné postavy, hubený, neobratný, jménem Gomez. Sám si byl vědom, že rozhodně není právě nejvhodnějším zástupcem pro jednání, které mělo začít. Nebylo však vyhnoutí. Když ostatní, pro něž bylo jedinou nadějí jednáním se vyhnout boji, naléhali, ujal se toho úkolu. I on si přivázel ke hlavní pušky kus bílého šátku a vyjel vstříc Komančovi. Byl to sám Černý orel.

Když se před ním Gomez zastavil, s patrným pohrdáním se díval po jeho drobné postavě, která se ve srovnání s ním jevila ještě titěrněji.

„Náčelník Komančů,“ řekl posléze, „rád by mluvil s náčelníkem bledých tváří.“

Gomez se neobratně uklonil a vyzval Černého orla se zjevnými rozpaky: „Ať tedy náčelník Komančů hovoří!“

Černý orel lehounce přivřel oči a řekl s neskrývanou ironií: „Černý orel nechce pochybovat o tom, že i ve slabém těle může být silné srdce. Patří-li bledá tvář mezi náčelníky, jistě už prokázala, kolik statečnosti může skrývat i slabá ruka, ale Černý orel chce mluvit s tím, kdo velí celému táboru.“

„Já jsem vůdcem tábora,“ řekl Gomez a zamžikal víčky, když se na něho Černý orel zadíval s hlubokou nedůvěrou. Byly totiž jen dvě možnosti – a ty Komanč ihned postřehl. Buď má Gomez pravdu – a pak by nebylo obtížné bojovat proti bledým tvářím, jež vede tak chabý vůdce. Anebo Gomez lže. Je potřeba přesvědčit se.

„Černý orel přináší slova míru a přál by si, aby ho vyslechli všichni, kdo jsou v táboře. Kdyby přijel posel bledých tváří k táboru Komančů, uvedli by ho k ohni a bez obav by ho vyslechli všichni, kdo mají rozhodnout. Mají snad bledé tváře jiné zvyky?“

Gomez nevěděl, co proti tomu namítnout. Vést Černého orla do tábora? To se mu zdálo stejně prospěšné jako uvést vlka do ovčína. A co uvést proti tomu?

„Černý orel,“ pokračoval Komanč, „přináší v jedné ruce mír a ve druhé boj. Jsou-li bledé tváře pro boj, nechť to řeknou, a Černý orel ponese tu zprávu ostatním Komančům. Jsou-li pro mír, nechť ho uvedou do svého tábora!“

Tato otevřená výhrůžka Gomeze ještě více zmátla. Komanč mluvil klidným, ale pevným a rozhodným hlasem. Gomezovi bylo jasné, že běloši nemohou potřebovat boj – a Černý orel to v něm jasně četl. Naléhavě však potřeboval přesvědčit se na vlastní oči, kolik mají v táboře sil a jak silný odpor mohou klást.

„Černý orel navrhuje, aby ho do tábora doprovodil jeden jediný z jeho bojovníků. Mohou snad dva Komančové ohrozit tábor bledých tvářů? Mají bledé tváře strach ze dvou Komančů?“ I Gomez před jeho naléhavostí kapituloval.

„Ať si tedy Černý orel vybere jednoho průvodce a vejde do tábora!“

Černý orel spokojeně přikývl. Mají-li bledé tváře tak slabého náčelníka, nebude obtížné přemoci je. Uvnitř tábora se přesvědčí, zda lhal či zda tomu tak doopravdy je. Vztyčil ruku a na to zkamení se k němu z hloučku zbylých Komančů rozjel Bystrá liška, jediný z nich, kdo už v táboře byl a kdo mohl spolehlivě porovnat, co se snad v táboře změnilo.

O chvílku později vjížděli oba Komančové za Gomezem do tábora.

Když projeli bránou mezi vozy, bystře se rozhlíželi – a nic jim neušlo. Hrob bělochů, mrtvolý koní, prázdný stan dona Estevana a nejistota, nápadně se zrcadlící v očích Mexičanů. Za nejdůležitější oba pokládali ověřit si, co se stalo s dvěma náčelníky, o jejichž síle a statečnosti Bystrá liška vyprávěl nejvíce. Byli-li ti dva mrtvi, bude s ostatními lehká práce.

Uprostřed tábora se zastavili, seskočili s koní a Černý orel první promluvil: „Černý orel opakuje to, co už řekl před bránou tábora. V jeho ruce je nabídka míru a chce ji předat náčelníkům tábora!“

„Černý orel asi nevěří, že jsem vašim náčelníkem,“ řekl Gomez k těm, co se kolem nich seskupili, „a že jste mě pověřili, abych s ním jednal. Jestliže nemám pravdu, řekněte mu to!“

Nikdo však nevystoupil a nikdo nic nenamítal. Byli přesvědčeni, že Gomez si ze všech nejlíp bude vědět rady s požadavky Komančů. Černý orel to vzal na vědomí, ale jeho nedůvěra se ještě zcela nerozplynula.

„Jestliže je tomu tak, pak nechť ho náčelník bledých tváří uvede do svého stanu, aby spolu mohli hovořit o nabídce míru!“

Gomez s oběma Komanči kráčel ke stanu dona Estevana, poodhrnul závěs, a když všichni tři byli uvnitř, řekl, jak se domníval, s náležitou důstojností: „Očekávám z úst mých bratří z prerie slova míru, s kterými přišli. Mé ucho je otevřeno, aby všemu pozorně naslouchalo.“

Černý orel se však vztyčil, zdvihl hrdě hlavu, a dívaje se hněvivě, vyštěkl: „Černý orel zde vidí jen jednoho náčelníka,“ ukázal na svá prsa. „Kde však je skutečný náčelník bledých tváří?“

Gomez to ohromilo. Dřív než mohl odpovědět, promluvil Bystrá liška: „Bledá tvář chce Komanče obveselit anebo zmást jejich rozum. Ona přece není pánem tohoto stanu s hvězdnatým praporem. Bystrá liška dobře ví, že skutečným náčelníkem je bledá tvář vysoké postavy, s černým vlasem, s dvojitou karabinou a po jejím boku že stával muž stejně vysoký a stejně udatný, který přece na tomto místě,“ ukázal před stan, „zabil v boji Pardála, náčelníka Komančů, jehož duše odešla do věčných lovišť, ale jehož tělo zůstalo zde. V táboře Komančů znají i jméno toho druhého muže, znají ho i děti, zná ho i ozvěna v lesích, kde se často střetl s Komanči. To jméno je Pedro Diaz!“

Co si měl Gomez počít, když ho takto usvědčili ze lži?

Neměl-li ztratit naději na smírný dohovor, musel přisvědčit.

„Proč si bledá tvář,“ pokračoval Černý orel, aniž dovolil Gomezovi vydechnout, „přisvojuje to, co mu nenáleží? Kde jsou ti, o nichž mluvil Bystrá liška, kde jsou skuteční náčelníci?“

Gomez odpověděl, nevěda si jiné rady: „Odjeli s částí našich bojovníků, aby nalovili čerstvé maso. Do večera se mají vrátit.“

„Černý orel a Bystrá liška tedy počkají, až se oba vrátí,“ prohlásil hrdě Černý orel. „Do té doby budou jejich ústa němá.“

Oba se postavili s tváří odvrácenou od Gomeze, dávající najevo, že s ním dál hovořit nebudou.

Gomez to přijal s úlevou. Skončily tím jeho rozpaky. Vyšel ven ze stanu, aby se poradil s ostatními, co udělat.

Černý orel se s Bystrou liškou obrátili tváří k sobě a v očích si četli radostné uspokojení. Byli si nyní jisti, že ani don Estevan, ani don Diaz nejsou v táboře. A na tom založili svůj plán. Ať tomu bylo jakkoli, ať oba bílé náčelníky odvedla z tábora jakákoli příčina, nevrátí-li se do večera, napadnou Komančové tábor a nebudou s ním mít těžkou práci. A lehce si pak poradí i s těmi, kdo zůstali mimo tábor.

Černý orel se rozhodl, že on sám zůstane v táboře jako rukojmí, třebaže musí počítat s tím, že ho to patrně bude stát život, až Komančové zaútočí. Bystrá liška odejde, a jakmile se dostatečně setmí, bude řídit útok na tábor. Bystrá liška marně navrhoval, že tu jako rukojmí zůstane on sám. Černý orel se rozhodl a trval na svém.

Gomez zatím venku vysvětlil, na čem se s Indiány dohodl.

Byl hrozně rád, že už to má za sebou. A protože stejně jako ostatní věřil, že don Estevan s Diazem do večera skutečně přijdou, měli za to, že všechno je v nejlepším pořádku.

Bystrá liška odjel z tábora s vysvětlením, že vyřídí ostatním, na čem se dohodli. Brzy potom odklusal se čtyřmi čekajícími Komanči a zmizeli. Mexikánci to přijali s uspokojením. Jediný Indián, který zůstal v táboře, seděl se zkříženýma nohama ve stanu dona Estevana a nemohl jim být nebezpečný.

Slunce už zapadalo, daleko široko byl klid. Neobjevil se sice ani don Estevan, don Diaz, Oroche nebo Baraja, ale ani po Komančích nebylo vidu ani slechu.

Mexikánci se sesedli kolem ohně a připravovali si večeři. Hlídky, které rozestavili, neměly důvod k znepokojení. Nad prérií se rozprostřela noc, hluboká bezměsíčná noc se třpytem hvězd na tmavém nebi. Nikdo, nepostřehl, jak se trávou k táboru plíží Komančové, jak se dostali až k vozům a jak se proplížili mezi koly vozů s noži a tomahavky v rukou.

Když tmu rozřízl jejich válečný pokřik a když se jejich rudá těla vyrojila kolem Mexičanů, shluklých u ohně, to, co nastalo, bylo mnohem spíš divoké vraždění než boj. Ve vzniklé vřavě i Černý orl vyběhl ze stanu a mohl sytit svou touhu po skalpech. Nikdo z bílých nezůstal naživu, třebaže se zoufale bránili a třebaže střelba z jejich karabin zasáhla i mnohé z Komančů. Když se pak Komančové rozjeli do prémie, aby pochytili i koně bělochů, kteří ve zmatku unikli z tábora a rozběhli se do tmy, narazili na dva bílé jezdce, kteří přijížděli tábora na pomoc.

Byl to don Diaz a Baraja.

V krátkém boji se zmocnili Baraji, don Diaz prorazil jejich řady. Byl však sám, nezbylo mu než obrátit se a ujíždět tmou pryč. Nemohl pochybovat o tom, jak dopadl boj v oslabeném táboře – a nemohl už ničemu zabránit, nikomu pomoci. Ve tmě unikl pronásledovatelům a cválal jediným směrem, který mu dával naději: ke Zlatému údolí.

Když výprava vyrazila z Tubaku, bylo v ní na šedesát lidí.

Ze všech zůstal v této chvíli naživu jenom Pedro Diaz a Baraja.

Když asi za hodinu po krvavém boji ozářily krajinu plameny zapálených vozových hradeb, tančili Komančové vítězný tanec kolem kůlu, u něhož byl připoután bledý, vyděšený Baraja.

Věděl, co ho čeká: mučení.

Strachem mu zešedla tvář, skropená kapkami potu. Věděl i to, že nemá naději na záchranu a milost že nemůže očekávat.

Jeden z Komančů, netančící, protože byl vážně raněn v boji, přišel zvolna k Barajovi. Rozhalil svá prsa a mlčky ukázal i skrze obvaz dosud krvácející širokou ránu dýkou od levé strany hrudi až po pravý bok. S úsměškem, plným uspokojení, omočil prst ve vlastní krvi a otřel ho o Barajovo čelo. „Když je,“ řekl, „více bělochů pohromadě, bývají žvatlaví jako papouškové, ale když je některý z nich přivázán ke kůlu, bývá bledý a němý jako ryba. Chybí mu odvaha k tomu, aby sám sobě zazpíval pohřební píseň?“

Když Baraja neodpověděl, Komanč se chvíli pásl na jeho strachu, pak se k němu s pohrdáním obrátil zády a odcházel. Najednou se však zastavil, cosi vykřikl a ukázal do tmy. Ze tmy se vynořila nevelká postava muže, z jehož nahnědlé tváře se dalo poznat, že není ani Indián, ani běloch,* ale míšenec obou krví. Pozdravil se s Černým orlem, a když spolu prohodili několik vět, šel dál mezi tančícími směrem k Barajovi.

Tančící Komančové ho zřejmě znali, nijak se nevzrušovali. Dokonce se zaujetím ještě větším kroužili s divokými poskoky kolem kůlu, patrně proto, aby příchozímu dali najevo, že mají důvod k radosti z velkého vítězství.

Baraja nevěděl, kdo to k němu jde, ale přece jenom se v něm probudila jiskřička naděje. Už jenom to, že příchozí nebyl Komanč, mohlo v něm naději probudit. I sledoval ho úpěnlivým pohledem, ale z míšencovy tváře nemohl vyčíst nic jiného než zcela patrnou lhostejnost a bezcitnost. Malé, pichlavé oči si ho prohlížely bez soucitu, jenom se zvědavým překvapením. Zastavil se před Barajou a prohlížel si ho asi tak, jako se děti dívají na lišku v kleci.

Pak se Baraji na cosi zeptal, ale anglicky. Baraja nerozuměl.

Nerozuměl ani téže otázce vyslovené francouzsky.

Teprve na španělskou otázku ze sebe vysypal všechno, nač se míšenec ptal, kdo je, odkud je a co tu dělal. A dodal hned se zoufalou naléhavostí: „Zachráníte-li mě, dám vám tolik zlata, že ho ani neunesete!“

Řekl to hlasem tak přesvědčivým, že se míšenec vzrušil. Očka mu zahrála lakotou, zlato zřejmě bylo udičkou, na níž se okamžitě zachytil jeho zájem.

„A kde ho vezmete?“

Baraja ihned vysvětlil, co našel v horách, a nesmlčel ani to, že ovšem v těch místech jsou tři muži, s nimiž by se museli střetnout. Strach mu nedovolil cokoli zamlčet.

„Dobrá,“ řekl míšenec, „už mlčte, dál ani slovo, Indiáni nemusí nic vědět. Pokusím se zachránit vás.“

Prodral se klubkem Komančů a šel k Černému orlu. Můžeme dodat, že měl naději u něho uspět. Už několikrát Komančům pomohl získat skalpy bílých tváří. Oni toužili po skalpech, on po kořisti, kterou mu s klidem nechávali. Měl u nich i jméno: Hnědá brada. To jméno znali i Mexičané v kraji mezi Tubakem a Mlžnými horami. Říkali mu Hnědobrádek a vědělo se, že on i jeho otec, jemuž Komančové říkali Rudý vous a bílý Zrzoun, jsou dvojicí, která se neštítí ničeho, co jí mohlo dopomoci ke zlatu nebo k penězům. Potulovali se proto raději v lovištích Komančů, jejichž přízeň si získali, než blízko bílých, mezi nimiž si nemohli být jisti.

Hnědobrádek tedy došel k Černému orlu. Usedl u něho a promluvil napřed dost zešířoka s úlisnou zdvořilostí a s uznalými slovy o velkém vítězství, kterého dosáhli, a potom zvolna přecházel k tomu, co především měl na mysli:

„Nechť Černý orel přikáže, aby zajatci nikdo neublížil do té doby, než vysvětlím, co chci nabídnout Černému orlu.“

„Hnědá brada,“ přikývl Černý orel, „je přítelem Komančů. Zajatci se nestane nic, dokud Černý orel nedá znamení.“

Hnědobrádek tedy hovořil a Baraja spatřil, jak po chvilce Černý orel vzrušeně vyskočil. Nemohl vědět, zda je to pro něho dobré, či zlé, sledoval jenom, co bude dál.

Hnědobrádek vysvětloval, že k vítězství, kterého dnes Komančové dobyli, mohou přidat další. V Mlžných horách je místo, kde jsou tři bílí lovci. O tom místě ví jen běloch u kůlu – a je ochoten je tam zavést, dají-li mu svobodu. Tu svobodu mu přece mohou dát, protože místo jednoho mohou dostat tři zajatce a skalpy. On, Hnědá

brada spolu s Rudým vousem, který už na ně čeká na úpatí Mlžných hor, jim chtějí pomoci.

Černý orel vzrušeně vyskočil v té chvíli, kdy pochopil, že těmi třemi nemohou být jiné bledé tváře než ty, které jim záhadně unikly i s ostrůvkem v řece, a že tedy může svůj pas ověřit i skalpy těch, po nichž toužil mnohem naléhavěji než po jednom jediném, který čeká u kůlu.

Když Hnědobrádek domluvil, Černý orel už se rozhodl.

Vztyčil ruku a oznámil všem Komančům, na čem se s Hnědou bradou dohodli: Bystrá liška s deseti bojovníky pojedou tam, kde se Rio Gila dělí ve dva proudy, a půjdou dále po stopách bělochů, kteří jim unikli. On, Černý orel, Hnědá brada a zajatec, kterému dávají svobodu, potáhnou s dvanácti bojovníky přímo do Mlžných hor.

Hnědobrádek pak šel k Barajovi a přerízl jeho pouta.

Netrvalo dlouho a všichni opouštěli dohořívající tábor.

Baraja, mezi Černým orlem a Hnědobrádkem, vedl dvanáct Komančů ke skále, na níž trávil noc Rozan, Fabian a José.

8. NOČNÍ ROZHOVOR

Končil pomalu den, když Rozan, José a Fabian dokončovali to, co pokládali za svou povinnost: pohřbít dona Antonia z Mediány.

Vystoupili potom znovu na vrcholek skály a tam – mlčeli.

Nikomu nijak do řeči nebylo. Události toho dne ode na rozvířily všechno, co se v nich odehrálo v uplynulých dvaceti letech jejich životů. Každý měl sám pro sebe sdosestek důvodů k tomu, aby rozvažoval o nitkách cest, kterými se jejich životy navzájem propletly.

Tiché úvahy přerušil José. Obrátil se k Rozanovi s otázkou: „Myslíš, že je dobré, abychom tu zůstali ještě přes noc?“

„Proč ne?“ odpověděl Rozan. „Těžko bychom do tmy šli jiné, bezpečnější místo.“

„Nezapomeň, že jsme nechali odejít dva ničemy, kteří nám mohou nejbližší dny krajně znepríjemnit. Mohou námi přivést lidi z tábora.“

„Co tedy navrhuješ?“

„Než se docela setmí, mohli bychom nabrat zlata, kolik uneseme, každý z nás dobrých 30 – 40 liber a to už by byla pěkná suma! Někde doleji po proudu řeky bychom mohli na vhodném místě zlato zakopat, aby tu netrčelo před očima komukoli, kdo sem náhodou přijde. A tam někde bych taky přespal noc.“

„A co uděláme s Gayferosem? Máme ho nechat tam, kde je?“

„To je zatím nejlepší, co pro něho můžeme udělat.“

Je v bezpečí, dobře schován, má jídlo i vodu. Po horečce asi prospal celý den, a bude-li spát ještě i celou noc, dokonale už se zotaví. Zítra bych pro něho zašel jistě už by byl schopen jít pak dál s námi, I on si může mít zlata, kolik hodlá unést. A nejlíp by pro něho asi šlo, kdyby se pak připojil ke svým lidem.“ Rozan uznával, že to všechno se zdá docela rozumné. „Obávám se však,“ dodal, „že bychom mohli znova narazit na Komanče, kteří asi slídí po našich stopách, nebudou chtít zapomenout na to, co jsme jim způsobili, a srážku s nimi někde dole nemáme dost sil. Proto si myslím, že nejbezpečnější pro nás bude zůstat přes noc ještě tady, a teprve ráno, nevyčenení-li nás mezitím, odejít odtud po proudu řeky, oklikou, abychom se vyhnuli Komančům i Mexikáncům z tábora. Ti první budou toužit po našich skalpech, ti druhí po zlatě. Víš dobře, k čemu může dohnat i nejpokojnější lidi vidina zlata. Ti se sem taky poženou jako chrti. A myslím si, že i pro Gayferose bude bezpečnější, když odtud půjde s námi, protože my mu zlato závidět nebudeme.“

José nakonec uznal, že to skutečně bude nejmoudřejší. ustali tedy na skále s tím, že časně ráno odtud odejdou.

„Dobrá,“ souhlasil a obhlížel znova okolí. „Jsme tu poměrném bezpečí a mohli bychom se bránit třeba padesátce Komančů, pokud by k nám chtěli pronikat vzhůru po skále... Kdyby nás ovšem chtěli obléhat,“ kázal na okolní skály, „mohli bychom být docela dob rým terčem. Myslím si, že tedy neuškodí, když uděláme opatření i pro takový případ. Do večera nám k tomu ještě zbývá dost času.“

Vstal a za Rozanovy pomoci navršili po okraji skály nevelkou hradbu z kamenů. Nevelkou, postačující však k tomu, aby se za ní mohli krýt, kdyby bylo potřebí. Prohlédli, si ještě zásoby střeliva – a měli ho zatím dost..

Potom se sesedli a chystali se pojíst ze zbylých zásob. Těch už bylo poskrovnu: zbytky pinoly (mouky rozemleté a smíšené s přísadami koření) a poslední kus sušeného masa.

„Jestlipak víte,“ usmál se José, „kdy jsme se naposledy pořádně najedli? Víte, že to bylo v té noci u haciendy, když jsme si pekli srnce? U d'asa, už se mi zas stýská po něčem takovém!“

„Jako by to bylo poprvé, co táhneme krajem jenom s pinolou a sušeným masem!“ krotil ho s úsměvem Rozan.

„To nic, to se rozumí, že to není poprvé, ale docela už se těším, až si budu moci zase volně zastřelit a upéci cokoli, co se mi dostane na dostřel.“

„Však se dočkáš, a my s tebou,“ klidnil ho Rozan.

Pojedli tedy sušeného masa, jenom Fabian odmítal. Vůbec neměl hlad, jen se napil vody a došel potom ještě pro novou zásobu.

Slunce zatím zapadlo, začaly se kmitat hvězdy, houstla tma. Z jezera i z řeky stoupala pára shlukující se v mlhu.

„Kdo bude mít první stráž?“ ptal se José.

„Já,“ přihlásil se Fabian. „Na spánek zatím nemám ani pomýšlení, vy se tedy můžete prospat.“ Trval na svém i při Rozanových námitkách. Oba tedy ulehli a brzy usnuli. Fabian se zahalil těsněji do svého pláště, usedl na okraj skály a znovu si v hlavě přebíral události toho dne, jeho se tak hluboce dotýkající. Seděl, přemýšlel, hleděl do tmy, smutně, rozechvěle.

Když se Rozan probudil a zeptal se: „Nic nového?“, Fabian jenom zavrtěl hlavou. „Nic, nic, spěte dál!“

„Teď se prospíš ty, jsi mladý – a potřebuješ to víc než my!“

„Copak mohu spát?“ bránil se Fabian. „A k tomu ještě za doprovodu těchhle hlasů?“

Ze zdola, zhloubí se ozývalo žalostné vytí šakalů. Znělo z míst, kde ležel zastřelený kůň dona Antonia. A vtom se z velké dálky ozvala i střelba. Rozan i Fabian pozorně naslouchali. „To je zřejmě z tábora Mexikánců,“ usoudil Rozan. „Pustili se asi do Komančů, ale je to velmi daleko. A bude to jen krátká přestřelka, která neudělá velké škody ani na jedné, ani na druhé straně. Pro nás je to jen dobré. Když se obě strany takhle vzájemně hlídají a pozdravují, nezbude jim čas, aby mysleli na nás... Jdi si tedy lehnout, stráž přebírám já.“

Spíš aby vyhověl Rozanovi, než z vlastní potřeby, Fabian tedy ulehl. A že dojmů z posledních dnů měl v sobě přespříliš, přece jenom brzy potom usnul.

Rozan bděl – a střídavě pozoroval tmu pod sebou a zvuky v ní a zase nekonečnou hloubku oblohy s miliardami hvězd. Za celou dobu svého života se toho pohledu nenasytil a nedovedl v nočním tichu potlačit pohnutí, když se očima dotýkal jednotlivých hvězd i jejich mlžných shluků, svítících nad člověkem od věků do věků, neměnicích se ve svých skupenstvích. Každá z těch hvězd a hvězdiček – svět sám pro sebe. Každá putuje svou dráhou podle neměnného zákona a nikdy se jedna s druhou nesetká... A lidé? S přejemným citem a dojetím, které by v tak obrovitém těle na první pohled nikdo nepředpokládal, přemýšlel o sobě a o Fabianovi. Ze srdce mu přál bohatství a štěstí, a přece se mu v srdci zároveň ozýval tichý a nepřemožitelný stesk, že právě to bohatství mu Fabiana nepochybně odejme.

Cosi pak zachrastilo dole pod skálou.

Rozan vzal do rukou karabinu a zaposlouchal se, ale neslyšel nic než šumot vody a občas nové zavytí šakalů. I ten šramot způsobil asi jeden z nich. A znovu se v dálce ozvaly výstřely. Byl to jen velice vzdálený zvuk; nicméně José se okamžitě posadil, jako by byl vůbec nespal, a ptal se znepokojeně:

„Slyšíš to?“

Probudil se i Fabian. Všichni tři pozorně poslouchali.

Rozanovi se zdálo, že se tyto výstřely ozývají už z jiného místa, odkudsi z volné prémie. Nechtěl dát najevo své znepokojení, ale José měl stejně bystrý sluch jako on. Měl týž dojem a vyslovil ho:

„Poslyš, Rozane, zdá se mi, že se střelba už rozptyluje po prerii – a to by mohlo být špatné znamení. Buď lidé z tábora odrazili Komanče a pronásledují je po prerii – a to se mi nezdá pravděpodobné –, nebo naopak Komančové rozprášili tábor a pronásledují uprchlíky, což by bylo zlé pro tábor i pro nás ... Jestliže si vyřídili účty s táborem, budou mít čas pustit se za námi. My jsme tu snad přece jenom neměli zůstat.“

„Tohle místo,“ namítal Rozan, „je pro nás rozhodně výhodnější, než kdyby nás dostihli kdekoli jinde. Ted' v noci, stejně jako ve dne.

V téhle tmě a v téhle krajině bychom se stejně nedostali daleko. Oni na koních a my pěšky, snadno by nás dohnali. Počkáme si – a uvidíme.“

Poslouchali dál, ale po několika málo stěžích slyšitelných jednotlivých výstřelech bylo potom už naprosté ticho, přerušované jen šumotem vod a prosvětlované jenom mdlým svitem hvězd.

„Neuškodí ovšem,“ pokračoval pak Rozan, když viděl, že Fabian už neuléhá a že sedí v zamyšlení, zachumlán v plášti, „když ti, Fabiane, dáme jednu radu, prostou, jednoduchou, a přece nám s Josém už víckrát prospěla. Kdyby došlo k boji, tady nebo jinde, měj na paměti, že přílišná odvaha může člověku škodit stejně jako zbabělost. Jsi mladý, lehce vzkypíš a snadno se unáhliš. Za to se v tomhle kraji platívá životem. Vzpomeň si na první střetnutí s donem Antoniem u mostu přes vodopád!“

Z Rozanova hlasu zněla úzkost, kterou u něho José vůbec neznal.

José ovšem chápal, co Rozana proměnilo. Nebyla to pochopitelně obava o sebe sama, tu on neznal. Mluvila z něho úzkost o Fabiana.

„A ještě druhá věc,“ pokračoval Rozan, „která mně i Josému taky už často pomohla. Jsme tři. Pamatuji si, že v boji není dobré střílet nazdařbůh, jak se komu zezdá. Musíme střílet jeden po druhém. A třetí teprve tenkrát, když první dva znovu nabijí. Tak je vždycky někdo připraven rychle zasáhnout, když je potřebí, a hlaveň se tak rychle nezahřeje ...“

Znovu poslouchali, zda nezaslechnou nové výstřely a zda v nich nebudou moci vyčíst, co se v préríi odehrává. Nic se však už neozvalo.

„Ochladilo se,“ zjišťoval Rozan. „A šakalové už ztichli. Přešla půlnoc. Brzy se dočkáme svítání a budeme se moci vydat na cestu. Měli bychom se tedy v klidu ještě posilnit jídlem.“

Všichni se pustili do jídla, tak klidně, jako by odnikud nehrozilo nejmenší nebezpečí.

„Otče,“ začal potom mluvit Fabian, „i já bych vám chtěl něco říci. Něco, o čem přemýšlím už od večera. Napřed bych se chtěl ptát.“

„Ptej se na cokoli,“ vyzval ho Rozan.

„Vy jste za padesát let života poznal mnohem víc než já. Znáte život v prériích, v horách i v pouštích, znáte život na lodích, znáte krajiny Evropy i Ameriky, život v divoké přírodě i život ve velkých městech... Život v těch velkých městech musí přece být mnohem pestřejší a bohatší než tady v prériích?“

„Inu,“ rozmýšlel se Rozan, „denně se tam můžeš potkat s tisíci lidí, mužů i žen – a tady celé dny nepotkáš živáčka, to je pravda. Tam můžeš navázat tisíce známostí a tisíce přátelství – a tady máš jednoho nebo dva a musíš s nimi vystačit. Já bych sice nevyměnil jedno pevné a věrné přátelství za tisíc jiných vratkých a přelétavých, ale já už jsem starý, a ty máš život před sebou. Já bych sice nevyměnil volný vzduch prérií a celé nebe nad hlavou za prach měst a za kousky oblohy, které mi z nebe vykrajují řady domů a paláců kolem dokola, ale co stačí mně, nemusí stačit tobě. Tam, máš-li peníze, a ty teď máš zlata jako málokdo, můžeš denně jíst sta různých jídel, jedno chutnější než druhé, zatímco tady se musíš často spokojit zbytkem pinoly a sušeného masa ... Abych pravdu řekl,“ změnil náhle tón řeči, „taky bych se k stáru měl asi usadit v některém z takových míst.“

José se nápadně rozkašlal.

Ani Fabian nechtěl věřit tomu, co teď Rozan vyslovil. Díval se na něho s velkým překvapením. „Vy byste byl ochoten vzdát se volného života

v těchhle krajích?“

„Inu,“ mluvil Rozan s rozpaky, „za tu volnost musíš platit dost draho: každou chvíli ti tu mohou Indiáni sedřít kůži s hlavy, každou chvíli se tu trápíš hladem nebo žízní, každou chvíli tě může kdejaký ničema připravit o život kulkou do zad ...“

„Nevěřte mu,“ vyskočil José, protože už to nemohl déle mlčky poslouchat. „Copak nepoznáváte, že vám říká něco, čemu sám nevěří? Že to říká jenom proto, aby vás neošidil o něco, po čem vy můžete toužit a na co máte právo? Jenom proto, že vás nechce znova ztratit a odloučit se od vás, a že tedy jenom kvůli vám je ochoten žít a umřít někde v dusných zdech Madridu?“

„José!“ okřikl ho Rozan a vztyčil se nad ním v celé své hrozné velikosti. „Jen mlč a nezlob se, když mluvím pravdu!“ pokračoval José a obrátil se k Fabiánovi. „Rozan že by mohl spokojeně žít v kterémkoli městě? Zavřen tam jako lev v kleci? Snad, ale jenom kvůli vám. Čím by byl bez toulek krajinou, v níž si může vybírat, v kterou stranu jít a z které řeky pít? Ulovit si, co se mu líbí, rozdělat si oheň, kde se mu zachce, a zase jít dál a prát se s nebezpečím, když se mu postaví do cesty? Cožpak pták může chtít vzdát se křídel? Copak se starému lvu může chtít umírat někde na otepi slámy jako mezek? Mlč, Rozane, nic mi neříkej, známe přece jeden druhého lip než svou vlastní košili!“

Rozan svěsil hlavu. A vzdychl si zdlouha a zešíroka. „Máš pravdu, José. To jsme my, ty i já ... Ale copak jeho,“ ukázal na Fabiana, „může lákat něco takového?“

„Počkejte,“ žádal je s tichou naléhavostí Fabian. „Dejte taky slovo mně a vyslechněte, co já chci říci vám ... U nohou nám leží hromádky zlata. Ale i krev. Krev prolitá tu včera a prolévaná i teď tam v prérii,“ ukázal do noci. „Kolik krve už vyteklo a kolik se jí ještě prolije pro lesklé kamení, pro bohatství, pro peníze? Potoky krve. A co z toho může člověk mít, když má plné kapsy zlata? Jsem teď jediným potomkem svého rodu a mám ve světě jen vás dva ... Mohu se svobodně rozhodovat, kromě vás dvou nikomu jinému na světě do mne nic není. Co budu mít, zůstanu-li s vámi? Přátelství, věrnost, volnost. A co mohu získat, naberu-li si zlata odtud? Bohatství, závist, líný a prázdný život... Pochopte mě! Kašlu na

poklady Zlatého údolí. Chci žít jako vy a zůstat s vámi, jestli vy mě natrvalo mezi sebe chcete vzít!“

„Jestli chceme?“ rozzářil se Rozan. Rozevřel náruč a objal Fabiana tak vroucně, že ten nemohl na chvíli ani vydechnout. „Bože můj,“ vzdychl si pak šťastně a s dojetím se zadíval k tmavému nebi s hvězdami, „odpusť mi, že nemám dost sil, abych mu jeho rozhodnutí rozmlouval.“

„Tady je má ruka,“ rozpřáhl se José upřímně, „ale rozmyslete si to všechno ještě jednou a důkladně, abyste později nelitoval!“

„Už jsem si všechno rozmyslel. A je mi tak dobře a lehce, jak mi ještě nikdy v životě nebylo.“

„Chlapče můj zlatý,“ řekl Rozan, „jsem si jist, že první vydra, kterou s námi ulovíš, udělá ti větší radost než všechno zlato v tomto údolí. Až si ještě koupíš pořádnou kentuckou pušku, až budeš takovým střelcem jako José ...“

„To mi napovídá,“ vskočil mu do šťastné řeči José, „že vůbec neuškodí, když si z té zlaté hromádky dole vezmeme do kapsy aspoň tolik, abychom mu mohli opatřit všechno, co bude potřebovat, a nejlíp bude, když to tam dole potom zaházím pískem a trávou, abychom uchránili duši kohokoli, kdo by sem náhodou zabloudil, před oslepnutím a před ohluchnutím vůči všemu, co má v životě skutečnou cenu.“

Sestoupil hned se skály dolů, a zatímco Rozan s Fabianem rozmlouvali spolu o životě, který je čeká, vzal si z hromádky několik zlatých valounů a ostatek pečlivě zaházal pískem. Vrátil se potom nahoru. A ve chvíli, kdy se už pomalu chystali, že odtud vyrazí napřed pro Gayferose a potom pryč dolů po řece, ozval se dole na stezce prudký dusot koně. Všichni tři okamžitě ulehli a s napětím sledovali, kdo že se to blíží. Jezdec, jehož pro tmou nemohli rozpoznat, přijel zprudka až pod skálu, kde se zastavil.

„Hej, přátelé,“ volal, „jste tu ještě?“

„Jste to vy, done Diazí?“ poznal ho Rozan.

„Já to jsem.“

„Máme sejít k vám dolů?“

„Bude líp, když zůstanete tam, kde jste ... V patách za mnou půjdou Komančové. Mě můj kuň odnese do bezpečí, ale vás, bez

koní, brzy by dostihli. Nesu vám jen varování, buďte ve střehu. V táboře jsou všichni pobiti. Živý zůstal jen Baraja. Komančů však, pokud jsem mohl postřehnout, není tak mnoho, abyste si s nimi nemohli poradit, pokud vás tu vůbec objeví. Nejlepší bude, když se potom vypravíte do míst, kde se Rio Gila spojuje s Červenou řekou. Setkáte se tam s lidmi dona Augustina a mezi nimi budete v bezpečí. I já k nim ujíždím. Musím, abych je varoval před nebezpečím, které jim může hrozit... Na shledanou, přátelé!“

Pobodl koně a odcválal.

„Tak,“ dodal klidně José, aniž dal najevo sebemenší vzrušení, „nabijme karabiny a připravme se na nový boj. Však už jsme taky odpočívali dost dlouho, ne?“ Začal si hvízdát, pak si zamnul bradu a ušklíbl se. „Řeknu vám, to vůbec nebyl špatný nápad, že jsme si tu z těch balvanů už napřed udělali hradbičky. Nebudou teď k zahození.“

Zalehli potom tak, aby každý mohl sledovat co nejvíc prostoru pod skálou, sám jsa skryt. A zřetelně už začínalo svítat.

9. A ZNOVU BOJ UPROSTŘED MLŽNÝCH HOR

Rozana nové nebezpečí naplnilo zvláštním pocitem melancholie, kterou v sobě dříve vůbec neznal. Měl dojem, že mu život nechce popřát tiché, klidné lidské štěstí, že ho o ně vždycky znovu chce olupovat, když už se zdá, že ho konečně pevně drží v rukou. Sám o sebe neměl ani teď nejmenší obavy. Trápilo ho však pomyšlení, že nové nebezpečí hrozí Fabiánovi vzápětí po jeho rozhodnutí věrně spojit svůj život s životem jich dvou.

Ani José nebyl by si tak klidně hvízdal, kdyby byl věděl, co už jim Diaz nestačil říci: že mezi Indiány jsou ti dva, Zrzoun s Hnědobrádkem, o jejichž zločinné zkušenosti a kruté sveřeposti věděli víc než dost. I oni je znali jako nemilosrdnou, divokou, obratnou, ničeho se nelekající a ničeho se neštítící dvojici.

V této chvíli se Hnědobrádek s Barajou právě setkali se Zrzounem v místě, o němž Rozan ani José neměli tušení: v podzemním průplavu, kterým odtékala voda z jezera do řečiště Rio

Gily. Zrzoun tam už včera skryl svůj člun, vytesaný z kmene stromu. Tam čekal, až se k němu přidá Hnědobrádek. Ten člun – to byl ten zdánlivý plovoucí kmen, jehož si Rozan už včera všiml v dálce na řece, když ze skály sledovali blížíící se čtveřici jezdců, k níž se pak plně soustředila jejich pozornost. Fabian si všiml Rozanova posmutnění. Porozuměl mu. „Ted’ vidíš,“ přerušil José své pohvizdování a vzhlédl k“ Rozanovi, „že jsem nemluvil jen tak do větru, když jsem včera tvrdil, že se mi nezdá nejlepším řešením zůstat tu až do rána. Něco mi našeptávalo, abychom se raději odsunuli jinam.“

„Náš život,“ namítl Fabian, aby zachytil výtku směřující k Rozanovi, „bude tak jako tak stálým bojem. A pak je koneckonců jedno, máme-li bojovat tady nebo na jiném místě.“

„Jedno by to mohlo být mně a Josému,“ řekl se smutkem Rozan, „ale kvůli tobě bych byl raději, kdybychom ted’ byli co nejdál odtud. Měl jsem v úmyslu vypravit se co nejdřív až k řece Missouri a připojit se ke krajanům, kteří se tam živí plavbou, anebo se spojit s lovci na území Oregonu. Tam by nám mohlo být dobře. Našli bychom tam spolehlivé a statečné přátele, nebyli bychom sami, vždycky znova vystaveni nejružnějším nebezpečím. Bylo by nám tam zkrátka mnohem lip než tady.“

„Obávám se,“ ozval se José, „že se nám tohle místo nebude hájit tak snadno, jak jsme si ještě včera mysleli. Z protějších skal na nás mohou střílet mnohem snáz, než se zdálo, zvlášť když se rozplynou mlhy, které nás ted’ kryjí.“

Rozan i Fabian mu museli dát za pravdu, ale bylo už pozdě uvažovat o volbě jiného místa.

„Pozor,“ zašeptal José. „Zdá se mi, že už tam nahoře někdo je!“

Naslouchali – a skutečně. Kdesi nahoře se uvolnil kámen a s chrastotem se kulil do hloubky. Potom však už nebylo slyšet nic než běžný šum vod.

„Ticho nás nesmí mýlit,“ pokračoval šeptem José. „Vsadil bych se, že ti lotři už nás seshora obkličují. Musím ještě dolů, vzpomněl jsem si na něco, co nám může být dobré ... Kryjte mě!“

Nečekal, co oni dva tomu řeknou, neslyšně se přesmykl přes okraj skály a zmizel. Rozan byl zvyklý spoléhat se na obezřetnost

svého přítele stejně jako on na něho. Nenamítal tedy nic, jen si připravil karabinu a Fabian bez řeči udělal totéž. Byli v pohotovosti, třebaže v šeru pod sebou nemohli nic bezpečně rozpoznat. Netrvalo však dlouho a José se vracel. Když se opět vynořil u nich nahoře, přinášel hrubý, silný Kuchilův plášť.

„Měl jsi dobrý nápad,“ usmál se Rozan s pochopením.

„Za touhle vlněnou stěnou,“ vysvětloval José Fabiánovi a uvázal Kuchilovu houni za dva cípy ke dvěma jedlím, „bude se nám dýchat mnohem klidněji. Bude nás kryt před kulemi a šípy z téhle strany. A z druhé strany nás kryje hradbička z kamenů. Teď už můžeme čekat na útok klidněji. A troufám si tvrdit skoro s jistotou, jak rudí svůj nápor začnou.“

„To bych docela rád slyšel,“ podotkl Fabian a díval se s úsměvem na Josého chladnokrevnost: klidně se za vlněnou příkrývkou položil naznak, jako by se chtěl slunit, až se rozední.

„Povím vám to, ale napřed si lehněte a kryjte se jako já, a ty, Rozane, zrovna tak. Pusť zatím z hlavy myšlenky na Missouri a na Oregon, takhle vstoje jsi nejlepším terčem i pro nejhoršího střelce.“

Rozan i Fabian mlčky uposlechli. Zalehli a José jim tiše vykládal, co očekává.

„Berme za jisté to, co nám řekl don Diaz: z Mexikánů zůstal živ jen Baraja. A Baraja sem tedy vede Komanče. Proč asi? Je jediný možný důvod, proč ho nechali naživu a proč ho nepostavili k mučednickému kůlu. Prozradil jim, že ví o nás, a naše tři skalpy jsou jim stokrát milejší než jeden jeho. S námi mají nevyrovnané účty, nehodlají nám odpustit, co jsme jim provedli na ostrůvku. Mohou tedy docela ochotně dát život Barajovi, přivede-li je k nám, což on učiní rád. Proč taky ne? Sobě tím zachrání život a navíc zůstane sám, kdo ví o zlatém pokladu. A to je důvod, proč je k nám nepovede spodní cestou. Tam by mohli najít i zlatou hromádku – a tu si chce uchovat pro sebe. Proto jim určitě vyličil naše ležení co nejpodrobněji, a proto jim poradil, aby nás obklíčili seshora.“

José se na chvíli odmlčel a pak ještě dodal: „Až dojde k boji, mějme ho na mušce mezi prvními. On to je, kdo nám přivedl Komanče do zad!“ Potom už si zase jenom tichounce pohvizdoval,

jako by jediné nebezpečí, před nímž se hodlal mít na pozoru, měl být komár a jeho pichlavý sosák.

Rozan zdaleka nevypadal tak klidně jako José. Čím dál, tím víc na něho doléhala vážná hrozba nesnadného boje. Zdola, z těch míst, kde ležel mrtvý kuň dona

Antonia, se chvilkami ozvalo jakýmsi jiným způsobem krátké zavytí šakalů.

„Nemyslete si,“ vyvozoval z toho Rozan, „že nám nebezpečí hrozí jen ze skal okolo nás. Všimněte si, jak teď štěkají šakali! Jsou podrážděni, že už nemohou k zabitému koni. Určitě už i někde tam dole zalehlo pár Komančů!“

José se opatrně připlížil k okraji skály a pátral pohledem v temné hloubce. „Určitě se nemýlíš, určitě tam jsou. Zdá se mi, že dokonce rozpoznávám stíny jejich těl, i když si tím nemohu být jist, a proto nevystřelím, i když mě dlaně svrbí. Jsem i nadále pro to, abychom si první výstřel ponechali pro Baraju.“

„To se ti asi sotva podaří,“ rozmlouval mu to Rozan. „Jemu jde mnohem spíš o zlato než o nás, nás ponechá Komančům a sám se bude krýt někde vzadu, aby neriskoval život.“

A to Rozan uhodl zcela přesně.

Když se v noci Komančové s Barajou blížili ke Zlatému údolí, opadával v Barajovi strach o holý život a stále více myslel na to, jak uchovat jen pro sebe tu hromádku zlata, kterou slíbil Hnědobrádkovi. Zlato má strašnou sílu. Sotva si jím vykoupil život u mučednického kůlu, zase už v něm probudilo žhavou lakotu. Namluvil Hnědobrádkovi, že je mají u sebe lovci na vrcholu skály, kde se skrývají.

Ještě dřív, než všichni vjeli do soutěsek Mlžných hor, Hnědobrádek s Barajou šli napřed, aby vyhledali Zrzouna. S ním si domlouvali další postup – a jejich hovor vyslechl don Diaz. Dozvěděl se tak, co mají v plánu: až vyřídí tři lovce na skále, až si naberou zlato, vyrazí sami, bez Komančů, dál až k jezeru Bizonů, kde se pokusí unést Rosaritu, dceru dona Augustina, který se tam se svými lidmi vypravil. Po Rosaritě Hnědobrádek už dávno slepě toužil, aniž ovšem měl nejmenší naději na úspěch. Když se pak

všichni tři vraceli zpět ke Komančům, don Diaz vyrazil dál, aby varoval lovce a potom i dona Augustina.

Hnědobrádek, Zrzoun, Baraja a Komančové vylezli pak skalní stezkou vzhůru a tam zaujali místa, čekající, až se s ránem rozplynou mlhy, aby zahájili útok. Baraja s několika Komanči zůstali trochu stranou a chystali se rozdělat oheň, který měl upoutat pozornost lovců. Zrzoun s Hnědobrádkem sestoupili trochu níž, nad vodopád, zatímco čtyři další Komančové zůstali dole v údolí, aby kryli možný ústup lovců spodem.

José, aby získal jistotu, že stíny, které pozoroval u mrtvého koně, jsou skutečně Komančové, vyrazil prudký bojovný výkřik, který ty dole vylekal. Vyskočili a rychle se skryli za výstupkem skály. Ihned potom odpověděli Komančové na skalách, i ti dole, svým vlastním bojovým křikem.

Šakalové se bojácně rozprchli a vyklidili bojiště lidem.

Rozednívalo se.

A když vyšlo slunce a jeho ranní paprsky se vpily do mlhy, která začínala řídnout a srážet se, s vrcholku jedlí kanuly krůpěje, jejichž tichý pleskot odměřoval čas, kdy měl vzplanout nelítostný boj.

Když už se v řídnoucí mlze protivníci mohli vzájemně vidět, Zrzoun s Hnědobrádkem se náhle rozhodli, že se pokusí o vyjednávání, jež by mohlo zkrátit boj.

„Třeba se vzdají,“ domníval se Zrzoun, „když zjistí, v jak beznadějně jsou situaci, a když jim slíbíme život.“

„Můžeme to zkusit,“ souhlasil Hnědobrádek a ušklíbl se. „My jim skutečně život slíbit můžeme. Dali jsme přece Komančům slib, že jim všechny tři vydáme živé!“

„Zkusme to tedy,“ rozhodl Zrzoun.

Sestoupili trochu níž, pořád ještě skryti za hustým křovím. Tam zdvihli ruce nad křoviska a mávali jimi a volali: „Hej, vy tam nahoře, poslouchejte chvíli!“

José se zadíval v to místo a znepokojil se: „Vidím ruce, ale nejsou to ruce Komančů! Rukávy nejsou indiánské... S kýmpak to máme čest?“

„Nechť se ozve ten,“ volal Zrzoun, „komu Indiáni říkají Orel Sněžných hor!“

„Kdo to může být?“ znepokojil se vážně i Rozan. „Mluví čistou angličtinou!“

Když Rozan, jemuž patřilo jméno Orla Sněžných hor, neodpovídal, Zrzoun pokračoval francouzsky: „Rozumí snad Orel Sněžných hor jenom francouzštině?“

„Kdo jste a co Orlovi chcete?“ ozval se Rozan.

„Ať se nám Orel ukáže nebo ať aspoň poslouchá, nedovolí-li mu strach, aby se nám ukázal,“ pokračoval Zrzoun. „Může nám však důvěřovat tak, jako my důvěřujeme jemu!“ Nato se Zrzoun i Hnědobrádek vynořili z křoví. Počítali s tím, že Rozan ani jeho druhové po nich nevystřelí. Nemohou přece vědět, s čím k nim přicházejí, to za prvé, a příliš dbají na poctivost v boji, příliš slabé srdce mají k tomu, aby dovedli odhodit stranou ušlechtilé zásady a byli schopni střelit po vyjednávacích. S tím počítali zcela správně.

Když je Rozan a José spatřili, oněměli překvapením. Okamžitě je poznali. „Zrzoun a jeho syn!“ sykl José. „Ti nám tu scházeli! Neukazuj se jim!“ varoval Rozana. „Známe je přece příliš dobře, než abychom mohli spoléhat na jejich slova o vzájemné důvěře!“

Rozanem snad poprvé v životě projel stín skutečného strachu. Strachu z toho, čeho ti dva ve spojení s Komanči jsou schopni. Znal je, jejich cesty už se střetly. Nenáviděl je pro podlý charakter, ale byl si zároveň vědom toho, že jejich záškodnické zkušenosti staví je tři před nebezpečí mnohem větší, než zatím mohli předpokládat. Nicméně ten strach jím projel jen na několik chviliek. Jeho poctivé a silné srdce se ho rychle zbavilo. Vztyčil se a zamířil jasným a klidným pohledem k těm dvěma.

Už sám pohled na ně byl asi tak příjemný jako pohled na chřestýše. Zrzoun byl už značně starý, dost vysoký, polorudé pleti, s ryšavým řídkým vousem i s řídkými ryšavými vlasy. Nos mu trčel zvláštním úkosem mezi drobnýma ještěřčíma očima a propadlými tvářemi. Vlasy měl po indiánsku na temeni svázaný řemínkem. Così jako košile ze srnčí kůže, ozdobené pestrým vyšíváním, splývalo mu až nad kolena. Na nohou měl kamaše ozdobené pod koleny třepením, přes plece přehozenou silnou nažloutlou příkrývku. Kolem boků kožený pás, za ním tomahavk a dlouhý nůž bez pochvy, v ruce karabinu.

Hnědobrádek se podobal svému otci, byl však o málo vyšší a také silnější, ne tak vyzáblý a vyschlý jako Zrzoun. I on měl na temeni vlasy svázané, nikoli však řemínkem, ale červenými stužkami. Oděv měl z červené látky, plný ozdůbek, v nichž si libují Indiáni. Přes rameno dlouhou pušku, jejíž pažba byla pobita měděnými hřebíčky. V obou se viditelně v povaze, v zevnějšku i ve způsobu řeči směřovalo to horší z původní krve indiánské a bělošské, jichž byli potomky.

„Chtěli jste mluvit s Orlem Sněžných hor,“ volal klidně Rozan. „Nuže – tady mě máte. Co mi chcete?“

„Vida, vida,“ ušklíbl se Zrzoun. „My už jsme se přece jednou setkali, pokud se nemýlím. A nemýlím-li se, dnes by už Orel nenosil na hlavě své vlasy, kdyby ...“

„Kdybych vám byl tenkrát ranou ze své karabiny poněkud nepřekazil vaše záměry,“ nevydržel to José a taky se vztyčil, nikoli však tak klidně jako Rozan. Z očí mu přímo žhnul pohrdavý hněv.

„Vida, vida,“ znova se ušklíbl Zrzoun. „Tak jsme se tedy znovu setkali i s mužem, jemuž mí indiánští bratři říkají Posměváček!“

José se nadýchl k nenávistné odpovědi, ale Rozan ho zadržel.

„Měl jsem za to,“ volal, „že uslyším slova míru, ale vaše řeč míří jinam, zdá se mi.“

„Není potřebí mnoha slov,“ ozval se Zrzoun, tentokrát ledově. „Jste jen tři a nás je pětkrát tolik. Vy sami nás nezajímáte. Nás zajímá zlato, které jste tu našli. To je všechno, co od vás chceme.“

„Dobrá,“ prohlásil Rozan. „Budete se divit, ale nás zase zlato nezajímá. Klidně vám ho tu můžeme nechat. A co nám za to nabízíte?“

„Pak můžete všichni odejít,“ volal Zrzoun, dost překvapeně.

„Se zbraněmi a zavazadly?“

„Se zavazadly, ale beze zbraní,“ křičel Zrzoun. To slíbit mohl, protože beze zbraní se všech tří lehce zmocní Komančové.

„K čemu vám budou zbraně, jde-li vám, jak říkáte, o zlato?“

„Chceme si být jisti, že neublížíte nám ani našim indiánským bratrům,“ odpovídal Zrzoun.

„Je vás pětkrát tolik co nás, řekli jste. Může se patnáct mužů obávat tří mužů s puškami?“

Zrzoun se domníval, že třem lovcům bude milejší nejisté zajetí než jistá smrt, která je podle jeho soudu nemohla minout. Nicméně nechtěl dát najevo to, co zamýšlel, že je totiž vydá živé do rukou Komančů. Zdvihl tedy ruku a volal: „Necht' Orel Sněžných hor chvíli počká, zeptám se náčelníka svých rudých bratrů, co on hodlá slíbit!“

Na okamžik se vedle nich objevil i Černý orel. Bylo vidět, že naslouchá tomu, co mu sděluje Zrzoun. A že pak se vztyčenými třemi prsty odpovídá. Odpovídal, upíraje oči plné nenávisti ke skále s lovci: „Tři věci může Černý orel slíbit bledým tvářím: jejich skalpy bude sám nosit u svého pasu, pak budou muset prokázat statečnost u mučednického kůlu, a ob stojí-li, dostane každý z bojovníků kmene kousek z jejich srdcí, aby jejich statečnost vešla i do srdcí bojovníků Komančů.“

Říkal to tiše, lovci to slyšet nemohli.

Zrzoun pak na ně francouzsky volal, co Černý nabízí: „Černý orel slibuje zajatcům přátelství, poněvadž jsou stateční a silní, slibuje jim volnou cestu územím Komančů a nejkrásnější ženy svého kmene, budou-li chtít zůstat u Komančů jako přátelé!“

„U d'asa!“ rozčilil se José. „Copak nepoznáváš, Rozane, že se vysmívá tvé poctivosti a že si jenom maže medem jazyk plný jedu?“

„Co nám tedy odpovíte?“ volal Zrzoun.

„Tohle!“ vychrlil ze sebe José, dříve než mu v tom Rozan mohl zabránit. „První ránu tobě, druhou tvému synovi a šakalům váš lživý jazyk!“

Hnědobrádek s hněvem strhl s ramene karabinu a chtěl po lovcích vystřelit. Fabian byl však rychlejší a měl se na pozoru. Vypálil. Kule se sice zdusila v Hnědobrádkově příkryvc, kterou měl svinutou přes prsa, ale ten se přesto zapotácel a byl by se snad zřítíl se skály dolů, kdyby ho byl Zrzoun nezachytil a rychle neodvlekl za skalní výstupek. Zmizel i Černý orel.

Nastalo zase ticho, rušené jen šuměním vodopádu.

Bylo to ovšem ticho, předznamenávající krutý, nelítostný boj.

Tři přátelé mohli spoléhat proti přesile jen na své karabiny, ale nesměli příliš plýtvat střelivem a mohli počítat jenom s nepatrnou zásobou jídla i vody. Přesto však ze všech tří rázem zmizely jakékoli zbytky nejistoty a obav. Bylo rozhodnuto: boj. Jiné řešení už možné

nebylo. A není-li vyhnutí, mizí i rozpaky, kterými se může oslabit i nejsmělejší srdce. Rozan i José už nesčíslněkrát stáli takhle společně vedle sebe proti nebezpečím, o něž nikdy nebyla nouze v těch dalekých prostorách mezi Atlantským a Tichým oceánem. S klidem, s naprostou samozřejmostí ulehli vedle sebe, spojení přátelstvím, které se může ukovat jenom ve společných bojích s hladem, žízní, zvěří i lidmi. A Fabian, třebaže bez jejich zkušeností, hleděl boji vstříc stejně směle jako oni.

Ve výšce na skálách se ještě držela mlha, kterou prosvítalo světlo z ohně, u něhož byl Baraja s několika Komanči.

„Ten oheň,“ uvažoval José, „zapálili možná jenom proto, aby odvrátili naši pozornost i v tu stranu. Před střelami tam odtud nás chrání Kuchilova houně. Přesto si ty, Fabiane, vezmi na starost cokoli, co by se mohlo dít tam. I odtamtud nás asi budou chtít znepokojovat!“

„Míř pozorně,“ dodával Rozan, „zableskne-li se tam výstřel v mlze, hned vystřel v to místo, kde se zableskne, ať si uvědomí, že jsme ve střehu proti oběma stranám!“

Netrvalo dlouho – a padly dvě rány skoro zároveň. První ze skal, druhá Fabiánova. Opakovalo se to dvakrát, ale ani na jedné, ani na druhé straně kule žádnou škodu nezpůsobily. Jen z jedle nad nimi se sesypalo trochu jehličí a pár kousků kůry.

„Vyměňme si na chvíli místo,“ navrhl Fabiánovi Rozan. „A ty mu, José, ukaž jak držet karabínu, aby ji ti lotři neviděli.“

Vyměnili si místa a Rozan si velice pozorně prohlížel skaliska i všechno dole v údolí. Povšiml si, že dole u jezera je několik plochých kamenů, které tam včera neviděl, kameny postavených na hranu. Nepochyboval ani okamžik, že za každým z těch kamenů je jako za štítem schován některý z Komančů, připravený k tomu, aby jim překazil možnost útěku. Neřekl nic, ale byl ve střehu.

Pak vystřelil José a ve skálách se ozval výkřik plný bolesti.

„Ručím vám za to,“ dodal José, „že už jich je o jednoho méně. Slyšíš, Rozane?“

„Ale ano, já vím, že zbytečnou ránu nevypálíš,“ odpověděl Rozan, aniž se otočil, jako by to byla naprostá samozřejmost. Ani na chvíli nespouštěl oči z míst, kde dohasínala zář ohně.

Slunce zatím stoupalo výš a výš, vzduch se rychle prohříval, vyjasnilo se a skála se rozpalovala horkem. Hodinu, dvě – a nic se nedělo. Jen žár slunce vzrůstal. „Co říkáš, Rozane,“ usmál se José, „neměli bychom něco pojíst? Nemáš tam někde schovaný kus kýty?“

„Ale ano, dám ti kus, ale až k večeři,“ kývl Rozan. „Máš-li hlad a žízeň, žvýkej zatím jehličí a přikusuj kůru. Byl by v tom čert, aby ti to nezahnilo chuť na jídlo nejmíň na týden.“

„Děkuju ti, drahý příteli, jsem rád, že mi to povoluješ. Dám si zatím jenom jedno jehličíčko, abych příliš neztloustl. Jedno sobě a jedno Fabiánovi, abychom tu zcela nezdřevněli... Kdypak jsme takhle líně leželi přes celý boží den? A to si ještě, jestli se nemýlím, poležíme, protože ti lotři asi zaútočí až za soumraku, až nás tady slunce docela vysuší... Víš, co mě teď mrzí? Škoda, velká škoda, že jsem přikryl pískem a trávou tu hromádku zlata dole. Jak by se teď krásně blýskala a jak by k sobě jako můry ke světlu mohla lákat ty dva jedovaté výtečníky! A my bychom měli možnost pozdravit je kouskem olova. Takhle se nudím.“

Jako by někdo mocný chtěl Josému vyhovět a zkrátit mu dlouhou chvíli. Dvě kule, přesně mířené, prostřelily uzly příkrývky, takže se houně svezla k zemi. Třetí výstřel, výstřel Rozanův, zasáhl však jednoho z Komančů, jehož hlava se zvědavě vysunula nad skalisko. Indián se bezvládně sesul se skaliska a jeho mohutné tělo padalo dolů k jezeru. Jak padal, strhl s sebou i několik křovisek rostoucích v těch místech přímo nad jezerem a rozrazil rákosí na břehu vod. Obnažil se tím dost velký otvor do skály, cloněný zatím křovisky a rákosím.

Jako předtím Rozan, teď zase José nepokládal za potřebné ohlédnout se. Jen spokojeně dodal: „Předpokládám, že můžeme odejít dalšího z těch, co nás nutí ležet tu a zahálet.“

„Předpokládáš správně,“ souhlasil Rozan, „ale můžeš se teď trochu ohlédnout a povšimnout si dvou věcí, které by tě mohly zajímat. Jednak toho, že ti dva, co vystřelili, měli znamenitou mušku. Sázím se, že to byl Zrzoun s Hnědobrádkem, Komančové by stěží dokázali dvěma ranami prostřelit dva uzly stěny, kterou jsi vyrobil, když jsi ještě neměl dlouhou chvíli. Obnažili si nás tím víc, než je zdrávo. Ale je tu ještě druhá věc: podívej se trochu dolů k jezeru na

to, co se obnažilo dole pod skalisky, když tam spadl ten, co se chtěl podívat, jestli tu nelenošíme!“ Oba se opatrně zadívali do těch míst. „To nevypadá špatně,“ usoudil José.

„To bych“ řekl! Všímáš si, že tam voda nestojí, ale vtéká dovnitř?“

„Jasně,“ kývl José. „Když tam voda vtéká, musí také někudy odtékat a vytékat. Někde na druhé straně skal se asi znova vlévá do řeky... To není špatné! Tím se nám cosi nabízí.“

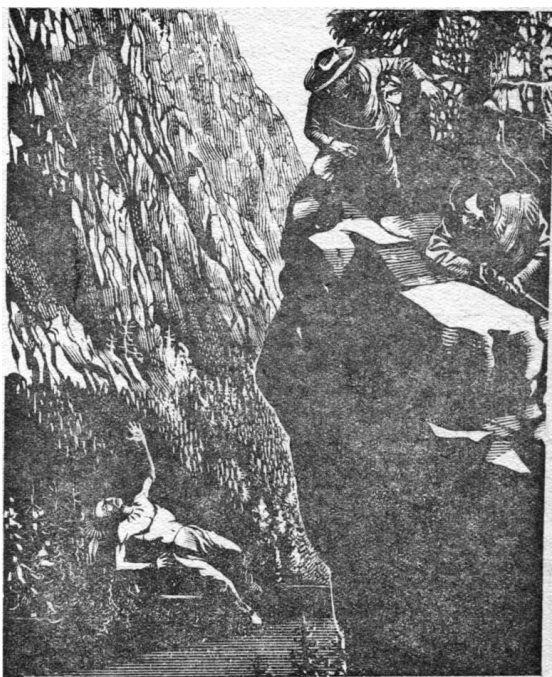
„Člověk nikdy neví, co mu kdy k čemu může být dobré,“ podumával Rozan. „Zůstaň, kde jsi, Fabiane, „ pootočil se, když si všiml, že i Fabian se chce přisunout k nim a podívat se dolů. „Zůstaň v krytu za kameny, stačí, když zatím víš, co se nám nabízí: v nejvyšší nouzi mohli bychom se pokusit o útěk tam tudy, ale jen v nejvyšší nouzi. Nemůžeme vědět, jaká nemilá překvapení mohou čekat na toho, kdo by se chtěl svěřit podzemnímu proudu. Věnujme se teď spíš našim přátelům tady nahoře kolem dokola!“ dodal posměšně.

Zaujali znova svá postavení a tiše se radili o nové naději.

Jejich protivníci jako by vymřeli.

Mohlo se zdát, že tu vůbec nejsou, že vůbec netouží po dalším střetnutí a že se rozhodli obléhat je a vyčkat, až je hlad a žízeň donutí vzdát se.

Komančové i Zrzoun s Hnědobrádkem zjistili, že sebemenší neopatrnost může znamenat smrt pro kohokoli z nich, že lovci na

skále jsou bdělí a že není naděje na úspěch, kdyby se snad chtěli rozhodnout pro přímý útok na skálu, byť pod rouškou noci.

Ponechali na místech jen stráže a ostatní se sesedli k poradě.

I Baraja, jemůž nešlo do hlavy, že nikdo z míšenců zatím nezjistil to, co jinak nemohlo uniknout jejich pozornosti: zlato pod skálou. Měl tedy za to, že je ti tři asi někam skryli. Ve vhodné chvíli se chtěl o tom přesvědčit.

Zrzoun zatím přemýšlel, jak splnit slib a jak dostat a do rukou Komančů živé odevzdat Rozana, Josého a Fabiana. Návrh Černého orla, aby je obléhali tak dlouho, dokud je hlad a žízeň nedonutí vzdát se, odmítl. Jednak nevěřil, že by se ti tři živí chtěli vzdát, jednak neměl dost trpělivosti k tomu, aby tak dlouho čekali. Prahla po tom, aby se co nejdříve mohli zmocnit jejich zlata a aby pak mohli s Hnědobrádkem vyrazit za svými dalšími záměry do míst, kde chtěli najít dona Augustina.

Navrhl posléze řešení, které Komančové přijali s velkým uspokojením, třebaže k tomu bylo potřebí najít dva či tři ochotné obětovat se pro rychlé vítězství. Zrzoun vytáhl z hluboké kapsy kostky, tři kostky, s nimiž často hrával většinou o peníze, ale s nimiž se dnes mělo hrát o život. Černý orel vybral pět ze svých bojovníků, pět z těch, co se nabídli. Všichni s tváří bez nejmenšího vzrušení hodili kostkami. Tři, co hodili nejméně, zůstali pak u Zrzouna s Černým orlem a ti je zasvětili do svých plánů.

Slunce už se zase sklánělo k západu. Bylo dusno k zemdlení.

Tichý a horký vítr zvolna po obloze sunul stále větší a větší bělavá mračna. Mračna houstla a na západě už se slila v jedno jediné, souvislé a černavé pásmo, pomalu se blížící.

Schylovalo se k bouři.

Supové, volně dosud kroužící, snášeli se blíž k horám, aby si v nich našli útočiště před hrozivou černotou.

Když skončilo losování kostkami a když se Komančové zasvětili do Zrzounova plánu, vyrazili bojový pokřik.

„Slyšíš je?“ znepokojil se José. „Copak nám asi chystají?“

„Komančů bych se nebál, ani kdyby se rozhodli zaútočit na nás. Mám však obavy z těch dvou míšenců. Jsou to lotři příliš vychytralí a

vším protřelí, aby se nepokusili o něco, co nás může nepříjemně překvapit.“

„No dobrá, počkáme si,“ řekl klidně José. „Přiznám se ti, že mi bude milejší nějak se s nimi střetnout než tu pořád jenom ležet a čekat a čekat... Mimochodem, zkus, Fabiane, uvázat láhev na provaz a nabrat do ní vody z vodopádu. Budu tě krýt, kdyby něco... Hrdlo už mám dočista na troud vyschlé.“

„Rád,“ souhlasil Fabian, „taky už se mi jazyk lepí na patro.“

Uvázal láhev, spustil ji dolů, chvíli se pokoušel marně, ale pak se mu to podařilo. Láhev plnou ledové vody vytáhl zase nahoru. Všichni tři se zhluboka napili a nikde na skálách se přitom neukázal ani stín jejich protivníků. Opakovali tedy totéž znova, znova se napili a pak ještě vytáhli třetí láhev do zásoby.

„Tak,“ oddychl si šťastně José. „A teď zase můžeme s chutí lenošit!“

Nelenošili ovšem, jen s větší bystrostí sledovali skaliska.

Pohnula se tam křoviska. Zpozorněli.

O něco později se nad křoviska vysunul plášť z buvolí kůže. Vedle něho pak druhý a třetí.

„Aha!“ zhodnotil to José. „Taky si budují hradbu. A ne zrovna špatnou. Mohou se tam krýt a pálit po nás a naše kule se po kůžích jen svezou ...“

„To je jistě nápad Zrzounův, ten svou kůži nastavovat nechce. Komančové by tím asi pohrdli,“ usoudil Rozan. „Buď v pozoru, José, já ohlídám ostatní, kdyby snad tohle,“ ukázal na kůže, „mělo jen odlákávat naši pozornost.“

„A vida,“ konstatoval po chvíli, „tamhle stranou se podezřele chvěje listí, někdo se tam za křovím asi snaží získat rozhled dolů do údolí... Zamiř tam, José, je to na tvé straně. Ať je to kdokoli, nepopřej mu klidu!“

Rozan nemusel nic připomínat. José si toho všiml stejně jako on. Chvilku mířil, pak vystřelil. Ozval se výkřik a pak se odtamtud kácela postava marně se snažící i zachytit se rukou křoviska. Nebyl to Komanč. Byl to Baraja, který se chtěl přesvědčit, zda dole pod skálou stále ještě je hromádka zlata, po níž prahl. Letěl nyní střemhlav dolů, jako by osudově přitahován právě k té hromádce.

Byl mrtev, dřív než tam dopadl. Rozan i José ho poznali. Podívali se po sobě.

„Teď má přímo pod rukama to, co chtěl. Ať je bůh k jeho duši milostivý!“

Těžká černá mračna se nezadržitelně blížila. Jak to bývá před bouří, zastavil se i nejmenší pohyb větru, vzduch zhoustl a ztěžkl a v dusivém napětí se rychle šerilo.

„Čeká nás příjemná noc,“ odkašlal si José. „A ti lotři asi čekají, až se rozpoutá bouřka. Vylezou pak za tmy jako sůvy.“

V dálce už pohřmívalo.

„Pozor,“ varoval znova Rozan. „Tamhle na svahu se podezřele hýbe křoví... Připravuj se snad k útoku už teď?“

Bylo to v místech na boku skal, asi uprostřed mezi skalisky, nad nimiž se vytvořila hradba z kůží, a mezi úpatím skal, spadajících do jezera. Chtěl-li Rozan v ta místa zamířit, musel svou karabinu poněkud vysunout a sklonit směrem dolů. Učinil to, když se z křoví vynořila hlava jednoho z Komančů. Vynořila se a hleděla vyzývavě vzhůru, jako by přímo vyzývala k výstřelu.

„Opatrně, Rozane, je to možná nějaká nová lest!“ varoval José.

„Lest nelest,“ odpověděl Rozan, „mám ho na mušce a nenechám ho přece beztrestně sejít dolů pod našij skálu!“

Vysunul karabinu ještě trochu víc, zamířil, vystřelil, ale v téže chvíli praskly ještě dva další výstřely. Indián padl bez hlesu. Rozan zasáhl přesně, ale ty dva další výstřely mu vyrazily pušku z rukou. Sklouzla se skály a padala dolů jako postřelený pták. Za buvolí kůží se ozvaly výkřiky radosti. Rozan zůstal němý a zděšený.

Tři věci naléhavě potřebuje každý, kdo chce obstát v těchto končinách: smělé srdce, dobrého koně a dobrou pušku. I bez koně snad tudy může člověk jít, ale bez pušky je hříčkou v rukou nepřátel. Rozan svěsil hlavu, kousal se do rtů a nebyl schopen slova. Bylo mu jako Arabovi, když oplakává svého koně. Ze sterých nebezpečí vyšel díky své karabině – a teď mu ji vyrazili z rukou.

mlčel i José. Pochopil, co se v Rozanovi odehrává. Vzchopil se však, podával mu svou pušku a pokoušel se ztláčit jeho zděšení, jež plně chápal. „Tu máš a netrap se. I kdyby ses rozplakal, ničemu tím

nepomůžeš a Komančům tím nezkřivíš ani vlas na hlavě. Vezmi si mou, máme ještě nože, s holýma rukama nezůstáváme.“

„Nechci,“ odsouval Rozan Josého karabinu zpět. „I já mám nůž, ale tím si v dané chvíli nepomůžeme.“ Znovu zahřmělo, už blíž.

Dole v křovinách, za týmž křovím, za nímž už ležel jeden mrtvý Komanč, znovu se cosi pohnulo. Ne už celá hlava, jenom část vlasů a v nich červená stužka se objevily nad křovím. „Hnědobrádek!“ usoudil José. A Rozan, zaslepený hněvem a touhou pomstít se, chopil se Josého ručnice. Jen krátce zamířil a vypálil ale jako prve, i teď houkly dvě další rány a rozbily hlaveň Josého karabiny. V Rozanových rukou zůstala jen pažba s troskami hlavně. Ztratil opatrnost, vyskočil a volal ke skálám hromová prokletí. Jen nakratičko se za buvolí kůží objevil Hnědobrádek a jízlivě se smál. Chvilku stál, se svou červenou stužkou ve vlasech, a taky volal:’

„Orel Sněžných hor je už jen pouhou sovou. Za dne nerozpozná, po kom střelí. Nemyslel snad na to, že pálí po mně? A chce snad dál vzdorovat naší přesile? Dáme mu ještě čas na rozmyšlenou!“ A hned se zase skryl.

José strhl Rozana k zemi. „Blázníš? Chceš snad skončit stejně jako naše karabiny? Měj rozum, ještě nás nemají!“

Rozan se vzpíral jako malé dítě.

Na chvilku mu žal a bezmoc vzaly dech i rozum.

Nebýt Josého, byl by se opravdu chtěl vystavit novým střelám, sám, zcela bezbranný. Měl pocit, jen na malou chvilku, než se prodral ze zoufalého ohromení, že by tak mohl smýt dvě vážné chyby, jichž se dopustil. José ho tiskl k zemi a snažil se ho ukonejšit. Ještě nikdy u něho nepoznal tak zoufalou malomoc.

Zcela se setmělo. Mraky už stály nad jejich hlavami. Zdvihl se nárazový vítr a rozeřmělo se. Do hřmění se vmísilo několik ječivých výkřiků Komančů. Radovali se, že se podařila lest, kterou vymyslel Zrzoun.

Rozan si ještě několikrát zhluboka, a smutně vzdychl a obličej skrýval v dlaních. Posléze se v něm zoufalá křeč utišila. José už ho netiskl. Vleže vedle něho a rukou ho objímaje kolem ramen, rozvíjel nápad, který se mu v této chvíli zdál nejmoudřejší.

„Je už skoro noc,“ hovořil. „Za chvíli se rozběsí bouřka. Může se nám to hodit, nebudeme-li se dlouho rozmýšlet... Komanče ani Zrzouna nenapadne, že bychom se hned teď mohli rozhodnout pro něco jiného než ležet tu a čekat. Mám ale za to, že i bez pušek se dá najít řešení. Tam dole za čtyřmi balvany jsou čtyři Komančové. My dva se do nich můžeme pustit a uvolnit si cestu pryč.“ Obrátil se k Fabiánovi: „Ty, Fabiane, zůstaneš tady a budeš nás krýt... Musíš dávat pozor, kdyby snad kdokoli z těch ničemů chtěl zaútočit na skálu, ale oni se toho zatím ještě asi neodvážejí. Ještě pořád se musí obávat jedné naší karabiny ... A ty, Rozane, měj nůž pohotově a pojď!“

Rozan souhlasil. Bylo to opravdu nejmoudřejší, co teď mohli udělat, vlastně jediné, co jim zbývalo. Když se ještě chvíli rozhlíželi, neukáže-li se někdo z těch, co zůstávali ve skálách, tiše jako hadi se sesmykli přes okraj skály a rychle se plížili strmou stezkou dolů. Nikde se nic neozvalo, nikdo je zřejmě nepostřehl. Věru těžko mohli předpokládat, že hned vzápětí po takové pohromě se pokusí o výpad. Fabian je sledoval, ani nedýchaje napětím.

Oba lovci se opatrně odplížili až k rákosí na břehu jezera a pak zvolna postupovali dál, blíž k balvanům. Vítr, který očividně sílil, překrýval jakýkoli tichý zvuk, který mohli způsobit. Rozan s úzkostí naslouchal především tomu, neozve-li se Fabiánův výstřel, který by byl znamením, že se asi někdo pokouší proniknout k němu na skálu nebo že někdo upozoroval a může ohrozit je. „Počkejme chvíli,“ žádal Josého. „Neozve-li se výstřel, bude to znamení, že je všechno v pořádku. Pak se vrhneme k balvanům každý z jedné strany. S dvěma prvními si můžeme poradit dost snadno, nečekají nás. A na zbylé dva už stačíme každý sám.“

José schválil obojí.

Chvilku čekali – a nic.

Pak se s rachotem rozeběhlo.

„Teď!“ zavelel Rozan.

Podařilo se, co předpokládali.

Komančové, skrytí za balvany, byli zcela překvapeni. První dva vyřídili, dřív než mohli vydat alespoň vzdech překvapení. Druzí dva vyskočili a v první chvíli nevěděli, mají-li prchat, nebo se postavit na

odpor. Zatímco Rozan uchopil třetího a vyrval mu z ruky tomahavk, čtvrtý před Josém uskočil a prchal do tmy. Jenomže v okamžiku, kdy se Rozan bez nesnází vyrovnal s třetím Komančem, zaslechli nahoře nad sebou výstřel.

„Rychle,“ volal Rozan na Josého, který se hodlal rozběhnout za uprchlíkem, „rychle zpátky na skálu!“

Obrátili se tedy, proběhli rákosím a šplhali po stezce vzhůru, jak nejrychleji mohli. Bouře se rozehřměla naplno, vítr se rozskučel ve zběsilých nárazech, div je ze stezky nesrazil. „Už tam budeme,“ volal Rozan vzhůru, ale nikdo mu odtamtud neodpovídal. Jen vichřice jim kradla dech a blesky nad nimi se rozběsnily v úderech, násobených ozvěnou skal.

Když se dostali až nahoru, Rozan podruhé v krátkém; rozpětí se takřka zalkl zděšením: plošina byla prázdná, Fabian nikde. Marně Rozan volal jeho jméno do tmy, křížované rachotem a blesky. A teď už tepané i divokým lijavcem.

Odpovědi se ani on, ani José nedočkali.

Zatímco Fabian s napjatou pozorností sledoval Rozana a Josého, plížil se křovinami třetí z Komančů, jemuž los určil stát se vějičkou. Zrzoun mu určil novou taktiku. Věděl, že dosavadní způsob už lovce nevyláká. Prikázal tedy mladému Komančovi, aby se plížil s největší obezřelostí a pokusil se dostat až dolů pod skálu. Tam teprve se měl zastavit a ukázat se na takovém místě, kde by ho mohl výstřel zasáhnout jenom tehdy, kdyby se kdokoli ze tří na skále vysunul s karabinou přes kamennou ohradu. Zrzoun zneklidněl.

Z původních dvanácti lidí už čtyři padli. Pátý se hodlal obětovat. Mrtev byl už i Baraja. Čtyři, skrytí dole za balvany, střežili spodní cestu. Na skálách už zůstával jen on, Hnědobrádek a Černý orel. A zbylí tři na protějších skaliskách nebyli s to přispěchat na pomoc, kdyby snad tři obléhaní vyrazili proti nim. Nedalo už se příliš riskovat.

Mladý Komanč se skutečně dostal až dolů pod skálu. Tam se vynořil a hleděl vzhůru, nemálo se podivuje tomu, že po něm nikdo ze skály dosud nevystřelil. Bylo už sice tmavé šero a o temena skal

se rousaly cípy černých mraků, v nichž už silně hřmělo, ale bystré oko by muselo rozpoznat i hlaveň ručnice, kdyby se vysunula.

Fabian však mezitím zaujal polohu na druhém okraji plošiny, aby mohl sledovat Rozana a Josého, a nemohl postřehnout Komanče, stojícího pod skálou na druhé straně. Komanč tedy vztyčil ruku a dal znamení Zrzounovi, že se pokusí dostat nepozorovaně vzhůru na skálu.

Zrzoun přikývl na souhlas.

Komanč se pomalu krůček po krůčku posouval vzhůru, tak opatrně, že ničím nemohl vzbudit Fabiánovu pozornost. Bez úhony se dostal až ke kamenné hradbě, chvíli vyčkával a pak se odvážil vysunout hlavu ještě výš a podívat se za kameny. Byl by měl dost času vzít tomahavk a zabít Fabiana, soustředěně hledícího dolů v druhou stranu. Věděl však, že Černý orel chce tři lovce živé. Přešel tedy přes kameny a Fabian ho zahlédl teprve tehdy, když se odrazil ke skoku po něm. Beze slova se bleskurychle otočil, zachytil Komanče rukama a strhl ho k zemi. _

Nastal tichý, o to však urputnější zápas, při němž Fabian nechtě stiskl kohoutek karabiny. To byla rána, kterou dole zaslechli Rozan i José.

Chvilku tiskl Komanč Fabiana, chvilku Fabian Komanče. Ani jednomu, ani druhému se však nepodařilo stisknout hrdlo soupeři tak, aby ho zbavil vědomí. Převalovali se po skále, až v jednom místě rozvalili kamennou hradbu. Přitom se Fabiánovi podařilo uchopit nůž a bodnout Komanče do prsou. Rána to byla smrtelná, ale z posledních sil ho Komanč ještě chytil v pase a strhl s sebou přes okraj skaliny. Marně se Fabian snažil uvolnit se ze sevření.

Valili se po srázu dolů, Fabian i s karabinou, kterou v poslední chvilce uchopil do rukou. Komančova síla rychle slábla, ale rány, které utrpěl při pádu dolů, zbavily i Fabiana vědomí. Dole oba zůstali ležet bez pohybu. Komanč bez života, Fabian bez vědomí.

Krátce potom dorazili na skálu Rozan s Josém.

Blesk za bleskem křižovaly mračny, země se třásla v rachotu hromů. A spustil se takový lijavec, jako by se všechny vody z mračen vylily najednou. Rozan si v zoufalství všiml rozvalené hradby i dalších stop zápasu, který se tu odehrál. Shlížel dolů do údolí, nic však nemohl postřehnout.

Tu se zpod buvolích kůží na protější skále vynořila postava Hnědobrádka. Zdvihl karabinu a namířil ji na Rozana. Hned potom se vedle něho objevil i Zrzoun. „Skrýj se, Rozane!“ křičel José, ale Rozan, když je zahlédl, ztratil všechnu rozvahu. Stál proti nim v celé své velikosti, vystaven střelám, které ho nemohly minout. Rozpřáhl ruce a volal k nim hlasem, který se třásl:

„Hej, vy dva. tady mě– máte, vzdávám se vám na milost a nemilost, ale zůstala-li ve vás jen jiskřička lidskosti, dejte svobodu mému synovi... Se mnou si pak číňte, cokoli budete chtít, ani prstem vám nebudu klást odpor!“

Marně na něho José, skryt za kmeny jedlí, volal, marně ho zapřísahal, aby se skryl a nevystavoval se oběma lotrům na milost. Jako by ho neslyšel, Rozan úpěnlivě prosil:

„Slyšíte mě? Tady mě máte! Chcete-li, střelte, ale nebuďte bez srdce: dejte život mému Fabiánovi!“

Zrzoun se potěšené šklíbil, pak zdvihl ruku a volali

„Padni tedy na kolena a pěkně pros, pak se možná ustrnu.“

Rozan, obrovitý Rozan, který se ještě nikdy před nikým– a před ničím nepokořil, klesal pomalu na kolena, ale to už bylo nad síly

Josého. Vyskočil, postavil se vedle Rozana a s tváří rozlícenou hněvem posílal k těm dvěma naproti nejzuřivější nadávky a prokletí, aby odlákal jejich pozornost k sobě. „A ty se nepokořuj, Rozane, proboha tě prosím, vzchop se, lev se přece nevzdá šakalům! I kdyby měli v rukou tisíc karabin, u všech d'asů, vyskoč a následuj mě!“

S krví vařící se hněvem skočil jako kamzík přes zbytky ohrady, skákal dolů po svahu a pak šplhal s nožem v rukou vzhůru ke skalám, kde stále ještě stáli Zrzoun i Hnědobrádek. Hnědobrádek už dvakrát stiskl spoušť. Marně. V lijavci se prach na pánvičce vůbec , vznítit nemohl.

Tu se i Rozan vzchopil a už se hnal stejnou cestou jako José.

Byl ještě dole na svahu, když už José šplhal k nejhořejším skalám. „Rychle, Rozane, ke mně!“ volal. „Ti lotři prchají! Za nimi!“

Chvilku počkal, než se k němu Rozan došplhal, a pak se jako dravci hnali za nimi, ale ti dva i s Černým orlem zmizeli v husté tmě, v lijavci a i v mračnech, která obestřela skaliska. Ze všech stran se hrnuly proudy vod. Kromě zbytků ohně nenašli ani stopu, která by jim ukázala, kudy se brát dál. Hnali se tedy naslepo, uprostřed bouře, která zuřivě běsnila, ve strašidelných svitech blesků, ale marně.

I skryli se nakonec v jedné z rozsedin.

Nezbývalo než potlačovat v sobě hořkou bezmocnost a vyčkat, až se bouře přežene a až jim světlo dne pomůže najít alespoň nějakou stopu, po níž by se mohli dát.

Bouře tichla jen pomalu, až se docela přehnala.

Znovu se na nebi objevily hvězdy, zastřené však novými mlhami, když se i vítr zcela utišil.

Se srdcem zcela ztrápeným, ale s vůlí rozjitřenou na nejvyšší míru, čekal Rozan i José, až se rozední. Čím blíže k ránu, tím netrpělivější byli, tím bolavěji Rozana trápila ztráta Fabiana.

S prvním nádechem ranního rozbřesku pak vyrazili.

10. V KRAJI BÍLÉHO MUSTANGA

Abychom pochopili děj, jehož jednotlivé nitky se jako pramínky, potůčky a potoky zvolna začínají slévat v jednu řeku, nezbyvá než vrátit se k haciendě del Venado, kterou jsme opustili,

když z ní onoho rána vyrazila výprava dona Estevana směrem k Tubaku.

Několik málo dnů po odjezdu hostů stáli v nádvoří haciendy osedlaní koně a několik mezků s nákladem.

Don Augustin Pena se i s dcerou Rosaritou chystali k cestě, již rok co rok rádi podstupovali: na lov mustangů k nepříteli dalekému napajedlu.

Když už takřka nasedali na koně, přijel jeden z kovbojů se zprávou, že z lovu nebude tentokrát nic. V nezvyklých vedrech toho roku napajedlo zcela vyschlo. Nebylo na vybranou. Buď se letos měli lovu vzdát, nebo se museli rozhodnout k výpravě do míst mnohem vzdálenějších, až k jezeru Bizonů, které leželo víc než šedesát mil od haciendy. Nedalo se však vyloučit nebezpečí, že se v těch končinách setkají se skupinami Komančů, kteří i tam občas lovili.

Don Augustin byl v rozpacích.

Ani sebe, ani dceru nechtěl připravit o potěšení z lovu.

Má však právě i s ní podstoupit možné nebezpečí?

Když však vzal v úvahu, že už několik let ke střetnutí s Komanči v těch oblastech nedošlo, rozhodl se vyrazit tam.

V první den cesty se nesetkali s ničím, co by je mohlo znepokojit. K večeru se potkali se dvěma jezdci, na první pohled mišenci. Jeden z nich byl už dost starý, s řídkými ryšavými vousy i vlasy, hubený, vyschlý, s vlasy na temeni svázanými řemínkem. Stejně je měl upravený mladší jezdec, bezvousý. Jen to je lišilo, že on měl ve vlasech stužku červenou a že i oděv měl pestřejší. Oba měli dlouhé karabiny s pažbou pobitou měděnými hřebíky. My je poznáme na první pohled: Zrzoun s Hnědobrádkem.

Don Augustin se s nimi pozdravil, jak se sluší, vyptal se jich, zda se snad nesetkali s Komanči. Bez obav jim prozradil i cíl své výpravy. Dva jezdci se dlouho nezdrželi, celkem zdvořile vyměnili pozdravy, řekli si vzájemně své a pak se zase rozloučili. Mladší z nich se dlouho díval na Rosaritu s tak vtíravým a podivným pohledem, že jí ten pohled nadlouho uvázl v mysli.

Popište ještě poněkud blíže místo, kam výprava mířila.

Řeka Rio Gila, když si prorazila cestu Mlžnými horami, spojuje se s Červenou řekou. Místu, kde se obě řeky spojují, se říkalo

Červená vidlice. Táhly se tam hluboké lesy a kolem nich široká rovina, prémie s travnatým porostem tak vysokým, že se v něm mohl ukrýt člověk vstoje.

Na rozmezí lesů a prémie leželo jezero Bizonů.

Na samotném kraji lesa, na břehu jezera, si za ranního úsvitu hovělo asi dvanáct mužů. Někteří už seděli, opření o kmeny starých dubů, jiní ještě dospávali, volně ležíce v trávě.

Hladina jezera, stříbřitě se lesknoucího v paprscích vycházejícího slunce, byla v některých místech porostlá širokými lupeny vodních rostlin.

Muži, kteří tu tak bezstarostně leželi, byli kovbojové a lovci dona Augustina. Dostali se sem, sledující stopy divokých koní, a právě dnes už očekávali i příjezd samotného dona Augustina s celou jeho výpravou. Měli za sebou už dost práce. Na jedné straně jezera zporázeli mnoho stromů a z jejich kmenů vybudovali pevnou ohradu zabíhající dost daleko v rovinu. Pevná ohrada, směrem k prerii krytá posekanými větvemi, aby se jí mustangové nepolekali, měla jen v jednu stranu volný nešíroký průchod.

S kovboji dona Augustina tu tábořili i čtyři muži, lišící se od ostatních oblečením i tváří drsnější a osmahlejší. Byli to lovci bizonů, odpočívající tu v přátelství s kovboji po lovech v okolí jezera, jež dostalo jméno právě od toho, že se k němu pravidelně stahovala velmi početná stáda bizonů. O výsledcích jejich lovů svědčilo mnoho bizoních kůží, napjatých a sušících se pod lesem na silných tyčích.

Mezi těmi čtyřmi lovci seděl v trávě velký honicí pes, chvílemi vztyčující hlavu a tiše vyjící. Patřil nejurostlejšímu z lovců, jenž se jmenoval Encinas. Ten se právě zdvihl a snažil se psa uchlácholit.

„Pane Encinasi,“ ozval se jeden z nejmladších kovbojů, „nevěští váš Oso nějakého Komanče?“

„Můžeš být klidný, chlapče,“ zavrtěl hlavou Encinas. „Tohle je jenom docela obyčejný psí stesk. Všichni tu ležíme, hovíme si, dospáváme – a co on, chudák, když se od nás nechce rozběhnout do prémie? Kdyby vycítil Komanče, choval by se docela jinak, k tomu je cvičený. Nevydal by ani nejmenší štěknutí, jen srst by se mu zježila, tichounce by vrčel a celý by se trásl. Dokud tohle na Osovi neuvidíš,

můžeš vzít jed na to, že tu Indiána neuvidíš. Stýská se ti snad po nich?“

„Ani ne,“ usmál se mladík a oba si zase pokojně lehli.

Netrvalo však dlouho a Oso se hlasitě rozštěkal. Když se vztyčili, spatřili v dálce, jak se k nim blíží družina dona Augustina. Nastal vzruch. Vyjeli jim vstříc, přivítali se s nimi a pustili se potom do stavby stanů a do úklidu všeho, co na zádech přivezli soumaři.

Když bylo všechno hotovo, vyšel ze stanu don Augustin právě ve chvíli, kdy se Encinas se svými třemi druhy a se svým psem chtěli loučit s jejich táborem. Oso právě vztyčil hlavu, zavěťřil a začala se mu ježít srst.

„Copak je, Oso?“ divil se Encinas. „Že bys snad teď věťřil nějakého Indiána?“

Rosarita pobledla. „Copak tu jsou? Našli jste jejich stopy?“

„Zatím ne,“ odpověděl Encinas a bystře sledoval každé Osovo hnutí. Pes se sice chvěl a udělal dva tři kroky vpřed s větřícím čenichem, ale pak obrátil hlavu ke svému pánovi, klidně zavrtěl ocasem a vrátil se k lovcí. Ulehl mu k nohám. „Kdepak,“ zasmál se Encinas na mladého kovboje, „nedočkáš se, mladíku, ani vy,“ zadíval se na Rosaritu. „To byla nejspíš verveka někde na kraji lesa. Na Komanče by Oso odpovídal jinak... Můžete být klidní. A my se teď s vámi loučíme a přejeme vám šťastný lov!“

Zatímco Encinas a jeho druhové si potřásali rukou s kovboji, Rosarita cosi zašeptala svému otci. Ten sice napřed pokrčil rameny, ale pak kývl a obrátil se k Encinasovi; „Poslyšte, příteli, vy už jste se jistě s Komanči setkal nejednou. Víte o nich dost.“

„To bych řekl,“ souhlasil Encinas s úsměvem, který jasně napovídal, že opravdu má zkušeností s nimi dost. „Není to ani pět dní, co jsme měli tu čest potkat se s nimi, a ne zrovna v přátelství,“ ukázal na kabátec v několika místech čerstvě spravovaný. „Oni na nás asi taky nevzpomínají s láskou.“

„Kde to bylo?“ ptala se s neklidem Rosarita.

„Tři dny cesty odtud směrem na sever.“

„Chtěl jsem se vás na něco zeptat,“ pokračoval don Augustin, nedávaje před dcerou na sobě znát určité obavy, které se ho zmocnily. „Kolik si asi vyděláte svým lovem na den?“

„To se nedá přesně určit, někdy míň, někdy víc, někdy nic.“

„Ale když to všechno spočtete, míň, víc i nic, kolik tak asi za den na každého z vás čtyř?“

„Řekněme,“ odhadoval Encinas, „takové dva nebo tři piastry na každého.“

„A kdybych každému z vás nabídl pět piastřů za den, zůstanete-li s námi až do konce lovu, přijali byste mou nabídku? A navíc si každý z vás bude moci vybrat po jednom koni z těch, co tu hodláme nalovit.“

„V tom případě,“ uklonil se Encinas s dvorní zdvořilostí, „bude pro nás potěšením dát se do vašich služeb, pane.“ Podíval se po svých družích se svým věčným úsměvem – a ti jen kývli na souhlas.

„Děkuji,“ uklonil se se stejnou zdvořilostí i don Augustin a se stejným úsměvem se zeptal Rosarity: „Když tu tedy bude našich osmadvacet kovbojů a s nimi tito čtyři zkušené lovci, zaplaší to tvé obavy, děvče?“

Rosarita se k němu přiklonila a místo odpovědi ho políbila na tvář.

Pak se všichni pustili do příprav k lovu. Byly celkem jednoduché. Odsedlali všechny koně a vehnali je do ohrady. Jen dva koně zůstali mimo, na kraji lesa, plně osedlaní – a u nich dva nejobratnější lovci. Pak sklidili všechny bizoní kůže z tyčí a všechno náčiní, sedla, potraviny a zavazadla snesli do stanů ve stínu lesa, aby nic neplašilo stádo mustangů, jež čekali.

Don Augustin s Rosaritou se usadili u vchodu do svého stanu, v němž spustili jemnou záclonku, skrze niž mohli pozorovat všechno venku, sami jsouce skryti. Kovbojové a lovci se potom skryli na druhé straně jezera, připraveni k zásahu. Zdánlivě nic tu nesvědčilo o přítomnosti lidí, nic, co by mohlo mustangy znepokojit.

Den už se chýlil k večeru, když se v dálce ozval tichý dusot divokého stáda. Spatřili je a rozechvěli se nedočkavostí. Leč i ten dusot ztlchl, když se stádo dostalo na dohled k jezeru. Něco přece jenom mustangy znepokojilo. Jenom asi šest nejžízlivějších vyrazilo od stojícího stáda blíž k vodě. Hnali se s hlavami vysoko vztyčenými, zčernalé nozdry rozevřené a hřívy rozevláté. Pět z nich však změnilo

směr a zmizelo mezi stromy. Jen jediný z nich doběhl a zůstal stát až na břehu jezera.

Byl to mustang bílý jako padlý sníh. Natahoval hlavu nad vodu, štíhlý krk vzepjatý jako šíp.

Pak zařehotal a vzpřímil se.

Hustá hříva se mu vlnila po plecích, stříbřitým ocasem šlehal kolem zadních nohou. Jeho široká prsa, chvějící se jako harfa, svědčila o mohutnosti a síle.

Byl to vzrušující zjev pro všechny, kdo ho sledovali.

„Bože můj,“ šeptal i Encinas zcela uchvácen, „to je ten bílý mustang!“

„Jaký bílý mustang?“ ptal se ho stejně vzrušeně ten mladý kovboj, který byl Encinasovi stále nablízku.

„Mustang, jemuž není rovného na celém světě a který se nikdy a nikým nedá chytit.“

„Že se nedá chytit? To se mi nechce věřit.“

„Tiše, nesmíme ho vyplašit... Dobře se dívejte, tak dokonalého koně neuvidíte v celém Mexiku!“

V tom měl Encinas pravdu. Ze zvířete přímo vyzařovala síla, lehkost i krása, která musela učarovat každému, kdo ho zahlédl, a v lovcích probouzet vášnivou touhu právě toto

ušlechtilé zvíře polapit.

Bílý mustang sklonil hlavu k vodě, předníma nohama vstoupil do jezera a dlouze pil.

„Ted', ted',“ šeptal mladý kovboj a rozechvěl se napětím, „ted' by měli vyrazit a hodit lasem!“ „Pochybuj“, tišil jeho vzrušení Encinas, „že by se to kdy komu mohlo podařit... Kolik lidí už to zkoušelo! A každého, kdo se o to pokusil, stihla nehoda, i život ztráceli. Tenhle bílý mustang – to je nepolapitelná pohádka. Bud' rád, žes ho aspoň uviděl. Do smrti se ti o něm bude zdát!“

Jako tichý blesk vyskočili na své připravené koně ti dva, co měli mustangy lovit. Jako blesk vyrazili a jejich lasa zafičela vzduchem. Dříve však, než dopadla na mustangovu šíji, bělouš se stejně bleskově vztyčil a odskočil. První z jezdců byl snad jen deset metrů od něho, když jeho kůň klopýtl a oba se v prudkém letu překotili do vln jezera.

„Co jsem říkal?“ volal už nahlas Encinas a vyskočil, aby očima co nejdéle mohl sledovat běloušův běh. Ten pád v něm posílil všechny pověry. „To je nepolapitelný mustang, nikdo se zatím beztravně z lovu na něho nevrátil. Ať je ten váš kovboj rád, že to s ním dopadlo jen takhle!“

Bílý mustang se hnál k lesu a druhý z kovbojů se pustil za ním s náruživostí, která neznala mezí. Nedbal na nic, nedbal na to, že si může každou chvíli rozbít hlavu o větve stromů, nedbal na to, že si jeho kůň může zlámat nohy a on sám vaz při prudkém letu mezi stromy. Stíhal bělouše a za okamžik zmizeli všem z očí.

Všichni, co tuto podívanou sledovali, vynořili se z úkrytu a se vzrušením rozmlouvali. Když se i s koněm vybelhal z vody první z kovbojů, zmáčený a bahnem zmazaný, přistoupil k němu Encinas a opakoval mu totéž, co před chvílí řekl mladíkovi: „Bud'te rád, že jste vyvázl bez pohromy ... Přál bych totéž vašemu kamarádovi, ale bojím se, že dopadne hůř. Což nevíte nic o tom, že ti, kdo se za běloušem pustí do prerie, živí se nevracívají?“

Někteří nad tím jenom vrtěli hlavou, jiní, pověřivější, se přece jenom silně znepokojili. Potom je všechny svolal don Augustin. Radili se, jak si počínat zítra, až se mustangové znovu přiblíží k

jezeru, o čemž nepochybovali. Pak dostali příkaz, aby rozdělali ohně a připravili večeři.

Stmívalo se už, rozhořely se červánky, pod nimiž zrudla i voda jezera. Chvillemi zavál chladnější, svěží vítr. Ptáci ztichli. Nad vodou se začínala tvořit mlha.

Rosarita si vyprávěla s Encinasem, když tu náhle doširoka rozevřela oči v prudkém úleku. Pod klenbou stromu se v houstnoucím šeru a ve svitu ohňů objevila postava Indiána, s hlavou zdobenou pestrými stužkami a peřím a s pomalovaným obličejem.

I Encinas byl nenadálým zjevem překvapen.

Podíval se s výčitkou po svém Osovi, pak znovu na Indiána, ale pak pokojně odložil pušku, jíž se hned v první chvíli chopil.

„Všechno je v pořádku, a proto také Oso nikoho nevaroval. Ten člověk není nepřítel, naopak. Oso i já víme, čím jsme mu zavázáni. Je to mladý Apač, Blesk. On to byl, kdo nám před několika dny pomohl proti Komančům.“

Hned poté mu vykročil vstříc.

Byl to mladý, silný a urostlý bojovník, v jehož chůzi bylo znát lehkost a hrdost. Široký v ramenou, prsa obnažená, strakatý plášť lehce visící na jednom rameni. Kolem krku mu visel náhrdelník umně vytvořený z kroužků chřestýších ocasů. Tvář měl pravidelnou, pěknou, přátelskou. Viděl, že jeho zjevení vyvolalo úlek, ale tvářil se, jako by nic z toho nepozoroval. S upřímným obdivem se zadíval na Rosaritu, zbledlou a chvějící se jako vylekaná hrdlička.

„Nechť můj bílý přítel,“ prosil Encinase, „uklidní dívku krásnou jako jezerní růže, nechť jí vysvětlí, že přicházím jako přítel!“

Encinas to učinil a opakoval přesně to, co Apač řekl. Rosaritu polila červeň z rozpaků nad pochvalou mladého bojovníka. Encinas se pak zeptal:

„Jaké zprávy přináší můj rudý přítel? Hrozí snad nějaké nebezpečí?“

„Blesk šel po stopách bělochů, kteří jsou v tomto kraji. A poznal mezi nimi i dva, známé pod jmény Rudý vous a Hnědá brada.“

„Jakže?“ podivil se Encinas. „Ti lotři jsou tu taky?“ Zřejmě znal Zrzouna s Hnědobrádkem lip než lidé dona Augustina, kteří se s

nimi cestou sem potkali, aniž se znepokojili. „A má snad Blesk tušení, co je sem zavedlo?“

Mladý Apač se znovu s obdivem zadíval na Rosaritu. A pak vážně dodal: „Vábí je sem půvab dívky sličné jako jezerní růže. Hnědá brada by ji chtěl získat pro sebe. Blesk pochybuje, že by Jezerní růže mohla najít zalíbení v člověku se zlým srdcem. Chce ji tedy jenom varovat.“

„A kde jsou dva bojovníci, kteří byli s Bleskem, když nám pomohl proti Komančům?“ vyptával se Encinas.

„Blesk je poslal zpět ke svému kmeni. Jde zatím sám po stopách nepřátel, aby pomstil to, co Rudý vous a Hnědá brada způsobili lidem jeho kmene. A Blesk svůj úmysl provede. Zatím přišel jenom proto, aby varoval Jezerní růži.“

Pak si s Encinasem podal ruku a stejně potichu, jako se předtím objevil, zmizel zase mezi stromy v lese. Počínal si tak, jako by nepodnikal nic zvláštního, když jde po stopách dvou tak protřelých ničemů, jak jsme je my už také poznali.

Když zmizel, ptal se don Augustin Encinase: „Mají nás zvěsti, které přinesl ten mladý Apač, varovat před nějakým nebezpečím?“

„Nebezpečí by mohlo hrozit, kdyby nás tu bylo jen několik. Nás je však víc než třicet a proti třiceti ti dva, o nichž Blesk hovořil, byť jsou dostatečně zkušení a zlotřilí, nic nesvedou. Bude jen zapotřebí být ve střehu, abychom se jim zbytečně nevystavovali... A ještě něco. Teď snad už chápete, proč nás můj Oso před Apačem nevaroval. Věděl, že přichází přítel... Jinak, věřte mi, můžeme se na něho bezpečně spolehnout.“

Potom vzal pušku, pohlídl Osa a odešel s ním, aby důkladně propátral okolí jezera i tábora. Večeře už byla v plném proudu, když se vrátili. Nikde nepozorovali nic, co by je mělo nutit ke zvýšené opatrnosti. Jeho zpráva všechny uklidnila. I posadil se pak pohodlně mezi ostatní a dal se do vyprávění o nejrůznějších příhodách, které už se svými přáteli v této zemi prožil.

Oheň šlehal vysoko a do růžová ozařoval mlhu houstnoucí nad jezerem. I Encinas si pochutnával na tučné kýtě. Mladý kovboj, který v Encinasovi našel velké zalíbení, zase už seděl vedle něho.

Řekněte nám,“ prosil ho, „ještě něco o tom bílém mustangovi!“

„Co vám mám povídat? Sami jste ho viděli a tenhle z vás,“ ukázal Encinas na kovboje, který předtím sletěl i s koněm do jezera, „už se přesvědčil, jak se vede těm, kdo se za bílým mustangem honí.“

No no,“ ohradil se postižený, „kdyby můj kůň neuklouzl...“

„Nebyl byste spadl po hlavě do bahna. Jenomže váš kůň uklouzl a vy jste se do toho bahna zakousl jako hlodavec!“

„To se může stát každému,“ mračil se kovboj.

„Ano, to je právě to. Něco takového se právě stává každému, kdo se pokouší lapit toho pohádkového koně ... Kdybyste se toulali po západních prériích, rozhodně byste o tom už něco věděli. Věděli byste přinejmenším to, že koně krásnějšího než on byste těžko někde hledali... Či snad už někdo z vás krásnějšího viděl?“

„To tedy ne,“ řekl nejstarší z kovbojů. „A že už jsem jich viděl a hřebelcoval pěkných pár tisíc! Ale co je na něm pohádkového, to nevím a to jsem ještě neslyšel.“

„Já vám to tedy povím,“ řekl Encinas. „Za prvé tedy, kolik mu podle vás může být let?“

„Takových pět let,“ shodli se kovbojové.

„Už v tom se mýlíte! Nejméně pět set let, pokud já jsem slyšel. A kdyby jen sto – a to určitě, protože ho znali už i pradědové našich dědů – poznal někdo z vás stoletého koně? Nejméně sto let už si běhá zdejšími prériemi, nejméně sto let tu o něm vědí a bylo víc než dost těch, co se snažili ulovit ho, ale marně. Zřídka kdy se živ vrací, kdo se za ním pustí do prerie. Mám proto vážné obavy i o vašeho lovce. Podívejte se, už několik let se tu prériemi toulá jakýsi Angličan, nějaký podivín, který si umínil, že toho bílého mustanga musí stůj co stůj ulovit. Najal si nejzkušenějšího lovce, kterého mohl v Texase získat. Zjistili místa, v nichž kdy někdo mustanga zahlédl, dodnes po něm pasou a dodnes tudy chodí s prázdnem.“

Jednou se mu dostali docela nablízko. Ten Texasan se za ním pustil. Nevěřil ničemu z toho, co se o mustangovi vyprávělo a vypráví. Koně měl rychlého jako blesk, brzy mustanga dohnal. On se totiž chvílemi zastavoval, jako by čekal, až ho dojedou, a pak se jim zase vzdálil, jako by měl křídla ... Já to slyšel přímo od toho Texasana, nic si nevymýšlím. Jeho kůň už ztrácel sílu, ale mustang

pořád běhal lehce, jako by si s nimi hrál. Už se blížila noc, když se Texasanovi podařilo přiblížit se mu na pár metrů. Hodil tedy lasem – a víte co se stalo? Smyčka se nad mustangovou hlavou rozplynula jako kroužek dýmu. Bělouš jen zařehotal a hnál se vesele dál kamenitou cestou. A pod kopyty se mu rozsvěcovaly chumáče jisker. Viděl už někdo z vás, jak nekované kopyto vykřesávalo z kamenů jiskry? A zase potom mustang zvolnil běh, jako by čekal, až ho dostihnou. Texasan tedy pobodl svého koně, ten běžel z posledních sil a znovu bělouše dohnal. Ten ale najednou vyhodil zadníma nohama tak zprudka, že rozbil prsa lovcova koně jako úderem hromu. Texasan přelétl svému koni přes hlavu, dopadl na skálu, zle se zhmoždil – a to měl ještě štěstí. Když vstal, bělouš už zmizel, jako by se rozplynul. A když Texasan obhlédl okolí, zjistil, že zůstal ležet dva nebo tři metry před propastí, z níž by mohli lovci lovit jenom jeho kosti. Nechal tedy bělouše běloušem a Angličana Angličanem. Vzdal se snahy mustanga ulovit. A teď mi povězte: je v silách člověka takového koně chytit?“

Všichni seděli mlčky, nikdo neodpovídal.

Přirozená pověřivost Mexičanů se v nich mocně hlásila o svá práva. Ke všemu se ještě ozval štěkot Osuv, a když se podívali směrem, jímž se Oso několika skoky rozběhl, spatřili dva jezdce.

První z nich, zřejmě překvapen, zadržoval svého koně na kraji lesa. Druhý popojel ještě kousek blíž a s ním ještě třetí kůň bez jezdce, jen obtížený vaky. Oba se stejným údivem sledovali planoucí ohně a celou skupinu lidí, jež tu asi nečekali.

Nato se i ten druhý rozjel blíž k ohni, pozdravil je a špatnou španělštinou se ptal, smějí-li, jak je to v prérii zvykem, přisednout k jejich ohni a strávit s nimi noc.

Podle oděvů, podle tváře i podle způsobů, podle jakési zvláštní obřadnosti a důstojnosti dalo se usoudit, že jsou to Angličané. Když se postarali o své koně, přišel první z nich k ohni a nesl v ruce klobouk. „Nepatří snad někomu z vás?“ zeptal se.

„Ano!“ vyskočil mladý kovboj. „To je Franciskův klobouk! Kde jste ho našli?“

Klobouk putoval z ruky do ruky, všichni ho poznávali. A jejich obavy o Franciska, o kovboje, který vyrazil za bílým mustangem, jen

vzrostly. Cizinec zaslechl věty o bílém mustangovi a hned se vyptával: „Vy jste ho tu viděli? A já ho stíhám od hranic Texasu až sem!“

„Nejste vy,“ ptal se Encinas, „ten Angličan, který slíbil tisíc piastrů každému, kdo mu toho bělouše chytí?“

„Ano, to jsem já. Mé jméno je Wilson a zde je můj průvodce Woodman – a můj slib platí. Přísahal jsem, že se nevrátím do vlasti, dokud se bílého mustanga nezmocním. Chtěl by si někdo z vás ty peníze vydělat?“

Mexičané stáli mlčky a vrtěli hlavami.

„Milý pane,“ prohlásil Encinas, „skoro všichni tu denně nasazujeme životy pro pár piastrů, ale chtít je získat v boji proti nadpřirozené moci, k tomu chuť nemáme.“

„Dobrá,“ řekl rozhodným a klidným hlasem Angličan. „Zítra hned za úsvitu se vypravíme po jeho stopách sami.“

„Bylo by možná správnější, kdybyste své životy nevystavovali zbytečně nebezpečí,“ varoval ho Encinas.

„Nebezpečí jsem na sebe vzal já,“ ozval se Woodman.

„A já mu za to platím dost velké sumy peněz,“ dodal Wilson.

„A vy si myslíte, že penězi lze nebezpečí zažehnat?“ ,divil se mu Encinas.

„Platím ,dost peněz za to, abych se bát nemusel,“ trval na svém Wilson.

„Jak myslíte,“ vzdával se námitek Encinas a usmál se jeho naivitě, vrtě hlavou stejně jako ostatní.

Potom se oba cizinci uložili do trávy, aby se vyspali a odpočinuli si. Po nich postupně i všichni Mexičané.

Bylo už k polednímu, když se druhého dne vrátil Francisco, bez klobouku, s tváří podrásanou, s potrhaným koženým oděvem.

Všichni se shrnuli kolem něho, otázky jen pršely.

Francisco líčil, jak se hnál za bílým mustangem až do tmy – a jak mu potom bělouš zmizel mezi skálami, jako by se do země propadl. Jemu že pak už nezbylo, než aby tam strávil noc a aby si tam on i jeho kůň odpočali. Proto se vrací teprve teď.

Don Augustin vyslal zatím několik lidí na výzvědy do prémie. Když se vrátili, přinesli dobré zprávy. Divocí koně nejsou daleko a

nepochybně příběhnou ještě dnes před večerem znovu k jezeru. S velkou důkladností a nedočkavostí se všichni znovu chystali k lovu. Ještě pečlivěji než včera skrývali všechno hlouběji do lesa, aby mustangy ničím předčasně nepoplašili.

Lov se tentokrát zdařil.

K večeru se v dálce ozvalo pískání.

To někteří z kovbojů daleko v prérii plašili mustangy, aby se rozcválali směrem k jezeru. Pak už slyšeli dusot a řehotání a spatřili je, jak se ženou jako vítr, z nozder vydechující kotouče par, s hrívami a ohony vlajícími, v plavném trysku blíž a blíž k jezeru.

Když už byli takřka u jezera, míříce v druhou stranu, než byla rozevřená ohrada, vztyčilo se několik mužů s ostrým křikem proti stádu. Koně ihned změnili směr. Pak se vynořilo několik dalších mužů v prostoru mezi ohradou a prérií a stádo, pod nímž duněla země, zamířilo v jediný volný směr: v ohradu. Jakmile tam vběhli, všichni s jásotem okamžitě zahrazovali jediný vchod i východ. Více než dvě stě divokých koní bylo uvězněno v ohradě. Divoce přebíhali sem a tam, mačkajíce se v zoufalé bezmoci, marně se snažíce někudy uniknout. Ržáli, dupali a vzpínali se a mezi nimi i bílý mustang, nápadný a krásný mezi nimi jako bílý květ leknínu nad tmavou hlubinou.

„Je tam, je tam!“ jásalí kovbojové a s nimi i don Augustin.

I Encinas stál u ohrady, sledoval okouzleně mustanga, ale nejásal. Byl vážný, jako by čekal nějaký zázrak.

Na dvě stě koní zběsile cválalo ohradou v uzavřeném kruhu. Bílý mustang s nimi. Pojednou však, jako by nadnášen vichřicí, rozběhl se k ohradě a s nevídaným vzepětím ji přeskočil. Jako pták uháněl pryč do prerie.

Encinas si jen zhluboka vzdychl. Hleděl za ním a polo k sobě, polo k ostatním řekl s nábožnou úctou:

„Věděl jsem to, věděl jsem, že nebude náš ... Běž, běž, bílá moci, není v silách člověka zmocnit se tvé krásy!“

Večer pak stejně jako včera zaplanuly ohně.

Po lovu tak úspěšném don Augustin dal mezi všechny rozdělit i dobré víno a pálenku, aby měli čím šťastný lov oslavit. Jedlo se a pilo, ale cosi vážného tkvělo ve vzduchu nad vším veselím. Každý v

sobě měl větší nebo menší kousek toho pocitu: jsou ve světě a v životě jevy, ať už přirozené nebo nadpřirozené – čemuž byli ochotni zcela uvěřit všichni Mexičané – , jež člověka okouzluje a jež mu duši opřádají prazvláštním steskem po krásách, věčně unikajících a nepolapitelných, jež nelze sevřít v rukou, o nichž lze jen snít.

A v nás přitom navíc musí zůstat i zvědavost, cože se děje s těmi, o nichž víme: s donem Diazem, s mladým Apačem, který šel po stopách Zrzouna s Hnědobrádkem, co se stalo s Fabianem a kde teď jsou Rozan, José a Gayferos a zbylí Komančové s Černým orlem. I v naší zvědavosti jsou určité stopy stejné tiché touhy: dozvědět se a být alespoň svým dechem spoluúčastní toho, že dobré a krásné v prérii života je zlým stejně nepolapitelné a nepřemožitelné a že nakonec zdolá všechny nástrahy tak jako ten podivuhodný a nepolapitelný bílý mustang.

11. PO PROUDU ŘEKY RIO GRANDE

Když se Zrzoun s Hnědobrádkem setkali s výpravou dona Augustina v předvečer prvního dne jejich cesty, když se dozvěděli, co je cílem jejich výpravy, a když se zase rozešli, chtělo se Hnědobrádkovi změnit hned směr, cesty a jít opatrně po stopách výpravy, aby mohl v příhodné chvíli uskutečnit svůj nekalý záměr a zmocnit se Rosarity.

Zrzoun mu to rozmluvil. Ve dvou neměli mnoho nadějí na úspěch. Doporučil, aby napřed vyrazili k severu, získali na pomoc Komanče a teprve potom s jejich pomocí napadli tábor dona Augustina.

Vyrazili tedy k řece Rio Gile.

Kdyby se vedlo konto jejich zločinů, mohlo se ještě též noci rozrůst o další řádku. Za tmy narazili na tři muže, kteří odpočívali u ohně. Byl to kupec z Tubaku s dvěma průvodci. To, co s sebou měli, mohlo míšencům přijít vhod: zásoba karabin a střeliva, příkrývky, potraviny. Když se toho nechtěli vzdát dobrovolně, postříleli je, vzali pak i koňská sedla a ujížděli k severu, k místu, kde měli schován svůj člun na malém ostrůvku v řece.

Tam napřed svou kořist zakopali. Do vykopané jámy uložili všechno, co zatím nemohli potřebovat, jámu pak dosypali, přebytečnou hlínu naházeli do řeky, místo znova přikryli drny a urovnali tak, že za několik dnů, až tráva znovu vzroste, nezasvěcený by úkryt těžko mohl postřehnout.

Vůbec je nenapadlo, že by je při práci v těch pustých místech mohl někdo sledovat. A přece se někdo vyskytlí mladý Apač, Blesk, který šel v jejich stopách, vyslechl je, když se radili, a dozvěděl se tak o jejich záměrech víc, než jim mohlo být milé.

Nemajíce o něm tušení, oba míšenci potom spokojeně nasedli do člunů a pustili se proti proudu řeky, aby se soutěskami Mlžných hor dostali co nejdříve k místům, kde chtěli najít Komanče. Při plavbě si jejich člunku všiml Rozan, aniž měl tušení, kdo že se v něm plaví.

Průběh dalších událostí už zhruba známe. Nevíme ovšem, co se dalo s Rozanem a Josém, jež jsme opustili, plné zoufalství, na úsvitu nového dne po noci s divokou bouří na skalách Mlžných hor. Tam se tedy teď vrátíme.

Když se k ránu zcela utišila noční bouře, vzešel jasný, klidný den. Obloha bez mráčku, nebe modré, slunce zlatě zářící, skaliska hor bez mlh, ostře se rýsující proti čistému nebi.

Divoký noční lijavec smyl ovšem všechny stopy.

Se skal se ještě pořád řinuly proudy vod, pod skálami se pěnily peřeje řeky v prudkých zákrutech. Proud unášel urvané větve keřů i chomáče travin, řeka hučela a vzdouvala se.

Rozan seděl zničeně na jednom ze skalisek.

Tvář měl sešedlou, viditelně v ní přes noc přibýlo vrásek.

Seděl ochromený bolestí a bezmocí, skleslý v ramenou. Už několikrát bezděčně hmátl vedle sebe, aby si přes rameno přehodil karabinu, již ovšem neměl. Zdálo se, že každý ten pohyb a po něm vždycky znovu ostře se obnovující vědomí, že jim zůstaly jen holé ruce a nůž za pasem, vtesává v jeho tvář ještě o novou vrásku víc.

Tak ho zastihl José, který při své vznětlivější a vzpurnější krvi nedovedl zcela podlehnout beznaději. Už několikrát křížem krážem obešel všechny stezky, úporně hledaje sebemenší stopu, která by jim snad aspoň něco mohla prozradit.

Došel mlčky až k Rozanovi, který k němu jen tiše vzhlédl.

„Nic?“ ptal se očima.

„Nic,“ sděloval mu José. „A přece mám pocit, ba jistotu, že najdeme, že musíme najít něco, co nám ukáže, kam se pustit. Už to, že tu nikde není živá duše, že tu není ani Fabian, přesvědčuje mě o tom, že žije, ale že ho odvěkli s sebou. Vstaň, budeme pátrat dál společně!“

Napřáhl k němu ruku, Rozan ji přijal a stiskl s jakousi novou, byť jen matně oživlou nadějí. „Pojďme!“

Sestoupili se skalisek a došli pod skálu, pod mohylu, na níž se předtím bránili obléhání. Tam se Rozan zarazil. Ukázal na kámen, jasně odlišný od těch, co tu ležely kolem. „Poznáváš ho?“ ptal se. „Jeden z těch, co nám byly hradbou tam nahoře. Asi ho srazili při zápasu... Pak bychom ale v tomto směru,“ ukázal vzhůru ke skále, „mohli najít ještě jinou stopu!“

Stoupali tedy pomalu vzhůru po ostrém srázu.

Soustředěně zkoumali každou píď země.

„Podívej se,“ ukázal pak José na dvě křoviska s ulomenými krajními větvičkami. „Tudy zřejmě padali...“ A dodal hned s jasnějším pohledem: „Tudy padali, ale dole nejsou, ani stopy tam nejsou. Z toho mi plyne, že jsou živí. Zajali ho a vzali ho s sebou, nemyslíš?“

Rozan na rozdíl od Josého zvažněl ještě víc. „Vzali ho s sebou, zdá se. Ale pak ho možná už teď někde vážou k mučednickému kůlu.“

„Tebe už k němu kdysi taky vážali a taky už se chystali vzít si tvůj skalp – a jsi tu se mnou a vlasy na hlavě máš pořád své.“

„Vím, José, vím, byls to ty, kdo mě tenkrát v poslední chvíli zachránil.“

„Ó to teď nejde, mně teď stačí, že Fabian je zatím živ. A dokud žije, nesmíme ztrácet naději, to jsem tím chtěl říci.“

„Počkej,“ přerušil ho Rozan, „a kde jsou ti, které jsme včera v těchto místech zasáhli svými puškami a kteří tu padli?“

„Zapomínáš, že indiáni se sice starají o své vlastní padlé, ale protivníky že nechávají supům?“

Vzápětí našli nůž – Fabiánův nůž!

Rozan ho zdvihl a mlčky ho ukazoval Josému. Nůž byl deštěm omyt, nic se z něho nedalo vyčíst. Rozan ho s povzdechem uschoval a vystoupili pak znova až nahoru na skálu. Nic jiného však už tu nezjistili kromě zbytků hradby, zřejmě rozvalené při zápasu. To však zjistili už včera.

„Jsem si jist,“ shrnoval José. „že Fabian žije a že ho má v zajetí Zrzoun. A že ho nepřenechá

Komančům, dokud se od něho nedozví o zlatu. Pochybují, že by mu Fabian pověděl, kde ho najít. I on si lehce domyslí, že bude žít, dokud se Zrzounovi nepodaří vymámit z něho tajemství. Nemyslíš, že nám to dává čas, abychom mezitím podnikli všechno pro jeho záchranu?“

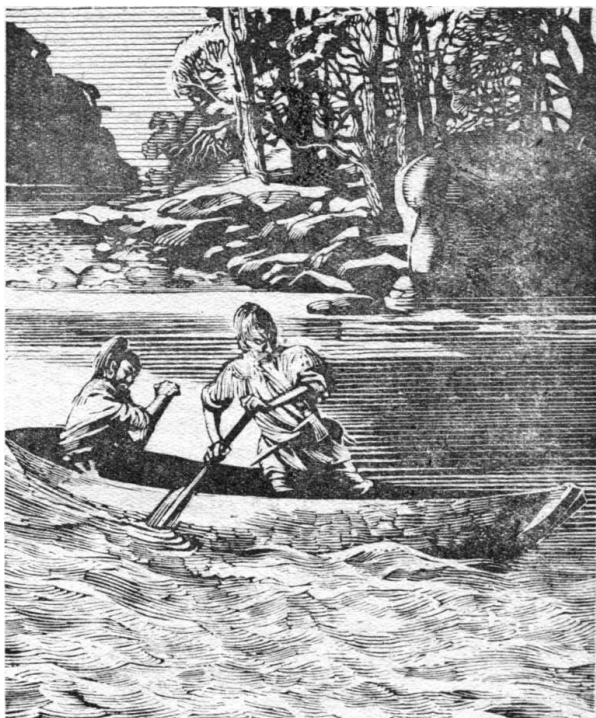
„Ale s holýma rukama?“

„Já tě nepoznávám,“ podivil se upřímně José. Postavil se proti němu, vzal ho za ramena a zatřásl jím. „Vzchop se už, člověče, dokud dýcháme, je přece naděje... To já se spíš bojím hladu, který ve mně už teď vrčí jako pes a co nevidět bude asi zuřit jako lev.“

„O hladu už jsme byli mnohokrát, to je to nejmenší!“

„No konečně!“ upokojil se José. „Konečně zase mluvíš jako dřív. Tak se mi líbíš víc! A teď pojďme zase dolů, po druhé straně skály. Třeba by se i tam mohlo najít něco, co by ukázalo, kudy kam.“

Nenašli nic, jenom v místech, kde byla pod pískem a pod drny hromádka zlata, ležel mrtvý Baraja. „Tak vidíš!“ utvrdil se José ve

svém přesvědčení. „Své mrtvé skryli, bílé nechávají na pospas supům, jak jsem říkal.“

„Máš pravdu, ve všem asi máš pravdu,“ kývl Rozan. „Pusťme se tedy ještě po břehu řeky!“ V jeho hlase už jasně svitly jiskřičky staré odvahy a rozhodnosti. Došli k místům, kudy včera zřejmě sestoupili i Zrzoun s Hnědobrákem a Černým. orlem. A tam našli další stopu.

Na ostrém výčnělku skaliska se zachytil útržek látky z Fabiánova kabátce. Pro Rozana to byl přesvědčivý důkaz, že ve včerejším boji a při pádu ze skály nezahynul. A vědomí, že tedy žije, byť v zajetí, vlilo mu do žil takřka všechnu starou houževnatost.

„Teď si ještě chvilku sedněme... Dejme dohromady všechno, co víme, a pokusme se zvážít, co dál udělat. Můžeš si myslet,“ obrátil se k Josému a poprvé se trošku usmál, „že vydatně posnídáme, než se pustíme dál!“

„Jen promýšlej,“ souhlasil José, „a důkladně se najež i za mne, potřebuješ to víc, já už si nějak poradím,“ pohladil si kručící žaludek. „Podívám se zatím ještě na kousek cesty dolů.“ A pustil se dolů po břehu, zatímco Rozan usilovně přemýšlel.

Den, ještě před chvílí jasný, začal se kalit. Mlžné hory nezůstávaly nic dlužny svému jménu. Ze země prosycené vodou už se zase začínaly rousat mlhy a rychle se sápaly po skalách i do úžlabin.

„Hej, José,“ volal Rozan, když mu mlha skryla i Josého.

„Hej, hej,“ odpovídal José.

A tu se překvapivě ozvalo ještě i jiné volání.

„Hej, señore Rozane! Hej, señore José!“

Hned poznali hlas. Byl to Gayferos. Netrvalo dlouho a vynořil se z mlhy blízko nich, s náručí rozpráženou a s tváří plnou radosti, že je našel. Všichni tři si potřásli rukou a sesedli se. „Díky bohu,“ vydechoval Gayferos, „že jsem vás našel a že jste živi a zdraví. Neumíte si představit, jak mi včera bylo, když jste se nevraceli a když jsem slyšel střelbu a zahlédl Komanče... Bez vás bych byl už podruhé zcela ztracen!“

Zvážněl ovšem, když mu Rozan vylíčil, v jaké jsou situaci. Bez pušek, bez Fabiana, vydání hladu a střelám Komančů i obou

míšenců. až se s nimi střetnou, jdouce po jejich stopách. A jiné východisko že nemají.

„Nešťastný pan Fabian!“ řekl smutně Gayferos. „Tužil jsem, že se asi stalo něco vážného, když jsem na řece zahlédl jeho klobouk.“

„Jeho klobouk?“ vzrušil se Rozan. „Kdy a kde?“

Gayferos popsál místo, kde ho ráno zahlédl. Níž po proudu, mezi větvemi uvázlými u břehu, ale proudem uvolněnými a odplouvajícími v tu chvíli, kdy tudy šel.

Vstali a šli rychle v to místo. Řeka se tu klikatila mnoha zákruty. Chvíli trvalo, než je tam Gayferos dovedl. Zastavili se tam a zkoumali okolí. O něco výš proti proudu museli se předtím přebrodit mělčinou, která končila přímo u skal. Rozan je rychle zavedl zpátky. Hlavou mu totiž bleskla myšlenka, kterou si chtěl ověřit. A nemýlil se. Mělčinou proudila voda odkudsi ze skal, zarostlých křovinami. Když je rozhrnuli, našli ve skále tmavý otvor.

Zatímco José a Gayferos prozkoumávali břehy po obou stranách mělčiny, Rozan pronikl do skalního otvoru a postupoval hlouběji dovnitř. Dostal se do prostorné chodby, která se brzy změnila v dost velký jeskynní sál. Na jeho zavolání pronikli dovnitř i José s Gayferosem.

Rozan jim ukazoval hluboké a jasné stopy v písku na břehu podzemního toku. Našli místo, kde měli schován svůj člun Zrzoun a Hnědobrádek. Našli i zbytek řemene, kterým byl člun připoután ke skalnímu útesu.

„Ti lotři,“ ukazoval José, „měli naspěch a nezdržovali se odvazováním. Jen řemen přerázli a rychle odplouvali. Počkejte tu chvíli... Když už jsme tu, podívám se trochu dál, mám dojem, že tam jaksi svítá.“

Rozan se pokoušel vyčíst ze stop co nejvíce a José postupoval dál. Zanedlouho se však vrátil.

„Nemýlil jsem se ... Na druhé straně průtoku je jezero a otvor, kterým sem voda z jezera vtéká, je těsně vedle Zlatého údolí. Ten otvor už jsi zjistil, když jsme ještě byli na skále nad údolím. Škoda že jsme tohle nevěděli dřív. Mohli jsme jim uniknout v jejich vlastním člunu už včera večer!“

„Ale když už se to nestalo,“ dodal Rozan, „víme alespoň dost přesně, co učinili oni, když nám se skal unikli. Dostali se ke člunu, naložili do něho i spoutaného Fabiana a ujeli po proudu. A na nás teď je, abychom udělali, co je v našich silách, hledali další stopy a pokusili se je dosáhnout. Pojďme, přátelé, dokud ještě máme zbytek sil a dokud nám denní světlo umožní pátrat po stopách. Do západu slunce se můžeme ještě dostat hodně daleko.“

Vyšli tedy, nezdržovali se už ani chvilku.

Cesta, kterou toho dne šli, je takřka zbavila všech sil.

Co chvíli museli zdolávat skaliska, spadající příkrě přímo do řeky. V jiných místech museli pronikat houštinami, jinde se brodit bahnem – a při tom všem věnovat soustředěnou pozornost všemu, co by jim mohlo dát sebemenší znamení, že tu snad někde míšenci přistáli.

Za celý den nenašli zhola nic.

Mohlo to být znamením, že uprchlíci skutečně pluli dál, ale nemohli mít jistotu, zda snad někde něco nepřehlédli.

Utrmácení, zcela vysílení, hladoví tak, že se jim až zrak kalil, šli a šli až do večera, aniž jim cokoli jakkoli mohlo potvrdit nebo vyvrátit správnost postupu.

Když tma zhoustla, padli do trávy, zcela zmožení, už ani neschopni dalších kroků. Jediný Rozan byl by ještě mohl jít dál, hnán obavami, hnán zoufalou snahou dosáhnout uprchlíky nebo aspoň najít stopu po nich. Ulehli tedy a v mžiku usnuli.

Spali těžkým, neklidným spánkem, plným divokých snů.

Rozan se z něho probral ještě před svítáním a neměl stání. Nechal oba spát a sám se vydal dál, aby zatím prozkoumal aspoň část cesty, která je čeká – a aby potom mohli postupovat rychleji. Asi za hodinu se vrátil a budil Josého i Gayferose.

„Vstávejte a pojďte za mnou, něco už jsem našel!“

Vstali tedy a šli za ním. Nestačili mu. Dohonili ho, když v kleče pečlivě prohledával stopy kolem zbytků malého ohniště. „Jen se podívej,“ volal na Josého, „mýlím-li se, když tu jasně čtu šlépěje Zrzouna a Hnědobrádka a tří Komančů... Jen stopy Fabiánovy tu nikde nevidím. Zůstal asi spoután v člunu.“

José všechno potvrdil. A navíc se rozvzteklil. „U všech d'asů, hladý už skoro nevidím – a oni se tu cpali do sytosti.“

Gayferos mlčky zdvihl pár kostí, které se tu povalovaly, a hltavě okusoval, co na nich zbylo.

José se po něm díval trochu vyčítavě.

„Má pravdu a dělá asi dobře, když tím nepohrdá,“ schvaloval to Gayferosovi Rozan.

„Radši pojdu hladý, než bych okusoval to, co tu po sobě nechali ti bídáci,“ vztekal se José a trhal a žvýkal alespoň stébła št'avnatých travin, aby aspoň něčím utišil krutost hladu, který mu zatíнал ostré drápky do útrob a kradl zbytek sil.

Vyrazili pak dál, uklidnění tím, co našli, a bezpečni aspoň správností svých dohadů a směrem cesty. Co chvíli spatřili stopy bizonů, kteří přicházeli k řece za vodou, co chvíli se v houštině mihl daněk, zdvíhali se velcí ptáci. José se na to všechno díval se zoufalou bezmocí. „Počkej jen maličko,“ prosil Rozana, „ať si mohu aspoň pohrát s představou, že máme karabiny, že si po něčem živém střílím a že si to pak peču a že se do toho zakusuju, až mi šťáva teče po bradě ...“

Gayferos zahnal největší hlad tím, co zbylo na kostech u ohniště. Rozan v sobě hlad přemáhal touhou ,dostat se co nejdále a dostihnout prchající člun. Horkokrevný José ze všech nejvíc podléhal vidinám soust, která běhala či létala kolem něho.

V pozdním odpoledni se zastavili na travnatém místě, proti ostrůvku v řece, jako stvořenému k tomu, aby se k němu přebrodivili, založili oheň, upekli si něco a důkladně si odpočinuli.

José seděl zmučeně, s hlavou skleslou ke kolenům, s tváří v dlaních. „Mám pocit, že se pode mnou všechno houpe,“ stýskal si tiše. „A mám vidiny. Zdá se mi, že z vody vyskakují ryby... Na dva metry před sebou vidím daňka, jak se mi směje, že jsem bezradný a pro něho neškodný, prostě k smíchu ... U všech čertů,“ zasténal a lehl si tváří do trávy, „vystřel, Rozane, a zaplaš ty vidiny!“

Rozanovi ho bylo líto. Viděl, že už je skutečně bez sil, a byl bezradný. Nevěděl, jak mu pomoci. José si pak znovu sedl a vytřeštil oči. „To je hrozné – teď se mi zdá, že k nám běží bizon,

raněný bizon ... Z boku mu teče krev, potácí se, sám se nám nabízí, bože můj, to už blázním nebo co se to se mnou děje?“

Několikrát se udeřil pěstí do čela, aby vidinu zahnal. Marně.

Jasně viděl do nejmenších podrobností stále totéž.

Náhle prudce vyskočil, vzal do ruky nůž a jako šipká se rozběhl tím směrem. Rozan ho nestačil zadržet. I chtěl se rozběhnout za ním – a ustrnul. Nebyla to vidina. Necelých sto metrů od nich se skutečně k řece blížil raněný bizon. Krev mu stékala po boku a barvila trávu. Zvíře se potácelo, ztěžka přešlapovalo. Samo nebe jim ho posílalo do rukou.

I Rozan tedy, a za ním Gayferos, se k němu rozběhli.

Obstoupili ho ze tří stran.

Zvíře se zcela zastavilo, když je postřehlo. Sklonilo hlavu, táhle zařvalo a ocasem se tlouklo do boků.

„Pozor, José,“ volal Rozan. „opatrně, jdi k němu odzadu“

S hbitostí, kterou by u něho už těžko mohli čekat, José okamžitě učinil, co Rozan chtěl. A zatímco oni dva se k němu blížili ze dvou stran zepředu, José se rozběhl, zezadu vskočil na bizoní hřbet a se zoufalou urputností bodal nožem mezi žebra. Bizon klesl na přední kolena, ale pak se ještě vzchopil, doběhl k řece a skočil do vody. Zmizel pod hladinou i s Josém. Když se znovu objevili, byl už

bizon mrtev. José se vydrápal na břeh a rozskákal se radostí, nic nedbaje na to, že z něho voda crčí do všech stran. S námahou potom vytáhli zvíře na břeh.

„Tak – a máme jídla dost pro celou setninu! To se mi ještě v životě nestalo, aby se mi tak rychle vidina proměnila v živou skutečnost!“ José ožil. Oči mu zajiskřily docela svěže, život se do něho rychle vlil a tančil mu v žilách prudkým tokem.

„Dobré je to,“ těšil se i Rozan. „Z nejhoršího jsme venku. Tamhle na ostrůvku si rozděláme oheň, upečeme nejlepší kusy masa, odpočineme si – a pak v sytosti a s novou silou dál!“

Jako zkušení lovci rychle provedli, co Rozan navrhoval.

Přebrodili se na ostrůvek, rozdělali oheň. Suchého dříví tam bylo dost. Pak si upekli maso a jedli s takovým potěšením a s tak rychlým návratem tělesných i duševních sil, jak je to pochopitelné po tak dlouhém hladovění a vyčerpání.

Gayferos se natáhl do trávy a usnul. Rozan seděl s rukama na kolenou a přemýšlel. José vstal, šťastně se protáhl a obcházel po ostrůvku. Náhle se zastavil, sklonil se k zemi, vytáhl nůž a prozkoumával zvláštní rýhu v trávě mezi drny. Lehce jich několik nadzdvihl. Rozhrábl i hlínu pod nimi a objevila se příkrývka. Když i tu odhrnul, zajásal. Nahmatal hlavně karabin. Pochopil bleskem, že tu čistou náhodou objevil skryš, kterou si v těchto krajích lovci někdy dělávají, aby se zbytečně nemuseli vláčet s věcmi, které budou potřebovat až při zpáteční cestě. Vyskočil a volal na Rozana tak jásavě, že se hned probudil i Gayferos.

„Co se děje?“ zdvihl hlavu Rozan.

„Pojďte sem oba, ale honem!“

Horečně vyhrabával další věci a rozkládal je před ně. „Tak – co tomu říkáte?“

Rozan poklekl k puškám s dojetím. Bral je do rukou s něhou, jako zjevení, jako zázrak. „Poděkujme bohu a tobě, José, za tenhle nález! Ať nám odpustí ti, co si tu tohle všechno uložili, že si vezmeme, co nutně potřebujeme, abychom mohli zachránit život Fabiana, život člověka... Třeba se s nimi někdy setkáme a budeme jim moci všechno vrátit i s úroky.“

Každý si vybral po karabině, jednu vzal Rozan navíc pro Fabiana. Vzali si i zásoby střeliva. Pak José znovu všechno urovnal a zakryl drny.

„A teď,“ velel Rozan, „vyrazme hned dál... Máme všechno, co jsme potřebovali.“

„Ano,“ souhlasil José, „teprve teď se mi ruce i nohy třesou nedočkavostí, abychom ty lotry brzy dostihli a...“

Nedomluvil.

Ztuhl a hleděl na břeh řeky, kde prve ulovili bizona. Nad mrtvým bizonem stál Indián a prohlížel stopy, které tam zanechali.

12. SETKÁNÍ S BLESKEM

Všichni tři strhli s ramen karabiny. „Mám po něm vypálit?“ ptal se tiše José. Rozan zavrtěl hlavou a rukou naznačil, aby nedělali nic.

Indián totiž musel je tři rozhodně vnímat, ale tvářil se, jako by jich nebylo. Dlouhou ručnici měl na rameni a stál, vystaven jejich pohledům, nedívaje se však k nim, jako by čekal, jak se zachovají. Stál bez pohybu, němě, jako socha.

„To není Komanč,“ šeptal Rozan. „Podle ozdob na hlavě i na plášti je to Apač. A Apač je nepřítelem Komančů. Rozhodně o nás ví, ale vyčkává. Není tu možná také sám... Je to statný bojovník, možná náčelník. Zavolám na něho – a uvidíme.“

Šel pevným krokem ke břehu ostrůvku, zdvihl do výšky ruku s puškou a zavolal: „Pátrá-li můj rudý bratr po těch, kdo brali maso z bizona, jehož možná on sám svým kopím zranil, pak nechť se dívá sem k nám. My jsme to byli.“

Mladý Indián klidně zdvihl hlavu, nepřekvapen.

„Bílý lovec nemusí říkat to, co říkal. Blesk to ví i bez něho. A Blesk není bratrem kohokoli, s nímž se setká. Dřív než s někým vykourí dýmku přátelství, musí vědět, kdo to je a za čím jde touto zemí.“

„Mladý bojovník by mohl být mým synem, mám jistě víc než dvakrát tolik let, co on,“ odpovídal Rozan. „Nazývá se Bleskem a mluví hrdě, jako by byl náčelníkem kmene. Nazval jsem ho bratrem a mluví jako přítel, protože nemám důvod být jeho nepřítelem. Nepotřebujeme skrývat své činy ani svá jména. Naše jména jsou

Rozan, José a Gayferos. A jdeme po stopách lidí, kteří jsou našimi nepřáteli.“

Indián zavrtěl hlavou.

„Proč chce muž, který by mohl být mým otcem, skrývat své skutečné jméno? Chce snad oklamat bojovníky Apačů? Blesk má za to, že se setkal s Orlem Sněžných hor a s jeho přítelem Sokolem.“

Rozan se podívil. „Blesk má pravdu. Ale nechtěl jsem ho oklamat. Řekl jsem mu naše jména a zapomněl jsem, že nám v tomto kraji říkají jinak. Nemám nic proti tomu, aby i on nás nazýval tak, jak řekl. Mluví skutečně s Orlem a Sokolem Sněžných hor. A může znát i jména těch, které pronásledujeme. Jsou to Rudý vous a Hnědá brada, zná-li je.“

Apač přikývl.

„Blesk ví i to. A zná i příčinu. Blesk ví, že Orel Sněžných hor touží vyrvat svého syna z rukou dvou psů, jejichž jména právě vyslovil.“

Rozan v tu chvíli odhodil karabinu směrem k Josému a Gayferosovi, vrhl se do vody a rychle se brodil na břeh k Apačovi. Ten stál stejně jako předtím, němě, klidně, a čekal, až k němu Rozan dojde. Když pak Rozan vystoupil z vody a napřáhl mu vstříc svou širokou, poctivou ruku, stiskl mu ji s úsměvem.

Rozan se snažil ztlumit své vzrušení, jež mladý Apač plně chápal. Tiskl Bleskoví ruku a ptal se hlasem, který se mu chvěl: „Nemýlil jsem se, když jsem Bleska nazval bratrem. Chce-li, nabízím mu své přátelství a byl bych rád, kdyby se mnou chtěl vykouřit dýmku míru. Prosím ho, aby mi řekl, co ví o mém synovi a co ví o Rudém vousu a Hnědé bradě. Nemýlím-li se, jsou to i jeho nepřátelé už proto, že jsou přáteli Komančů.“

Blesk přikývl.

„Blesk šel po jejich stopách a sledoval je, když na tomto místě zakopávali svou kořist...“

„To tedy byla jejich skrýš?“

„Ano. Blesk je sledoval, když odtud táhli do Mlžných hor a vyslechl všechno, co si tu povídali a k čemu se chystali. Sledoval je, když se po řece vraceli a vezli s sebou spoutaného syna Orla Sněžných hor. Blesk se rád stane přítelem Orla i Sokola i muže,

jemuž Komančové vzali skalp, a on i jeho bojovníci dostihnou pak s nimi Hnědou bradu s Rudým vousem i s jejich pomocníky z kmene Komančů. Ví Orel Sněžných hor, že jich teď je s Rudým vousem nejméně třikrát deset?“

„I kdyby jich bylo ještě dvakrát tolik, nelekne se,“ prohlásil pevně Rozan. Apač uznale kývl hlavou. „Blesk ví, že srdce i ruce Orla jsou silné a že se před nepřáteli nechvějí... Rád s ním vykouří dýmku přátelství.“

Přebrodili se zpátky na ostrůvek a sesedli se u ohně, na nějž přiložili nové větve. Blesk pak vyprávěl, co věděl.

Kromě toho, co už víme, vylíčil i příčinu, která jeho vede po stopách míšenců. Před několika týdny byli jimi on a asi deset Apačů, jež vedl ke stádu bizonů, přepadeni. Zrzoun s Hnědobrádkem a Černý orel se svými Komanči bez příčiny pobili jeho druhy. Jen on sám a ještě dva mladí Apači se zachránili. Mladé Apače poslal ke kmeni. Sám se vydal za míšenci. Stopoval je až k tomuto ostrůvku, a když zvěděl, co hodlají učinit v nejbližších dnech, vydal se vstříc svým. Vrátil se s nimi k Rio Gile a rozmístili se na různých místech řeky. Právě dnes mu jeden z nich přinesl zprávu, že už tudy propluli a že se o něco níž, několik mil odtud po proudu řeky, spojili se skupinou toulavých Komančů. A od jiného zvěda má zprávu, že výš na řece jde ve stopách Orla a Sokola ,další skupina Komančů, vedená Černým orlem. Oni tři tedy stíhají své nepřátele, ale jsou jimi také stíháni. Ukázal pak rukou k západu i k východu:

„Můj bílý bratr jistě vidí stoupat na těch místech dým dvou ohňů. U jednoho by našel Hnědou bradu s Rudým vousem, u druhého Černého orla. Než slunce dvakrát zapadne, chtějí se setkat tam, kde se Rio Gila spojuje s Červenou řekou u jezera Bizonů.“

„A ví m ů j rudý bratr, proč se chtějí setkat právě tam?“

„Hnědá brada touží po Jezerní růži.“

„Nerozumím,“ přiznal se Rozan. „Po jaké růži?“

„Jezerní růže,“ vysvětloval Blesk, „je dcera bílého muže, spanilá jako jezerní květ, krásnější než hvězda večernice. Bílý muž a s ním třikrát deset lovců táboří u jezera, aby nalovili mustangy.“

„U všech d'asů,“ vmísil se ohnivě do řeči José, „třicet bělochů! Ale to jsou přece zřejmě lidé dona Augustina! Já hlupák! Docela

jsem zapomněl, co nám říkal don Diaz, vzpomínáš si? Varoval nás před Komanči a doporučoval nám, abychom se vypravili do míst, kde se Rio Gila spojuje s Červenou řekou, tam že budeme v bezpečí. On sám už je tam asi taky.“

„Máš pravdu, je to tak,“ vzpomněl si i Rozan. „Ale to pak bude boj vypadat zcela jinak! Už nebudeme sami. Přátelé, nebe je opravdu s námi... Nezdržujme se a vyrazme! Můj rudý bratr jistě pochopí, že chceme dosáhnout své nepřátele co nejdříve.“

„Blesk má stejný cíl,“ souhlasil Apač. „A stejnou cestu. Na konci té cesty jsou skalpy Rudého vousu i Hnědé brady, jimiž splatí to, co způsobili lidem jeho kmene.“

José a Gayferos znova odkryli skryš míšenců. Vzali z ní všechny pušky a zásoby střeliva, ostatek naházeli do řeky. „Mám za to,“ řekl José, „že pušky se mohou hodit bojovníkům Apačů.“ Blesk přikývl, a když se chystali vstoupit do řeky a přebrodit se na břeh, zarazil je. Pohybem ruky je vyzval, aby šli za ním, a vedl je k houštině na spodním konci ostrůvku. Když houští rozhrnul, objevil se úzký a dlouhý člun a u něho na stráž sedící další Apač, který vstal a pozdravil se s nimi úklonem hlavy.

Blesk se usmál, vida radost a překvapení v očích lovců.

„To už je stokrát víc, než jsme si vůbec mohli přát,“ řekl Rozan, a když Blesk pokynul, s ohromnou radostí skládali zbraně a zásoby do člunu. Rozan jen vrtěl hlavou a kousal se do rtů, nemoha uvěřit tolika šťastným náhodám. Blesk ho chápal. Postavil se vedle něho a Rozan mu jenom znovu stiskl ruku.

Člun, vyrobený z lehkých trámů, obšitých bizoními kůžemi, byl uzounký a nesmírně lehký. Indiáni po takových člunech podnikají dlouhé cesty i na divokých řekách. Kupodivu – takovýto člun překonává mnohem snáz i nejprudší peřeje, a přitom bezpečně unese třeba i osm, deset lidí.

Sesedli se v něm a vypluli. Zakormidlovali co nejbliže ke břehu, porostlému stromovým, jež je krylo proti možnému a nečekanému objevení nepřátel.

„Jak dlouho asi poplujeme, než se dostaneme k těm místům, kde jsou naši přátelé?“ ptal se Rozan.

„Poplujeme-li celou noc, mohli bychom tam být už zítra v tuto dobu,“ odhadoval Blesk.

„Pokud nás ovšem cestou nikdo a nic nezdrží,“ dodal José a Blesk souhlasně přikývl. Obrátil se pak k Rozanovi.

„Můj bílý bratr by asi rád slyšel, co se děje s jeho synem. Chce-li, může se ptát... Šedý medvěd,“ ukázal na Apače, který vesloval vzadu, „je silný a statečný bojovník. I nejstatečnější a nejbystřejší může někdy podlehnout přesile. Šedý medvěd byl včera tak blízko u ohně Rudého vousu, že slyšel, co si povídají. Pak ho však Komančové polapili. Rudý vous se domníval, že Blesk je malé děcko, které uvěří lži. Propustili Šedého medvěda a poslali ho za Bleskem, aby mu vyřídil, že ho Rudý vous rád přijme u svého ohně a že s ním chce vykouřit dýmku přátelství... A Šedý medvěd viděl i syna Orla Sněžných hor.“

„Cože?“ vzrušil se Rozan. „Šedý medvěd ho viděl a mluvil s ním? Ať mi poví, prosím, jak vypadal, byl-li zraněn a jak se choval!“

Šedý medvěd neuměl španělsky jako Blesk. Blesk tedy tlumočil, co se Rozan ptal a co Šedý medvěd odpovídal.

„Mladý bojovník měl pouta na rukou i na nohou. Byl klidný, ale smutný jako večerní soumrak na horách, když se ptactvo dává do zpívání. Byl bledý jako měsíční zář na jezeře, ale jeho oči se leskly jako hvězdy na tmavé obloze.“

„Slyšíš, José?“ šeptal Rozan. A Bleskoví řekli: „Ano, chceme-li vědět, jak je kdo statečný, nesmíme hledět na tvář, ale do očí!“

„Bledost lící,“ pokračoval Blesk, „vyprávěla o tom, že tělo utrpělo, ale jas očí mluvil o tom, že odvážný duch utrpením nepohasl.“

Starý lovec si uměl vážit statečnosti kohokoli. A slyšel-li teď uznání, které vzdával Fabiánovi obraznou řečí bojovník Apačů, probouzelo to v něm s dojetím i hrdost. A zároveň prudkou touhu dorazit co nejdříve k místům, kde trpí Fabian.

„Pusťte nás,“ poprosil, „k veslům. Ty, José, vpředu, já vzadu!“ Chopili se vesel a člun letěl po řece jako šipka. Těžké kameny spadly s Rozanových prsou. Ted' věděl, co chtěl vědět, a měl, čeho bylo třeba k tomu, aby mohl uskutečnit, po čem prahl.

Schylovalo se k večeru. Poslední paprsky zapadajícího slunce probleskly ještě stromovým a pak zhasly docela. Řeka se počínala úžit a její proud se zrychloval. Stromy na obou březích se korunami takřka dotýkaly. Rozan a José předali vesla Apačům a sami si sedli doprostřed člunu s karabinami na kolenou.

Kraj se zahalil do tmy.

V houštinách na březích se ozývaly skřeky nočních ptáků. Chvilkami i Blesk vydal podobný skřek. Dával patrně znamení. V jedné chvíli zdvihl Rozan ručnici a namířil ke stromu, na němž – zdálo se mu – ležela schoulená lidská postava. Blesk mu rychle rukou pušku sklonil a zavrtil hlavou. Rychle pak zavesloval přímo pod ten strom, jehož větve trčely nízko nad vodou. Na větvi skutečně ležel člověk. Tiše se sesul do člunu, usadil se v něm a podával Bleskoví zprávu, jíž lovci nerozuměli. Byl to jeden z Apačů, střežících proud řeky.

Asi o dvě míle níž se totéž opakovalo. Nový, už sedmý člověk, další z Apačů, se usadil v člunu a dal Bleskoví další hlášení. *I* on pak ztichl.

Potom zaslechli zvláštní šumot, měnící se v hukot.

Indiáni přestali veslovat.

Člun se začal rychle točit kolem své osy. Vplul do prudkého víru v zákrutu řeky a ukázaly se jeho výhody: bez úhony se lehce přenesl přes divoce rozvlněnou hladinu a za chvíli opět klidně plul v rychlém, ale nedivokém proudu.

Několik hodin tak pluli tím úzkým řečištěm pod klenbou stromů jako tmavým tunelem. Teprve potom se opět dostali do volné krajiny. Jen několik stromů v řídkých skupinách clonilo břehy. Kolem dokola byla rovina pod klenbou hvězd, jež se třpytily nízko nad zemí.

Přistáli, aby si trochu odpočinuli a nabrali nových sil. Pojedli ze zásob masa, které si upekli v uplynulém dnu na ostrůvku. Už se chystali znovu vyrazit, když se Blesk zastavil a pokynem ruky vybídl ostatní, aby byli zcela zticha. Zdálky bylo slyšet tiché vytí šakalů. Rozan nechápal, proč se tím Blesk zneklidňuje.

„Blesk slyší vytí šakalích mláďat. Takhle vyjí, když staří běží za stádem bizonů. Stádo bizonů se dává v noci do pohybu jenom

tenkrát, když prchá před lovícími Indiány. Blesk slyší vytí mláďat pod severní hvězdou. Nemá však zprávy o tom, že by i tam byli Komančové. Musí to tedy být nějaká nová skupina – a žene bizony sem k řece, k nám.“

Naslouchali pozorně. V naprostém tichu mohli zaslechnout stěží sice slyšitelné, ale stále patrnější dunění.

„Musíme rychle odtud,“ velel Blesk a ukázal k návrší, temně se rýsujícím opodál na břehu. „Skryjeme se tam!“ Beze slova tam zamířili. Brzy se ukázalo, jak prozíravý Blesk byl.

Tiché dunění stále sílilo, slyšeli pak už i táhlé řvaní běžícího stáda. Jako by ve tmě pohřmívalo. Pak se pod nimi přehnalo mohutné stádo, vrhlo se do vody a přebrodivo se na druhý břeh. Bez zastávky se hnalo dál a mizelo a tichlo v táhlé rovině na druhé straně řeky.

„Můj bratr,“ netajil se Rozan uznáním, „má bystré ucho i bystré smysly. Rozpoznal, co já bych rozpoznat neuměl. Bizoni se opravdu sami od sebe na útěk nedali. Hnali je Komančové. Pak je ale dost pravděpodobné, že oni sem taky brzy dorazí. Bude nejmoudřejší, když od-: plujeme co nejrychleji.“

„Ano.“ souhlasil Blesk, „ale napřed tu rozděláme několik ohňů. Komančové spatří jejich záři, ale nebudou vědět, kdo ohně rozdělal a kolik tu může být lidí. Než se poradí, co udělat, a než zjistí, že tu hoří ohně bez lidí, budeme my už daleko.“

Rozanovi i Josému se Bleskův návrh velice zamlouval.

Rozdělali tedy ohně, pak spustili člun na vodu a všech sedm mužů plulo dál Vpředu i vzadu seděli Apačové a veslovali. Tři bílí seděli uprostřed. Blesk doporučil, aby se pokusili usnout a odpočinuli si, později že je vystřídají. První usnul Gayferos, ale po něm i José a Rozan.

Blesk držel stráž. Pozorně sledoval oba břehy. Jeho mužná tvář a klenutá prsa, jen zpola zahalená pláštěm se rýsovala se proti nočnímu nebi jako krásná socha. Neznal únavu, neznal strach. Jeho bystrému sluchu neuniklo sebemenší zašelestění.

Pluli asi dvě hodiny a na obzoru už se matně nadýchávala předzvěst brzkého úsvitu. Blesk pojednou dal veslařům znamení, aby přestali veslovat. Ve tmě před nimi se ozýval zvláštní chraplavý zvuk, ještě sice vzdálený, ale přímo před nimi ve směru plavby.

Blesk se naklonil ke spícímu Rozanovi a lehce se dotkl jeho ruky. Rozan okamžitě vztyčil hlavu. Povšiml si, že Indiáni neveslují, a na Bleskův němý pokyn se také zaposlouchal do podivného vzdáleného chrapotu. –

„Je pravda,“ ptal se tiše Blesk, „že puška Orla Sněžných hor se jen zřídkakdy minula cíle?“

„Byla to pravda,“ odpovídal Rozan stejně tiše, „dokud jsem měl svou starou karabinu. Z téhle jsem však ještě nevystřelil, nevyzkoušel jsem ji.“

Blesk znovu vztyčil prst a ukázal do tmy před nimi.

„Aha!“ prohlásil Rozan, když znovu zaslechli ten podivný zvuk. „Blesk nemusí nic říkat. Je to grizzly, šedý medvěd, tam někde vpředu. Pak bude nejlíp mlčet, neveslovat, nechat se unášet proudem a potichu kolem něho proplout.“

„Blesk však ví, že tenhle grizzly nás nenechá jen tak proplout. Má doupě na ostrůvku v řece a řeka je tu velmi úzká.“

„Potom ovšem,“ navrhoval Rozan, „bylo by lip vystoupit na břeh, obejít to místo i s člunem a někde níž se znova pustit po vodě. Nesmíme zapomenout na to, že tu kdekoli mohou číhat Komančové a že jediný náš výstřel jim okamžitě poví, že tu jsme.“

„Blesk by však rád získal grizzlyho kůži pro Jezerní růži,“ navrhoval mladý Apač. „Máme ostré nože i sekery, mohli bychom se s ním utkat bez výstřelů.“

„I jen hluk zápasu nás může prozradit,“ namítl Rozan. „Ať mě můj rudý bratr dobře chápe: utkal jsem se už s mnoha takovými a nemluví ze mne strach. Chci jen co nejrychleji, bez zdržení pokračovat v cestě.“

Apač s patrnou lítostí, ale s pochopením přikývl.

Vzbudili pak i Gayferose, José už předtím otevřel oči a poslouchal, o čem se hovoří. „Aby hrom tu potvoru rozrazil ve dvě,“ posteskl si. „Mně se tak krásně spalo!“

Přirazili pak ke břehu, jímž tu bylo mírné návrší, zarostlé vysokou trávou. Rozan dal pokyn, aby zůstali na místě, že napřed prozkoumá okolí. Vystoupil na návrší, zmizel v trávě. V tichu, které nastalo, ozvalo se několikrát temné medvědí zařvání. Grizzly zřejmě ucítil lidský pach a to v něm probudilo chuť zaútočit. Za malou

chvilku se Rozan rychle vracel. „Rychle pryč,“ přikazoval. „Rychle a potichu. Asi deset Indiánů se tu prohání na koních po prérii!“

„Blesk –se tedy nemýlil,“ konstatoval Apač, „když vyčetl jejich přítomnost z vytí š a k a l ů ... Kam ujíždějí?“

„Vpravo i vlevo. Zdá se, že už zjistili naše stopy u ohňů a že se snaží dostihnout nás na řece.“

„Pak nezbývá,“ prohlásil José, „než chopit se nožů a seker a pokusit se projet kolem grizzlyho. Nasedejme!“

Učinili tak. A člun plul dál, přímo k ostrůvku za zákrutem. Za jiných okolností byli by se Apačové i lovci těšili na utkání s medvědem, nejvíce asi šedý medvěd, který patrně dostal své jméno právě pro zkušenosti z bojů s medvědy. V této chvíli jim však potěšení z toho ukrádala přítomnost Komančů.

Rozan, aby zabránil Bleskoví podlehnout pokušení a zaútočit na medvěda, sedl si s veslem kupředu a Bleska poprosil, aby zůstal u vesla na zádi. Mezi nimi, s noži a sekerami v rukou, zaujali místo všichni ostatní. Záhy se objevil ostrůvek v řece a ve tmě na jeho břehu se rýsující tělo grizzlyho s čenichem mířícím vzhůru. Pak se medvěd vztyčil v celé své velikosti na zadní a přední tlapy zdvihl, jako by už sahal po lovcích i po Apačích.

„Svatá panno,“ zašeptal Gayferos, který se s medvědem setkával poprvé v životě, „stůj při nás a chraň nás před tou obludou!“

„Teď nechte modlení,“ nabádal ho José, „a chopte se pevně nože! Nebo si ta obluda bude moci tlapou sáhnout třeba zrovna na vaši hlavu!“

Člun nabíral na rychlosti a blížil se k ostrůvku, hnán proudem i záběry vesel. Medvěd stál, bez pohnutí, jako by čekal na vhodnou příležitost, jako by váhal, má-li se vrhnout do vody, či má-li počkat, až mu proud přinese člun přímo pod tlapy. Byli by asi propluli kolem něho bez úhony, dřív než by se byl rozhodl, co vlastně má udělat, kdyby jeden z Apačů nepodlehł lovecké vášni a nevystřelil po něm šípem. Šíp se grizzlymu zabodl hluboko do břicha. Zařval bolestí a vrhl se zuřivě do vody. Bylo to, jako by se ze břehu utrhl kus skály. Vlna odhodila člun stranou, z dosahu jeho tlap. A to je vlastně zachránilo.

„Rychle odtud,“ velel José, obávaje se, že medvěd dostihne člun a rozdrtí ho.

„Nekřič,“ napomínal ho Rozan, mohutně zabíraje veslem.

Tichem si však stejně už pomáhat nemohli. Na zádi třeskl výstřel. Blesk spatřil jednoho z Komančů, jak se v pokleku na břehu chystá k výstřelu na ně. Vystřelil tedy dřív než on, protože opatrnost byla už zbytečná. Hned potom se v prérii ozval válečný pokřik ostatních Komančů. Odpovědí byl stejně bojovný křik čtyř Apačů v člunu. Když José viděl, že už je zbytečné chovat se potichu, namířil na grizzlyho a střelil po něm. Grizzlymu klesla hlava do vln, ale dál už se o něho nikdo nestaral.

Člun už zase letěl rovinou a Rozan na přídí se snažil rozpoznat v hlubokém ještě ranním šeru postavy Komančů na prerii. Postřehl, že ujíždějí, snažíce se přetnout oblouk, který tu řeka tvořila, nadjet člun a počkat si na něj na konci táhlého zákrutu. Proti stále jasněji prosvítajícímu rannímu obzoru se jezdci matně, ale postřehnutelně míhali ve vysoké trávě.

„Vyzkoušíme své pušky,“ pokynul Rozan Josému.

Pečlivě mířili a pak vystřelili. Dva Komančové spadli s koní.

Apačové v člunu to pozdravili ostrým, jásavým křikem.

Než však stačili vystřelit znovu, zbylí Komančové zalehli v houštinách na břehu v těch místech, kam člun směřoval. Nebylo vyhnutí: buď museli proplout kolem nich, vydáni napospas jejich střelbě, nebo přistát, střetnout se s nimi na břehu a teprve potom plout dál. Rozan však navrhl třetí řešení: přistát na druhém břehu, vzít člun na ramena, obejít obloukem nebezpečné místo a potom pokračovat v plavbě. Blesk to schválil.

I zaveslovali kus zpět v malou zátoku.

Sotva však vystoupili na břeh, vzplanul oheň, který zapálili Komančové. A spolu s ohněm se ozvala i střelba. Ohrozit je sice nemohla, šli příkrčení vysokou trávou a nebyli vidět. Rozan však uhodl smysl obojího: „Nepochybně dávají znamení jiné skupině Komančů, kteří se asi potulují na tomto břehu řeky. Musíme si pospíšet a pokusit se proniknout dolů, dřív než se objeví.“

Apačové a Gayferos nesli člun, Rozan, Blesk a José šli po obou stranách s puškami v rukou a střežili je. Postupovali rychle vpřed.

Svívalo stále ostřeji. Snažili se postupovat co nejrychleji, kryti zatím proti střelám z druhého břehu mírným návrším. Náhle však postřehli v prérii před sebou skupinu asi dvaceti Komančů. Čtyři ujížděli na koních a blížili se velmi rychle. Kolem nich, v rozptylu, napočítali ještě asi patnáct dalších, postupujících pěšky.

„Rychle, přátelé, rychle dál!“ pobízel je Rozan. Museli teď překonávat úsek, na němž už je nekrylo návrší. Střelba z pravého břehu zesílila. Jeden z Apačů poklesl, střela ho smrtelně zasáhla do prsou. Blesk ho vzal na ramena. Rozan mezitím vypálil po blížících se jezdcích a zasáhl přesně. José hledal cíl na pravém břehu, ale Komančové, kryti křovinami a ranním šerem, se neukazovali. Poznali už přesnost zásahů bílých lovců a nehodlali se znova vystavovat jejich střelám. To jim zatím umožňovalo rychlý postup vpřed.

Ještě dvakrát se Rozan a José zastavili, aby znovu nabili a znovu vystřelili po jezdcích. Dva z nich zasáhli. Čtvrtý zbylý zabočil mezitím k řece, vjel do vody a snažil se postupovat tudy proti proudu, aby jim zabránil spustit člun na vodu. Toho si vzal na starost Blesk, když doběhli a spustili už člun na vodu. I jeho zásah byl přesný. Komanč spadl do vody a kůň bez jezdce se vrátil zpátky do prerie. Blesk potom pokřikem vybízel Rozana i Josého, aby si k nim pospíšili.

José se přikrčil a postupoval rychle dopředu.

Komančové z druhého břehu po něm vypálili několik ran. Při jedné z nich José prudce zaklel a padl do trávy. V Rozanovi se dech zatajil úzkostí. Zbledl a ztuhl úlekem, vystaven v té chvíli střelám, nekryt jako bezpečný terč. José, člověk, kterého miloval jako bratra, člověk, bez něhož se mu chtělo žít tak málo jako bez Fabiana, ztrácí život ve chvíli, kdy se zdálo, že už jim nic nemůže zabránit v úspěchu. Bolest palčivá jako oheň Rozana na chvíli zcela ochrnula. Vůbec si nevšiml, že z travin blízko něho se vysouvá jeden z Komančů s tomahavkem v ruce.

„José!“ volal Rozan naléhavě a díval se tam, kde José padl. V té chvíli se v těch místech zablesklo, zazněl výstřel a Komanč, který se právě rozmáchl, aby srazil Rozana, rozhodil rukama a padl. A hned potom zaslechl Josého volání: „Rychle sem, rychle ke mně, Rozane!“

Jako by se probudil, několika rychlými skoky se k němu Rozan rozběhl, s ohromnou úlevou, když zjistil, že José žije. Našel ho v písečné jámě, jako stvořené k tomu, aby odtud, sami kryti, mohli pálit po Komančích. Jako už mnohokrát dříve – opřeli se zády o sebe. Rozan měl na mušce levý břeh a José pravý. Bylo načase. Komančové na pravém břehu zaječeli radostí, když – jak se zdálo – José padl. Vyhrnulo se jich z křovin asi šest, nasedli na koně a vjeli do řeky, ale dvě Josého rány je rychle zarazili. Dva z nich klesli bez vlády do proudu, čtyři zbylí se rychle vraceli. Ještě dříve než se znovu skryli, zasáhl José dalšího z nich. Apačové i Gayferos u člunu se rozjásali. A jejich křik a Rozanova palba uvedly ve zmatek i Komanče na druhém břehu. Nemohli si být jisti, nevěděli, kolik vlastně nepřátel mají před sebou. Stahovali se zpět a dva z nich si ještě našla Rozanova muška. Další dva karabina Blesková. Po každém zásahu se nad prérií zcela už se probouzející do bílého dne nesl – vítězný pokřik Apačů. Měl stejné účinky jako střelba: Komančové na levém břehu unikali z jejich dosahu a zbylí tři na druhém břehu už neměli odvahy vyjít z křovin a vystavit se střelám.

„Teď je čas,“ pobídl José Rozana, „abychom vyběhli a nasedli!“ Pohlídl stěnu písečné jámy a usmál se. „Dobrá byla, dobré bylo, že jsem do ní zapadl... Škoda že si ji nemůžeme vzít s sebou, docela jistě by se nám ještě leckdy hodila.“

Vyběhli pak, dorazili k člunu, nasedli a pustili se dál po proudu. Tři Komančové na koních by je byli mohli celkem snadno dostihnout, ale neodvážili se toho v ránu, které se nad řekou i nad prérií rozklenulo. Měli příliš velkou úctu k neomylným karabinám, s nimiž se střetli.

„Podej mi ruku,“ vyzýval Rozan Josého, „ať ti ji ze; srdce stisknu! Nahnals mi strachu, kamaráde! Už jsem tě oplakával... Nedej bůh, abych něco takového musel někdy prožít doopravdy.“ S hlubokou úlevou si oddychl.

José se jen šťastně zasmál. „No co? Lidí je na světě habaděj, kdyby bylo o jednoho míň, ani by si toho nikdo nepovšiml... Tys mi ale taky nahnal strachu víc než dost! Co tě to, prosím tě, napadlo, že jsi zůstal stát jako socha? Nebýt toho, že jsem spadl do té jámy, vůbec, bych si byl nevšiml Komanče, co se ti zdvíhal v zádech ...

Tohle mi už taky nikdy nedělej ... Jinak, jak říkám, ať bůh tu jámu vyzlatí, zachránila život mně i tobě!“

„No dobrá, dobrá,“ usmál se i Rozan, „ať je po tvém, ať bůh tu jámu vyzlatí. Nebýt jí, nepluli bychom teď dál na pomoc Fabiánovi.“

Oba se odmlčeli.

Člun plul tiše dál. Teprve teď si oba všimli jednoho z Apačů, který tu v něm ležel, už bez života. Sňali čepice a mlčky naslouchali tichému zpěvu, kterým ho na cestu do věčných lovišť provázeli. Blesk se zbylými dvěma Apači.

Pluli rovinou, zdaleka mohli rozpoznat, kdyby se blížilo nové nebezpečí. O něco níž přistáli a s tichou úctou pohřbili mrtvého.

13. SRÁŽKA VE SKALNÍ SOUTĚSCE

Asi o hodinu později vpluli mezi husté stromy a ztratili bezpečný rozhled, který dosud měli. Pluli další hodinu, když se Rozan znepokojil. Všude tady se mohli skrývat Komančové.

„I když jsme je rozprášili, rozhodně se nevzdají. Jestliže jsme je neviděli, pokud jsme pluli rovinou, mohou se teď pustit za námi, ať už přímo nebo oklikou. Jsou v tomhle kraji doma, vědí, kde může být nejprůhodnější místo k čekání v záloze – a právě v tomhle lese můžeme jim vplout přímo do rukou.“

Všichni si nebezpečí byli vědomi.

Navíc se plavba stávala stále obtížnější. Řeka tu tekla klidným tokem, v němž se objevovalo stále více větví a kmenů, snesených sem z horního toku po divoké bouři v Mlžných horách. V jedné chvíli jimi řečiště bylo skoro zcela ucpáno. Mohl to být důsledek náhodou vzpříčených vyvrácených kmenů, ale mohla to být i překážka uměle vytvořená nepřáteli.

Rychle se rozhodli.

Vytáhli člun a skryli ho v houštinách.

Vzali si z něho potravu, zbraně a střelivo a pěšky se pustili podél řeky dál. Postupovali s krajní opatrností a brzo se ukázalo, že jejich obezřetlost nebyla zbytečná.

Neušli ještě příliš daleko. Cestu si museli klestit houštinami a museli přitom dávat pozor, aby pronikali dál co nejtišeji. Dostali se

znovu k řece, která se tu klikatila skalní soutěskou. V zúženém řečišti se voda vařila v prudkém proudu, už bez bariéry kmenů, která se vytvořila výš, zadržována několika silnými stromy vzpříčenými o skály soutěsky a balvany v řece.

Tady někde nejspíš mohli čekat Komančové, protože kdokoli, kdo by chtěl plout po řece, musel tudy pro nakupené spousty dřev obcházet pěšky.

Blesk všem pokynul, aby se zastavili. Šestem žádal tři bílé lovce, aby zůstali na místě, a dál pokračoval sám se svými dvěma druhy.

Rozan, José a Gayferos tedy vyčkávali.

Asi čtvrt hodinu bylo naprosté ticho.

Potom zaslechli tiché soví houknutí.

Brzy nato stejnou odpověď z druhé strany řeky.

Zkušený lovec ví, že soví houkání za bílého dne není zrovna běžné. Rozan okamžitě rozpoznal nebezpečí, ale spoléhal na to, že Blesk je rozpozná stejně bezpečně jako on.

Vzápětí se ozvala rána z pušky.

Rozan déle nečekal. Vyrazil kupředu a s ním i José a Gayferos.

Hned potom se rozštěkala spousta dalších výstřelů. „A po nich válečný pokřik Komančů.

Rozan se prodíral houštinou, nedbaje už opatrnosti. Byl už skoro u řeky a zastavil se, aby se ohlédl po Josém a Gayferosovi, kteří se za ním opozdili. V tu chvíli mu hrdlo stiskly dvě silné ruce. Jediné zaváhání bylo by ho stálo život. Tentokrát však Rozan nezaváhal. Bleskově se sehnul a strhl s sebou Komanče, který ho zezadu napadl. Dříve než se Indián mohl vzchopit k novému útoku, Rozan mu prudkým sevřením svých mohutných dlaní promáčkl hrdlo. A zdvihl jeho tělo před sebe jako štít proti druhému Komančovi, který se na něho vrhal s nožem v ruce. Srazil ho k zemi, přimáčkl ke kořenům stromu, vykroutil mu z ruky nůž a pak i jemu hrdlo stiskl smrtelným stiskem. Obojí bylo dílem okamžiku. Třetí Komanč se už k útoku neodvážil. Ve chvílce, kdy sem pronikl i José a Gayferos, vskočil do houštin a zmizel, dřív než po něm mohl kdokoli z nich vystřelit. I doběhli tedy všichni tři až na skalisko přímo nad vodou a v pokleku,

přikrčení za skálou, mohli už jen sledovat, co se před jejich očima rozvíjelo.

Asi o třicet metrů níž stáli proti sobě na dvou březích Blesk a Bystrá liška, Apač proti Komančovi. Zúžený proud mezi nimi se prudce pěnil mezi několika velkými balvany. Blesk, na něhož Rozan vzkřikl, aby mu dal znamení, že už jsou tu také, na chvílku zaváhal. To stačilo Bystré lišce, aby k němu po hřbetech balvanů přeskočil a aby ho strhl do proudu, dříve než Blesk mohl vystřelit a odrazit jeho útok. Rozan ani José tomu nemohli zabránit. I vztyčili se s puškami v rukou, ale vystřelit nemohli. Byli by mohli zasáhnout stejně tak Bleska jako Bystrou lišku. Drželi se vzájemně za hrdla, chvílemi se vynořovali a chvílemi mizeli v divokých vlnách. Tu však do proudu vskočili i dva Bleskoví druhové. V malé chvíli je dostihli a proti třem se Bystrá liška ubránit nemohl. Navíc se zčistajasna na skalisku nad čtveřicí objevila postava bělocha. Rozan nechtěl věřit očím: nebyl to nikdo jiný než don Diaz. Stál tam, s puškou připravenou k zásahu, ale nebylo ho už třeba. Blesk, vysílený zápasem s Bystrou liškou i s divokým proudem, vynořil se z vody blízko dona Diaze a s jeho pomocí se dostal na břeh, na kus trávníku, kde zůstal ležet. Zraněn nebyl, jen sbíral síly. Když pak vstal, podal si ruku s donem Diazem, ale to už k nim doběhli i Rozan, José a Gayferos a dlouho potřásali bělochovou pravicí s upřímnou radostí, že se s ním znovu setkali. Bylo po boji.

Tři z Apačů v něm padli. Ještě jich však kolem Bleska stálo sedm. Přidali se k němu, čekající tu podle domluvy v místech, kde se mohli dobře krýt mezi skalisky a houštinami, jimiž si řeka musela prokletit cestu, aby dál – k místům, kde se spojuje s Červenou řekou – tekla už otevřeným, klidným krajem.

S Bleskem a čtyřmi bílými lovci jich bylo dvanáct. Dvanáct odhodlaných a dobře vyzbrojených mužů – to byla síla, proti níž se zbytek Komančů už neodvážil zaútočit. Stáhli se a bylo nepochybné, že se budou snažit připojit k ostatním Komančům někde v blízkosti soutoku obou řek.

Zatímco Blesk se čtyřmi lovci odpočívali, Apačové se vrátili podél řeky zpět k místu, kde zanechali člun. Když se s ním vrátili, celá výprava se pustila dál. Napřed museli člun nést ještě asi půl

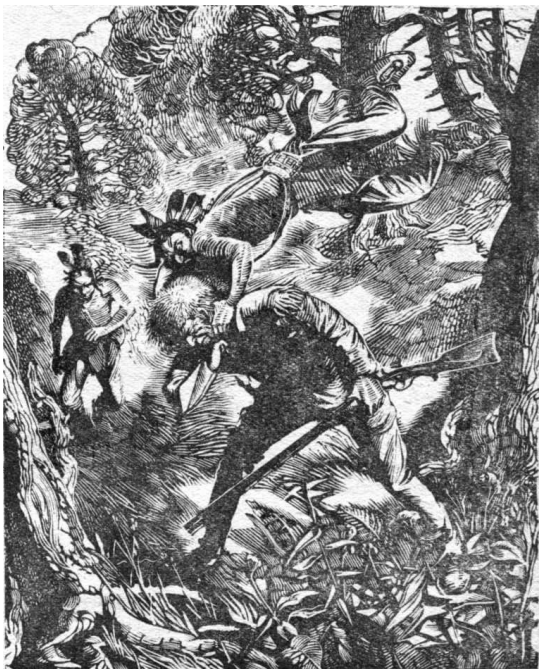
hodiny po proudu níž, kde už řeka opouštěla soutěsku a kde opět mohli nasednout a plout. Než vypluli, poslal Blesk po každém břehu dva Apače, aby pronikali vpřed před nimi a prozkoumávali okolí řeky, zda snad Komančové přece jenom nechystají nějaký další úklad.

Don Diaz, dříve než vypluli, vyprávěl, co jeho potkalo na cestě z Mlžných hor. Ubíral se v podstatě stejnou cestou jako oni. Na koni se dalo jet jen chvilkami.

Většinou se musel prodírat podél řeky stejnými překážkami jako oni a jako oni byl mučen hladem. Zprvu se neodvážil vystřelit po zvěři, aby k sobě nepřipoutal pozornost potulných Komančů. Později, když se hluboko v noci dostal k místům, jež byla královstvím šedého grizzlyho, vystřelit musel, protože grizzly proti němu nečekaně vyrazil. Ve tmě však medvěda nezasáhl. Podařilo se mu sice uniknout, ale kořistí grizzlyho se stal jeho kůň. I musel jít dál pěšky. Když se dostal až do lesů u soutěsky, narazil v nich na skupinu Apačů. Přijali ho přátelsky, vykouřil s nimi dýmku míru a u jejich ohně se také po dlouhém hladovění poprvé zase dosyta najedl. Spolu s nimi tu pak čekal na Bleska, aniž měl tušení, že s ním přijedou i oni tři.

Když don Diaz dovyprávěl, pustili se v člunu na další cestu.

Pluli pokojně asi dvě hodiny, když se na břehu vztyčila postava jednoho z apačských zvěďů. Vyzval je k přistání a pak tiše Bleskoví sděloval své zprávy. Blesk je sdělil i Rozanovi a donu Diazovi: v

nevelkém lese na pravém břehu objevili Apačové dvojici bělochů a nejsou si jisti, zda to mohou být přátelé, nebo nepřátelé.

Blesk, Rozan a don Diaz přikázali ostatním, aby zůstali u člunu, a opatrně vyrazili kupředu sami.

Připlížili se lesem k ohni, u něhož seděl muž, jehož my už známe. Byl to Wilson, Angličan, který s najatým Woodmanem táhli prérií za stopami bílého mustanga. Angličan tu seděl sám. Dříve však než mohli vystoupit a oslovit ho, vrátil se k ohni ten druhý, placený Wilsonem za to, aby mu pomohl lapit mustanga a aby bděl nad všemožným nebezpečím, jež je mohlo potkat.

„Sire,“ řekl Woodman, „varuji vás. Je zapotřebí uhasit oheň. Upozorňuji vás, že jsem na řece zahlédl člun a v něm více lidí. Patrně Indiánů. Mohou tu být každou chvíli.“

„Pro mne za mne, ať tu jsou. Je přece vaší věcí, Woodmane, abyste udělal, co pokládáte za vhodné. Myslíte-li, že bude lip uhasit oheň, prosím, já už jsem se najedl, zhasme tedy oheň.“

Rozan i don Diaz se museli smát jeho naivitě a bezstarostnosti. My bychom mohli spíš než oni pochopit, proč teď Wilson byl, dá-li se to vůbec říci, ještě klidnější než kdykoli předtím. Splnil se mu totiž sen, splnilo se, za čím křížem krážem táhl těmito kraji.

Nedaleko ohně se pásli tři koně. Dva zcela volně, třetí s předními nohama pevně spoutanýma.

Ten třetí byl stříbřitě bílý jako padlý sníh.

Nebyl to nikdo jiný než zázračný bílý mustang.

Dvěma urputným podivínům se v minulém večeru podařilo to, čemu nikdo nechtěl uvěřit: lapili nepolapitelný sen, ulovili pohádkového bělouše.

Když se z lesa vynořila naše trojice, Angličan se ani v nejmenším nevzrušil. Vstal a díval se na ně – s klidem Angličana.

„Jsem don Diaz,“ představil se první.

„Já jsem Rozan a tohle je náš přítel, náčelník Apačů, Blesk“

„Těší mě, Wilson,“ uklonil se Angličan, jako by je vítal někde v městském salónu, a nikoli uprostřed prerie, obklopen nejružnějším nebezpečím. Pak je pozval k ohni a nabídl jim maso, které se tu peklo.

Přijali. S úsměvem přijal obdiv, který vyslovili nad bílým mustangem. S klidem vyslechl, když mu vyprávěli, co je tudy vede. „Yes,“ prohlásil. „Včera odpoledne jsme na řece zahlédli člun, v němž byli Indiáni a dva běloši nebo možná míšenci. Nechali jsme je proplout, neměli jsme o ně zájem, byli jsme na stopě mustanga.“

Zda byl v člunu ještě další běloch, pravděpodobně spoutaný, to nemohl říci. Ale když se dozvěděli, o koho že šlo, s klidnou samozřejmostí jim oba nabídli svou pomoc, jako by šlo o spoluúčast na lovu lišek. Rozan s radostí nabídku přijal.

A tak se celá malá výprava o něco později pustila dál po proudu. Vpředu čtyři apačští zvědové, volně za nimi Wilson s Woodmanem na dvou koních. K Wilsonovu sedlu byl pevně připoután zkrotlý bílý mustang. A v člunu na řece čtyři Apačové a jejich čtyři bílí přátelé.

My je teď opustíme, abychom se podívali, co všechno se mezitím dalo s tím, koho naše vyprávění provází od dětství: s Fabianem.

14. ÚNOS JEZERNÍ RŮŽE

Fabian z Mediány ...

Co mu byl platný hraběcí titul, když se řítí se skály dolů, nepouštěje ze sevření Komanče, který dodýchal? Měl štěstí, že prudký náraz se ztlumil právě tělem toho Komanče. I tak ztratil vědomí.

Tak ho našli Zrzoun s Hnědobrádkem a s Černým orlem, když unikli ze skal dolů. Po krátké úřadě se dohodli, že oni dva s Fabianem pojedou ve svém člunu dolů po řece a Černý orel že napřed vyjde vstříc skupině s Bystrou liškou, která šla po stopách obou lovců od ostrůvku y řece, který tak záhadně zmizel. Spolu s nimi a s ostatními zbylými Komanči že se pak setkají u Červené vidlice.

Zrzoun pak odvedl bezvládného Fabiana k loďce v podzemním průplavu. Ve chvatu – nemohli si být jisti, zda je Rozan a José i v prudké bouři přece jenom nenajdou – chopili se vesel a co nejrychleji odpluli. Fabian se probral k vědomí, když už loďka byla hodně

daleko. V poutech, bezmocný, marně pátral ve tvářích míšenců. Nic z nich vyčíst nemohl, kromě jasných rysů potměšilé krutosti. Na otázky, které položil, nedostal ani slůvko odpovědi.

Bouře dosud zuřila neztenčenou silou. Rachotil hrom, násobený ozvěnou skal. Bez ustání lilo.

Fabian ležel na dně člunu, zcela promáčen proudy lijavce i vodou, která se hromadila v člunu. Ztratil znovu vědomí.

Když se k ránu vyjasnilo a když se v ostrém ranním slunci znova probral k vědomí, člun byl přivázán u břehu, oba míšenci seděli u ohně, sušili si promáčené šatstvo, opékali si maso ze srnce, kterého zastřelil Hnědobrádek. Aby jim snad nezemřel hladu, uvolnili na chvíli pouta na rukou i Fabiánovi a bez řeči mu podali kus opečeného masa. Jakmile se najedli, hned mu zas pouta utáhli, položili ho do člunu a pokračovali v cestě.

Během dne se zastavili na ostrůvku, kde byla jejich skrýš. Jen na chvíli, aby prozkoumali, zda skrýš je neporušena. A zas pluli dál.

Nedlouho potom narazili na tlupu asi deseti toulavých Komančů.

Dohovořili se s nimi, smluvili si společný postup s odvoláním na příkazy Černého orla. Tam právě přistihli ,jednoho z Apačů, jednoho z Bleskových zvědů. Zrzoun neměl zájem o to, aby vzrostl počet jejich protivníků. Dali mu tedy svobodu a vzkázal po něm Bleskovi, co už víme.

Potom pečlivě uschovali svůj malý člun a pluli dál společně s Komanči ve velkém, těžkém člunu, vytesaném; z mohutného kmene. Fabian nerozuměl tomu, co předtím mluvili s apačským zvědem, ale zůstal v něm pocit, že mu svítla určitá naděje. Patřil-li ten mladý Indián k nepřátelům Komančů, pak je možné, že se setká s Rozanem a Josém a že by jim mohl povědět, co se děje s ním, s Fabianem. Jak víme, nemýlil se.

Druhého dne k večeru dopluli k Červené vidlici.

Přistáli na pravém břehu řeky. Nebylo to místo nijak příjemné.

Mezi řekou a horami, jež se táhly v dálce, s temeny pokrytými věčným sněhem, prostírala se močálovitá krajina, porostlá vlhkým lesem takřka neproniknutelným. Protější břeh řeky byl podstatně

pohostinnější: za pobřežním lesem se táhla zvlněná prerie sahající až k jezeru Bizonů.

Vytáhli lodici z vody, odvěkli ji hlouběji do lesa a tam ji skryli. Fabiana tam nechali. Spolu s ním tu zůstal na stráži jeden z Komančů. Ostatním Zrzoun přikázal, aby zaujali místa na břehu a čekali na příchod Černého orla.

Strávili tu celou noc.

Ráno si Hnědobrádek rozvázal stužku, která vázala jeho vlasy, a učesal se po způsobu bělochů. Umyl se v řece a upravil si i oděv tak, že se teď podobal bílým lovcům, kteří sem chodívali za bobry nebo za bizony. A s ručnicí přes rameno přebrodil pak řeku a vydal se směrem k táboru u jezera Bizonů.

Postupoval tiše a opatrně jako kočka.

Teď už nebylo proč spěchat.

Potřeboval jenom vědět, co se děje v táboře dona Augustina, a promyslet si, jak podle toho, co zjistí, uskutečnit nekalý záměr a zmocnit se Rosarity.

Když se dostal až do blízkosti tábora, trochu se polekal. Spatřil šest osedlaných koní a nabyl dojmu, že se don Augustin už chystá k cestě domů. Brzy se však uklidnil. O kus dále stály stany a opodál volně soumaři. Nic jiného nesvědčilo o tom, že by se snad tábor chystal k cestě zpátky. Těch šest koní bylo zřejmě připraveno jenom na vyjížďku.

Za chvíli se to potvrdilo.

Ze stanu vyšel don Augustin a po jeho boku Rosarita.

Vsedli na připravené koně, na čtyři zbylé nasedl Encinas a tři další muži z tábora.

Volným klusem zamířili do prerie směrem k řece. Co chvíli se zastavovali a Encinas ukazoval v různá místa kraje, k lesům, k horám, k jezeru, k táhlým pásmům močálů za řekou. Cílem jejich cesty bylo dostat se k některé z bobřích osad, jichž tam bylo dost a jež Rosarita zatím nikdy neviděla.

Hnědobrádek, kryt vysokou trávou, spěchal zpátky k řece, aby se tam dostal pokud možno dřív než šestice na koních. Bez obtíží se mu to podařilo. Zůstal tam sedět na kraji lesa a vyčkával, co se bude

dít. Nebe, zdálo se, samo mu posílá do rukou možnost zmocnit se Rosarity ještě dnes.

Když se šestice dostala k řece, jeli zvolna po jejím břehu a pátrali po vhodném brodu. Řeka byla stále ještě zkalená po bouři a po deštích, které se před dvěma dny přehnaly nad Mlžnými horami. I rozhodli se, že Encinas pojede po proudu dolů a pětice vzhůru proti proudu, aby našli místo, kudy bude možné se nejsnáze přebrodit.

Pětice s donem Augustinem se dost brzy dostala až k lesu, na jehož okraji seděl Hnědobrádek. První si ho všiml don Augustin. Vyzval Juana, jednoho ze svých jezdců, aby k němu zajel a vyptal se ho, neví-li o vhodném brodu. Hnědobrádek pak vstal a přišel až k nim. Don Augustin přestrojeného Hnědobrádka nepoznal.

„Odpusťte, seňore, že jsem tak smělý,“ Hnědobrádek začal rozhovor. „Jsem obyčejný lovec a rád bych věděl, s kým mám tu čest a co vás vede v tato místa.“

Don Augustin se mu představil a vysvětlil, co je jejich cílem.

„Moje dcera ještě neviděla bobří osadu, a pokud víme, bobří je v těchto lesích,“ ukázal na druhou stranu řeky, „dost. Hledáme tedy brod a hodláme se tam podívat.“

„Hm,“ řekl Hnědobrádek zdánlivě nerudně. „A já tam rozestavil své pasti ... Ale prosím, jsem ochoten dovést vás tam, slíbíte-li mi ovšem, že se budete jen dívat a že nebudete střílet.“

„To vám klidně můžeme slíbit, nám nejde o lov. Můžeme vás ujistit, že se budeme jen tiše dívat.“

„Prosím,“ vzal to na vědomí Hnědobrádek. „Pak pojd'te za mnou. Nejlepší brod je na řece o něco výš proti proudu.“

Se zdánlivou naprostou lhostejností vedl je proti proudu.

Pětice jezdců za ním.

Don Augustin měl pocit, že už se s tímto lovcem někde setkal. Dojel ho a zeptal se: „Nepotkali my už jsme se někde?“

„Pochybuji,“ odpověděl Hnědobrádek. „Vy, nemýlím-li se, jste z jihu. Moje vlast je však sever. Sever Texasu ... A teď, když dovolíte, pokusím se bobry trochu vyplašit. Vyplašení spíš mi vběhnou do pastí.“

Přiložil dlaně k ústům a vydal trojí ostrý skřek, který se podobal skřeku orlů. Chvilí čekal a pak svůj skřek ještě dvakrát zopakoval.

„To stačí, aby úplně ztratili hlavu,“ zasmál se a ukázal asi o sto metrů výš. „A tamhle je nejvhodnější brod!“

Dojeli k tomu místu.

„Dovolte, señore, abych jel první s některým z vašich jezdců.“

Nečekal na souhlas a vyšvihl se na Juanova koně, za jezdcovo sedlo. Pobídl pak koně a vjeli do vody. Ostatní za nimi.

Byli už takřka na druhé straně, když Hnědobrádek znovu vydal svůj skřek a vzápětí zaječel indiánským válečným křikem. Hned poté bodl Juana a svrhl ho s koně. Vskočil do prázdného sedla a vyjel na břeh, na němž se ozvalo ječení Komančů. Osm Komančů vyběhlo z houští, strhlo s koní zbývající jezdce. Živí v rukou Komančů zůstali jenom don Augustin a Rosarita.

Když ji Hnědobrádek chytil do náruče a spoutal jí ruce za zády, omdlela zděšením.

15. KRUHY SE UZAVÍRAJÍ

Spoutaného dona Augustina i Rosaritu odvěkli Komančové k místu, kde byl skryt člun i Fabian. Tam je zanechali a vrátili se na svá místa u řeky, aby čekali, až sem dorazí skupina vedená Černým orlem.

Nečekali už dlouho.

Napřed se na druhém břehu z travin vynořila postava jednoho jediného Komanče. Chvilí stál, rozhlížel se, pak přiložil ruce k ústům a ozval se orlím skřekem, znamením, které si smluvili.

Zrzoun mu odpověděl stejným způsobem.

Komanč vztyčil ruku, obrátil se a zmizel v prérii, níž se potom postupně ještě několikrát ozval týž skřek, stále slabší, podávaný dál jako štafeta. Pak se tráva prérii začala lehce vlnit v čáře jako had blížící se ke břehu Rio Gily a postupně se z ní vynořovala celá tlupa Černého orla, většina z nich s koněm, kterého vedli za uzdu. Přebrodili se a sdružili se.

Černý orel si poněkud překvapeně prohlížel Hnědobrádka, jehož tvář už nenesla barvy Komančů a jehož účes i oděv už neměly indiánské prvky. Hnědobrádek se ušklíbl:

„Ať se černý orel nediví... Až uvidí dva nové zajatce, pochopí, že se Hnědá brada zbytečně neupravil po způsobu bělochů!“

Zavedl ho do houštin a ukázal mu dona Augustina s Rosaritou. Černý orel se netajil zklamáním.

„Uf! Hnědá brada neztrácel čas, ale Černý orel se domníval, že tu najde Orla a Sokola Sněžných hor!“ Tomu se zase podivil Hnědobrádek i Zrzoun. „Domnívali jsme se,“ řekl Zrzoun, „že Orel a Sokol Sněžných hor neuniknou Komančům, kteří šli v jejich stopách. Mýlil se snad Rudý vous, když předpokládal, že dva bílí lovci půjdou za Hnědou bradou a Rudým vousem, v jejichž moci je syn Orla, tak jako vlci táhnou za raněným bizonem?“ Černý orel se zachmuřil.

„Bystrá liška a s ním dvakrát deset komančských bojovníků nastražili na vlky past ve skalní soutěsce,“ ukázal rukou vzhůru proti proudu, „ale vlci našli spojence v bojovnicích Apačů, s nimiž se spřáhl ještě další z bílých psů, který Komančům unikl, když vnesli smrt a oheň do tábora bílých ... A všichni měli v rukou zbraně. Kde je vzali, když jim přece Rudý vous jejich pušky rozstřílel na skále v Mlžných horách?“

Vypověděl potom všechno, co mu sdělili jediní tři živí, kteří zbyli z tlupy Bystré lišky a připojili se k nim.

„Skoro dvakrát deset bojovníků muselo odejít do věčných lovišť – a Orel i Sokol Sněžných hor i s apačskými psy přesto propluli soutěskou. S Rudým vousem a hnědou bradou je deset Komančů. Černý orel jich přivedl třikrát deset. Má za to, že dřív než vyjde večerní hvězda, vlci doplují až sem. Rudý vous ať rozestaví strážé podél řeky a ať vlky uvítá, jak se na vlky sluší. Nechť nezapomíná, že Černému orlu slíbil jejich skalpy. Černý orel zatím dá postavit tři mučednické kůly. prvním z nich připoutá syna Orla, dva další počkají, k nim Rudý vous přivede i Orla a Sokola.“ Z celé řeči jasné znělo Komančovo roztrpčení a vztek nad tím, že jim ti dva stále unikají přes všechny sliby, které dostal od obou míšenců. Zrzoun to nesl nelibě. Zamračil se a odpověděl s výsměškem: „Dvakrát už měl Černý orel možnost dokázat svou statečnost a získat skalpy vlků. Jednou je měl na ostrůvku v řece před sebou jako ptáky v kleci – a unikli mu. Ještě pořád o tom může vyprávět rameno jeho pravé ruky. Podruhé mu je Rudý vous a Hnědá brada beze zbraně vydali v

mlžných horách. Čí puška rozdrtila bráně v jejich rukou? Byla to snad puška Černého orla, nebo puška Rudého vousu? Má snad Černý orel tak krátkou paměť, že už na to zapomněl? Rudý vous a Hnědá brada jsou ochotni postavit se proti nim znovu, ruce ani srdce se jim nechvějí, ale Černý orel zůstane zde a bude tu čekat jako liška v noře, až mu jiní jejich skalpy přinesou?“

Černý orel se chopil nože. Tvář mu zešedla po urážce. „Myslí-li Rudý vous, že snad v srdci Černého orla sedí strach, pak ať vezme nůž a pusť se s ním do zápasu ...“ Hrozil prudký spor. Nezbyl však čas na jeho řešení. Od řeky zazněl výstřel.

Žrzoun s Hnědobrádkem se chopili pušek a Černý orel na krátkou chvíli ztuhl překvapením. Pak se však mocným skokem vrhl k místu, kde ležel spoutaný Fabian. Chtěl se zmocnit jeho skalpu dříve než dojde k boji, který se zřetelně rozhořel. Jakmile však nad ním poklekl, třeskla rána v houštinách a Černý orel se skácel přes ležícího Fabiana.

Hned potom přiskočil v to místo Hnědobrádek. Fabiana měl za mrtvého. Vzal tedy přes rameno Rosaritu, vběhl mezi stromy a vyskočil na jednoho z koní. Žrzoun mu běžel v patách. I on vyskočil na koně, a následován ostatními Komanči, rozjel se za Hnědobrádkem hlouběji do lesa.

Výstřely, které za nimi šlehalý zleva i zprava, zasáhli už jen dva nebo tři Komanče, kteří se opozdili. Pak se z jedné strany houštin vynořili lidé dona Augustina, vedení Encinasem, a z druhé strany Rozan s Josém a donem Diazem. José to byl, kdo zasáhl Černého orla, dříve než stačil ublížit Fabiánovi.

Ti druzí zbavovali pout Fabiana. Rozan se s ním prudce objal. Z očí mu tekly slzy upřímné radosti.

Ti první uvolňovali pouta dona Augustina. I z jeho očí tekly slzy, nikoli však slzy radosti. Zdrčeně ukazoval do hloubi lesa, v němž s unikajícími Komanči a dvěma míšenci zmizela i jeho Rosarita.

„Nezoufejte,“ těšil ho Encinas, po jehož boku bojovně vrčel jeho věrný Oso. „Jsou tu všichni vaši,“ ukázal na lidi dona Pena. „Poslal je sem v pravou chvíli Blesk, jemuž za to patří dík. Vy i já mu vdčíme za život. Nebýt jeho, byl bych i já padl do rukou těch lotrů,

hnal jsem se sem, když jsem zaslechl výstřely ... S Bleskem přišli i jeho lidé a ještě navíc lovci, jejichž pouhá jména platí na Komanče víc než naše pušky!“ Představil donu Augustinovi Rozana i Josého a hned po nich mu ruku podávali i Wilson s Woodmanem a don Diaz. – „Ani jeden z Indiánů a ze dvou míšenců nám nesmí uniknout. Sevřeme je ze všech stran, daleko neuniknou. Nesmíme však ztrácet čas,“ přikazoval Encinas.

„Kdo mi zachrání dceru,“ prosil tiše don Augustin, „tomu dám všechno, co bude chtít!“

„Nemějte obav,“ těšil ho Rozan a položil mu ruku na rameno. „Mně unesli syna – a podívejte se, zas je u mne živ a zdrav,“ ukázal na Fabiana. „Postaráme se o to, abyste i vy mohl prožívat stejnou radost jako teď já. Blesk s Apači nám pomohou. Čekají na Komanče právě v těch místech, kam oni se teď rozjeli ...“

Hluboko v lese se ozvala střelba a po ní křik Apačů.

„Slyšíte?“ volal Rozan. „Nejsou daleko!“ Vykřikl, aby dal Apačům znamení, že jim jdou na pomoc. „Rychle, přátelé, za mnou!“

Vběhli do houštin. Rozan a José vpředu, vedle nich Encinas se svým psem – a za nimi ostatní.

Musíme ještě vysvětlit, jak se stalo, že se v tu pravou chvíli objevili všichni lidé dona Augustina. Zasloužil se o to Blesk, jak už řekl Encinas. Ještě dříve než dopluli do těchto míst, vypůjčil si Wilsonova koně a velkým obloukem dojel do tábora dona Augustina, aby všechny varoval před nebezpečím. Když zjistil, že don Augustin s Rosaritou si vyjeli k řece a k bobřím močálům, okamžitě pochopil, co jim hrozí. Vyburcoval všechny, aby nasedli, vyzbrojili se a jeli za nimi. Měli postupovat podél řeky vzhůru – a přitom se právě setkali s Encinasem, který se ujal velení. Rozan, José a don Diaz s Wilsonem a Woodmanem měli postupovat po proudu dolů – a on sám se svými Apači si vzal na starost postup močálisky z boku, kdyby snad Komančové a míšenci hodlali unikat pryč tam tudy. Jak se ukázalo, bylo to nejspříhodnější, co mohli udělat.

Teď, právě v této chvíli, vnesli zmatek mezi ustupující Komanče, když po nich začali pálit, a vylekali je nečekaným bojovým pokřikem.

Když však za Rozanem a za Josém dorazili v ta místa všichni ostatní, nenašli z Komančů nikoho. Čekal je tu jen Blesk a ukazoval, kudy celá tlupa unikla: úžlabinou stoupající po mírném návrší, kolem níž křoviny a klenba vysokých stromů vytvořily jakýsi tunel.

Pustit se tudy za nimi znamenalo riskovat, že se vystaví palbě z úkrytů mezi stromy. Čekat a rozmýšlet se, to znamenalo riskovat, že jim zatím Komančové uniknou příliš daleko. A don Augustin rozrušeně naléhal, aby se ani chvílku nezdržovali.

Blesk mu vysvětlil, že jeho bojovníci jsou už vpředu, aby sledovali, kam Komančové směřují. Bylo však potřeba poradit se o dalším postupu, a to rychle.

Zatímco nešťastný don Augustin prosil, aby nemeškali a pronikali dál stůj co stůj, don Diaz se snažil uklidnit ho. Vysvětloval mu, že jediné nebezpečí, které Rosaritě zatím může hrozit, je boj, v němž by ji mohla zasáhnout náhodná rána. Pro Komanče žena není protivníkem, vůči němuž by se chtěli mstít, ti o ni zájem mít nebudou. Pro oba míšence může být nejspíš rukojmím, za něž by si mohli vykoupit vlastní život. Je tedy potřeba volit další postup s rozmyslem.

Blesk, který jim naslouchal, byl téhož mínění.

Navrhl pak, aby většina z lidí dona Augustina zůstala v těch místech, kde teď jsou, po obou stranách úžlabiny, kdyby se snad Komančové pokusili probít se zpátky. José s Encinasem a jeho druhy měli opatrně postupovat obchvatem po pravé straně a don Diaz s oběma Angličany a s ostatními lidmi po straně levé. On, Blesk, a Rozan že se pokusí proplížit po obou stranách úžlabiny vpřed a zjistit, kde asi jsou skryti. K severu že unikat nebudou, protože tam je pásmo močálisek a lesa tak hustého, že tudy jezdci postupovat nemohou. Podle jeho mínění vyrazili do těch míst jenom proto, že jim jiná cesta nezbývala. Pokusí se tam zaujmout postavení, v němž by se mohli bránit, a v noci se pak probít zpět k řece a k volné přerii.

Rozan, José. Encinas i don Diaz s Bleskem zcela souhlasili.

Don Augustin se trochu uklidnil. Věřil ve zkušenost a moudrost lovců a v Bleskovu znalost těchto míst i v jeho bystrost a statečnost, kterou už tolikrát osvědčil.

V okamžiku, kdy se chtěli rozjíždět v určené směry, objevil se mezi stromy jeden z Apačů. Nesl Bleskovi zprávy. Tiše s ním hovořil a Blesk pozorně naslouchal. Potom se obrátil ke svým bílým přátelům a usmíval se.

„Blesk se nemýlil, když řekl, že Komančové daleko unikat nebudou ... Ať jsou bílí bratři chvíli zcela zticha a poslouchají!“

Všichni zmlkli.

V tichu bylo slyšet vzdálené rány sekyr, jež zřejmě chvatně porážely kmeny stromů.

„Zatarasují asi jedinou cestu, kterou je možno na koních za nimi proniknout,“ usoudil Rozan a Blesk přikývl.

„Když má pták strach,“ vysvětloval, „vzlétne, ale oni nemají křídla. Když má bobr strach, vpluje do svých doupat pod vodou, ale oni nemají takovou skrýš. Když má liška strach, vběhne do své nory, ale oni nemají noru. Chtějí se proto skrýt za kmeny stromů, protože i do jejich srdcí vešel strach jako vítr, který k zemi tiskne slabou travu.“

„Ale co učiní s Rosaritou?“ ptal se s úzkostí don Augustin.

„Jezerní růže má sice nohy i ruce spoutány provazem, ale žije a čeká, až ji Blesk vrátí do rukou otce. A Blesk to Učiní. Necht’ se otec neznepokojuje... Dřív než vyjde večerní hvězda, Jezerní růže se vrátí do svého stanu.“

„Kéž mluvíš pravdu,“ zašeptal v dojetí don Augustin a sklonil hlavu.

„Blesk i jeho bílý bratr,“ obrátil se Apač k Rozanovi, „se však mýlili, když se domnívali, že z míst, kde teď jsou Rudý vous i Hnědá brada a s nimi smečka komančských šakalů, vede jen jedna cesta. Mí bojovníci zjistili, že se odtamtud dá i na koních uniknout ještě v druhou stranu, směrem k východu ... A proč tedy šakalové porážejí stromy a proč prozrazují ranám; seker, kudy se k nim máme probíjet? Chtějí nás přilákat tam, kde znějí rány seker – a uniknout druhou stranou. Souhlasí-li bílí bratři, Blesk je žádá, aby m u svěřili dvakrát deset jezdců, a ti se s ním vydají k cestě, která z lesa vede k východu. Orel Sněžných hor s deseti lidmi necht’ opatrně proniknou do míst, kam nás zvou zvukem seker, a lovci bizonů s ostatními ať se do těch míst blíží z druhé strany, z té, kam teď bude slunce zapadat. Až

uslyší houknutí sovy, ať zahájí palbu – a až se šakalové pohnou stezkou k východu, Blesk jim zatarasí cestu. Budou-li prchat zpět, pak je stiskneme tak,“ ukázal rukama s rozpřaženými prsty proti sobě, „že ztratí dech a srdce se v nich zastaví.“

Všichni‘ zcela souhlasili, jenom don Diaz si vyžádal, že pojedou se skupinou vedenou Bleskem. Správně předpokládal, že při pokusu o únik povezu tam tudy s sebou i Rosaritu, a chtěl být tam, kde jí nejspíš bude moci prospět.

Blesk potom poslal apačského bojovníka zpět, aby ostatním Apačům sdělil, jaký mají plán. A Rozan si vymínil, že spolu s ním, nikoli však vpředu, půjde i don

Augustin a Fabian, aby je měl na očích a mohl zasáhnout, kdyby jim hrozilo nebezpečí. A potom všichni vyrazili tak, jak si domluvili.

S největší opatrností postupovali v určená místa.

Rozan, José i Fabian po několika dnech plných úzkostí a napětí byli zase spolu. S nimi i Gayferos, jehož hlava bez vlasů byla už celkem zhojená, a dalších deset z lidí dona Augustina, svěžích a bojechtivých. Rozan musel krotit jejich netrpělivost a nutit je k obezřetnosti. Nemohli si totiž být zcela jisti, že se všechno bude dít tak, jak předvídal Blesk.

Hluk sekýr, který jim naznačoval směr, utichl.

Komančové byli zřejmě se záseky hotovi – a teď očekávali útok.

Rozan po levé straně úžlabiny a José po její pravé straně postupovali střídavě tak, jak byli zvyklí: zatímco jeden z nich se plížil vpřed, druhý ho vleže střežil.

Nic zatím nenasvědčovalo tomu, že by hrozilo nějaké nebezpečí.

Houština, skrze kterou pomalu pronikali, bránila rozhledu. Kryla je sice, ale kryla i protivníka, který tu mohl čekat za každým stromem.

Napětí stále vzrůstalo.

V tichu se náhle ozvalo zaržání koně. Nepříliš blízko, ne však také příliš daleko. Všichni se přitiskli k zemi. Chvíli čekali.

José pak zdvihl hlavu a rukou přikazoval, aby všichni zůstali na svých místech. Pak ukázal rukou na sebe a rukou vpřed. Dával tím znamení, že on sám se bude plížit dál a ostatní aby vyčkali. Zmizel pak vpředu a Rozan se marně snažil pohledem ho sledovat. O to

soustředěněji pak jen úporně poslouchal, připraven vyběhnout‘ za ním na sebemenší znamení, že se s něčím střetl.

Nic se však neozvalo, ani nejmenší šustot nebo praskot.

José postupoval vpřed jako duch, jako tichý vítr, který nerozšvelel ani lístek na stromě, který nepohne ani stéblem trávy. Právě v tom, co nebylo vidět ani slyšet, byla skrytě obsažena všechna jeho bystrost a zkušenost, soustředěná obratnost lovce, který se naučil chodit po stopách plaché zvěře a který se nesčíslněkrát musel utkat s protivníky horšími než nejdravější zvěř.

Zdalo se to nesmírně zdoluhavé, ale netrvalo déle než čtvrthodinku, když se opět neslyšně vynořil z křovin blízko Rozana. Šeptem mu sdělil, co zjistil: Komančové se skryli za hradbou kmenů, jež skáceli tak, že skutečně zatarasili přístup úžlabinou. Na dost rozlehlé planince u bobřího rybníka leží volně v trávě u svých koní. Jen dva z nich drží stráž. Ostatní zřejmě čekají jen na jejich znamení, aby naskočili na koně a tryskem vyrazili po cestě k východu.

„Ty a já,“ navrhoval José, „mohli bychom zneškodnit jejich stráž. Nejsou nijak zvlášť opatrní, nečekají asi, že by necvičení honci a pasáci mohli bez hluku proniknout až do blízkosti planiny. Potom by za námi mohli bez obtíží zaujmout svá místa i ostatní a čekat na Bleskovo znamení.“

Rozan byl pro. Dali tedy rukou znamení ostatním, aby zůstali na místě a čekali, až se oni oba vrátí. A potom učinili ve dvojici totéž, co předtím sám José. Opatrně, neslyšně, jako lehký stín se posouvali kupředu. Pak se rozdělili. Josému se podařilo zezadu přepadnout a stisknout hrdlo prvnímu z Komančů, dřív než vůbec mohl něco vytušit. Druhého upoutal pohyb větví v těch místech, kde José dokončil svůj přepad. Když chtěl vykročit v to místo, aby zjistil, co se tam děje, vztyčil se vedle něho Rozan, a dřív než přepadený Komanč mohl ze sebe vypravit poplašený výkřik, stiskly i jeho Rozanovy silné ruce jako kleště.

V ležení Komančů nikdo nic nepostřehl. Nepostřehli ani to, když o něco později zaujali svá místa všichni lidé, jež vedl Rozan a José. Spoléhalo totiž na své stráž. A Rozan nemohl už nic namítat proti tomu, aby ve skrytu po jeho boku připravili své karabiny k výstřelu i Fabian a don Augustin.

Čekali potom už jenom na houknutí sovy, z něhož by mohli vyčíst, že i Blesková skupina je připravena k tomu, co si domluvili.

José se odplížil v tu stranu, kudy se měli přiblížit lidé, vedení Encinasem.

Kruh, v jehož středu byli oba míšenci se všemi zbylými Komanči, se zcela uzavíral.

V jeho středu byla ovšem i Rosarita.

Zatímco Rozanovi lidé s karabinami čekali už jenom na znamení, že boj má začít, don Augustin trnul úzkostí, aby se při boji, který měl co nevidět vzplanout, nestalo nic právě jeho dceři. Nikdo jiný nemohl mu v tuto chvíli rozumět lip než Rozan. Všechna jeho pozornost byla také soustředěna k místu, kde seděla Rosarita, opřena o kmen Stromu, s pouty na ruku i na nohou.

Čekali, tajíce dech a potlačující vzrušení.

Blesk stále ještě nedával smluvené znamení.

Ti, kdo jeli s ním, museli se ubírat oklikou a bylo pro ně mnohem svízelnější pronikat houštinami blíž k místu, kde byli shluklí Komančové. Rozan nepochyboval o tom, že i na ostatních místech postavili Komančové stráž, a obával se, že na některou z nich mohou předčasně narazit jak ti, jež vedl Encinas, tak lidé vedení Bleskem. A kdyby boj vzplanul, dřív než k němu budou všichni připraveni, mohli se obléhaní rozprchnout i bez koní do neprostupných houštin, v nichž by mohli zmizet i s Rosaritou.

Snažil se tedy neztrácet z mušky především oba míšence. Ti mu však chvilkami mizeli mezi ostatními Indiány a nebylo jisté, že by je mohl přesně zasáhnout ve zmatku, který by nastal, kdyby boj vzplanul, dřív než čekali.

A to, čeho se obával, se stalo.

V houštině, skrze kterou se měl přiblížit Encinas, se napřed ozval orlí skřek. Všichni na planince byli okamžitě ve střehu. Hned poté vyběhl z lesa jeden z Komančů, který tam byl na stráž, a za ním třeskl výstřel. Po něm druhý a pak celá salva. Na kraji houštin se vynořil Woodman, brzy po něm Wilson i Encinas a ostatní. Kryli se za kmeny stromů a páili po Komančích, kteří bleskově naskakovali na své koně.

Nastal zmatek, jehož se Rozan bál.

Bál se o Rosaritu, aby ji nezasáhla některá ze střel, bál se, že Blesk a don Diaz dosud nezavedli své lidi na vhodné místo, a bál se, že se tím vším může zcela zhatit

Bleskův plán. Karabinu sice držel pevně, ale vystřelit po míšencích se neodvážil. V klubku indiánských těl se míhala i Rosarita, kterou Hnědobrádek hned v první chvíli uchopil a dal si ji přes rameno – a tím se i kryl. Podařilo se mu dostat se na koně takřka zároveň se Zrzounem. Pak cosi vykřikl nářečím Komančů a proud jezdců se rozjel k východu.

Na planince sice zůstalo ležet asi pět Komančů zasažených střelami, ale všichni ostatní se už jenom míhali mezi stromy, mizíce směrem na východ, aniž narazili na odpor.

Rozan a všichni ostatní se rozběhli z úkrytu ven, ale zabránit Indiánům v úniku nebylo už možné.

Rozan s úzkostí čekal, ozve-li se výstřel, který by byl znamenal, že Blesk a don Diaz přece jenom Komančům volnou cestu uzavírají.

Několik dlouhých vteřin se však neozývalo vůbec nic. Jenom dusot prchajících koní se nerušeně vzdaloval.

Potom však uslyšeli tři výstřely.

Po nich křik Apačů.

A potom hustý praskot mnoha desítek ran.

Proud Komančů přece jenom na odpor narazil.

I když nemohli vidět vůbec nic, na Rozanův povel se všichni rozběhli v tu stranu. Dříve však než doběhli na konec planinky, ozval se dupot koní a proud Komančů se řítíl zpátky na planinu.

Rozpoutal se boj muže proti muži.

Nezbyl čas nabíjet znovu karabiny.

Padlo ještě několik výstřelů – a potom už se míhaly jenom nože a tomahavky. Rozan kolem sebe tloukl ručnicí, kterou držel za hlaveň, a přitom se urputně probíjel v to místo, kde stál Fabian. Tam už však byl i José. Oči mu jiskřily, stejně jako Rozan srážel obrácenou karabinou Komanče, kteří se k němu snažili přiblížit.

V prvních chvílích to vypadalo zle.

Bílí se shlukli, pokud k tomu měli čas, v užší kruh a bránili se zoufale indiánským jezdcům, kteří kolem nich kroužili a najížděli na

jejich hlouček jako jestřábi. Několik z lidí dona Augustina už padlo, řada dalších krvácela z ran.

Svištěla kopí, svištěly šípy, proti nimž nebylo čím se krýt.

Potom se však zcela nablízku ozval i pokřik Apačů, něm i dusot koní – a na planinu vjeli Apačové se všemi ostatními lidmi dona Augustina. Situace se rázem měnila. Ti, kdo obkličovali, byli nyní obkličováni a octli mezi dvěma ohni. Ti, kdo zatím byli v převaze, byli nyní převahou drceni.

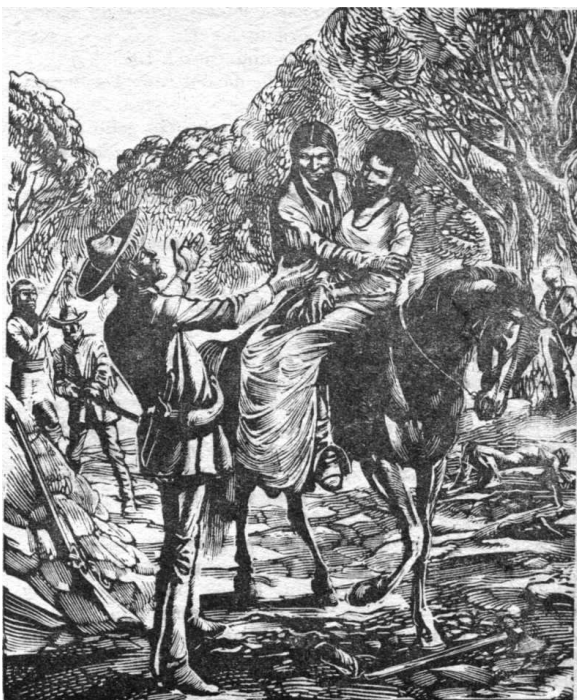
V nelítostném boji padali nyní k zemi Komančové. Kde však byl Zrzoun a Hnědobrádek? A kde byla Rorita, don Diaz a Blesk? Hluk boje ztrácel na síle. Zmatek se jasně.

Ti nejzkušenější, Rozan, José i Encinas, ba i Wilson Woodman přemáhali odpor posledních z Komančů. Ani jeden z nich nezůstal posléze naživu. Tak jako přednědávnm pobili do posledního muže tábor lidí dona Estevana, tak nyní podlehli těm, jimž chystali léčku na Čeřené vidlici.

Bylo už po boji, když z lesa vyjel na koni Blesk. Docválal nehlučně až k místu, kde stál don Augustin. „Blesk splnil, co slíbil,“ řekl. „Vrací otci Jezerní růži. Don Augustin rozevřel náruč.“

Rosarita, bledá, stále ještě spoutaná na rukou i na nohou, se mu sesula do rukou a přitiskla tvář na jeho rameno.

Hned potom však, aniž se přestal usmívat, sesul se s

koně i Blesk a zůstal ležet v trávě. Z boku se mu řinula krev. Když se k němu Rozan s úzkostí sklonil, Blesk už ztratil vědomí. Rozan chvatně rozepjal jeho kabátec, hlavu mu podložil svým. V hluboké ráně v Bleskově boku vězel až po rukojeť Hnědobrádkův nůž.

Nad Bleskem smutně stáli tři z jeho Apačů, kteří přežili boj.

Krátce pověděli, co se stalo.

Nebyli ještě připraveni k boji, když zaslechli výstřely. Blesk a don Diaz se okamžitě drali ke stezce, po níž chtěli Komančové ujíždět. Ostatní jim nestačili. Don Diaz se sám postavil proti čelu Komančů. Zastřelil sice prvního z nich, ale hned potom byl sám smrtelně zasažen střelou Rudého vousu, který jel po boku Hnědé brady. Blesk vzápětí vypálil po Rudém vousu – a vzal mu život. Teprve pak proti Komančům vyrazili i ostatní. Ve chvíli, kdy jim zatarasili cestu a kdy válečný pokřik Apačů zmrazil Komanče na místě, vyšvihl se Blesk na koně, na němž seděl Hnědá brada s Jezerní růží. Hnědá brada se snažil ujet stranou a uniknout do hloubi lesů. Rozmáchl se po Bleskoví nožem, zasáhl ho do boku, ale zároveň Blesk zasáhl svým nožem i jeho – přímo do srdce.

V boji tedy našli smrt i oba mšenci.

Jejich poslední obětí se stali don Diaz a Blesk.

Don Augustin, s Rosaritou v náručí, nebyl schopen slova.

Nesnažil se skrýt slzy radosti z toho, že jeho jediná dcera vyvázla ze smrtelného nebezpečí. Uvědomoval si však zároveň, za jakou to bylo cenu.

Rozan a José klečeli nad Bleskem a snažili se ošetřit jeho ránu.

Wilson s Woodmanem a s Encinasem obcházel planinu a ošetřovali ostatní raněné. Kromě dona Diaze a dvou ze tří přátel Encinasových zahynulo v boji dvanáct lidí dona Augustina a tři z Bleskových Apačů.

Padal už soumrak, když se všichni sjeli do tábora u jezera Bizonů. Nikomu už nehrozilo nebezpečí. Jenom Blesk, jehož uložili na měkké přikrývky do stanu, v němž s ním zůstali jeho zbylí druhové, stále se ještě neprobral z bezvědomí. Rozan natrhal v okolí tábora několik bylin, jež rozmačkal a přiložil k Bleskově ráně s novým obvazem. A José pak zůstal s Bleskem ve stanu, aby pomohl, kdyby bylo potřeba.

Ostatní zatím rozdělali ohně a připravovali večeři.

Nebyl tu skoro nikdo, kdo by už neprošel větším nebo menším bojem s nebezpečím, ať už bojem s Indiány nebo se zvířím nebo s jinými protivenstvími, jež se v těchto krajích musela přemáhat. A přece dnes na všechny padala jakási zvláštní zamlklost a stísněnost. Obětí, jež si dnešní boj vyžádal, bylo víc, než mohli a chtěli předpokládat. Nicméně se u ohňů přece jenom rozpřádal hovor, v němž poznenáhlu tíseň mizela. Vzájemně si vykládali, co kdo kdy zažil a čemu unikl. Nakonec převládl úlevný pocit, že zbavili kraj dvojice milenců, jež byla postrachem, že unikli všem úkladům Fabian, Rozan, José i Rosarita a že snad se i Bleskoví zhojí jeho rána.

„Probral se k vědomí, žije a dýchá ... Má žízeň,“ hlásil José a vrátil se k němu do stanu.

Byla už hluboká tma, když náhle zaržál Wilsonův bílý mustang. Byl už pokrotlý, stál se smutnými očima, pevně přivázan ke stromu na kraji lesa.

První se k němu obrátil Wilson a po jeho tváři se mihlo rozpačité pousmání. Po něm se ke stříbřitému koni obrátili i ostatní. Ožilo v nich najednou to, co si tu o podivuhodném běloušovi vyprávěli před několika málo dny. Mnohé z nich, ty pověřivější, náhle napadlo: nedává jim bílý mustang, ten nadpřirozený bílý kůň, znamení, že se znovu chystá něco tajemného, nadpřirozeného?

Mustang stál zdánlivě klidně, ale celé jeho tělo se jemně chvělo. Vztyčil hlavu, zadíval se ke druhé straně jezera, kde byli v pevné ohradě divocí koně, jež tu předtím pochytili. Ještě jednou zaržál zvláštním ržáním, v němž byla bolest a touha po ztracené svobodě. Pak sklonil hlavu a jeho bílá hříva splývala k zemi jako smutný závoj.

Z hrady se přes jezero tmou nesla odpověď několika lapených mustangů. I oni táhle a smutně zaržáli. Wilson vstal.

Chvíli byl zticha, stejně jako ostatní. Potom se obrátil k Woodmanovi. Chvíli se na sebe dívali, zřejmě oba majíce na mysli totéž, ale nemajíce odvahu to vyslovit.

Wilson si vzdychl.

„Kdybys si byl jist, Woodmane, že mě nebudete mít za starého, potrhleho blázna...“

Woodman vyskočil a oči mu zazářily: „Kdybych si byl jist, sire, že máte na mysli totéž, co já ...“

„Kdybyste si byl jist, tak – co?“ ptal se Wilson s plachým pousmáním.

„Kdybych si byl jist, tak vykřiknu přes celé jezero, že jste ten nejlepší člověk na světě! Protože teď učiníte to, co bych i já učinil, ale co jsem se neodvážil vám n a vrhnout.“

„Tak,“ odmlčel se s jakýmsi tichým dojetím sir Wilson, „tak tedy něco křikněte, když jinak nedáte!“

Obrátil se a šel k lesu. ke stromu, u něhož byl přivázán smutný bílý mustang. Pohladil ho po šíji, uvolnil mu ohlávku. Bělouš chvíli stál, jako by nevěřil. Když mu ale Wilson znova pohladil šíji a když ho jemně dlaní poklepal a povzbudivě dodal: „Běž, běž, můj sne!“, vztyčil mustang hlavu, nozdry se mu zachvěly, znovu zaržál tak hlasitě, jako by vytruboval fanfáru, pak se vztyčil na zadních a plavně se rozběhl do tmy jako stříbrný šíp.

„Hurá!“ volal Woodman.

„Hurááá!“ neslo se tmou volání ostatních. Volali upřímně, z celého srdce. Rozan vstal, šel vstříc Wilsonovi a tiskl mu beze slov ruku. Rosarita k němu přiběhla a políbila ho na tvář. Sir Wilson stál, plný rozpaků.

„Bože můj,“ mnul si bradu, „za takovouhle cenu jsem ochoten dát svobodu tisícům bílých mustangů!“

„Hurááá!“ volali znovu vznětliví Mexičané.

„A ty teď, Francesco. a ty, Juane,“ dával příkaz svým kovbojům don Augustin, „běžte a pusťte do prémie všechny ostatní mustangy, ať v ní samotnému běloušovi není smutno!“

„Hurááá!“ volali do třetice všichni bez výjimky.

Don Augustin objal svou dceru, když k němu přiběhla, Rozan vzal kolem ramen Fabiana. Stáli a čekali, dokud se v hluboké tmě za jezerem neozvalo ržání mustangů, které Francesco a Juan s jásavým křikem vyháněli z ohrady ven, a dokud pak zcela neztichl dusot stáda uhánějícího trávou volné prémie.

Teprve potom si všichni znovu usedli.

Jako taje sníh pod vlhkým dechem jara, tak z nich ten čin odvál tíseň a sklíčenost.

Dlouho do noci vyprávěl pak Rozan a José podivuhodné, spleť příběhy svého a Fabiánova života a toho všeho, co se událo v nedlouhé době od chvíle, kdy se naposledy viděli v haciendě del Venado, do tohoto večera, kdy se zase všichni sešli na břehu jezera.

Čtenáře může zajímat, že nejvíce si toho večera vzájemně vyhledávali tvář a jasně si v ní četli vzájemné zalíbení ti dva tak samozřejmě k sobě patřící jako bílý mustang a prerie – Fabian s Rosaritou.

16. A POSLEDNÍ VĚTY PŘÍBĚHU

Když ráno vstalo slunce, mladý Apač už se zřetelně zotavoval z těžké rány. Bylo už nesporné, že zranění není smrtelné. Rozan, který ho znova ošetřoval, všechny o tom ubezpečil.

Bylo jen potřetí, aby ještě několik dnů zůstal ležet v klidu, a potom už ho budou moci dopravit v lodici, po níž sem připluli, po řece vzhůru až do jeho osady, která byla na řece za hranicemi Mexika, v Texasu. Tři ze zbylých Apačů vyslal Rozan pro člun a k doprovodu byli přichystáni Rozan, José i Fabian a také Encinas se svým druhem nechtěl Bleska opustit, dokud nebude zcela zdrav.

Don Augustin a jeho lidé se vraceli k domovu hned druhý den.

Neměli tu už stání.

Upřímně se loučili a všem děkovali.

Spolu s nimi odjížděl i sir Wilson se svým Woodmanem. Ti se – po zastávce v haciendě del Venado – chystali na cestu zpět do Anglie. Svého cíle tu dosáhli. Bílý mustang byl jejich a to, že mu dali svobodu, to už vyplynulo z jejich vlastního rozhodnutí.

Ti Všichni tedy odtud odjeli, když je Rozan ujistil, že i oni tři přijedou do haciendy, až doprovodí Bleska.

Asi o tři dny později vyplula odtud lodice s devíti lidmi.

Blesk se úplně zotavil, ještě dřív než dojeli až do osady jeho kmene. Jezero Bizonů osiřelo.

Na břehu bobříků rybníků mohli bobři v klidu, nikým nerušení, pokračovat ve svém díle.

Bílý mustang a jeho stádo mohli se bez nebezpečí vracet k jezeru, kdykoli je k tomu nutkala žízeň

Poslední věty příběhu čtenář už lehko dotuší.

Asi po třech týdnech přijeli, jak slíbili, na haciendu del Venado i Rozan, José a Fabian.

Don Augustin rád splnil to, co četl v očích Fabiana i Rosarity.

Ti dva se vzali.

Rozan i José zůstali u nich. Kolem dokola bylo dost volného prostoru, aby se v něm mohli toulat a lovit, jak a kdy se jim zachtělo.

A tak se hacienda stala bodem, v němž se uzavřely všechny spleťité křivky jejich životů. Bodem, v němž všichni tři našli svůj domov.

K O N E C

NÁLEZ NA PLANOUČÍ HVĚZDĚ

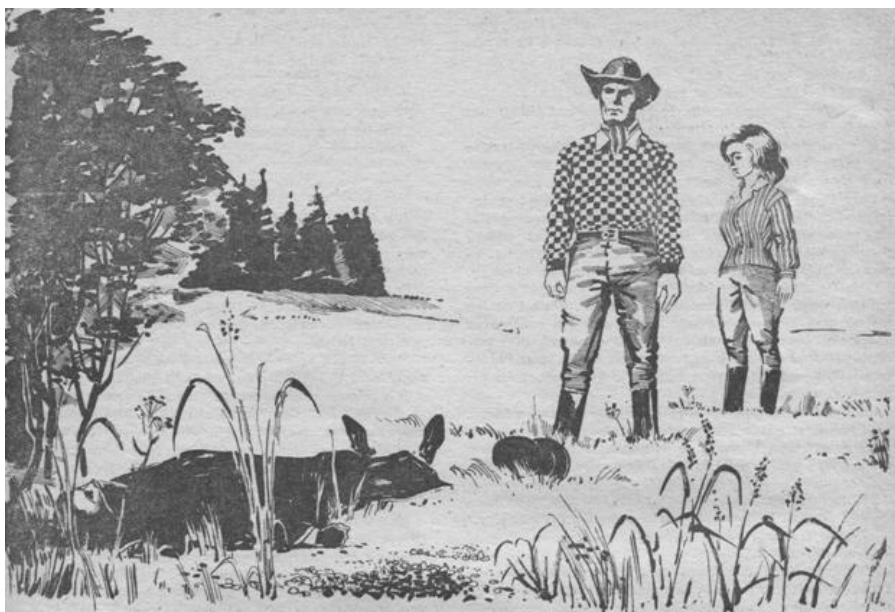
Pršelo. Děšť na Planoucí hvězdě, osadě zlatokopu v Kalifornii, byl pro tamní obyvatele dobrodiním. Liják smyl všechnu špínu ze zapomenutých nožů a jiného drobného náradí a spláchl hromady prachu. Vyprávělo se, že jakýsi šťastlivec našel jednou brzy ráno na silnici pořádný kus zlaté rudy, kterou děšť očistil od přilepené hlíny natolík, že přijala svou pravou podobu.

Cassius Beard, zvaný Cass, vstal toho dne časně zrána. Neprobudila ho však touha po lesklém oblázku zlata, nýbrž voda, která tvrdošíjně kapala dírou ve střeše jeho dřevěného domku. Venku lilo jako z konve a Cass se rozhodl, že zbytek noci stráví u souseda.

Jak přecházel silnici, náhle ho něco praštilo do očí. V červené kaluži před ním se cosi zatřpytilo. Zlato! Nebyl to však beztvářý úlomek surové rudy, nýbrž prsten, kus dobré zlatnické práce. Zlatokop na něm objevil dokonce nápis: May Cassovi. Cass! Jeho vlastní jméno! Zkusil prsten. Padl mu jako ulitý na malík. Byl to zřejmě prsten ženy. Ale odkud se vzal?! Tady v táboře nežila jediná žena. Cassius Beard strčil prstýnek do kapsy a vrátil se domů. Byl poněkud zmaten. Teprve o dvě hodiny později, kdy se dlouhé procesí zlatokopů ubíralo ke korytu Planoucí hvězdy – důlnímu pracovišti v osadě –, svěřil se Cassius kamarádům. Vyprávěl jim o podivném nálezu, ale nikdo mu neporadil, co má se svým pokladem udělat. A tak jej mladý muž nosil pouze v noci. Zabalen do přikrývky, navlékl pokradmu zlatý kroužek na malík a těšil se z něho tak dlouho, dokud neusnul.

Jednoho dne se vydal Cassius na jednu ze svých procházek bez určitého cíle. Pronikl hustým podrostem a lískovým houštím na silnici k Red Chiefs Crossingu, kde se v prachu znatelně rýsovala kola povozu. Mladík se zamyslel. Vtom jako by spadla rovnou z nebe – stála před ním dívka. Vynořila se znenadání z hustého protějšího křoví.

„Prosím vás, pojd'te se mnou!“ zvolala.

Překvapený Cassius ji váhavě následoval. Cesta vedla zpět do křovin.

„Šla jsem si uříznout bič,“ řekla vzrušeně dívka, „a tak jsem ho našla. Pojdte! Tudy. Rychle!“

Netrvalo dlouho a žena se zastavila. „Zde! Podívejte se! Vidíte? Tohle jsem našla.“

Byli sotva třicet kroků od silnice. Cassius prohlížel pánský cylindr, který ležel pohozen v trávě. Byl nový, moderního tvaru.

„Kam se to koukáte? Tady!“ A naznačila směr bičem. „Je to příliš hrozné.“

Cassův pohled sledoval bič, kterým ukazovala do vysoké trávy. Poblíž cylindru se povaloval černý plášť. Cass přistoupil blíž a teprve teď viděl i bílou, ztuhlou, bezmocně zařátou pěst. Patřila mrtvému muži!

„Strašné, vidíte!“ promluvila opět dívka. „Ale kdo ho zabil?“

Cass obdivoval její chladnokrevnost. Ukázalo se, že mužovu smrt způsobila namodralá rána nad pravým spánkem.

„Ohlásím to v Red Chiefs Crossingu a pošlu sem ohledávače mrtvol,“ rozhodl Cassius, „a vy byste měla jet dál. Jinak budete muset vypovídat jako svědek.“

„Kdo je ohledávácem mrtvol?“

„Joe Hornsby.“

„Ten velký, chromý člověk, kterého jednou přepadl medvěd?“

„Ano.“

„Pojeďu pro něho. Za půl hodiny jsme tady.“

„Znáte Hornsbyho?“ zeptal se Cass, kterého rozhodnost mladé ženy nanejvýš udivila.

„Ne, ale přivedu ho,“ trvala na svém dívka.

„Jste už dlouho v těchto končinách, miss?“

„Asi dva týdny,“ odpověděla krátce. „Hledejte zatím pistoli! A třeba objevíte i jiné stopy. Na shledanou!“

Kopyta koně zazvonila o kámen, ze silnice vyletěl obláček prachu – a dívka byla pryč!

Cass začal být brzy netrpělivý. Čekání je vždycky nepříjemné. Vítr odkutálel klobouk, jako by chtěl zanést trochu úsměvnosti do těchto chmurných okamžiků. Mladík prohledával okolí. Marně. Nic nenašel.

Neuplynula ani půlhodina a mladý muž zaslechl klusot. Zaprášený obzor ukázal dvě blížící se postavy. Cass se pozdravil s Hornsbym, který se ihned dal do práce. Kapsy mrtvého byly bedlivě prohledány. Něco peněz, stříbrná tužka, nůž a krabička tabáku. Jinak nic. Náhle dívka, která klečela vedle Hornsbyho, vykřikla: „Zde! Vypadlo to z jeho náprsenky. Podívejte se!“

Byl to prstýnek. Na prstýnku bylo vyryto: May Cassovi.

Cassius zbledl. „Ten je můj,“ koktal. „Můj! Upustil jsem ho,“ a vztáhl po prstýnku ruku. „Počkat!“ řekl důrazně ohledáváč.

„Ale – je opravdu můj!“ bránil se Cass. „Našel jsem ho nedávno na silnici.“

„Prstýnek se svým jménem?!?“ posmíval se Hornsby.

„Je to známá historie,“ řekl Cass. „Celá Planoucí hvězda o tom ví.“

„Pak to musíte dokázat,“ pravil Hornsby chladně. „Prstýnek jsme teď našli my se slečnou a bude použit k dalšímu šetření.“

A tak se také stalo.

Vyšetřování bylo krátké. Totožnost mrtvého muže nebyla zjištěna. A nenašel se ani důkaz, který by hovořil o vraždě nebo sebevraždě. Líčení vyvolalo velký zájem u veřejnosti především díky hlavnímu svědkovi, oné hezké dívce – miss Porterové.

Prsten zůstal u krajského soudu a měl tam zůstat tak dlouho, dokud se neobjeví jeho pravý majitel.

Nastal podzim.

Joe, nechvalně známý karbaník, byl zavřen pro krádež koní. A tu jeho výpověď zavedla soudce zpět k neobjasněnému případu mrtvého muže s cylindrem. Joe se přiznal k vraždě.

„Byl to poctivý zápas,“ vyprávěl. „Noc před tím jsme v Langrange pohádali. Při hře v karty. Hádky vyvrcholila rvačkou. Odtrhli nás od sebe. Můj protivník opustil hned druhý den při východu slunce Langrange. A já jsem se onoho rána prodíral křovím. Narazil jsem na něho na redchiefské silnici. Byla to náhoda. Namířil a zavolal. Sjel s koně a kryl se jeho bokem. Zatím sahal po pistoli, kuň se vzepjal a zatlačil ho přes silnici zpět do trávy. To byl vhodný okamžik ke druhé ráně. Vystřelil jsem – a zasáhl.“

„A ukradl jste jeho koně“ doplnil soudce. „Utekl jsem“ odpověděl karbaník prostě. Další dotazy jen osvětlily, že Joe neznal ani jméno, ani původ své oběti. Byl to cizinec.

V campu se tyto skutečnosti živě přetřásaly. Mnoho lidí přišlo z Red Chiefu, aby nabídli soudu své služby, mezi nimi i ohledávač mrtvol Hornsby.

Cass Beard se toho všeho nezúčastnil. Potuloval se daleko od campu s rýčem, pánvi a kladivem. Nakonec přišel na redchiefskou silnici, která byla zahalena oblaky prachu. Vítr zametal úbočí hory. Místo připadalo Cassovi známé, ač tu byly nějaké čerstvě vykopané jámy. Někdo tu zřejmě něco hledal. Prach se rozptýlil a Cass shledal, že je na místě vraždy. Polekal se. Chyběl tu jen mrtvý muž a postava mladé dívky, aby byl celý obraz dokonale obnoven. Ale co to?! Ucítil v zádech něčí pohled. Otočil se a – na koni proti němu seděla miss Porteová. Byla právě tak plná energie a bystrosti, jako při sním setkání.

Cass pozdravil. Opětovala jeho pozdrav kývnutím hlavy. „Ověřuji si některé nejasnosti a zároveň chci osvěžit svou paměť. Pan Hornsby se domnívá, že budu požádána svědectví na Planoucí hvězdě,“ řekla dívka s úsměvem. Cass mlčel.

„A co vy?“ vyzvídala.

„Já? Zavadil jsem o toto místo náhodou. Při obhlídce.“

„To vy jste tedy udělal ty díry!“

„Ne,“ odpověděl Cass.

„Nepovídejte! Každý zlatokop přece ví, co to znamená, kopat na místě, kde byla prolita krev. Lidská krev. To přináší zlatokopům štěstí“

„Nejsem blázen.“

„A to si říkáte kalifornský zlatokop?!“ Cass se díval zarytě do země. „Opravdu. Nevypadáte jako většina zlatokopů.“

„A vy nevypadáte jako většina dívek z Východu,“ odsekl Cass. Ale hned toho litoval. Chtěl něco říci na omluvu místo však bylo prázdné. Dívka zmizela. To ten Hornsby mu nešel z hlavy.

Téhož večera přijel šerif z Calaverasu. Joe byl znovu předveden. Když padla zmínka o prstenu, propukl vězeň halasný smích. A že chce prsten vidět. Bylo mu vyhověno. Karbaníkovo veselí neznalo konce. Soud ho podal o vysvětlení. Nedostal odpověď.

„Patří tento prsten vám?“ zeptal se soudce.

„Pokud vím,“ řekl Joe, „nejsem tady pro krádež prstenu. Ten našel jiný člověk.“

A tak vše opět uvázlo na mrtvém bodě. Jednou navečer čekal Cass Beard na poštovní stanici. Obyčejně sedával vedle kočího, ale přítomnost Hornsbyho a miss Porterové na kozlíku změnila jeho úmysl. Žádný z obou ho neviděl. Uvnitř vozu nebyl nikdo, a tak se Cass pohodlně natáhl a oddal se neveselým úvahám. Z polodřímoty ho probudil nějaký hlas. „Děkuji, ale já chci sestoupit!“

Kíladík poznal hlas slečny Porterové. Potom následovala rychlá, polotlumená výměna slov mezi Hornsbyem a kočím. Dívka skočila do vozu. Hornsby chtěl za ní. Rychle popadla kliku zevnitř a následoval krátký zápas.

Nakonec Cass chytil Hornsbyho v zápěstí jako mladý tygr. Dveře se otevřely. Cass zatlačil Hornsbyho zpátky na kozlík – a povoz se rozjel.

„Musím vám poděkovat,“ řekla dívka svému zachránci.

„Obtěžoval vás Hornsby?“ zeptal se poněkud nesměle Cass.

„Ano,“ odpověděla tiše dívka.

Mlčeli.

Jak je milá v měsíčním světle, usuzoval Cass. A ty oči! Jen září. Pojednou se mu zdálo, že světlo se soustřeďuje v koutku víček – a sklouzlo pak jako blesk dolů. Opravdu? Ano. Pláče.

Cass roztál. Pohnul se. Miss Porterova vystrčila hlavu z okna a za okamžik ji vtáhla zpět se suchýma očima.

„Člověk potká všelijaké lidi,“ zafilosofoval zlatokop.

A opět ticho.

Směr silnice se změnil. Nestálý měsíc teď opustil dívku a vyhledal Casse na prostředním sedadle.

„Co se vám stalo na krku?“ ozvala se náhle dívka.

„To nic,“ řekl Cass, když zjistil, že jeho náprsenka je zbarvena krví. „Nějaké škrábnutí. Myslím Hornsby..“

„Počkejte, podívám se vám na to,“ řekla živě dívka a už přelézala prostřední sedadlo. Ránu šikovně ošetřila. Z jejího kapesníku byl obvaz, který utáhla chlapcovou kravatou.

Rachot sjíždějícího vozu ohlásil, že se blíží k Red Chiefu. Na hlavní třídě miss Porterova vystoupila a vyměnila s kočím několik nesrozumitelných slov.

„Můžete se spolehnout, miss,“ řekl kočí a dívka podala ruku Cassovi a odešla.

Několik dnů po této příhodě zastavil se kočí cestou u Casse a odevzdal mu balíček. „To vám posílá miss Porterova,“ řekl.

Cass otevřel balíček. Byl v něm prsten. Jeho nález. Bez jediného slova, bez pozdravu, bez vzpomínky. Na citlivého Casse to zapůsobilo téměř jako urážka. Umínil si, že na dívku zapomene.

Uběhlo několik měsíců. A bylo tu opět jaro. Cass se vracel z krajského města. Šel pěšky. Nakonec požádal pocestného vozku, aby ho svezl. Když rachotící vůz pomalu míjel budovy na konci města, zavolał kdosi Cassovo jméno. Byla to miss Porterova. Svěží, v jarních šatech. Cass, který si byl vědom své neoholené brady, hleděl upřeně na silnici. Předstíral, že neslyší. Dívka se však rozběhla vedle vozu a překvapený vozká zastavil.

„Proč jste mne nechal tak běžet? Proč jste se neohlédl?“

Cass ve snaze zakrýt záplaty na kolenou novinami nakonec vykoktal, že ji neviděl.

„Proč jste nebyl v Red Chiefu? A proč jste neodpověděl na můj vzkaz? Joe byl osvobozen, to snad víte.“

„Dostal jsem od vás jen prstýnek. Žádný vzkaz u toho nebyl,“ odpověděl zlatokop,

„No, to přece byl vzkaz!“

Mladík vyvalil oči. Vozka se usmíval.

„Přeložila a upravila –op –

BÍLÝ JED

Hladina moře byla jako zrcadlo, jen rýha za zádi lodi rušila její hladký povrch. Šalupa se téměř nehlučně šinula po vodě, v níž se zrcadlily hvězdy. Na palubě bylo teplo a ticho, jen kormidelník pozorně sledoval běh lodi.

Náhle se ozval ze strážního koše výkřik: „Hlídkový člun na pravoboku!“ Na čisté, do běla vydrhnuté palubě nastal shon. Kapitán zachoval klid. Několik rozkazů a na lodi zavládl zase pořádek.

Paprsek světlometu se ustálil na nápisu Sally na přídi šalupy. „Zastavte!“ zazněl rozkaz a v malé chvíli měkce přirazil k boku hlídkový policejní člun. Na palubu vyšplhalo několik uniformovaných policistů. Velitel hlídkového člunu inspektor Clark přistoupil ke kapitánovi, cvrknul prstem do štítku čepice a pravil: „Inspektor Clark. Máme zprávu, že vezete drogy. Zde je příkaz k prohlídce vašeho plavidla.“

„Prosím, inspektore, konejte svou povinnost; loď je vám k dispozici. Pochybuji však, že byste na mé lodi našli něco podobného drogám!“

„Uvidíme...“, procedil inspektor, pokynul svým lidem a policisté se rozběhli po lodi. Inspektor se rozhlédl po palubě a teprve nyní si všiml, že stojí v loužičce rozstříklé vody. Ustoupil na čistou vydrhnutou palubu.

Mezitím jeho lidé pečlivě prohlíželi celou šalupu. Inspektor se pozorně rozhlížel kolem a jeho oči se několikrát vrátily ke kaluži u svých nohou. Prohlídka byla bezvýsledná. Jeho lidé se jeden po druhém vraceli ze všech koutů lodi a jejich hlášení byla stejná: „Nic!“

Kapitán se zlomyslně usmíval, když tu se ho inspektor, zeptal: „Kdy jste umývali naposledy palubu?“

„Dnes odpoledne, inspektore. Je vám snad málo čistá? Poručím, aby ji pro vás umyli znovu,“ jízlivě pravil kapitán.

Inspektor si jeho drzé poznámky nevšímal. Vzal za rukáv seržanta ze své hlídky, odvedl ho stranou a zvolna **pravil**: „Vy si také, seržante, myslíte, že naše zprávy o drogách, které má tato loď vézt, jsou klamné?“

„Prohlídka byla bezvýsledná, inspektore, a hledali jsme opravdu svědomitě ...“

„O vaší svědomitosti nepochybuji, seržante. Ale myslím, že na této šalupě přece jenom bílý jed vezou.“

Kapitán, stojící opodál, je bedlivě pozoroval a přitom se jízlivě Usmíval. Inspektor se zamračil a vysunul hranatou bradu. „Ne, seržante, odtud jen tak neodejdeme. Někde tu drogy jsou! Podívejte se na toho chlapíka s tou jeho olemovanou čepicí. To je typický pašerák. A že by on měl nad námi triumfovat? – Nikdy! Povídám – nikdy!“

„Máme, pane, znovu prohledat loď?“ otázal se seržant.

„Ne, seržante, jen by se nám vysmál. Podívejte, jak se šklebí. A pro smích mu tu nebudeme!“ Pohled inspektora se stále znovu obracel ke kaluži na čistouňké palubě. – „Není vám divné, seržante, že na tak vydrhnuté palubě je tahle louže vody?“ tázal se inspektor a dupl botou do vody, až vystříkla.

„Nějaká vlna vystříkla na palubu...“, zamyšleně prohodil policista.

„Vlna? – Koukněte na hladinu – je jako zrcadlo. Žádná vlna tuto kaluž nezpůsobila! Muselo to být něco jiného ...“ Náhle se ťukl do čela, posunul čepici do týlu a hlasitě se rozesmál. Seržant na něho hleděl překvapeně a i kapitán se přestal šklebit.

„Myslím, že už vím, kde je ten prokletý jed!“

Přistoupil k zábradlí lodi a rukou přejížděl zvenčí po dřevěném obložení. Přitom nespouštěl kapitána z očí. Ten zbledl a pokročil blíže.

„Zůstaňte, kde jste, kapitáne! To si obstaráme sami! – Dohlédněte na něho, seržante!“ rozkázal.

Seržant zastoupil kapitánovi cestu a inspektor pokračoval ve své činnosti. Náhle spokojeně mlaskl jazykem.

Jeho ruka zajela hlouběji pod brlení a v jeho ruce se objevilo tenounké silonové lanko. Zvolna, opatrně ho přitahoval na palubu, až se se žbluňknutím z vln vynořil velký balík, pečlivě zabalený do nepromokavého plátna. Inspektor nakonec škulbl lanem a balík jediným rozmachem vy-í hodil na palubu, po které se rozlila nová kaluž vody.

„Co tomu říkáte, kapitáne? Teď budete asi tvrdit, že je to nějaká přítěž, ne?“ obrátil se s úsměvem k bledému námořníkovi. „Seržante, vezměte tento balík! Je něm jistě tolik bílého jedu, že by otrávil polovinu města. A vy,“ rozkázal kapitánovi, „obraťte loď k přistání Já zůstanu pro jistotu na vaší palubě. Kormidlujte za naší lodicí! Myslím, že se vám na břehu dostane patřičné odměny za vaši snahu ...“

Hrůza šla městem. Objevil se škrtič – neznámý zločinec, který rdousil v nočních hodinách opozdilé– chodce, nebylo týdne, aby se v tisku neobjevila neblahá zpráva jeho nové oběti. Byli to jen muži, vracející se buď z noční práce, nebo jiní opozdilci, ale vždycky jen a jen muži. Stav zardoušených ukazoval, že škrtič musil být nadán obzvláštní silou. Jedné z obětí – statnému muži – dokonce zlomil vaz.

Martin byl nočním redaktorem velkého denního listu. Jeho úkolem bylo obstarávat pro list soudničky a černou kroniku. Byl tedy v neustálém styku se všemi zprávami o zběsilém zločinci – škrtiči. Oběti se množily; dosud nikde ani stopy, bezpečnostní orgány zůstávaly bezradné. Zjistilo se jen, že zločinec přepadával své oběti zezadu. Oběť neměla ani čas, ani možnost se bránit. To bylo vše, co se zatím dalo zjistit.

Martinova mysl byla zcela naplněna tímto případem. Jedné tmavé větrné noci se vracel znaven a zamyšlen ze služby. Ulice jen slabě osvětlené blikajícími plynovými lampami zely prázdnotou. Jen vítr hvízdal kolem rohů a občas zaskřípěla uvolněná okenice. Jeho kroky se dunivě odrážely od oprýskaných zdí a osamělý Martin bezděky podupával, aby zaplašil tísnivou náladu, která ho cestou provázela. Náhle strnul. To slyšel kroky za sebou, anebo jen dozníval ohlas jeho vlastních kročejů? Popošel – a zase!– – – Znovu se zastavil a ozvěna kroků opět doznívala temnou ulicí. – Srdce se mu zastavilo děsem, ale vzápětí se divoce rozbušilo. Martin neoplýval fyzickými dary a škrtič – podle sporých zpráv – byl neobyčejným silákem.

Martin už neměl daleko k domovu, ale než obešel poslední blok, mohl už košili ždímat, jak se strachem zapotil. Nebylo divu – hrůzné zprávy, které mu stále procházely rukama, opuštěná čtvrtť tonoucí téměř ve tmě, strašidelné poryvy větru a teď ty zlověstné kroky...

Konečně rozeznal domovní dveře svého bydliště. Ještě několik kroků a užuž stanul u tmavého průjezdu. Sáhl do kapsy pro klíče a tu – – – zase ta ozvěna kroků! Zachvěl se děsem a v okamžiku, kdy se chtěl obrátit, ucítil svíravý dotek prstů na hrdle. Hrůzou strnul, kolena se mu podlomila.

„Konec, konec...“ bezděky zasténal.

„Nemohla jsem se tě dočkat, Martine!“ zaslechl ve smrtelných mrákotách hlas své ženy. A manželčin hlas ho jak rajská hudba vracel zpět do života. Hystericky se zasmál.

„Co se tak třeseš, Martine? To je tak chladno?“ mazlivě se k němu přitiskla. „Jistě máš radost, že na tebe čekám, vid’!“
„Hroznou radost, miláčku,“ pravil, jektaje zuby, „ale podruhé na mne přece jen raději čekej doma!“

ZRÁDNÁ BANKOVKA

Mrtvý lichvář Lear seděl dosud na židli, ruce široce rozhozené po desce stolu, jako by hájil svůj majetek i po smrti. V jeho sehnutých zádech vězel kuchyňský nůž. Horní polovina těla ležela celou plochou na stole, který byl potřísněn zelenavými kalužemi ostře páchnoucího absintu; pod stolem se válela prázdná láhev.

Teprve když lékař otočil tělo, aby je ohledal, zjistil komisař Macclen, že mrtvý ležel na několika starých pomačkaných librových bankovkách, které byly vesměs potřísněny absintem; zřejmě z kalužin lihoviny rozlité na stole. Pod botou mrtvého ležela rovněž umazaná bankovka. Na stole i po zemi se válelo několik kovových mincí.

Vyšetřovací komisi nedalo mnoho práce zjistit, kdo navštívil lichváře Leara večer před tím. Byli to tři muži; ovšem který z nich byl ten pravý? Jeden z nich Smith – byl policii známá osoba. Byl to hazardní hráč, s nímž už měli několikrát co jednat. Typický falešný hráč, jenž už svým zjevem nevzbuzoval žádnou důvěru. Ten občas u lichváře Leara hledal záchranu, aby získal nový kapitál pro své řemeslo, když někdo šikovnější ho ve hře obral.

Komisař Macclen se při výslechu probíral jeho věcmi, které mu odebrali z kapes. Několik drobností odložil stranou; ty byly bez významu. Rovněž tak i navštívenky, které mu při jeho řemesle měly dodávat zdání důvěryhodnosti.

Komisař zaměřil svou pozornost k jeho přepychové peněžence, v níž našel svazek pomačkaných zašpiněných pěti a desetilibrovek. O nich právě Smith tvrdil, že jsou to ty, které si osudného večera od Leara na lichvářský úrok vypůjčil. Když od něho odcházel, byl prý Lear živ a zdrav, jen poněkud podroušen.

Druhý muž byl jakýsi Gold. I o něm měla policie nepříliš dobré mínění. Měl pochybné styky a byl podezřelý z podvodů. Oblečen byl s elegancí až přepjatou, což neukazovalo na skutečného džentlmena. Jeho řeč měla budit zdání uhlazenosti,

ale občasná
vulgární slova, jež
mu unikla,
ukazovala jeho
pravý původ.

Z obsahu jeho
kapes zaujala
komisaře Macclena
opět peněženka.
Nebyla tak
přepychová jako u
prvního muže a v ní
nalezl komisař
pečlivě složené
hladké a čisté
bankovky. i on
tvrdil, že jsou od
Leara a že při jeho
odchodu byl lichvář
živ. Komisař je
dlouho pečlivě
prohlížel,

nejdůkladněji jednu z nich, která byla na okrajích sežehnuta.

Třetím podezřelým byl muž jménem Brewer.. Také v jeho ušmudlané peněžence našel Macclen tlustý svazek špinavých a pomačkaných bankovek. Brewer byl ze všech podezřelých nejhůře oblečeným mužem a bylo podivné, že při jeho zchátralém stavu mu opatrný lichvář Lear půjčil tolik peněz. Také on se zapřísal, že když odcházel, byl lichvář v pořádku. Seděl prý u stolu, silně popíjel absint a při počítání peněz pro něj převrhl láhev s lihovinou, která spadla pod stůl. Chtěl prý ji zvednout, ale Lear mu to nedovolil.

Komisař MacClen dlouho zamyšleně hleděl na tři hromádky bankovek před sebou. Náhle mu cosi blesklo hlavou.

„Dělal jste, Smithi, něco s bankovkami od Leara?“ tázal se prvního z podezřelých.

„Ne, pane, jak jsem je od Leara obdržel, tak jsem je uložil do své peněženky,“ zněla rychlá odpověď.

„A co vy, Brewere, dělal jste něco s vypůjčenými penězi?“ obrátil se komisař na druhého.

„Ne, komisaři, nic jsem s nimi nedělal, jen jsem je trochu srovnal a uložil,“ odpověděl Brewer.

Komisař si povzdychl. „A co vy, Golde? Také nic?“ s lehkým úsměvem se tázal posledního muže.

„Já – já – také – nic, komisaři... Nic!“ zaraženě odpovídal Gold.

„Tak já vám povím, co jste s nimi udělal, Golde! Vy jste je vypral a vyžehlil, protože jste se obával, aby vás pomačkané a pošpiněné bankovky neprozradily. Podívejte, tato bankovka má stopy po žehlení – její okraje jsou sežehnuté. Přílišná opatrnost vás prozradila. Vy, Golde, jste byl posledním návštěvníkem u Leara a vy ho máte taky na svědomí!“

GABRIEL FERRY • POKLAD VE ZLATÉM ÚDOLÍ

Svazek č. 36

Řídí Josef Šubert a Jan Petr Velkoborský

Upravil Karel Černý. Ilustroval Jaromír Vraštil. Obálku s použitím kresby Jaromíra Vraštila navrhl Jaroslav Flégr. Graficky upravil Jan Hejda. Vyběr zajímavostí připravila redakce. Těbornické návody F. A. Elstnera Dobrodružnou stezkou (str. 71–72) ilustroval Jiří Tesář. Román na pokračování Andrého Laurieho Vládce hlubin z francouzského originálu Le maître de l'abîme přeložil Václav Netušil a ilustroval Jan Žbánek (str. 73–80). Vydal jako svou 3.801. publikaci Albatros, nakladatelství pro děti a mládež, v Praze roku 1970. Odpovědný redaktor Josef Šubert. Vytvarny redaktor Jaromír Zápál. Technický redaktor Jiří Dvořský. Z nové sazby písma Brno Z vysadily a vytiskly Liberecké tiskárny, n. p., v Liberci, 12,15 AA (text 10,05, ilust. 2,10), 14,86 VA. I. vydání, 13-002-70 14/54 Brožovaný výtisk 7 Kčs.

© Albatros, 1970 Adaptation © Karel Černý, 1970 Illustrations © Jaromír Vraštil, 1970